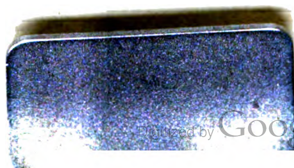

WIDENER LIBRARY
HX B2XD N

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE
RI
TAS

Programme of the Gymnasium at Fiume for the year 1882/3

Contents

I Peculiarities of the modern Fiume dialect R. Strohal

II School report of the rector.

Agram 1883

(Serbo Croatian - Philology)

Izvješće

kraljevske velike gimnazije

na Rieci

koncem školske godine

1882|83.

Sadržaj:

I. Osebine današnjega riečkoga narječja. Napisao R. Strohal.
II. Školske viesti od ravnatelja.

U Zagrebu.
Tiskara „Narodnih Novinah".
1883.

I.

Osebine današnjega riečkoga narječja.

Devetnaesti viek imade tu veliku prednost nad predjašnjimi vjekovi, da je on prvi ozbiljno pokušao razne znanosti, što ih predjašnji vjekovi gojiše svaku zasebice, svaku po drugoj methodi, približiti jednu drugoj, priudesiti methodu jedne znanosti methodi druge znanosti, ne bi li tim načinom kako riešio veliko pitanje o sudbini cieloga svemira i o sudbini stvorova, što u svemiru prebivaju.

Da se tomu cilju primakne, da podigne veliku sgradu, u kojoj bi se bistrilo to pitanje, mora sakupljati materijal mnogih tisuća godina, razbacan koje kuda, a mora ga sakupljati po materijalnom i duševnom svietu.

S toga gledišta nije mu ništa prenizko, ništa premaleno, ništa preneznatno.

Iz sakupljena materijala stao je on već graditi tu ogromnu sgradu po jednoj stanovitoj osnovi — po jednoj methodi. Temelj toj ogromnoj sgradi je promatrańje materijalnoga i duševnoga svieta. Glavni resultat dosadanjega toga promatranja jest, da i materija i duh živi već mnogo tisuća godina. A život materijalni i duševni nije opet ništa drugo, no vječita miena, koja se obavlja po stanovitih zakonih. Ali ne mienjaju se tek individua bilo tjelesna bilo duševna, nego i pojedini razredi, u koje ta individua spadaju, pojedini redovi, odjeli, dapače mienja se ko cjelina i cieli tjelesni i duševni sviet.

S te strane motrio je cieli svemir slavni Lyell, koj nam je predočio cieli život naše planete ko polagano mienjanja njeno, s te strane motrio je materijalni dio na svemiru, životinjstvo i bilinstvo, poznati Darwin, a s te strane motrili su ogledalo duše — jezike, dakle duševni dio na svemiru, njemački učenjaci Bopp i Schleicher.

Jezikoslovje i to sravnjujuće, komu su utrli put toli slavno pomenuti učenjaci, imade dakle obaviti veliku zadaću na ogromnoj onoj sgradi, gdje se imade sastati sve ljudsko znanje, sve ljudsko razmišljanje, gdje se imadu odkriti najtajnija skrovišta svemira i ljudske duše. Sravnjujuće jezikoslovje pokazati će mienu, t. j. život pojedinih rodova jezičnih, pojedinih obitelji jezičnih, pojedinih jezika, narječja i u tih narječjih život pojedinih razrječja.

Ova razprava želi takodjer doprinieti maleni kamenčić za veliku onu duševnu sgradu, i to sa skrajnjega zakutka obala Adrije, želi naime pokazati oblik današnjega života na malenom jednom ogranku čakavskoga narječja, želi pokazati današnji život narječja, kojim se govori u gradu Rieci i u najbližoj okolici toga grada.

Pokazati će ga:

I. s glasoslovne strane,

1. Samoglasi.

Riečko narječje pozna ove samoglase:

A) *samoglas* **a**, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa а, dakle kao u štokavštini.

b) mjesto starobugarskoga poluglasa ъ ili ь, i to:

α) u glavnom, gdje i u štokavštini; ipak ne dolazi u riečkom narječju u genitivu pl. na kraju mjesto starobugarskoga poluglasa ъ ili ь, tako ne dolazi u primjerih: *stol*, *otac*, *konj*, *sel*, *serdac*, *poj*, *zen*, *ovac*, *voj*, itd., st. bug. столъ, отьць, конь, селъ, срьдьць, поль, женъ, овьць, воль, itd., štokavski *stol*a, *otac*a, *konj*a, *sel*a, *srdac*a, *polj*a, *žen*a, *ovac*a, *volj*a, itd.

β) gdje se u štokavštini na istom mjestu poluglas sasma gubi, tako u ovih primjerih: *kade*, (*ποῦ*, ubi), st. bug. къде, štokavski *g-dje*; *zamen* (*αἴρω*, tollo), st. bug. възьмѫ, štokavski *uz-mem*; *ca to* običnije samo *ca* (*τί*, quid), staro bug. чьто, štokavski *š-to* (od č-to).

γ) u rieči *pas* (*κύων*, canis), st. bug. пьсъ, štokavski *pas* dolazi u riečkom narječju glas **a** u svih padežih singulara i plurala mjesto starobugarskoga poluglasa ь, dočim u štokavštini dolazi samo u nominativu singularu i genitivu pluralu (sr. sklonitbu I. rieči *pas*.)

δ) kadkada iza glasa *v*, gdje se u štokavštini poluglas sasma gubi, a glas *v* vocalisuje se u glas *u*, tako u ovih primjerih: *va* kadkada i *v*, (εἰς, ἐν, in cum acc. et loc.), st. bug. въ, štokavski *u; vavek* (ἀεί, semper), st. bug. въ вѣкъ, štokavski uviek; *vazam* part. perf. act. I. znači u tom obliku „*uzkrs*“ (pascha), st. bug. възьмъ, štokavski u*zam*.

ε) gdje nalazimo u štokavštini na istom mjestu samoglas *e*, a ne samoglas *a*, tako u ovih primjerih: *mane* (dat. i loc. sing.), st. bug. мънѣ (sr. jošte sanskrtski oblik za dativ *máhjam*, a za local *máji*, litavski za dativ *mán*, osobito žmudski *manei*, a za local *manyjè* i latinski *mihî)*, štokavski *meni; manun* (instr. sing.), st. bug. мъноѭ (sr. jošte sanskrtski oblik *májā* i litavski *manimì)*, štokavski *menom* ili samo *m-nom*.

ζ) u rieči *vaspet* (ὀπίσω, retrorsum), st. bug. въспѧть, u štokavštini nije više ta rieč u porabi, a i na Rieci običnija je rieč *jopet*, koja se razlikuje od starobugarske rieči опѧть ili štokavske *opet* jedino tim, što se je u njoj dokinuo ziev na početku glasom *j*. Uz ove dvie rieči dolazi na Rieci u istom značenju i rieč *sopet*, koja je rieč nastala tim, što se je rieči *opet* predmetnuo i s njom stegnuo u jednu rieč demostrativni korien *sa* u formi *s* (sr. o tom korienu za hrv. jezik u Daničića: „Korijeni s riječima od njih postalijem u hrv. ili srb. jeziku. Zagreb 1877.“ pag. 211.)

c) mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ, gdje u štokavštini nalazimo čisti glas *e*, tako u ovih primjerih; *jazik* (γλῶσσα, lingua), koja se rieč na Rieci ipak najobičnije izgovara metathesom *zajik* (sr. ruski язы́къ), st. bug. ѩзыкъ, štokavski *jezik; jacmik* (κριθή, hordeum), ruski ячмéнъ, st. bug. ѩчьмы ili ѩчьмыкъ, štokavski *ječmen* (sr. st. bug. ѩчьмень); *jadro* (velum), ruski ядрило, st. bug. ѩдро (sr. jošte gornje lužičko-srbsko *jadro*), štokavski *jedro*. Posljednja ova rieč izgovara se ipak običnije na Rieci *jidro*, o čem kasnije.

B) *Samoglas* **e**, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glaza є, dakle kao u štokavštini.

b) uviek mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ, osim primjera navedenih kod samoglasa *a*, samoglasa *i* i samoglasa *u*.

c) na Rieci malo ne uviek, a u obližoj okolici grada Rieke dosta često mjesto starobugarskoga glasa ѣ, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči dolazi i na Rieci i u okolici riečkoj, i to:

αα) na kraju rieči, kao u primjerih: *stol*e, (loc. sing.), st. bug. столѣ; *sel*e (loc. sing.), st. bug. селѣ; *zen*e (dat i loc. sing.), st. bug. женѣ; *man*e, *teb*e, *seb*e (dat. i loc. sing.), st. bug. мънѣ, тебѣ, себѣ; *van*e (ἔξω, foris), st. bug. вънѣ, itd.

ββ) u sredini rieči, kao u primjerih: *stol*e*h* (loc. pl.), st. bug. столѣхъ; *sel*e*h* (loc. pl.), st. bug. селѣхъ; *t*e*n* (instr. sing. i dat. pl.), *t*e*h* (gen. i loc. pl.), *t*e*mi* (instr. pl.), st. bug. тѣмь (instr. sing.), тѣхъ (gen. i loc. pl.), тѣмъ (dat. pl.), тѣми (instr. pl.), itd.

β) u korienu rieči dolazi na Rieci uviek, a u riečkoj okolici u primjerih: *v*e*nac* (sertum), st. bug. вѣньць (litavski *vainìkas*); *m*e*h* (ἀσκός, uter), st. bug. мѣхъ; *d*e*lo* (opus), st. bug. дѣло; *l*e*to* (aestas), st. bug. лѣто; *c*e*v* (tubus, fistula), st. bug. цѣвь; *s*e*no* (foenum), st. bug. сѣно; *m*e*ra* (mensura), st. bug. мѣра; *sr*e*da* (dies Mercurii), staro bug. срѣда; *v*e*tar* (ventus), staro bug. вѣтръ; *l*e*n* (ὀκνηρός, ignavus), st. bug. лѣнъ, itd.

d) mjesto starobugarskoga glasa и (koj glas и dolazi iza mehkih i polumehkih suglasa mjesto glasa ѣ ili izvornoga *ai)* i to samo na pregibu ili flexiji rieči, tako:

α) na kraju rieči, kao u primjerih: *otc*e (loc. sing.), st. bug. отьци; *konj*e (loc. sing.), st. bug, кони; *serdc*e (loc. sing.), st. bug. срьдьци; *ovc*e (dat. i loc. sing.), st. bug. овьци; *voj*e (dat. i loc. sing.), st. bug. воли, itd.

β) u sredini rieči, kao u primjerih: *otc*e*h* (loc. pl.), st. bug· отьцихъ; *konj*e*h* (loc. pl.), st. bug. конихъ; *serdc*e*h* (loc. pl.), st. срьдьцихъ; *poj*e*h* (loc. pl.), st. bug. полихъ, itd.

e) mjesto štokavskoga glasa *o*, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči, i to:

αα) na kraju rieči, tako u vocativu sing. rieči III. sklonitbe (nominalne) u vlastitih imenih kao: *Kat*e, *An*e, *Jel*e, *Mar*e, *Luc*e, štokavski *Kat*o, *An*o, *Jel*o, *Mar*o, *Luc*o. Prem iste rieči mogu imati i u štokavštini dočetak *e*, i to ne samo za vocativ, već i za nominativ sing. „kad se govore od mila" (Daničić).

ββ) u sredini rieči, tako u genitivu, dativu i localu sing. zaimena sa tvrdim korienitim suglasom, kao: *t*e*ga*, *t*e*mu*, *t*e*n*; *k*e*ga*, *k*e*mu*, *k*e*n*, štokavski *t*o*ga*, *t*o*mu*, *t*o*m*; *k*o*ga*, *k*o*mu*, *k*o*m*, zatim u genitivu, dativu i localu sing. složene sklonitbe adjectiva kao: *dobr*e*ga*, *dobr*e*mu*, *dobr*e*n*, štokavski *dobr*o*ga*, *dobr*o*mu*, *dobr*o*m*.

β) u korienu rieči, tako u primjerih: *tepal* (θερμός, calidus), štokavski *topao*, st. bug. топлъ; *teplit* (calefacere), štokavski *topliti; teplina* (θερμότης, calor), štokavski *toplina* ili *toplota*, st. bug. топлота; *teplice* (θερμὰ ὕδατα, thermae), štokavski *toplice*, st. bug. топлица. Izvorni korien svim tim riečim je *tap* (sr. o tom korienu u Daničića, Korijeni, pag. 85. i sl.).

C) *samoglas* **i**, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa и, osim primjera navedenih kod samoglasa **e**.

b) mjesto starobugarskoga glasa ы takodjer i ondje, gdje dolazi u štokavšiini glas **e**, tako:

α) na dočetku rieči u ovih primjerih: *zen***i** (gen. sing.), st. bug. жены, štokavski *žen***e**; *na' v***i** *stol***i** *na' n***i** *stol***i** (acc. pl.), st. bug. на овы столы, на оны столы, štokavski *na ov***e** *stol***e**, *na on***e** *stol***e**; *vod***i** (acc. pl.), st. bug. воды, štokavski *vod***e**, itd.

β) u sredini rieči u ovih primjerih: *kam***i***k* (λίθος, lapis). st. bug. камыкъ ili камы, štokavski *kam***en** (sr. sanskrtsku osnovu *áśm***an**, nom. sing. *áśmā*, litavsku osnovu *akm***en**, nom. sing. *akm***u** i starobugarski nuzoblik камень); *jacm***i***k* (κριθή, hordeum), st. bug. ıачьмыкъ ili ıачьмы, štokavski *ječm***en** (sr. starobugarski nuzoblik ıачьмень).

c) mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči, kao u primjerih: *otc***i**, *konj***i** (acc. pl.), st. bug. отьцѧ, конѩ; *ovc***i**. *voj***i** (gen. sing. nom. i acc. pl.), star. bug. овьцѧ, волѩ (gen. sing., nom., acc. i voc. pl.).

β) u korienu rieči, kao u primjerih: *j***i***dro*, sr. riečku poslovicu: „*i Lovranac jima j***i***dro pod postejun*", st. bug. ıадро, štokavski *j***e***dro* (ova rieč izgovara se kadkada na Rieci i *j***a***dro*, sr. kod samoglasa *a*); *sr***i***ća* (samo u okolici riečkoj, na Rieci samoj izgovara se uviek *sr***e***ća*), st. bug. срѧшта (ἀπάντημα, occursus), štokavski *sr***e***ća*.

d) mjesto starobugarskoga glasa *a*, gdje se u štokavštini nalazi glas *e*, tako u ovih primjerih: *j***i***st*, *j***i***n* (edere, edo), st. bug. ıасти, ıамь, štokavski *j***e***sti*, *j***e***dem* ili **i***jem*; *j***i***lo* (τροφή, cibus), st. bug. ıастиıє, štokavski *j***e***lo*.

e) kadkada mjesto starobugarskoga glasa ѣ, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči dolazi na Rieci i u okolici riečkoj i to:

αα) na kraju rieči, kao u dativu i lokalu sing. rieči III. sklo-

nitbe, n. pr. *ženi*, starobugarski женѣ, štokavski *ženi*. Isti dočetak imademo za pomenute padeže u riečih, kojim korien dočima mehkim ili polumehkim suglasom, kao u: *ovci*, st. bug. овьци, štokavski *ovci*; *voji*, st. bug. волѥ, štokavski *volji*.

ββ) u sriedini rieči, kao u localu pl. rieči I. i II. sklonitbe, n. pr. *stolih*, st. bug. столѣхъ, štokavski *stolih*; *selih* st. bug. селѣхъ, štokavski *selih*. Isti glas imadu na tom mjestu za pomenuti padež rieči, kojim korien dočima mehkim ili polumehkim suglasom, kao u: *otcih*, st. bug. отьцихъ, štokavski *otcih*; *konjih*, st. bug. конихъ, štokavski *konjih*; *serdcih*, st. bug. срьдьцихъ, štokavski *srdcih*; *pojih*, st. bug. полихъ, štokavski *poljih*.

Dakako da je u riečkom narječju mnogo običniji na tom mjestu od glasa *i* glas *e* (ko što je to razloženo kod samoglasa *e* u točki c. i d.).

β) u korienu rieči doduše ne dolazi na samoj Rieci, ali za to dolazi već i u najbližoj okolici riečkoj, tako u ovih primjerih: *diver* (levir), st. bug. дѣверь (sr. litavski *dëverìs*), štokavski *djever*; *rizat* (secare), st. bug. рѣзати, štokavski *rezati*; *vrime* (tempus), st. bug. врѣмѧ, štokavski *vrieme*; *dite* (infans), st. bug дѣтѧ, štokavski *diete*; *divica* (παρθένος, virgo), st. bug. дѣвица, štokavski *djevica*, itd.

Primjeri spomenuti kod samoglasa *e* i samoglasa *i* pokazuju, da se starobugarski glas ѣ izgovara dapače i u samom korienu, ako ne baš na samoj Rieci, a ono svakako već u najbližoj okolici Rieke u jednih riečih ko *e*, a u drugih ko *i*; ali ima i takovih rieči već u najbližoj okolici riečkoj, u kojih se starobugarski glas ѣ izgovara i to u korienu sad ko *e* sad ko *i*, tako osobito u ovih primjerih: *snig* i *sneg* (nix), st. bug. снѣгъ; *sime* i *seme* (semen), st. bug. сѣмѧ; *ripa* i *repa* (rapa), st. bug. рѣпа; *zdribac* i *zdrebac* (pullus), st. bug. жрѣбѧ; *mliko* i *mleko* (lac), st. bug. млѣко; *lip* i *lep* (pulcher), st. bug. лѣпъ (πρέπων, decorus); *svitit* i *svetit* (lucere), st. bug. свѣтити: *orih* i *oreh* (καρύα, nux), st. bug орѣхъ; *pina* i *pena* (spuma), st. bug. пѣна; *misec* i *mesec* (mensis, luna), st. bug. мѣсѧць; *pisice* i *pesice*, st. bug. пѣшь (pedes), itd.

Ovo kolebanje u izgovoru glasa ѣ stalo je, ko što se čini, prodirati iz okolice već i u sam grad Rieku.

D) *samoglas* o, koj dolazi

a) u glavnom ondje, gdje i u štokavštini,

b) ipak je u riečkom narječju znatno redji, i to s toga:

α) jer ne dolazi mjesto starobugarskoga glasa *l*

αα) niti na dočetku rieči, dakle ne kaže se na Rieci *hodi*o nego *hodi*l, ne *ple*o nego *ple*l, ne *posa*o nego *posa*l, ne *ora*o nego *ora*l, itd.

ββ) niti u sredini rieči pred suglasom, dakle ne kaže se *prosi*o*ca* nego *prosi*l*ca*, ne *hvali*o*ca* nego *fali*l*ca*, ne *vara*o*ca* nego *vara*l*ca*, ne *se*o*ce* nego *se*l*ce*, itd.

β) jer mnoga štokavska *o* glase u riečkom narječju osobito pred glasom *n* (štokavskim *m* glasom) ko *u* glas, o čem niže

γ) jer neka štokavska *o* glase u riečkom narječju ko *e* (sr. kod samoglasa *e* točku *e*.).

c) glas *o* dolazi u nekih riečih mjesto štokavskoga *e* glasa, tako u riečih: *p*o*pel*, štokavski *p*e*peo*; *k*o*stanj*, štokavski *k*e*sten*.

E) *samoglas* **u**, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa оу, dakle kao u štokavštini.

b) redovito mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѫ, dakle kao u štokavštini.

c) redovito mjesto starobugarskoga лъ (ili ль), kada se ovakovo лъ (ili ль) nalazi medju dvima suglasima, osim glagola клатн, клънѫ točnije кльнѫ (*καταρᾶσθαι*, exsecrari), koj je glagol sačuvao u riečkom narječju i u praesentskoj osnovi mjesto starobugarskoga poluglasa ь jače *e*, te tim izjednačio bar donekle praesentsku i infinitivnu osnovu, pa glasi *kl*e*ti* (inf. st. bug. клатн t. j. *k*l*enti), *kl*e*nen* (praes., sr. niže spregu toga glagola I. razred 5. podrazred), U Kastvu nedaleko Rieke glasi praesens *k*lja*nen*, gdje je glas *a* nastao od poluglasa ь kao plod podmladjene vocalisacije hrvatskoga jezika, a *j* je parasit.

d) mjesto starobugarskih glasova въ redovito jedino u rieči *us* (*φθείρ*, precidulus; — uz koju rieč dolazi ipak običnije na Rieci rieč *senac* u istom značenju, — izvorni korien je jednoj i drugoj rieči korien *va*, sr. o tom korienu u Daničića, Korijeni, pág. 188. i sl.), st. bug. въшь, dočim se inače starobugarski poluglas ъ redje ь iza suglasa в na početku rieči obično gubi (u nekih riečih prelazi starobugarski poluglas u *a*, sr. kod samoglasa *a* točku b. *δ*.), a tada se i onaj suglas *v* pred drugim kojim suglasom vrlo rado posve gubi, tako st. bug. вънoукъ (*ἔκγονος*, nepos), riečki v*nuk*, a kadkada u brzom govoru i samo *nuk* ali i u*nuk*; st. bug. въдова (sanskrtski vi*dhavâ*, lat. vi*dua*), riečki *udovica* i

samo *dovica* ali i u*dovica*; st. bug. въторы (secundus), riečki v*torak* (sr. poljski w*torek*) i samo *torak* ali i u*torak*; st. bug. въꙁѧти (*αἴρειν*, tollere), въꙁьмѫ, riečki *zet, zamen*, nastalo od *v*zet*, *v*zamen*; st. bug. вьчера (*χθές*, heri), riečki samo *cera*, nastalo od *v*cera*,

e) mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ (štokavskoga *e)* u 3. licu pl. glagola III. razreda 2. podrazrezreda i IV. razreda, n. pr. *gor*u (ardent), sr. riečku rečenicu: „*već mu sveću gor*u“ za onoga koj je na umoru, st. bug. горѧтъ, štokavski *gor*e; *fal*u (laudant), st. bug. хвалѧтъ, štokavski *hval*e, itd.

f) mjesto štokavskoga glasa *o*, i to:

α) mjesto štokavskoga glasa *o* ili kadkada i mjesto njegova zamjenika glasa *e* na pregibu ili flexiji rieči pred padežnim dočetkom *m*, t. j. pred riečkim dočetkom *n*, tako:

αα) na Rieci redovito samo u instrumentalu sing. rieči III., IV. i V. sklonitbe (st. bug. III., V. i VI. sklonitbe), dakle mjesto starobugarskoga о-ѭ ili є-ѭ ili ѭ dolazi *u-n*, kao u ovih primjerih: *dobr*u*n* *zen*u*n*, st. bug. доброѭ женоѭ, štokavski *dobr*o*m* *ženom*; *ovc*u*n*, st. bug. овьцеѭ, štokavski *ovc*o*m*; *voj*u*n*, st. bug. волѥѭ, štokavski *voljom*; *kost*u*n* ili *kostj*u*n*, st. bug. костиѭ ili костьѭ, štokavski *košć*u; *mater*u*n*, st. bug. матерьѭ ili матерьѭ, štokavski *mater*o*m*.

ββ) u najbližoj već okolici riečkoj osim slučajeva pod *αα*) spomenutih još u instrumentalu singulara i dativu plurala rieči I. i II. sklonitbe (st. bug. I. i II. sklonitbe), dakle mjesto starobugarskoga о-мь ili ъ-мь ili є-мь ili ь-мь (za inst. sing.), о-мъ ili ъ-мъ ili є-мъ ili ь-мъ (za dativ pl.) dolazi *u-n* kao u ovih primjerih: *stol*u*n*, st. bug. столомь ili столъмь (instr. sing.) i столомъ ili столъмъ (dat. pl.), štokavski *stol*o*m*; *otc*u*n*, st. bug. отьцемь ili отьцьмь (instr. sing.) i отьцемъ ili отьцьмъ (dat. pl.), štokavski *otc*e*m*; *konj*u*n*, st. bug. конѥмь ili коньмь (instr. sing.) i конѥмъ ili коньмъ (dat. pl.), štokavski *konj*e*m*; *sel*u*n*, st. bug. селомь ili селъмь (instr. sing.) i селомъ ili селъмъ (dat. pl.), štokavski *sel*o*m*; *poj*u*n*, st. bug. полѥмь ili польмь (inst. sing.) i полѥмъ ili польмъ dat. pl.), štokavski *polj*e*m*.

β) u korienu rieči, tako u ovih primjerih: *k*u*liko, t*u*liko, nek*u*liko*, štokavski *k*o*liko, t*o*liko, nek*o*liko*, st. bug. колико, толико, нѣколико, itd.; isto tako glasi na Rieci običnije rieč *p*o*l* (ad, apud) *p*u*l*.

γ) osobito rado u tudjih riečih, tako u primjerih: *derehtur*, *duhtor*.

δ) rieč *lontar*, koja se tako zvanim *svarabhakti* principom razvila (sr. dolje kod glasova *r* i *l*) iz latinske rieči **al***tare* glasi na Rieci i *luntar*, sr. riečku poslovicu: „*nima luntarića, kade ni krizića*“.

2. Glasovi **r** i **l**.

Čistoga samoglasnoga *r* glasa, ko ni njegova zamjenika samoglasnoga *l* glasa, ne pozna riečko narječje.

Ovdje ćemo napomenuti samo one primjere, gdje je u riečkom narječju tako zvani *svarabhakti* princip budi propustio razviti samoglasni *r* ili *l* glas, budi ga pak drugčije razvio no u štokavštini.

a) Svarabhakti princip propustio je razviti samoglasni *r* glas ili *l* glas:

α) u tudjih riečih, gdje je riečko narječje sačuvalo pred izvornim samoglasnim *r* ili *l* glasom kadkada čisti glas *a*, tako u primjerih: **ar***mar*, latinski **ar***marium*, izvorni korien *r* ili *ar* (sr. o tom korienu u Curtiusa, Grundzüge der griech. Etymologie, V. Auflage, Leipzig 1879. pag. 339. i za hrv. jezik u Daničića, Korijeni, pag. 11. i sl.); **al***tar*, latinski **al***tare*.

β) kada u riečih spomenutih u točki *α*) oslabi glas *a* pred *r* ili *l* glasom do glasa *o*; mi naime nalazimo gornje primjere na Rieci i u formi: **or***mar*, **ol***tar*. Na istom stepenu razvitka izvornoga samoglasnoga *r* ili *l* glasa nalazimo u ruskom jeziku primjere kao: столпъ, волкъ, корчма, кормить, itd.

γ) u hrvatskih riečih, gdje riečko narječje oslabljuje *a* glas pred *r* glasom do glasa *e* (koj glas *e* ne izgovara se ipak uviek podpuno jasno), tako u primjerih: *m***er***tav*, sr. ruski мертвый, st. bug. мрътвъ, sanskrtski *m***r***tas* (korien *m***r** ili *mar*, grčki *βροτός* od **μροτός*, štokavski *m***r***tav*; *p***er***st*, ruski перстъ, st. bug. пръстъ, štokavski *p***r***st*; *v***er***h*, ruski верхъ, st. bug. връхъ, štokavski *v***r***h*; *p***er***vi*, ruski первый, st. bug. прървъи, štokavski *p***r***vi*, itd.

b) Svarabhakti princip razvio je drugčije izvorni samoglasni *r* ili *l* glas no u štokavštini:

α) tim, što je riečko narječje glas *o*, koj no se nalazio pred glasom *l* pretočilo tim glasom *l* (svarabhakti princip), te glas *o* zapostavilo glasu *l*, t. j. od *o* + *l* razvilo *l* + *o*, tako nastade na Rieci od **ol***tar* **lo***ntar* (glas *n* je parasit), a prelazom glasa *o* u

u i oblik **lu***ntar* (sr. kod samoglasa *u* točku f. *δ*.) Na istom stepenu razvitka samoglasnoga izvornoga *l* glasa nalazimo u ruskom jeziku primjere kao: плóть, глотáть, itd.

β) tim, što je riečko narječje glas *e*, koj no se nalazio pred glasom *l*, pretočilo tim glasom *l*, te glas *e* zapostavilo glasu *l*, t. j. od *e* + *l* razvilo je *l* + *e*, te ga u toj formi sačuvalo i ondje, gdje je starobugarština oslabila ovakovo *e* do poluglasa ь, a onda štokavština ль izmedju dva suglasa stegla u *u* (sr. kod samoglasa *u* točku c), tako nastade na Rieci od izvornoga koriena *skar* (sr. o tom korienu u Daničića, Korijeni, pag. 237. i sl.), slavenskoga koriena *kle*, nastaloga od *kel*, ili dalje izvedenoga *klen* infinitivna osnova *kle* (od *klen*, st. bug. osnova кла, inf. клати, štokavska osnova *kle*, inf. *kleti)* i praesentska *klen* (st. bug. кльн, štokavska *kun*, praesens *k***le***nen*, st. bug. кльнѫ, štokavski *k***u***nem*.)

γ) tim, što je riečko narječje glas *e*, koj se nalazio pred glasom *r*, pretočilo tim glasom, i to tako, da ga je ne samo zapostavilo glasu *r*, nego ga podjedno bar izprva ostavilo još na svom mjestu pred glasom *r*, t. j. od *e* + *r* razvilo *e* + *r* + *e*, dakle razvilo je onako, kako se još danas dogadja u ruskom jeziku; ali riečko narječje podje još dalje, te zapostavi i ono prvo *e* glasu *r*, t. j. od *e* + *r* + *e* razvi *r* + *e* + *e*, ovakova dva *e* stegla je n. pr. starobugarština u ѣ, a riečko narječje u *e* (u okolici takodjer u *i*), tako se razviše primjeri: *d***re***vo* (u okolici *d***ri***vo*), sr. ruski дерево, st. bug. дрѣво i дръво, štokavski *d***r***vo; c***re***kav i c***re***kva* (u okolici *c***ri***kva)*, ruski церковъ st. bug. цръкы, štokavski *c***r***kva.*

3. Suglasi.

A) Grleni.

a) Riečko narječje zamienjuje medjusobno štokavske grlene suglase, i to:

α) grlenik *g* zamienjuje grlenikom *h* u ovih riečih: *bo***h** (θεός, deus) štokavski *bo***g**, st. bug. богъ; *na***h** (γυμνός, nudus), štokavski *na***g**, st. bug. нагъ; *le***h** (ἤ, quam), štokavski *ne***g***o* (ako nije možda štokavsko *li***h**, što ga Daničić, Korijeni, pag. 24. izvodi iz izvornoga koriena *ars-ar*), st. bug. негли, sr. riečku poslovicu: *„ni greh ca gre v usta, le***h** *ca gre z ust.“*

β) grlenik *k* zamienjuje grlenikom *h*, i to:

αα) u hrvatskoj rieči: **h***ći* (θυγάτηρ, filia), štokavski **k***ći*, st.

bug. дъшти (sr. jošte litavski d*uktë*, storogotski d*aúhtar*, zendski d*ughdhar* i sanskrtski d*uhitā*.)

ββ) u tudjih riečih: *dere*h*tur*, latinski *dire*c*tor*, *du*h*tor*, latinski *do*c*tor*.

γ) grlenik *k* zamienjuje grlenikom *g* u rieči: *ma*g*ari*, štokavski *ma*k*ar*, sr. riečku rečenicu: „*magari ako krepas, ne ću ti tega storit*".

δ) grlenik *h* zamienjuje grlenikom *g* u rieči: *ku*g*at* (fervere, aestuare), štokavski *ku*h*ati*.

b) U riečkom narječju dolazi u nekih riečih grlenik *k* mjesto štokavskoga zubnika *t*, tako u riečih: *na* k*la* (humi), k*mica* (caligo-nox), štokavski *na* t*la*, t*mica*.

c) Grleni se suglasi u riečkom narječju gube, tako u riečih: *tela san* (volui,) štokavski h*tiela jesam*, st. bug. хътѣла ѥсмь; *ći* (filia) i h*ći*, štokavski k*ći*, st. bug. дъшти.

d) Grleni suglasi ne prelaze pred mehkimi samoglasi na pregibu ili flexiji rieči u riečkom narječju u odgovarajuće sičnike kao u štokavštini, tako ne prelaze:

α) u dativu i localu sing. rieči III. sklonitbe, pa se s toga na Rieci kaže: *no*ge, *ru*ke, *mu*he, štokavski *no*zi, *ru*ci, *mu*si, st. bug. нозѣ рѫцѣ, моусѣ.

β) u nominativu pl. rieči I. sklonitbe, pa se s toga na Rieci kaže: *ro*gi, (sr. riečku rečenicu: „*ro*gi *ki ti oci zboli*"), *ra*ki, *cove*ki i *clove*ki (homines), *gre*hi, *ore*hi, *siroma*hi, štokavski *ro*zi, *ra*ci, *grie*si, *ora*si, *siroma*si, staro bug. рози, раци, грѣси, орѣси, сиромаси.

γ) u localu pl. rieči I. i II. sklonitbe, pa se s toga na Rieci kaže: *ro*gi*h* i *ro*ge*h*, *ra*ki*h* i *ra*ke*h*, *cove*ki*h*-*clove*ki*h* i *cove*ke*h*-*clove*ke*h*, *gre*hi*h* i *gre*he*h*, *ore*hi*h* i *ore*he*h*, *siroma*hi*h* i *siroma*he*h*, *klup*ki*h i klup*ke*h*, štokavski *ro*zi*h*, *ra*ci*h*, *grie*si*h*, *ora*si*h*, *siroma*si*h*, *klup*ci*h*, st. bug. розѣхъ, рацѣхъ, грѣсѣхъ, орѣсѣхъ, сиромасѣхъ, itd.

δ) u instrumentalu pl. rieči I. i II. sklonitbe, pa se s toga na Rieci kaže: *ro*gi i *ro*gi*mi*, *ra*ki *i ra*ki*mi*, *cove*ki-*clove*ki i *cove*ki*mi*-*clove*ki*mi*, *gre*hi i *gre*hi*mi*, *ore*hi i *ore*hi*mi*, *siroma*hi *i siroma*hi*mi*, *klup*ki *i klup*ki*mi*, štokavski *ro*zi, *ra*ci, *grie*si, *ora*si, *siroma*si, *klup*ci, st. bug. рогы, ракы, грѣхы, орѣхы, сиромахы, itd.

Ipak prelaze grlenici u sičnike i na Rieci u imperativih: *pomo*zi (uz oblik *pomo*ri), *re*ci, itd.

e) Grleni suglasi ne prelaze pred mehkimi samoglasi na pregibu ili flexiji rieči u riečkom narječju u odgovarajuće nebnike ko u štokavštini, već prelaze:

α) u sinčike, tako:

αα) u vocativu sing. rieči I. sklonitbe, kao u: *boz*e, *covec*e i *clovec*e, *du*se, štokavski *bo*že, *čovječ*e, *du*še, st. bug. боже, улов҄ѣче, доуше.

ββ) u praesentu i participiju perfecta passiva glagola I. razreda 4. podrazreda, kao u *vr*z*en*, *pe*c*en*, štokavski *vr*ž*em*, *pe*č*em*, (praes.), *vr*ž*en*, *pe*č*en* (part. perf. pass.), st. bug. врьгѫ, пекѫ (praes.), вржженъ, печенъ (part. perf. pass.), (korien *vrh*, štokavski infinitiv *vrieći* ne spreže se u riečkom narječju po I. razredu 4. podrazredu, već uviek po IV. razredu), itd.

β) grlenik *g* u nekih riečih u glas *r*, tako glasi od koriena *mog* (possum) praesens: *mo*r*en*, *mo*r*es*, *mo*r*e*, *mo*r*emo*, *mo*r*ete*, dapače analogijom ostalih lica i treće lice pl. *mo*r*u*, a ne *mogu* (glas *r* je u svih licih nastao iz prvotnoga *g* glasa), štokavski *mogu*, *mo*ž*eš*, *mo*ž*e*, *mo*ž*emo*, *mo*ž*ete*, *mogu*, st. bug. могѫ, можеши, можетъ, можевѣ, можета, можете, можемъ, можете, могѫтъ; starobugarska rieč гнати (*διώκειν*, persequi), женѫ glasi na Rieci kao compositum *pognat*, *po*r*enen*; starobugarska enklitika же (nastala od **ge*, sr. enklitiku u vedskom sanskrtu *gha*, litavsku enklitiku *gi* i grčku *γέ*) glasi na Rieci *r*, tako u primjerih: *nigde*r, *sagde*r, *njemu*r, *kemu*r, *nikemu*r, *nikako*r, itd., st. bug. никъде-же, вьсьде-же, н҄емоу-же, комоу-же, никомоу-же, никако-же, itd.

f) Nebnih suglasa *ž*, *č*, *š* riečko narječje u obće ne pozna, već imade mjesto nebnika *č i š* uviek sičnike *c i s*, a mjesto nebnika *ž* imade kadkada sičnik *z*, a kadkada glas *r*.

Glas *ž* čuje se ipak jasno na Rieci u rieči *žir*, što znači na Rieci svako voće bez razlike, i u rieči *rožica*, što znači na Rieci svaki cviet bez razlike. U okolici riečkoj izgovaraju se već jasno nebnici *ž*, *č*, *š*.

g) Sičnici, koji stoje mjesto štokavskih nebnika, zamienjuju se medju sobom, tako u riečih: *re*s*ki* mjesto *re*c*ki*, a ovo mjesto štokavskoga *rie*č*ki*; *a*s (quia, cur, cum) mjesto *a*c, a ovo mjesto *a*č (što je nastalo od izvornih koriena *a* + *ka*); *otro*s*na* (multis liberis aucta) mjesto *otro*c*na* (kako se ta rieč takodjer na Rieci izgovara), a ovo mjesto *otro*č*na*.

h) Sičnici, koji stoje mjesto sičnika štokavskih, zamienjuju se medju sobom, tako u rieči: *herva*s*ki* mjesto štokavskoga *hrva*c*ki* t. j. *hrvat*s*ki*.

B) Ustni.

a) Riečko narječje zamienjuje štokavske ustne suglase medju sobom, i to:

α) ustnik *b* zamienjuje ustnikom *p*, tako u rieči: *prez* (ἄνευ, sine), štokavski *brez* ili *bez*, st. bug. **безъ**.

β) ustnik *b* zamienjuje ustnikom *v*, tako u rieči: *zikva* (cunae, cunabula), koja rieč nastala je metathesom od **zivka*, štokavski *zibka*.

γ) ustnik *m* zamienjuje ustnikom *v*, tako u rieči: *vnogi* (πολύς, multus), štokavski *mnogi*, st. bug. **многъи**.

b) Riečko narječje zamienjuje uviek na kraju rieči štokavski ustnik *m* zubnikom *n*, tako:

α) u instrumentalu singulara svih sklonitaba kao: *stolon*, *kosen*, *krajen*, *selon*, *pojen*, *zenun*, *kostun*, *ćerun*, štokavski *stolom*, *košem*, *kraljem*, *selom*, *poljem*, *ženom*, *košću*, *kćerju*, staro bugarski **столомь, кошемь кралюмь, селомь, полюмь, женоѭ, костьѭ, дъштерьѭ**.

β) u dativu plurala svih sklonitaba kao: *stolon*, *kosen*, *krajen*, *selon*, *pojen*, *zenan*, *kostin*, *ćeran*, štokavski *stolom*, *košem*, *kraljem*, *selom*, *poljem*, *ženam*, *kostim*, *kćerim*, st. bug. **столомъ, кошемъ, кралюмъ, селомъ, полюмъ, женамъ, костемъ, дъштеремъ**.

γ) u 1. licu singulara praesenta svih glagola kao: *pleten*, *dignen*, *umen*, *hodin*, *pitan*, *kupjevan*, *san*, štokavski *pletem*, *dignem*, *umijem*, *hodim*, *pitam*, *kupujem*, *jesam*, st. bug. **плетѫ, двигнѫ, оумѣѭ, хождѫ, пытаѭ, коупоуѭ, юсмь** itd.

c) Kada se sastane budi koj ustni suglas sa glasom *j*, ne umeće riečko narječje kao štokavština meda nj i glas *j* glasa *l*, t. j. riečko narječje ne pozna tako zvanoga labijalnoga glasa *l*, tako:

α) u samostavnika srednjega roda na *-je*, kao u *grob-je* (κοιμητήριον, coemeterium), *germ-je* (frutices, virgulta), *crep-je* (testae-testiculae), *drev-je* (ligna), štokavski *grob-l-je*, *grm-l-je*, *criep-l-je*, *drv-l-je*.

β) u samostavnika ženskoga roda na *-ja*, kao u *zem-ja* (γῆ, terra), štokavski *zem-l-ja*, st. bug. **зем-л-ıа**.

γ) u instrumentalu singulara rieči IV. sklonitbe (tako zvanih *i* osnova, starobugarske V. sklonitbe), kao u *drob-jun*, *kap-jun*, *kerv-jun*, *jubav-jun*, štokavski *drob-l-ju*, *kap-l-ju*, *krv-l-ju*, *ljubav-l-ju*.

δ) u comparativu, kao u: *de*b-j*i*, *le*p-j*i*, *zi*v-j*i*, štokävski *de*b-l-j*i*, *ljep-ši*, *ži*v-l-j*i*.

ε) u participiju perfecta passiva glagola III. razreda 2 podrazreda, kao u: *ter*p-j*en*, *ozi*v-j*en*, štokavski *tr*p-l-j*en*, *oži*v-l-j*en*.

ζ) u participiju perf. passiva glagola IV. razreda, kao u: *osla*b-j*en*, *zadi*m-j*en*, *ku*p-j*en*, *osta*v-j*en*, štokavski *osla*b-l-j*en*, *zadi*m-l-j*en*, *ku*p-l-j*en*, *osta*v-l-j*en*.

η) u praesentu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *zo*b-j*en* (comedo), *nadi*m-j*en se* (se inflo, intumesco), *ka*p-j*en* (roro, stillo), *zazi*v-j*en* (convoco), štokavski *zo*b-l-j*em*, *nadi*m-l-j*em se*, *ka*p-l-j*em*, *zazi*v-l-j*em*.

ϑ) u imperativu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *zo*b-j*i*, *nadi*m-j*i se*, *ka*p-j*i*, *zazi*v-j*i*, štokavski *zo*b-l-j*i*, *nadi*m-l-j*i se*, *ka*p-l-j*i*, *zazi*v-l-j*i*.

ι) u nekih glagolih VI. razreda, kao u: *ku*p-j*evat* (*ἀγοράζειν*, emere), gdje je glas *j* možda parasit, a radi njega preglasilo se je i sljedeće *o* u *e*, sr. štokavsko *kupovati* i st. bug. коупосати.

κ) dapače ni u korienu rieči, kad se sastane koj ustni suglas sa sljedećim glasom *j*, ne umeće riečko narječje labijalnoga *l* glasa, tako u: bj*uvat* (*ἐμεῖν*, vomere, izvorni korien *bhru* nastao od *bhar*), štokavski blj*uvati*, st. bug. блюкати; pju*vat* (*πτύειν*, spuere, izvorni korien *špu* nastao od *spa*), štokavski plj*uvati*, st. bug. плюкати.

d) Mjesto štokavskih glasova *hv*. dolazi u riečkom narječju ustnik *f*, tako u primjerih: f*alit* (*ἐπαινεῖν*, laudare), *za*f*alit* (*εὐχαριστεῖν*, gratias agere), f*ala* (*ἔπαινος* laus; *εὐχαριστία*, gratiarum actio), štokavski *hv*aliti, *za*hv*aliti*, hv*ala*, st. bug. хвалити, захвалити, хвала.

e) Ustni se suglasi u riečkom narječju gube, tako:

α) na početku rieči, tako u: *cela* (*μέλισσα*, apis) osobito diminutiv *celica*, *dovica* (*χήρα*, vidua), *nogi* (*πολύς*, multus), *senica* (*πυρός*, triticum), *tica* običnije *tić* (*πετεινόν*, avis), štokavski p*čela*, u*dovica*, m*nogi*, p*šenica*, p*tica*, st. bug. бъчела, вьдова, многъи, пъшеница, пътица.

β) u sredini rieči, najradje glas *v*, tako u primjerih: *storit* (facere), *terd* (*στερεός*, firmus), *sa* (f. omnis), *se* (n. omne), *po sud* (ubique), štokavski *st*v*oriti* (creare), *t*v*rd*, *s*v*a*, *s*v*e*, *po s*v*uda*; ali i drugi ustnici, tako glas *b* u primjeru *grest* (scabere), štokavski *gre*b*sti*, st. bug. гребсти і грести.

C) Zubni.

a) Zubni suglas *t*, kada se sastane s glasom *j*, steže se s njim u riečkom narječju kao i u štokavštini u jedan glas *ć*, osim u rieči *treti* (τρίτος, tertius), štokavski *treći*, st. bug. третии, gdje se je štokavski zubnik *t* + *j* sačuvao na Rieci u formi samoga zubnika *t*.

b) Zubni suglas *d*, kada se sastane sa glasom *j*, steže se s njim, ne ko u štokavštini u *dj*, već uviek u sam glas *j*, tako:

α) u samostavnika srednjega roda na *-je*, kao u: *grozje* (βότρυες, uvae), štokavski *grozdje*, st. bug. гвоздьѥ.

β) u samostavnika ženskoga roda na *-ja*, kao u: *meja* (finis terminus), *zeja* (δίψα, sitis), *kraja* (κλοπή, furtum), štokavski *medja, žedja, kradja*, st. bug. межда, жажда, кражда.

γ) u comparativu, kao u: *slaji* (dulcior), *huji* (pejor), štokavski *sladji, hudji*.

δ) u participiju perfecta passiva glagola III. razreda, 2. podrazreda kao u: *vijen*, štokavski *vidjen*.

ε) u participiju perf. passiva glagola IV. razreda, kao u: *zagrajen*. štokavski *zagradjen*, st. bug. заграждень.

ζ) u praesentu glagola V. razreda 2 podrazreda, kao u: *zazijen* (κτίζω, condo), *glojen* (τρώγω, rodo), štokavski *zazidjem, glodjem*, st. bug. зазиждѫ, глодаѭ (V. I.).

η) u imperativu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *gloji*, štokavski *glodji*.

ϑ) u nekih glagolah VI. razreda, kao u: *vijevat* (saepius videre), štokavski *vidjevati*.

c) Mjesto štokavskih glasovah *št* nalazimo redovito u riečkom narječju *sć*, tako u primjerih: *jisćen* (ζητῶ, quaero), *dasćica* (tabella), *sćipat* (vellere, vellicare), itd., štokavski *ištem daštica* ili samo *štica, štipati*, itd.

d) Zubnik *n* zamienjuje se u riečkom narječju kadkada glasom *l*, tako u riečih: *leh* (ἤ, quam), (*zlamenje*, σημεῖον signum), štokavski *nego, znamenje*, st. bug. негли, знамениѥ.

e) Zubnik *d* pred zubnikom *t* prelazi u *s*, tako u primjerih: *jis-te* od **jid-te* (editis, *es-tis*), *vis-te* od **vid-te* (videtis-videte), *gres-te* od **gred-te* (gradimini).

f) Zubni suglasi se u riečkom narječju gube:

α) pred ustnim glasom *m* ili njegovim zamjenikom *n*, tako u primjevih: *ji-n* od **jid-n* (edo), *ji-mo*, od **jid-mo* (edimus),

gre-n od **gred-n* (gradior), *gre-mo* od **gred-mo* (gradimur) *ho-mo* od *hod-mo*, štokavski *hod-i-mo* (imperativ).

β) pred sičnim *s* (štokavskim nebnim *š*), tako u primjerih: *ji-s* od **jid-s* (edis, *ēs* od **ed-s*), *vi-s* od **vid-s* (vides-vide), *gre-s* od *gred-s* (graderis).

γ) pred zubnikom *t*, tako u rieči: *ho-te* od *hod-te*, štokavski *hod-i-te* (ite).

δ) pred slitnim *l*, tako u primjerih: *kra-l* od **krad-l* (furari, part. perf. act. II.), *ple-l* od **plet-l* (*πλέκειν*, plectere, part. perf. act. II.).

D) Slitni.

a) Glasovi *r* i *l* imadjahu izprva i samoglasnu (kako je gore razloženo) i suglasnu narav: u riečkom narječju imadu uviek samo suglasnu.

b) Buduć da nije glas *l* ništa drugo no glasoslovna modifikacija glasa *r* iz nastarije dobe indoevropskoga roda, nije s toga ni čudo, da se ta dva glasa rado zamienjuju u raznih evropskih jezicih, a zamienjuje ih i riečko narječje u ovih primjerih: *srebro* i *slebro* (*ἀργύριον*, argentum), st. bug. сребро; *rebro* i *lebro* (*πλευρόν*, costa), st. bug. ребро; vlastito ime *Rupert* izgovara se na Rieci *Lupert*.

c) Slitni suglas *l*, kada se sastane s glasom *j*, ne steže se s njim u glas *lj* u riečkom narječju, kao u štokavštini, već samo u glas *j*. tako:

α) u samostavnika mužkoga roda, kojim je izvorno osnova dočimala na *-ja*, u staroj bugarštini u nominativu sing. na -jь (t. j. prvotno jъ), a u hrv. jeziku na *j*, kao u: *kraj* (rex), st. bug. краль, štokavski *kralj*; *paj* (haustrum), štokavski *palj* (izvorni korien *spar*, sr. Daničić, Korijeni, pag 282. i sl.).

β) u samostavnika srednjega roda na *-je*, kao u: *poje* (campus), st. bug. поле, štokavski *polje*.

γ) u samostavnika ženskoga roda na *-ja*, kao u: *voja* (voluntas), st. bug. воля, štokavski *volja*; *posteja*, običnije u nominativu sing. *postej* (*στρωμνή*, lectus), st. bug. постеля, štokavski *postelja* (izvorni korien *star*.).

δ) u instrumentalu sing. rieči IV. sklonitbe (tako zvanih *i* osnova, starobugarske V. sklonitbe), kao u: *misjun* (cogitatione), st. bug. мысльѫ, štokavski *mišlju*.

ε) u comparativu, kao u: *boji* (melior), *daji* (longinquior), štokavski *bolji*, *dalji*.

ζ) u participiju perfecta passiva glagola III. razreda 2. podrazreda, kao u: *zazejen* (cupitus), *razcvijen* (lacrimis confectus), štokavski *zaželjen*, *razcviljen*.

η) u participiju perfecta passiva glagola IV. razreda kao u: *zamisjen*, (consideratus), štokavski *zamišljen*.

ϑ) u praesentu glagola I. razreda 7. podrazreda, kao u: *mejen* (molo), st. bug. мелѭ, štokavski *meljem*.

ι) u praesentu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *zakojen* (macto), st. bug. заколѭ, štokavski *zakoljem*.

κ) u imperativu glagola I. razreda 7. podrazreda, kao u: *meji*, st. bug. мели, štokavski *melji*.

λ) u imperativu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *koji*, st. bug. коли, štokavski *kolji*.

μ) u nekih glagolih VI. nazreda, kao u: *zmisjevat* (excogitare, fingere), štokavski *izmišljati* (V. 1.).

ν) dapače i u korienu rieči, kad se sastane *l* glas sa sljedećim glasom *j*, mienja riečko narječje glasove *lj* u *j*, tako u: *judi* (homines), st. bug. людьѥ, štokavski *ljudi*; *jubav* (*ἀγάπη*, amor), sr. riečku rečenicu: *ako je mali dar, ma je vela jubav*": st. bug. любъкь ili любы, štokavski *ljubav*.

4. Još neki dodatci glasoslovlju.

a) Riečko narječje dokida ziev češće no štokavština na početku rieči i to navlastice u riečih počimajućih samoglasom *i*, tako:

α) u vlastitih imenih, kao u: *Iive*, štokavski *Ivan*.

β) u ostalih riečih, kao u: *jigla* (acus), *jigrat* (ludere), *jimat* i *jimet* (habere), *jime* (nomen), *jiskra* (scintilla), *jiskat* (quaerere, petere), štokavski *igla*, *igrati*, *imati*, *ime*, *iskra*, *iskati*.

U mnogih riečih počimajućih u štokavštini glasom *i*, pa u kojih se ne dokida na početku rieči u riečkom narječju ziev glasom *j*, gubi riečko narječje posvema ono početno *i*, kao u: *zgubit* (amittere, perdere), *zterat* (pellere, depellere), štokavski *izgubiti*, *iztjerati*. I druge samoglase gubi riečko narječje na početku rieči, osobito onda, kada se pred riečju samoglasom počimajućom nalazi rieč samoglasom dočimajuća kao n. pr. *na 'vi stoli*, *na 'ni stoli*, štokavski *na ove stole*, *na one stole*.

*

b) Riečko narječje premješta metathesom pojedine glasove i čitave slovke, tako:

α) u tudjih riečih, kao u: **gama***zin* (receptaculum alicujus rei) mjesto **maga***zin*.

β) u domaćih riečih, kao u: **zaj***ik* (lingua) mjesto **jaz***ik*, štokavski **jez***ik*; *zi***kv***a* (cunae) mjesto **zi***vk***a*, štokavski *zi***bk***a* (sr. kod ustnih suglasa točku a. *β*.)

II. s oblikoslovne strane.

1. Sklonitba (declinatio.)

Sklonitba je u riečkom narječju kao i u staroj bugarštini i štokavštini: *nominalna*, *pronominalna i složena*.

A) Sklonitba nominalna,

po kojoj se sklonitbi sklanjaju:

a) substantiva, adjectiva i participija.

b) pronomina personalia.

a) Sklonitba nominalna substantiva, adjectiva i participija.

U toj sklonitbi razlikuje riečko narječje po glasu, kojim osnova dočima 5 raznih vrsti ili 5 raznih sklonitaba.

α) U prvu vrst spadaju rieči mužkoga roda:

αα) kojim je osnova izvorno dočimala kratkim glasom *a* (starobugarska I. vrst.),

ββ) kojim je osnova izvorno dočimala kratkim glasom *u* (starobugarska IV. vrst.),

γγ) kojim je osnova izvorno dočimala kratkim glasom *i* (starobugarska V. vrst.)

δδ) kojim je osnova izvorno dočimala consonantom (starobugarska VI. vrst.)

U toj vrsti razlikujemo opet po glasu, kojim korien dočima tri podvrsti:

αα) U prvu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima tvrdim suglasom, kao u: *stol* (mensa), *sokol* (falco), *dobar* (bonus.)

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:			Plural:		
1.	stol	sokol	dobar	stol-i	sokol-i	dobr-i
2.	stol-a	sokol-a	dobr-a	stol	sokol	—
3.	stol-u	sokol-u	dobr-u	stol-o-n stol-u-n stol-i-n stol-i-mi	sokol-o-n sokol-u-n sokol-i-n sokol-i-mi	—
4.	stol	sokol-a	dobar dobr-a	stol-i stol-e	sokol-i sokol-e	dobr-i dobr-e
5.	stol stol-e	sokol sokol-e	dobar	stol-i	sokol-i	dobr-i
6.	stol-e stol-u	sokol-e sokol-u	dob-e dobr-u	stol-e-h stol-i-h	sokol-e-h sokol-i-h	—
7.	stol-o-n stol-u-n	sokol-o-n sokol-u-n	—	stol-i stol-i-mi	sokol-i sokol-i-mi	—

Prispodobimo li ovu sklonitbu sa dotičnom starobugarskom i štokavskom, vidjeti ćemo, da se ona u nekih oblicih više podudara sa starobugarskom no štokavska. Local sing. na *-e*, odgovara posvema starobugarskomu localu na -ѣ (стол-ѣ, сокол-ѣ, добр-ѣ); genitiv pl. jednak je posvema starobugarskomu genitivu pl., samo što je tu odpao s kraja poluglas ъ. Od rieči *sin* glasi genitiv pl. *sin* i *sinov*, koj posljednji oblik je ostanak stare *u* sklonitbe (sr. st. bug. сыновъ). Rieči *gost*, ko što i ostalim riečim, koje su nekada *i* osnove bile, dočima genitiv pl. na *i-h* (gost-i-h, st. bug. гост-ь-й ili гост-и-й.) Za accusativ pl. imade riečko narječje uz onaj oblik, što ga nalazimo u štokavštini, još i onaj isti, što ga nalazimo u staroj bugarštini (стол-ы, сокол-ы, добр-ы), samo što se je krajno ы sačuvalo u formi *i*. Local pl. na *-e-h* jednak je starobugarskomu na ѣ-хъ (стол-ѣ-хъ, сокол-ѣ-хъ). Dativ pl. na *i-n*, te instrumental pl. na *i-mi*, čini se, da su nastali uplivom tako zvane složene skonitbe, dativ pl. na *i-mi* nastao je analogijom instrumentala plurala na *i-mi*.

Instrumental sing. i dativ plur. na *u-n* ne dolaze u samom gradu Rieci, i to ne samo u tih riečih, nego u obće u svih riečih prve i druge vrsti nominalne sklonitbe, već jedino u okolici grada Rieke.

ββ) U drugu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima polumehkim suglasom *c*, *s*, *z*, kao u: *lanac* (catena-vinculum), *pas* (canis), *berz* (celer).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:			Plural:		
1.	lanac	pas	berz	lanc-i	pas-i	berz-i
2.	lanc-a	pas-a	berz-a	lanac	pas	—
3.	lanc-u	pas-u	berz-u	lanc-e-n lanc-o-n lanc-u-n lanc-i-n lanc-i-mi	pas-o-n pas-u-n pas-i-n pas-i-mi	—
4.	lanac	pas-a	berz berz-a	lanc-i lanc-e	pas-i pas-e	berz-i berz-e
5.	lanac lanc-e	pas pas-e	berz	lanc-i	pas-i	berz-i
6.	lanc-e lanc-u	pas-e pas-u	berz-e berz-u	lanc-e-h lanc-i-h	pas-e-h pas-i-h	—
7.	lanc-e-n lanc-o-n lanc-u-n	pas-o-n pas-u-n	—	lanc-i lanc-i-mi	pas-i pas-i-mi	—

γγ) U treću podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima mehkim suglasom, kao u *paj* (haustrum), *konj* (equus), noseć (portans).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:			Plural:		
1.	paj	konj	noseć	paj-i	konj-i	noseć-i
2.	paj-a	konj-a	noseć-a	paj	konj	—
3.	paj-u	konj-u	noseć-u	paj-e-n paj-o-n paj-u-n paj-i-n paj-i-mi	konj-e-n konj-o-n konj-u-n konj-i-n konj-i-mi	—
4.	paj	konj-a	noseć noseć-a	paj-i paj-e	konj-i konj-e	noseć-i noseć-e
5.	paj paj-u	konj konj-u	noseć	paj-i	konj-i	noseć-i
6.	paj-e paj-u	konj-e konj-u	noseć-e noseć-u	paj-e-h paj-i-h	konj-e-h konj-i-h	—
7.	paj-e-n paj-o-n paj-u-n	konj-e-n konj-o-n konj-u-n	—	paj-i paj-i-mi	konj-i konj-i-mi	—

U riečkom narječju ne preglasuju obično, ko što je vidjeti, mehki i polumehki suglasi glasa *e* (st. bug. ѣ), kad se s njim sastanu, u *i*, ko što se to sgadja u staroj bugarštini, već ga ostave nepromienjena u localu sing. uviek, a u localu pl. većinom, te su oblici locala pl. na *i-h* znatno redji. Za accusativ pl. imade riečko narječje tude isti dočetak *e*, što i štokavština i starobugarština (ѧ), ali uz ovaj i dočetak *i*, kakovoga ima starobugarština jedino u riečih, kojim korien dočima tvrdim suglasom (dočetak ꙑ).

β) U drugu vrst spadaju rieči srednjega roda:

αα) kojim je osnova izvorno dočimala dugim glasom $\hat{a}_1$ (starobugarska II. vrst).

ββ) kojim je osnova izvorno dočimala consonantom (starobugarska VI. vrst).

U toj vrsti razlikujemo opet po glasu, kojim korien dočima tri podvrsti:

αα) U prvu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima tvrdim suglasom, kao u: *sel-o* (pagus, vicus), *vreme* (tempus), *dobr-o* (bonum).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:			Plural:		
1.	sel-o	vreme	dobr-o	sel-a	vremen-a	dobr-a
2.	sel-a	vremen-a	dobr-a	sel	vremen	—
3.	sel-u	vremen-u	dobr-u	sel-o-n sel-u-n sel-i-n sel-i-mi	vremen-o-n vremen-u-n vremen-i-n vremen-i-mi	—
4.	sel-o	vreme	dobr-o	sel-a	vremen-a	dobr-a
5.	sel-o	vrem e	dobr-o	sel-a	vremen-a	dobr-a
6.	sel-e sel-u	vremen-e vremen-u	dobr-e dobr-u	sel-e-h sel-i-h	vremen-e-h vremen-i-h	—
7.	sel-o-n sel-u-n	vremen-o-n vremen-u-n	—	sel-i sel-i-mi	vremen-i vremen-i-mi	—

ββ) U drugu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima polumehkim suglasom *c*, *s*, *z*, kao u: *serdc-e* (cor), *berz-o* (celere.)

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	serdc-e	berz-o	serdc-a	berz-a
2.	serdc-a	berz-a	serdac	—
3.	serdc-u	berz-u	serdc-e-n serdc-o-n serdc-u-n serdc-i-n serdc-i-mi	—
4.	serdc-e	berz-o	serdc-a	berz-a
5.	serdc-e	berz-o	serdc-a	berz-a
6.	serdc-e serdc-u	berz-e berz-u	serdc-e-h serdc-i-h	—
7.	serdc-e-n serdc-o-n serdc-u-n	—	serdc-i serdc-i-mi	—

γγ) U treću podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima mehkim suglasom, kao u: *poj-e* (campus), *noseć-e* (portans, n.)

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	poj-e	noseć-e	poj-a	noseć-a
2.	poj-a	noseć-a	poj	—
3.	poj-u	noseć-u	poj-e-n poj-o-n poj-u-n poj-i-n poj-i-mi	—
4.	poj-e	noseć-e	poj-a	noseć-a
5.	poj-e	noseć-e	poj-a	noseć-a
6.	poj-e poj-u	noseć-e noseć-u	poj-e-h poj-i-h	—
7.	poj-e-n poj-o-n poj-u-n	—	poj-i poj-i-mi	—

γ) U treću vrst spadaju rieči ženskoga roda:

αα) kojim je osnova izvorno dočimala dugim glasom $\hat{a}_2$ (starobugarska III. vrst),

ββ) kojim je osnova izvorno dočimala consonantom (starobugarska VI. vrst).

U toj vrsti razlikujemo opet po glasu, kojim korien dočima tri podvrsti:

αα) U prvu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima tvrdim suglasom, kao u: *zen-a* (mulier), *dobr-a* (bona).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	zen-a	dobr-a	zen-i zen-e	dobr-i dobr-e
2.	zen-i zen-e	dobr-i dobr-e	zen	—
3.	zen-e zen-i	dobr-e dobr-i	zen-a-n zen-a-mi	—
4.	zen-u	dobr-u	zen-i zen-e	dobr-i dobr-e
5.	zen-o	dobr-a	zen-i zen-e	dobr-e
6.	zen-e zen-i	dobr-e dobr-i	zen-a-h	—
7.	zen-o-n zen-u-n	dobr-o-n dobr-u-n	zen-a-mi	—

Riečko narječje imade u genetivu singulara, nominativu, accusativu i vocativu plurala dvovrstne oblike za substantive, za adjective samo u genitivu sing. nominativu i accusativu pl.; gornji oblici *zen-i*, *dobr-i* isti su, što ih nalazimo u staroj bugarštini (жен-ꙑ, добр-ꙑ), samo što mjesto starobugarskoga glasa ꙑ dolazi čisti glas *i*, a ti su običniji u okolici riečkoj no na samoj Rieci, doljnji pako oblici isti su, što ih nalazimo u štokavštini (*žen-e dobr-e*). Dativ i local sing. imadu dvovrstne oblike, gornji oblici na *e*, nisu ništa drugo no starobugarski na ѣ (жен-ѣ добр-ѣ), samo što se je starobugarski glas ѣ sačuvao u formi *e*, doljnji na *i* su jednaki onim, što no ih nalazimo u štokavštini (t. j. mjesto st. bug. glasa ѣ glas *i*). Dativ plurala na *a-mi* nastao je analogijom instrumentala plurala na *a-mi*.

ββ) U drugu podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima polumehkim suglasom *c*, *s*, *z*, kao u: *ovc-a* (ovis), *berz-a* (celeris).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	ovc-a	berz-a	ovc-i ovc-e	berz-i berz-e
2.	ovc-i ovc-e	berz-i berz-e	ovac	—
3.	ovc-e ovc-i	berz-e berz-i	ovc-a-n ovc-a-mi	—
4.	ovc-u	berz-u	ovc-i ovc-e	berz-i berz-e
5.	ovc-o	berz-a	ovc-i ovc-e	berz-e
6.	ovc-e ovc-i	berz-e berz-i	ovc-a-h	—
7.	ovc-o-n ovc-u-n	berz-o-n berz-u-n	ovc-a-mi	—

γγ) U treću podvrst spadaju rieči, kojim korien dočima mehkim suglasom, kao u: *voj-a* (voluntas), *noseć-a* (portans).

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	voj-a	noseć-a	voj-i voj-e	noseć-i noseć-e
2.	voj-i voj-e	noseć-i noseć-e	voj	—
3.	voj-e voj-i	noseć-e noseć-i	voj-a-n voj-a-mi	—
4.	voj-u	noseć-u	voj-i voj-e	noseć-i noseć-e
5.	voj-o	noseć-a	voj-i voj-e	noseć-e
6.	voj-e voj-i	noseć-e noseć-i	voj-a-h	—
7.	voj-o-n voj-u-n	noseć-o-n noseć-u-n	voj-a-mi	—

U riečkom narječju obično ne preglasuju, ko što je vidjeti, ni u toj vrsti nominalne sklonitbe mehki i polumehki suglasi glasa *e* (st. bug. ѣ), kad se s njim sastanu, u glas *i*, ko što se to sgadja u staroj bugarštini, već ga obično ostave nepromienjena, s toga su i oblici dativa i locala sing. na *e* mnogo običniji no oni na *i*. Za genitiv singulara, nominativ, accusativ i vocativ plurala kod substantiva, a za genitiv singulara, nominativ i accusativ plurala kod adjectiva (participija) imade riečko narječje dvovrstne oblike; oblici, koji dočimaju glasom *e*, su isti, što ih nalazimo u štokavštini i staroj bugarštini (ѧ), a drugi, koji dočimaju glasom *i* u riečih druge i treće podvrsti ove vrsti, nastali su analogijom istih oblika prve podvrsti te vrsti.

δ) U četvrtu vrst spadaju rieči ženskoga roda, kojim je osnova izvorno dočimala kratkim glasom *i* (starobugarska V. vrst). Rieči mužkoga roda, kojim je jednom osnova dočimala kratkim glasom *i*, prešle su u riečkom narječju ko i u štokavštini medj rieči I. vrsti.

Pó toj vrsti sklanja se rieč *kost*, i to ovako:

	Singular:	Plural:
1.	kost	kost-i
2.	kost-i	kost-i-h
3.	kost-i	{ kost-i-n kost-i-mi
4.	kost	kost-i
5.	kost-i	kost-i
6.	kost-i	{ kost-e-h kost-i-h
7.	{ kost-o-n kost-u-n kost-j-u-n	kost-i-mi

Adjectiva, koji bi se po toj vrsti sklanjali, ne imade u riečkom narječju ko ni u štokavštini.

Genitiv plurala s dočetkom *h* nastao je, kao i genitiv onih rieči prve vrsti, kojim je jednom osnova dočimala *i* glasom, analogijom genitiva plurala složene sklonitbe.

ε) U petu vrst spadaju singularom i donekle pluralom rieči:

ći ili *hći* (filia) i *mati* (mater). Sve ostale rieči, koje su jednom u tu vrst spadale (starobugarsku VI. vrst) prešle su koje u prvu vrst (n. pr. *dan*), koje u drugu (n. pr. *slovo*, *ime*), koju u treću (n. pr. *crekva* i *crekav*). Neke su rieči posvema izgubile prvotni (consonantski) karakter te vrsti (kao *dan*, *slovo*, *crekva*), druge su bar sačuvale prvobitni oblik osnove (kao *ime*).

Rieči: *ći (hći)* i *mati* sklanjaju se ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	ći ćer	mati mater	ćer-i ćer-e	mater-e
2.	ćer-e	mater-e	ćer-i-h	mater-a-h
3.	ćer-e ćer-i	mater-e mater-i	ćer-i-n ćer-i-mi ćer-a-n ćer-a-mi	mater-a-n mater-a-mi
4.	ćer	mater	ćer-i ćer-e	mater-e
5.	ćer-i	mati ma	ćer-i ćer-e	mater-e
6.	ćer-e ćer-i	mater-e mater-i	ćer-e-h ćer-i-h ćer-a-h	mater-a-h
7.	ćer-o-n ćer-u-n	mater-o-n mater-u-n	ćer-i-mi ćer-a-mi	mater-a-mi

Oblici rieči *ći* sačuvali su u pluralu mnogo bolje prvotni karakter te vrsti no oblici plurala rieči *mati*.

Adjectiva, koji bi se po toj vrsti sklanjali, ne ima u riečkom narjećju ko ni u štokavštini.

Dočetak genitiva plurala *h* nastao je opet analogijom genitiva plurala složene sklonitbe.

Kratki vocativ singulara *ma* dolazi u rečenici: *„draga moja ma, saki svoju zna“*.

Konačno bilježim sklonitbu rieči *ok-o* i *uh-o*, koje su se rieči jednom sklanjale po toj sklonitbi, a danas jim se sklanja jednobroj u riečkom narječju po drugoj a višebroj po četvrtoj vrsti.

Sklanjaju se ove rieči ovako:

	Singular:		Plural:	
1.	ok-o	uh-o	oc-i	us-i
2.	ok-a	uh-a	oc-i-h	us-i-h
3.	ok-u	uh-u	oc-i-n oc-i-mi	us-i-n us-i-mi
4.	ok-o	uh-o	oc-i	us-i
5.	ok-o	uh-o	oc-i	us-i
6.	ok-u	uh-u	oc-i-h	us-i-h
7.	ok-o-n ok-u-n	uh-o-n uh-u-n	oc-i oc-i-mi	us-i us-i-mi

Za local singulara dolazi od tih rieči samo dočetak *u* na Rieci, u okolici čuje se kadkada i dočetak *e*, osobito po bližih istarskih selih (dakle loc. sing. takodjer *ok-e*, *uh-e*). Oblik instrumentala singulara *ok-u-n*, *uh-u-n* dolazi samo u okolici riečkoj.

b) Sklonitba nominalna pronomina personalnih.

Po ovoj sklonitbi sklanjaju se zaimena *ja*, *ti* i *sebe*, a sklanjaju se za sva tri roda ovako:

	Singular:			Plural:		
1.	ja	ti	—	mi	vi	—
2.	men-e	teb-e	seb-e	na-s	va-s	—
3.	man-e mi	teb-e ti	seb-e si	na-n na-mi	va-n va-mi ve	—
4.	men-e me	teb-e te	seb-e se	na-s	va-s ve	—
5.	—	ti	—	—	vi	—
6.	man-e	teb-e	seb-e	na-mi	va-mi	—
7.	man-o-n man-u-n	tob-o-n tob-u-n	sob-o-n sob-u-n	na-mi	va-mi	—

Povratno zaime *seb-e* ne ima posebne oblike za plural, već rabe za plural isti oblici, koji i za singular.

Oblici locala plurala s dočetkom *mi* nastali su analogijom oblika dativa i instrumentala plurala s istim dočetkom.

Kraći oblici za dativ *mi*, *ti*, *si*, *ve* i za accusativ *me*, *te*, *se*, *ve* jesu enklitični.

B) Sklonitba pronominalna,

po kojoj se sklonitbi sklanjaju:

a) sva pronomina osim personalnih substantivnih.

b) adjectiva i participija u nekih oblicih.

a) Sklonitba pronominalna svih pronomina osim personalnih substantivnih.

Pronomina nastadoše ili od jednoga demonstrativnoga koriena ili od više demonstrativnih koriena. Po tome, od koliko demonstrativnih koriena sastoje pojedini pronominalni oblici, razlikujemo u riečkom narječju u pronominalnoj sklonitbi tri vrsti.

α) U prvu vrst spadaju sva ona pronomina (osim personalnih substantivnih), kojim se oblici prave od jednoga temeljnoga demonstrativnoga koriena.

U toj vrsti razlikujemo opet prema tomu, da li je suglas, što se u korienu nalazi tvrd, polumehak ili mehak tri podvrsti:

αα) U prvu podvrst spadaju pronomina, kojim imade korien, iz koga izvode oblike svoje, tvrd suglas, kao u: t*a* (iste), st. bug. тъ.

ββ) U drugu podvrst spadaju pronomina, kojim imade korien, iz koga izvode oblike svoje, polumehak suglas, kao u: *sa* (haec f.), st. bug. си (f.)

γγ) U treću podvrst spadaju pronomina, kojim imade korien, iz koga izvode oblike svoje, mehak suglas, kao u: *njega* (ejus gen. sing.), st. bug. юго.

Sklanjaju se pronomina tih trijuh podvrsti ovako:

	Singular:			Plural:		
	Mužki rod:					
1.	ta	—	—	ti	—	—
2.	te-ga	se-ga	nje-ga ga	te-h	si-h	nji-h i-h
3.	te-mu	se-mu	nje-mu mu	te-n te-mi	si-n si-mi	nji-n i-n nji-mi
4.	ta te-ga	se-ga	nje-ga ga nj	ti te	si se	nji-h i-h nje je
6.	te-n	se-n	nje-n	te-h	si-h	nji-h nji-mi
7.	te-n	—	nji-n	te-mi	si-mi	nji-mi

	Singular:			Plural:		
	Ženski rod:					
1.	tâ	sa	—	ti te	se	—
2.	ti te	se	nje je	te-h	si-h	nji-h i-h
3.	to-j	se-j	njo-j jo-j	te-n te-mi	si-n si-mi	nji-h i-h nji-mi
4.	tu	—	nje je nju ju	ti te	se	nji-h i-h nje je
6.	to-j	se-j	njo-j	te-h	si-h	nji-h nji-mi
7.	to-n tu-n	so-n su-n	njo-n nju-n	te-mi	si-mi	nji-mi
	Srednji rod:					
1.	to	se	—	ta	—	—
2.	te-ga	se-ga	nje-ga ga	te-h	si-h	nji-h i-h
3.	te-mu	se-mu	nje-mu mu	te-n te-mi	si-n si-mi	nji-n i-n nji-mi
4.	to	se	nje-ga ga nj	ta	—	nji-h i-h
6.	te-n	se-n	nje-n	te-h	si-h	nji-h nji-mi
7.	te-n	—	nji-n	te-mi	si-mi	nji-mi

Kraći oblici; *ga*, *je*, *mu*, *joj*, *nj*, *ju*; *ih*, *in*, *je* jesu enklitički oblici.

β) U drugu vrst spadaju sva ona pronomina (osim personalnih substantivnih), kojim se oblici prave od dva temeljna demonstrativna koriena.

U toj vrsti razlikujemo dvie podvrsti:

αα) U prvu podvrst spadaju ona pronomina, kojim ostaje prvi korien, od koga se oblici prave, nepromienjen u svih oblicih, a sklanja se samo drugi korien, kao u: *mo-j* (meus), *na-s* (noster), *nje-j* (ejus.)

Sklanjaju se ta pronomina ovako:

	Singular:			Plural:		
	Mužki rod:					
1.	mo-j	na-s	nje-j	mo-ji	na-si	nje-ji
2.	mo-ga	na-se-ga	nje-je-ga	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
3.	mo-mu	na-se-mu	nje-je-mu	mo-ji-n mo-ji-mi	na-si-n na-si-mi	nje-ji-n nje-ji-mi
4.	mo-j mo-ga	na-s na-se-ga	nje-j nje-je-ga	mo-ji mo-je	na-si na-se	nje-ji nje-je
6.	mo-je-n	na-se-n	nje-je-n	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
7.	mo-ji-n	na-si-n	nje-ji-n	mo-ji-mi	na-si-mi	nje-ji-mi
	Ženski rod:					
1.	mo-ja	na-sa	nje-ja	mo-je	na-se	nje-je
2.	mo-je	na-se	nje-je	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
3.	mo-jo-j	na-so-j	nje-jo-j	mo-ji-n mo-ji-mi	na-si-n na-si-mi	nje-ji-n nje-ji-mi
4.	mo-ju	na-su	nje-ju	mo-je	na-se	nje-je
6.	mo-jo-j	na-so-j	nje-jo-j	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
7.	mo-jo-n mo-ju-n	na-so-n na-su-n	nje-jo-n nje-ju-n	mo-ji-mi	na-si-mi	nje-ji-mi
	Srednji rod:					
1.	mo-je	na-se	nje-je	mo-ja	na-sa	nje-ja
2.	mo-ga	na-se-ga	nje-je-ga	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
3.	mo-mu	na-se-mu	nje-je-mu	mo-ji-n mo-ji-mi	na-si-n na-si-mi	nje-ji-n nje-ji-mi
4.	mo-je	na-se	nje-je	mo-ja	na-sa	nje-ja
6.	mo-je-n	na-se-n	nje-je-n	mo-ji-h	na-si-h	nje-ji-h
7.	mo-ji-n	na-si-n	nje-ji-n	mo-ji-mi	na-si-mi	nje-ji-mi

Za instrumental singulara mužkoga i srednjega roda dolaze kadkada na Rieci osim pomenutih oblika još i ovi: *mo-je-n, na-se-n, nje-je-n* Isto tako dolaze osim pomenutih oblika za genitiv, dativ, local i instrumental plurala svih rodova još kadkada i ovi oblici: *mo-je-h, na-se-h, nje-je-h* (gen. i loc.); *mo-je-n, na-se-n, nje-je-n* (dat.) *mo-je-mi, na-se-mi, nje-je-mi* (dat. i instr. pl.).

ββ) U drugu podvrst spadaju ona pronomina, kojim prvi korien, od koga se oblici prave, ne ostaje nepromienjen u svih

oblicih; prem redovito sklanja se i tu samo drugi korien, dočim prvi samo kadkada.

Tako se sklanja pronomen *ki* (qui), st. bug. **къ-и**, koje je nastalo iz koriena *k* + *i* ili izvornih *ka* + *a* (ili *ka* + *ja*). Oblike, gdje se obadva koriena sklanjaju, podcrtati ćemo za razliku od onih, gdje se samo drugi korien sklanja: u oblicih, gdje se prvi korien, izvorni korien *ka*, ne sklanja, nalazimo ga oslabljena čas u formi *ko* (st. bug. **ко**), čas u formi *k* (st. bug. **къ**.)

Sklanja se taj pronomen ovako:

	Mužki rod	Źenski rod	Srednji rod
Sing. 1.	k-i (st. bug. къ-и)	ka (nastalo od ka-ja, st. bug. ка-ꙗ)	ko (nastalo od ko-je, st. bug. ко-ѥ)
2.	ke-ga (st. b. ко-ѥ-го)	ke (st. bug. ко-ѥ-ѩ)	ke-ga (st. b. ко-ѥ-го)
3.	ke-mu (st. bug. ко-ѥ-моѵ)	ko-j (st. bug. ко-ѥ-й)	ke-mu (st. bug. ко-ѥ-моѵ)
4.	{k-i (st. bug. къ-и) {ke-ga (st. b. ко-ѥ-го)	ku (nastalo od ku-ju, st. bug. кѫ-ѭ)	ko (nastalo od ko-je, st. bug. ко-ѥ)
6.	ke-n (st. b. ко-ѥ-мь)	ko-j (st. bug. ко-ѥ-й)	ke-n (st. b. ко-ѥ-мь)
7.	k-i-n (st. b. къ-и-мь)	{ko-n (st. bug. ко-ѭ) {ku-n	k-i-n (st. b. къ-и-мь)
Pl. 1.	ki (nastalo od ki-i st. bug. ци-и)	ke (nastalo od ki-je, st. bug. кы-ѩ)	ka (nastalo od ka-ja, st. bug. ка-ꙗ)
2.	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)
3.	{k-i-n (st. b. къ и-мъ) {k-i-mi	{k-i-n (st. b. къ-и-мъ) {k-i-mi	{k-i-n (st. b. къ-и-мъ) {k-i-mi
4.	{ki (nastalo od ki- {ke je, st. b. кы-ѩ)	ke (nastalo od ki-je, st. bug. кы-ѩ)	ka (nastalo od ka-ja, st. bug. ка-ꙗ)
6.	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)	k-i-h (st. b. къ-и-хъ)
7.	k-i-mi (st. bug. къ-и-ми)	k-i-mi (st. b. къ-и-ми)	k-i-mi (st. b. къ-и-ми)

Oblikom nominativa i accusativa singulara (*k-i*, *ka*, *ko* nom. — *k-i*, *ku*, *ko* acc.), te nominativa i accusativa plurala (*ki*, *ke*, *ka* nom. — *ki*, *ke*, *ka* acc.) sklanjaju se oba koriena, samo što ih je riečko narječje tako steglo, da se to na prvi mah težko može spaziti.

Oblici *ke-ga*, *ke*, *ke-mu*, *ke-n* nastadoše od **ko-e-ga* (st. bug. **ко-ѥ-го**), **ko-e* (st. bug. **ко-ѥ-ѩ**), **ko-e-mu* (st. bug. **ко-ѥ-моу**), **ko-e-n* (st. bug. **ко-ѥ-мь**) tako, da se je prvi glas *o* assimilovao drugomu glasu *e*, te se s njim stegao u jedan glas *e*.

Oblik *ko-j* nastao je od **ko-e-j* (st. bug. **ко-ѥ-й**) tako, da se je drugi glas *e* assimilovao prvomu *o*, te se s njim stegnuo u jedan glas *o*.

U oblicih *k-i-n*, *k-i-h i k-i mi* sačuvao se je prvi korien u formi *k* (st. bug. **къ**).

γ) U treću vrst spada pronomen *k-i* (quis), st. bug. **къ-и**, ali u značenju „*quis*" **къ-то**, *ca* (quid), st. bug. **чь-то**. Ovomu pronominu složeni su jedni oblici iz dva demonstrativna koriena, a drugi samo iz jednoga. Oblike složene iz dva koriena podbrisati ćemo.

Sklanja se taj pronomen ovako:

S. 1.	k-i (st. bug. **къ-и**)	ca (st. bug. **чь-то**)
2.	ke-ga	ce-sa, ce-ga
3.	ke-mu	ce-mu
4.	ke-ga	ca (st. bug. **чь-то**)
6.	ke-n	ce-n
7.	ke-n st. bug. **цѣ-мь**	ce-n ci-n

Oblici *ke-ga*, *ke-mu*, *ke-n* (loc.) nastadoše od *ko-ga*, *ko-mu*, *ko-m* kao što i oblici pronomina *ta* (ille) *te-ga*, *te-mu*, *te-n* (loc.) od *to-ga to-mu to-m* analogijom oblika za iste padeže navedenih i protumačenih u II. vrsti 2. podvrsti pronominalne sklonitbe.

b) Sklonitba pronominalna adjectiva i participija.

Po pronominalnoj sklonitbi sklanjaju se i adjectivi i participiji i to samo u nekih oblicih osim adjectiva *vas* (*πᾶς*, omnis), koj se sklanja u svih oblicih; tako n. pr. adjectiv, komu korien dočima tvrdim suglasom, kao *dobar*, adjectiv, komu korien dočima polumehkim suglasom, kao *vas* (st. bug. **вьсь**) i participij, komu participijalna osnova dočima mehkim suglasom, kao *noseć*.

Sklanjaju se te rieči ovako:

	Singular:			Plural:		
	Mužki rod:					
1.	—	vas	—	—	s-i	—
2.	—	s-e-ga	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
3.	—	s-e-mu	—	{dobr-e-n dobr-e-mi	{s-e-n s-e-mi	{noseć-e-n noseć-e-mi
4.	—	vas s-e-ga	—	—	{s-i s-e	—
6.	—	s-e-n	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
7.	dobr-e-n	s-e-n	noseć-e-n	dobr-e-mi	s-e-mi	noseć-e-mi
	Ženski rod:					
1.	—	s-a	—	—	s-e	—
2.	—	s-e	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
3.	—	s-o-j	—	{dobr-e-n dobr-e-mi	{s-e-n s-e-mi	{noseć-e-n noseć-e-mi
4.	—	s-u	—	—	s-e	—
6.	—	s-o-j	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
7.	—	{s-o-n s-u-n	—	dobr-e-mi	s-e-mi	noseć-e-mi
	Srednji rod:					
1.	—	s-e	—	—	s-a	—
2.	—	s-e-ga	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
3.	—	s-e-mu	—	{dobr-e-n dobr-e-mi	{s-e-n s-e-mi	{noseć-e-n noseć-e-mi
4.	—	s-e	—	—	s-a	—
6.	—	s-e-n	—	dobr-e-h	s-e-h	noseć-e-h
7.	dobr-e-n	s-e-n	noseć-e-n	dobr-e-mi	s-e-mi	noseć-e-mi

C) Sklonitba složena.

Kao što se dva demonstrativna koriena slažu u jednu rieč, kako smo u pronominalnoj sklonitbi vidjeli, osobito u II. vrsti te sklonitbe, tako se i dvie rieči, od kojih je jedna nomen (adjectiv, participij, brojnik redni), a druga demonstrativni korien, slažu u jednu rieč; pa kao što smo vidjeli u drugoj vrsti drugoj podvrsti pronominalne sklonitbe, da se kadkada sklanjaju obadva demonstrativna koriena, tako se sklanja i tu nomen i demonstrativni korien u nekih oblicih, koje ćemo podcrtati. Većini ipak oblika

ostaje nomen nesklonivo, te dolazi ko osnova čas u jačoj čas u slabljoj formi. Demonstrativni korien, koj se steže s nomenom u jednu rieč, glasio je izvorno *a* (ili *ja*), u staroj bugarštini glasi ko oblik nominativni и, ꙗ, ѥ, syntaktična mu je vriednost spolnika. Taj pako spolnik mogu primiti adjectivi (osim nekih posjedovnih), participiji (osim participija perf. act. II.) i redni brojnici. Oblici sa spolnikom zovu se *izvjestni*, a oni bez spolnika *neizjestni*.

Primjerom te složene sklonitbe neka nam budu adjectiv *dobr-i*, comparativ *boj-i* (melior) i participij *noseć-i*, koji se sklanjaju ovako:

	Mužki rod:		
S. 1.	dobr-i	boj-i	noseć-i
2.	dobr-e-ga	boj-e-ga	noseć-e-ga
3.	dobr-e-mu	boj-e-mu	noseć-e-mu
4.	dobr-i dobr-e-ga	boj-i boj-e-ga	noseć-i noseć-e-ga
6.	dobr-e-n	boj-e-n	noseć-e-n
7.	dobr-i-n	boj-i-n	noseć-i-n
P. 1.	dobr-i (od dobr-i-i)	boj-i (od boj-i-i)	noseć-i (od noseć-i-i)
2.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
3.	dobr-i-n dobr-i-mi	boj-i-n boj-i-mi	noseć-i-n noseć-i-mi
4.	dobr-i (od dobr-i-je dobr-e (i dobr-e-je)	boj-i (od boj-i-je boj-e (i boj-e-je)	noseć-i (od noseć-i-je noseć-e (i noseć-e-je)
6.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
7.	dobr-i-mi	boj-i-mi	noseć-i-mi

	Ženski rod:		
S. 1.	dobr-a (od dobr-a-ja)	boj-a (od boj-a-ja)	noseć-a (od noseć-a-ja)
2.	dobr-e	boj-e	noseć-e
3.	dobr-o-j	boj-o-j	noseć-o-j
4.	dobr-u (od dobr-u-ju)	boj-u (od boj-u-ju)	noseć-u (od noseć-u-ju)
6.	dobr-o-j	boj-o-j	noseć-o-j
7.	dobr-o-n dobr-u-n	boj-o-n boj-u-n	noseć-o-n noseć-u-n

P. 1.	dobr-i / dobr-e (od dobr-i-je i dobr-e-je)	boj-i / boj-e (od boj-i-je i boj-e-je)	noseć-i / noseć-e (od noseć-i-je i noseć-e-je)
2.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
3.	dobr-i-n / dobr-i-mi	boj-i-n / boj-i-mi	noseć-i-n / noseć-i-mi
4.	dobr-i / dobr-e (od dobr-i-je i dobr-e-je)	boj-i / boj-e (od boj-i-je i boj-e-je)	noseć-i / noseć-e (od noseć-i-je i noseć-e-je)
6.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
7.	dobr-i-mi	boj-i-mi	noseć-i-mi
	S r e d n j i r o d:		
S. 1.	dobr-o (od dobr-o-je)	boj-e (od boj-e-je)	noseć-e (od noseć-e-je)
2.	dobr-e-ga	boj-e-ga	noseć-e-ga
3.	dobr-e-mu	boj-e-mu	noseć-e-mu
4.	dobr-o (od dobr-o-je)	boj-e (od boj-e-je)	noseć-e (od noseć-e-je)
6.	dobr-e-n	boj-e-n	noseć-e-n
7.	dobr-i-n	boj-i-n	noseć-i-n
P. 1.	dobr-a (od dobr-a-ja)	boj-a (od boj-a-ja)	noseć-a (od noseć-a-ja)
2.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
3.	dobr-i-n / dobr-i-mi	boj-i-n / boj-i-mi	noseć-i-n / noseć-i-mi
4.	dobr-a (od dobr-a-ja)	boj-a (od boj-a-ja)	noseć-a (od noseć-a-ja)
6.	dobr-i-h	boj-i-h	noseć-i-h
7.	dobr-i-mi	boj-i-mi	noseć-i-mi

Podcrtanim oblikom nominativa i accusativa singulara i plurala svih rodova sklanjaju se obie česti, samo što ih je riečko narječje tako steglo, da se to na prvi mah težko može spaziti.

Oblici genitiva, dativa i locala singulara svih rodova, te nepodcrtani oblik accusativa singulara mužkoga roda i instrumental singulara ženskoga roda nastadoše tako, da je prionuo spolnik u oblicih dotičnih padežah i dotičnih rodova jačoj osnovi: *dobr-o, boj-o noseć-o.* Dakle možemo predpostaviti oblike za genitiv: **dobr-o-e-ga*, **boj-o-e-ga*, **noseć-o-e-ga* (za mužki i srednji rod), **dobr-o-e*, **boj-o-e*, **noseć-o-e* (za ženski rod), za dativ: **dobr-o-e-mu*, **boj-o-e-mu*, **noseć-o-e-mo* (za mužki i srednji rod), **dobr-o-e-j*, **boj-o-e-j*, *noseć-o-e-j* (za ženski rod), za nepodcrtani oblik accusativa: **dobr-o-e-ga*, **boj-o-e-ga*, **noseć-o-e-ga*, za local: **dobr-o-e-n*, **boj-o-e-n*, **noseć-o-e-n* (za mužki i srednji rod), **do-*

br-o-e-j, **boj-o-e-j*, **noseć-o-e-j* (za ženski rod), i konačno za oblik instrumentala ženskoga roda: **dobr-o-o-n*. U svih ovih predpostavljenih oblicih assimilovao se je krajni osnovni glas *o* početnomu glasu spolnika, t. j. glasu *e*, osim oblika dativa i locala singulara ženskoga roda, gdje se je dogodilo obratno, t. j. osnoynomu *o* assimilovao se je početni glas spolnika *e* i osim instrumentala singulara ženskoga roda, gdje ovakove assimilacije nije trebalo. Kada se stegoše glasovi, koji assimilovanjem nastadoše u predpostavljenih spomenutih oblicih, nastadoše onakovi oblici, kakve spomenusmo u skrižaljci i koji se danas doista na Rieci govore.

Oblici instrumentala singulara mužkoga i srednjega roda, genitiva, dativa, locala i instrumentala plurala svih rodova nastadoše tako, da je slabljoj osnovi *dobr*, *boj*, *noseć* prionuo spolnik u oblicih dotičnih padeža i dotičnih rodova, te se u takovih oblicih stegnuo s dotičnom osnovom u jednu rieč.

2 Sprega (conjugatio).

Sprega je u riečkom narječju kao i u staroj bugarštini i štokavštini dvovrstna, ili se nadovezuju glagolskoj osnovi osobni nastavci pomoćju spojnoga glasa ili se nadovezuju bez ikakovoga spojnoga glasa.

A) Sprega onih glagola, gdje se osobni nastavci nadovezuju osnovi pomoćju spojnoga glasa.

U toj vrsti razlikujemo 6 razreda po tom, kako nastaje glagolska osnova od koriena.

a) I. razred.

U taj razred spadaju glagoli, kojim je osnova jednaka korienu.

Budući da u taj razred spada mnogo glagola, razlikujemo u njem po glasu, kojim korien dočima 7 podrazreda.

α) 1. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima zubnikom *d*, *t*, kao u; *krad* (κλέπτειν, furari), *plet* (πλέκειν, plectere).

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	krad-e-n	plet-e-n
	2.	krad-e-s	plet-e-s
	3.	krad-e	plet-e

Plur.	1.	krad-e-mo	plet-e-mo
	2.	krad-e-te	plet-e-te
	3.	krad-u	plet-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	krad-i	plet-i
	3.	—	—
Plur.	1.	krad-i-mo	plet-i-mo
	2.	krad-i-te	plet-i-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: krad-u-ć, plet-u-ć.
Participij perf. act. II.: kra-l, ple-l.
Participij perf. pass.: u-krad-e-n, plet-e-n.
Supin i infinitiv.: kras-t, ples-t

Od starobugarskoga koriena шьд (riečkoga *sad*) pravi riečko narječje participij perfekta activa II., koj glasi na Rieci *sa-l*, *sl-a*, *sl-o*, te se tude razlikuje riečko narječje od štokavštine, koja nikada ne pravi toga participija iz samoga koriena st. bug. шьд (štokavskoga *šad*), već uviek iz složenoga ili sa bud kojim predlogom ili sa verbalnim korienom *i* (sr. štokavski *po-ša-o*, i-ša-o).

β) 2. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima sičnikom *z*, *s*, kao u: *griz* (*δάκνειν*, mordere), *nes* (*φέρειν*, ferre).

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	griz-e-n	nes-e-n
	2.	griz-e-s	nes-e-s
	3.	griz-e	nes-e
Plur.	1.	griz-e-mo	nes-e-mo
	2.	griz-e-te	nes-e-te
	3.	griz-u	nes-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	griz-i	nes-i
	3.	—	—
Plur.	1.	griz-i-mo	nes-i-mo
	2.	griz-i-te	nes-i-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: griz-u-ć, nes-u-ć.
Participij perf. act. II.: griz-a-l, nes-a-l.
Participij perf. pass.: u-griz-e-n, do-nes-e-n.
Supin i infinitiv: griz-t, nes-t.

Od koriena *nes* glasi u sastavljenicih participij perf. act. II. obično **ne-l*, n. pr. *po-ne-l*, *do-ne-l*, itd.

γ) 3. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima ustnikom *b*, *p*, *v*, kao u: *greb* (γράφω, scabere), *tep* (παίειν, percutere), *ziv* (ζῆν vivere).

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	greb-e-n	tep-e-n	ziv-e-n
	2.	greb-e-s	tep-e-s	ziv-e-s
	3.	greb-e	tep-e	ziv-e
Plur.	1.	greb-e-mo	tep-e-mo	ziv-e-mo
	2.	greb-e-te	tep-e-te	ziv-e-te
	3.	greb-u	tep-u	ziv-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—
	2.	greb-i	tep-i	ziv-i
	3.	—	—	—
Plur.	1.	greb-i-mo	tep-i-mo	ziv-i-mo
	2.	greb-i-te	tep-i-te	ziv-i-te
	3.	—	—	—

Participij praes. act.: greb-u-ć, tep-u-ć, ziv-u-ć.
Participij perf. act. II.: greb-a-l, tep-a-l.
Participij perf. pass.: greb-e-n, tep-e-n.
Supin i infinitiv: gre-s-t, te-s-t.

Od koriena *ziv* ne pravi riečko narječje po tom razredu participija perf. act. II., participija perf. pass., supina i infinitiva.

δ) 4. podrazred.

U taj podrazred spadaju glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima grlenikom *g*, *k*, kao u: *mog* (δύνασθαι, posse), *pek* (πέσσειν coquere), *vlek* (ἕλκειν, trahere).

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1. mor-e-n	pec-e-n	vlec-e-n	ili vuc-e-n
	2. mor-e-s	pec-e-s	vlec-e-s	ili vuc-e-s
	3. mor-e	pec-e	vlec-e	ili vuc-e
Plur.	1. mor-e-mo	pec-e-mo	vlec-e-mo	ili vuc-e-mo
	2. mor-e-te	pec-e-te	vlec-e-te	ili vuc-e-te
	3. mor-u	pec-u	vlec-u	ili vuc-u

Imperativ:

Sing.	1. —	—	—	
	2. po-moz-i	pec-i	vlec-i	ili vuc-i
	3. —	—	—	
Plur.	1. po-mòz-i-mo	pec-i-mo	vlec-i-mo	ili vuc-i-mo
	2. po-moz-i-te	pec-i-te	vlec-i-te	ili vuc-i-te
	3. —	—	—	

Participij praes. act.: mog-u-ć, pek-u-ć, vlec-u-ć ili vuc-u-ć.
Participij perf. act. II.: mog-a-l, pek-a-l, vlek-a-l ili vuk-a-l.
Participij perf. pass.: po-mor-e-n, pec-e-n, vlec-e-n ili vuc-e-n.
Supin i infinitiv: moć, peć, vleć ili vuć (sr. st. bug. мошти, пешти, влѣшти i štokavski: moći, peći, vući.)

Štokavska osnova *vrh* (inf. *vrieći)* ne pravi nikada u riečkom narječju svoje oblike po tom razredu (prvom) nego uviek po četvrtom.

Uz oblike imperativa: *po-moz-i*, *po-moz-i-mo*, *po-moz-i-te*, dolaze često na Rieci i oblici: *po-mor--i*, *pomor-i-mo*, *po-mor-i-te*.

ε) 5. podrazred.

U taj podrázred spadaju glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima glasovi *m*, *n*, kao u: *klen* (*καταρᾶσθαι*, exsecrari), *z-em* (*αἴρειν*, tollere), *na-dom* (*οἰδάνεσθαι*, tumere).

Pred krajnim glasom *m* ili *n* sačuvao se je jači glas *e* ili *o* samo onda, ako je sljedio za glasom *m* ili *n* koj suglas, ako je sljedio za njim samoglas, tada je glas *e* oslabio do poluglasa ь, a glas *o* do poluglasa ъ, osim u osnovi *klen*, u kojoj osnovi sačuvalo je riečko narječje i u ovom posljednjem slučaju glas *e*. Glas *e* sa sljedećim *m* ili *n* glasom stegla je starobugarština pred suglasi u nasal ѧ, koj glasi na Rieci pred suglasi kao i u štokavštini *e*, a glas *o* sa sljedećim *m* ili *n* glasom pred suglasi u nasal ѫ, koj glasi na Rieci pred suglasi kao i u štokavštini u;

poluglas starobugarski ь ili ъ razvilo je riečko narječje ili u glas *a* ili ga je posvema izgubilo.

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	klen-e-n	z-am-e-n	na-dm-e-n
		(st. bug. кль-н-ѫ)	(st. bug. възь-ьм-ѫ)	(st. bug. на-дъм-ѫ)
	2.	klen-e-s	z-am-e-s	na-dm-e-s
	3.	klen-e	z-am-e	na-dm-e
Plur.	1.	klen-e-mo	z-am-e-mo	na-dm-e-mo
	2.	klen-e-te	z-am-e-te	na-dm-e-te
	3.	klen-u	z-am-u	na-dm-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—
	2.	klen-i	z-am-i	na-dm-i
	3.	—	—	—
Plur.	1.	klen-i-mo	z-am-i-mo	na-dm-i-mo
	2.	klen-i-te	z-am-i-te	na-dm-i-te
	3.	—	—	—

Participij praes. act.: klen-u-ć; od *z-am-e-n i na-dm-e-n* ne dolazi u riečkom narječju participij praes. activa.

Participij perf. act. I. dolazi u riečkom narječju od *z-am-en*, te glasi *vaz-am*, sr. st. bug. perf. act. I. възь-ьмъ.

Participij perf. act. II.: kle-l, z-e-l, na-du-l.

Participij perf. pass.: za-kle-t, z-e-t, na-du-t.

Supin i infinitiv: kle-t, z-e-t, na-du-t.

ζ) 6. podrazred.

U taj podrazred spadaju glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima samoglasom, kao u: *pi* (*πίνειν*, bibere), *zna* (*γιγνώσκειν*, cognoscere), *bu* (*εἶναι*, esse).

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	pi-j-e-n	zna-n	bu-d-e-n
	2.	pi-j-e-s	zna-s	bu-d-e-s
	3.	pi-j-e	zna	bu-d-e
Plur.	1.	pi-j-e-mo	zna-mo	bu-d-e-mo
	2.	pi-j-e-te	zna-te	bu-d-e-te
	3.	pi-j-u	zna-j-u	bu-d-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—
	2.	pi-j	zna-j	bu-d-i
	3.	—	—	—
Plur.	1.	pi-j-mo	zna-j-mo	bu-d-i-mo
	2.	pi-j-te	zna-j-te	bu-d-i-te
	3.	—	—	—

Participij praes. act.: pi-j-u-ć, zna-j-u-ć; od *bu-d-e-n* ne dolazi u riečkom narječju participij praes. activa.

Participij perf. act. II.: pil, zna-l, bi-l.

Participij perf. pass.: po-pi-t, po-zna-t; od *bu-d-e-n* ne dolazi u riečkom narječju participij perf. passiva.

Supin i infinitiv: pi-t, zna-t, bi-t.

Osim pomenutih oblika nalazimo u toga podrazreda i to od glagola *bu-d-e-n* ne složene oblike za tako zvani aorist jači, koj glasi na Rieci:

Sing.	1.	bi-n	Plur.	1.	bi-mo
	2.	bi-s		2.	bi-te
	3.	bi		3.	bi-j-u

U praesentu razlikuju se sprezana tri glagola u tom, što se u prvom ziev dokida izmedj krajnoga osnovnoga samoglasa i spojnoga glasa glasom *j* u svih licih, u drugom dokida se taj ziev tim, što se assimiluje spojni glas krajnomu osnovnomu samoglasu i s njim steže u jedan glas u svih licih osim trećega lica plurala, gdje se je ziev dokinuo glasom *j*, a konačno u trećem glagolu dokida se ziev u svih licih glasom *d*.

U imperativu dokida se ziev izmedj krajnoga osnovnoga samoglasa i spojnoga glasa *i* (st. bug. ѣ, grč. *οι* u optativu) tim, što se je u prva dva glagola produljio spojni glas *i* u *j*, a u trećega što se je umetnuo glas *d* medj krajni osnovni samoglas i spojni glas *i*.

η) 7. podrazred.

U taj podrazred spadaju glagoli, kojim osnova (dotično korien) dočima nekadanjim samoglasnim *r* ili *l* glasom, kao u: *mer* (*ἀποθνήσκειν*, mori) i *mel* (*ἀλήθειν*, molere.)

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	u-mr-e-n	mej-e-n (st. bug. мєлѭ)
	2.	u-mr-e-s	mej-e-s
	3.	u-mr-e	mej-e

Plur.	1.	u-mr-e-mo	mej-e-mo
	2.	u-mr-e-te	mej-e-te
	3.	u-mr-u	mej-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	u-mr-i	mej-i
	3.	—	—
Plur.	1.	u-mr-i-mo	mej-i-mo
	2.	u-mr-i-te	mej-i-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: mr-u-ć, mej-u-ć.

Participij perf. act. II.: u-mer-l, mle-l.

Participij perf. pass.: za-mle-t; glagol *u-mr-e-n* ne ima participija perf. passiva.

Supin i infinitiv: u-mre-t, mle-t.

b) II. razred.

U taj razred spadaju glagoli, koji prave od koriena osnovu pomoćju slovke *nu*, kao u: *po-gi-nu* (*ἀπόλλυσθαι*, perire). U tom razredu ne ima podrazreda.

Sprežu se glagoli toga razreda ovako:

Praesens:

Sing.	1.	po-gi-n-e-n	Plur.	1.	po-gi-n-e-mo
	2.	po-gi-n-e-s		2.	po-gi-n-e-te
	3.	po-gi-n-e		3.	po-gi-n-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	Plur.	1.	po-gi-n-i-mo
	2.	po-gi-n-i		2.	po-gi-n-i-te
	3.	—		3.	—

Participija praes. activa glagoli ovoga razreda ne imadu.

Participij perf. act. II.: po-gi-nu-l.

Participija perf. passiva mnogi glagoli ovoga razreda ne imadu, ali ipak od nekih glagola dolazi i na Rieci, tako od koriena *teg*, osnove *teg-nu* glasi taj participij *iz-teg-nu-t*.

Supin i infinitiv: po-gi-nu-t.

c) III. razred.

U taj razred spadaju glagoli, koji prave od koriena osnovu pomoćju glasa *e* (st. bug. ѣ, štokavski *ie* ili *je*.)

U tom razredu razlikuje riečko narječje dva podrazreda.

α) 1. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji zadrže osnovni glas *e* u svih oblicih, kao osnova: *um-e* (*ἐπίστασθαι*, scire).

Sprežu se glagoli toga podrazreda ovako:

Praesens:

Sing.	1.	um-e-n	Plur.	1.	um-e-mo
	2.	um-e-s		2.	um-e-te
	3.	um-e		3.	um-e-j-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	Plur.	1.	um-e-j-mo
	2.	um-e-j		2.	um-e-j-te
	3.	—		3.	—

Participîja praes. activa ne sjećam se, da sam ikada na Rieci čuo od toga glagola.

Participij perf. activa II.: um-e-l.

Participija perf. passiva ne ima taj glagol.

Supin i infinitiv: um-e-t.

Neke oblike pravi na Rieci po tom podrazredu i štokavski glagol *im-a-ti* (*ἔχειν*, habere), kao imperativ: *im-e-j*, *im-e-j-mo*, *im-e-j-te*, particip perf. activa II.: *im-e-l*, supin i infinitiv: *im-e-t*.

β) 2. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji ne zadržaše osnovnoga glasa *e* u svih oblicih, već ga u nekih zamienjuju glasom *i*. I uslied toga razlikujemo u glagola toga podrazreda dvie osnove, jednu, koja dočima glasom *i*, te ju zovemo *praesentskom*, i drugu, koja dočima glasom *e*, te ju zovemo *infinitivnom*, tako od koriena *gor* (*καίεσθαι*, ardere) i *vid* (*βλέπειν*, videre) glasi praesentska osnova *gor-i* i *vid-i*, a infinitivna *gor-e* i *vid-e*.

Sprežu se ti glagoli ovako:

Iz praesentske osnove prave ove oblike:

Praesens:

Sing.	1.	gor-i-n	vid-i-n
	2.	gor-i-s	vid-i-s
	3.	gor-i	vid-i
Plur.	1.	gor-i-mo	vid-i-mo
	2.	gor-i-te	vid-i-te
	3.	gor-u (redje gor-e)	vid-u (redje vid-e)

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	gor-i	vid-i
	3.	—	—
Plur.	1.	gor-i-mo	vid-i-mo
	2.	gor-i-te	vid-i-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: gor-e-ć, vid-e-ć.

Iz infinitivne osnove prave ove oblike:

Participij perf. act. II.: gor-e-l, vid-e-l

Participij perf. pass.: s-gor-e-n

Glagol *htet* ili samo *tet* (*θέλειν*, velle) imade u praesentu u riečkom narječju samo kraće oblike: *ć-u*, *ć-e-s*, *ć-e*, *ć-e-mo*, *ć-e-te*, *ć-e-j-u* ili *t-e* (st. bug. хот-ѧ-тъ). Oblik *t-e* dolazi samo ili iza negacije ili u složenom futuru, inače dolazi uviek oblik *ć-e-j-u*.

d) IV. razred.

U taj razred spadaju glagoli, koji prave od koriena osnovu pomoćju glasa *i*, tako od koriena: *fal* (*ἐπαινεῖν*, laudare), *krop* (*ῥαίνειν*, aspergere), *bud* (*ἐγείρειν*, excitare) glasi osnova: *fal-i*, *krop-i*, *bud-i*. U tom razredu ne ima podrazreda.

Glagoli ovoga razreda sprežu se ovako:

Praesens:

Sing.	1.	fal-i-n	krop-i-n	s-bud-i-n
	2.	fal-i-s	krop-i-s	s-bud-i-s
	3.	fal-i	krop-i	s-bud-i
Plur.	1.	fal-i-mo	krop-i-mo	s-bud-i-mo
	2.	fal-i-te	krop-i-te	s-bud-i-te
	3.	fal-u (redje fal-e)	krop-u (red. krop-e)	s-bud-u (redje s-bud-e)

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—
	2.	fal-i	krop-i	s-bud-i
	3.	—	—	—
Plur.	1.	fal-i-mo	krop-i-mo	s-bud-i-mo
	2.	fal-i-te	krop-i-te	s-bud-i-te
	3.	—	—	—

Participij praes. act.: fal-e-ć, krop-e-ć, bud-e-ć.

Participij perf. act. II.: fal-i-l, krop-i-l, s-bud-i-l.

Participij perf. pass.: po-faj-e-n, po-krop-j-e-n, s-buj-e-n.

Supin i infinitiv: fal-i-t, krop-i-t, s-bud-i-t.

e) V. razred.

U taj razred spadaju glagoli, koji prave od koriena osnovu pomoćju glasa *a*. U tom razredu razlikuje riečko narječje četiri podrazreda.

α) 1. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji zadrže osnovni glas *a* u svih oblicih, kao osnove: *zij-a* (χαίνειν, hiscere), *pit-a* (ἐρωτᾶν, interrogare.)

Sprežu se ti glagoli ovako:

Praesens:

Sing.	1.	zij-a-n	pit-a-n
	2.	zij-a-s	pit-a-s
	3.	zij-a	pit-a
Plur.	1.	zij-a-mo	pit-a-mo
	2.	zij-a-te	pit-a-te
	3.	zij-a-j-u	pit-a-j-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	zij-a-j	pit-a-j
	3.	—	—
Plur.	1.	zij-a-j-mo	pit-a-j-mo
	2.	zij-a-j-te	pit-a-j-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: zij-a-j-u-ć, pit-a-j-u-ć.
Participij perf. act. II.: zij-a-l, pit-a-l.
Participij perf. pass.: zij-a-n, pit-a-n.
Supin infinitiv: zij-a-t, pit-a-t.

Glagol *zij-a-t* ne imade na Rieci samo ono značenje, što je gore spomenuto, i u kom značenju dolazi u staroj bugarštini i štokavštini, već mu je upravo običnije značenje „κράζειν, clamare, vociferari“.

Štokavski glagol *im-a-ti* pravi i u riečkom narječju svoje oblike po tom podrazredu toga razreda uz one oblike, što su spomenuti u III. razredu 1. podrazredu.

β) 2. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji osnovnoga glasa *a* ne zadržaše u svih oblicih, već ga u nekih zamienjuju glasom *i*. I uslied toga razlikujemo u glagola toga podraz-

reda dvie osnove, jednu, koja dočima glasom *i*, te ju zovemo *praesentskom*, i drugu, koja dočima glasom *a*. te ju nazivljemo *infinitivnom*, tako od koriena *kap* (στάζειν, stillare), *glod* (τρώγειν, rodere), *jisk* (ζητεῖν, quaerere) glasi praesentska osnova: *kap-i*, *glod-i*, *jisk-i*, a infinitivna: *kap-a*, *glod-a*, *jisk-a*.

Sprežu se ti glagoli ovako:

Iz praesentske osnove prave ove oblike:

Praesens:

Sing.	1.	kap-j-e-n	glo-j-e-n	jisć-e-n
	2.	kap-j-e-s	glo-j-e-s	jisć-e-s
	3.	kap-j-e	glo-j-e	jisć-e
Plur.	1.	kap-j-e-mo	glo-j-e-mo	jisć-e-mo
	2.	kap-j-e-te	glo-j-e-te	jisć-e-te
	3.	kap-j-u	glo-j-u	jisć-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—
	2.	kap-j-i	glo-j-i	jisć-i
	3.	—	—	—
Plur.	1.	kap-j-i-mo	glo-j-i-mo	jisć-i-mo
	2.	kap-j-i-te	glo-j-i-te	jisć-i-te
	3.	—	—	—

Participij praes. act.: kap-j-u-ć (ipak običnije po 1. podrazredu: kap-a-j-u-ć), glo-j-u-ć, jisć-u-ć.

Iz infinitivne osnove prave ove oblike:

Participij perf. act. II.: kap-a-l, glod-a-l, jisk-a-l.

Participij perf. pass.: s-kap-a-n, glod-a-n, jisk-a-n.

Supin i infinitiv: kap-a-t, glod-a-t, jisk-a-t.

Krajni glas *i*, kojim praesentska osnova dočima, produljuje se u *j* radi zieva u svih oblicih praesenta, imperativa i u participiju praesenta activa. Ovako nastali *j* sastaje se u prvoga glagola sa ustnim *p*, s kojim se u riečkom narječju podnosi, ne umečuć nikada takovom sgodom labijalnoga *l* glasa medju nje, u drugoga glagola sastaje se taj *j* sa zubnikom *d*, te se s njim u riečkom narječju steže u *j* (štokavski *dj*, st. bug. жд), u trećega konačno glagola sastaje se sa grlenikom *k*, te se s njim steže u *č*, $(k + j = č)$, a *s* + *č* prelazi u štokavštini u *št*, u riečkom pako narječju u *sć*.

γ) 3. podrazred.

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji osnovnoga glasa *a* ne imadu u svih oblicih, već ga u nekih oblicih sasma gube. Uslied toga razlikujemo u glagola toga podrazreda dvie osnove, jednu, koja je jednaka korienu i dočima uviek ko i korien suglasom, te ju zovemo *praesentskom*, i drugu, koja dočima glasom *a*, te ju zovemo *infinitivnom*, tako od koriena *zov* (καλεῖν, vocare) glasi praesentska osnova: *zov*, a infinitivna *zv-a*.

Sprežu se glagoli toga podrazreda ovako:

Iz praesentske osnove prave ove oblike:

Praesens:

Sing.	1.	zov-e-n	Plur.	1.	zov-e-mo
	2.	zov-e-s		2.	zov-e-te
	3.	zov-e		3.	zov-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	Plur.	1.	zov-i-mo
	2.	zov-i		2.	zov-i-te
	3.	—		3.	—

Participij praes. act.: zov-u-ć

Iz infinitivne osnove prave ove oblike:

Participij perf. act. II.: zv-a-l.

Participij perf. pass.: zv-a-n i zv-a-t

Supin i infinitiv: zv-a-t.

Štokavski glagol *gn-a-ti* (διώκειν, persequi), *žen-e-m* glasi u riečkom narječju *gn-a-t*, *ren-e-n*, te dolazi uviek u praesentskoj osnovi mjesto glasa štokavskoga *ž* glas *r*.

δ) 4. podrazred:

U taj podrazred spadaju oni glagoli toga razreda, koji osnovnoga glasa *a* ne imadu u svih oblicih, već ga u nekih oblicih sasma gube. Uslied toga razlikujemo u tom podrazredu dvie osnove, jednu, koja je jednaka korienu i dočima uviek ko i korien samoglasom (a tim se taj podrazred razlikuje od trećega podrazreda), te ju zovemo *praesentskom*, i drugu, koja dočima glasom *a*, te ju zovemo *infinitivnom*, tako od koriena *ka* (μετανοεῖν, poenitere) glasi praesentska osnova *ka*, a infinitivna *ka-j-a*.

Sprežu se glagoli toga podrazreda ovako:

Iz praesentske osnove prave ove oblike:

Praesens:

Sing.	1.	ka-j-e-n	Plur.	1.	ka-j-e-mo
	2.	ka-j-e-s		2.	ka-j-e-t-e
	3.	ka-j-e		3.	ka-j-u

Imperativ:

Plur.	1.	—	Plur.	1.	ka-j-mo
	2.	ka-j		2.	ka-j-te
	3.	—		3.	—

Participij praes. act.: ka-j-u-ć.

Iz infinitivne osnove prave ove oblike:

Participij perf. act. II.: ka-j-a-l.

Participij perf. pass.: po-ka-j-a-n.

Supin i infinitiv: ka-j-a-t.

Glagoli: *bju-v-a-t* (*ἐμεῖν*, vomere), štokavski *blju-v-a-ti*, *pju-v-a-t* (*πτύειν*, spuere), štokavski *plju-v-a-ti*, *kov-a-t* (*χαλκεύειν*, cudere), štokavski *kov-a-ti* i *trov-a-t* (*φαρμακεύειν*, veneno interficere), štokavski *trov-a-ti* prave takodjer oblike, koji se izvode iz praesentske osnove kao i u štokavštini, dakle praesens glasi: *bju-j-e-n*, *pju-j-e-n*, *ku-j-e-n* i *tru-j-e-n*.

f) VI. razred.

U ovaj razred spadaju glagoli, koji prave od koriena osnovu infinitivnu dodavanjem *ova*, *eva*, *iva*, a praesentsku dodavanjem glasa *u*, tako od koriena *ruk* (spondere, despondere — redje dextras jungere) glasi infinitivna osnova: *ruk-ova*, a praesentska: *ruk-u*. Ipak imade u riečkom narječju nekoliko glagola toga razreda, koji prave praesentsku osnovu kao i infinitivnu, i tu se opet riečko narječje razlikuje od štokavštine, tako od koriena *kup* (*ἀγοράζειν*, emere) glasi praesentska i infinitivna osnova *kup-j-eva*.

Sprežu se ti glagoli ovako:

Iz praesentske osnove prave ove oblike:

Praesens:

Sing.	1.	ruk-u-j-e-n	kup-j-eva-n
	2.	ruk-u-j-e-s	kup-j-eva-s
	3.	ruk-u-j-e	kup-j-eva
Plur.	1.	ruk-u-j-e-mo	kup-j-eva-mo
	2.	ruk-u-j-e-te	kup-j-eva-te
	3.	ruk-u-j-u	kup-j-eva-j-u

Imperativ:

Sing.	1.	—	—
	2.	ruk-u-j	kup-j-eva-j
	3.	—	—
Plur.	1.	ruk-u-j-mo	kup-j-eva-j-mo
	2.	ruk-u-j-te	kup-j-eva-j-te
	3.	—	—

Participij praes. act.: ruk-u-j-u-ć, kup-j-eva-j-u-ć
Iz infinitivne osnove prave ove oblike:
Participij perf. act. II.: ruk-ova-l, kup-j-eva-l.
Participij perf. pass.: ruk-ova-n, kup-j-eva-n.
Supin i infinitiv: ruk-ova-t, kup-j-eva-t.

U glagola *kup-j-eva-t* je glas *j* možda parasit (ako nije glagol ovaj izveden već iz osnove *kup-i*, sr. glagol *kup-i-t*), te je takodjer sljedeći glas *o* preglasio u *e* glas.

B) Sprega onih glagola, gdje se osobni nastavci nadovezuju osnovi bez ikakovoga spojnoga glasa.

Takovih glagola ima u riečkom narječju tek pet, i ti prave samo neke oblike bez spojnoga glasa, dočim većinu oblika prave ipak pomoćju spojnoga glasa. Ti glagoli jesu sljedeći i sprežu se ovako:

Korieni jim glase:
vid (*βλέπειν*, videre), *da* (*διδόναι*, dare), *jid* (*ἐσθίειν*, edere), *es* (*εἶναι*, esse) i *gred* (*ἔρχεσθαι*, ire).

Osnove praesentske jim glase:
vid, *da-d*, *jid*, *es* i *gred*.

Praesens:

Sing.	1.	—	da-n	ji-n	s-a-n	gre-n
	2.	vi-s	da-s	ji-s	si	gre-s
	3.	—	da	ji	je	gre
Plur.	1.	—	da-mo	ji-mo	s-mo	gre-mo
	2.	vis-te	das-te	jis-te	s-te	gres-te
	3.	—	dad-u / da-j-u	jid-u	s-u	gred-u

Treće lice plurala praesenta pravljeno je u tih glagola već po prvoj vrsti, t. j. sa spojnim glasom, tako i svi ostali oblici ovih glagola, u koliko u riečkom narječju dolaze, osim imperativa

vis-te (2. lice plur.) i imperativa *gre-mo* (1. lice plur.). Dakle ostali oblici, koji dolaze od tih glagola u riečkom narječju, glase:

Imperativ:

Sing.	1.	—	—	—	—	—
	2.	—	da-j	ji-j	—	—
	3.	—	—	—	—	—
Plur.	1.	—	da-j-mo	ji-j-mo	—	gre-mo
	2.	vis-te	da-j-te	ji-j-te	—	—
	3.	—	—	—	—	—

Participij praes. act.: da-j-u-ć, jid-u-ć, gred-u-ć.
Participij perf. act. II.: da-l, ji-l.
Participij perf. pas.: da-n i da-t, jid-e-n.
Supin i infinitiv: da-t, jis-t.

Korien *vid* pravi sve ostale oblike osim spomenutih po III. razredu 2. podrazredu prve vrsti.

Glas *j*, što ga nalazimo u imperativu glagola *da-t*, *jis-t* nastao je stezanjem od *dj* (st. bug. жд), a ovo od *d-i*.

Imperativ bez spojnoga glasa pravi u riečkom narječju i korien *hod*, glagol *hod-i-t* (glagol IV. razreda prve vrsti), i to u 1. licu plurala: *ho-mo* nastalo od *hod-mo*, i u 2. licu plurala: *ho-te* nastalo od *hod-te*

C) Složeni glagolski oblici.

a) za activ.

α) Imperfect izrazuje se u riečkom narječju tim, što se dodaje glagol *san* (sum) u praesentu participiju perfecta activa II. trajnih glagola, n. pr. *plel san*, *grizal san*, *grebal san*, *mogal san*, *klel san*, *znal san*, *mlel san*, *umel san*, *gorel san*, *kropil san*, *zijal san*, *kapal san*, *zval san*, *kajal san (se)*, *rukoval san*.

β) Aorist izrazuje se u riečkom narječju tim, što se dodaje glagol *san* (sum) u praesentu participiju perfecta activa II. minulih glagola, n. pr. *splel san*, *napel san*, *umerl san*, *poginul san*, *sbudil san*, itd.

γ) Perfect izrazuje se u riečkom narječju istim načinom kao i aorist.

δ) Plusquamperfect izrazuje se u riečkom narječju tim, što se dodaje perfect glagola *bit* (esse), naime *bil san*, participiju perfekta activa trajnih i minulih glagola, n. pr. *plel san bil* i *splel*

san bil, *grizal san bil* i *zgrizal san bil*, *klel sam bil* i *zaklel san bil*, *znal san bil* i *doznal san bil*, *kropil san bil* i *pokropil san bil*, *zijal san bil* i *zazijal san bil*, itd.

ε) Futur I. izrazuje se u riečkom narječju:

αα) praesentom minulih glagola, n. pr. *spleten*, *napnen*, *dobijen*, *buden*, *umren*, *poginen*, *sbudin*, itd.

ββ) dodavanjem glagola: *ću* (volo) u praesentu infinitivu trajnih i minulih glagola, n. pr. *plest ću*, *grizt ću*, *grest ću*, *moć ću*, *klet ću*, *znat ću*, *umret ću*, *poginut ću*, *goret ću*, itd.

ζ) Futur II. izrazuje se u riečkom narječju tim, što se dodaje glagol *buden* u praesentu participiju perfecta activa II. trajnih i minulih glagola, n. pr. *plel* ili *splel buden*, *grizal* ili *zgrizal buden*, *klel* ili *zaklel buden*, *znal* ili *doznal buden*, *kropil* ili *pokropil buden*, *zijal ili zazijal buden* itd.

η) Conditional izrazuje se u riečkom narječju tim, što se dodaje aorist *bin* participiju perfecta activa II. trajnih i minulih gla gola, n. pr. *bin plel*, *bin klel*, *bin znal*, *bin umerl*, *bin poginul*, *bin sbudil*, *bin zijal*, itd.

b) za medij.

Medijalne oblike pravi riečko narječje ko i štokavština tim, što dodaje activnim oblikom povratno zaime *se*, n. pr. *grizen se*.

c) za pasiv.

Passiv je dosta riedak u riečkom narječju.

Pojedina vremena i načini izrazuju se:

α) Praesens tim, što se dodaje praesens glagola *san* (sum) participiju perfecta passiva trajnih glagola, n. pr. *san tucen*.

β) Imperfect tim, što se dodaje perfect glagola *bit* (esse), naime *bil san*, participiju perfecta passiva trajnih glagola, n. pr. *bil san tucen*.

γ) Aorist tim, što se dodaje praesens glagola *san* (sum) participiju perfecta passiva minulih glagola, n. pr. *stucen san*.

δ) Perfect se izrazuje u riečkom narječju istim načinom kao i aorist.

ε) Plusquamperfect tim, što se dodaje perfect glagola *bit* (esse), naime *bil san*, participiju perfecta pasiva minulih glagola, n. pr. *bil san stucen*.

ζ) Futur I. tim, što se dodaje futur I. glagola *bit* (esse), naime

bit ću, particicipiju perfecta passiva trajnih i minulih glagola, n. pr. *bit ću tucen* ili *stucen*.

η) Futur II. tim, što se dodaje praesens glagola *bit* (esse), naime *buden*, participiju perfecta passiva trajnih i minulih glagola, n. pr. *buden tucen* ili *stucen*.

ϑ) Imperativ tim, što se dodaje imperativ glagola *bit* (esse), naime *budi*, participiju perfecta passiva trajnih i minulih glagola, n. pr. *budi tucen* ili *stucen*.

ι) Condicional tim, što se dodaje conditional glagola *bit* (esse), naime *bin bil*, participiju perfecta passiva trajnih i minulih glagola, n. pr. *bin bil tucen* ili *stucen*.

Dodatak.

U riečkom narječju imade nekoliko enklitika, kojih u štokavštini ili ne ima ili su znatno redje, kao:

1. enklitika *ka*, n. pr. *ovde-ka*, *onde-ka*, *noćas-ka*, *danas-ka*, *dole-ka*, *gore-ka*, itd.

2. enklitika *r*. (staro bugarski жє), n. pr. *njemu-r*, *komu-r*, *nikomu-r*, itd.

3) enklitika *j*, n. pr. *ova-j* (haec), *ta-j* (ista), *ona-j* (ea), *ovo-j* (hoc), *to-j* (istud), *ono-j* (id), itd.

Na Rieci početkom mjeseca svibnja 1883.

R. Strohal.

II.

Školske viesti.

A.

Naukovna osnova.

I. razred.

Rrazrednik: Čičigoj Jakov.

Vjeronauk: Odredjenje čovjeka. Zapoviedi. Sredstva milosti Božje. Molitva. — Veliki katolički katekizam. Zagreb 1880. — Catechismo per le caposcuole. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik: Na temelju hrv. i talij. jezika oblici, pravilne sprege i sklonitbe, uvježbani obostranim prevadjanjem. Učenje rieči na izust. U II. poljeću svakih 8 dana primierna školska zadaća. Vježbenica M. Divkovića. Slovnica Pavca Iv. Riećnik hrv. lat. k vježbam M. Divkovića. — Na tjedan 8 sati.

Hrvatski jezik. Pravilni oblici imena i glagola; slaganje predloga sa padeži; o prislovih; veznici kako se diele i u koji red spadaju. Slovljenje na izust naučenih pomanjih štiva. Čitanje sa slovničkim i stvarnim tumačenjem. Svakih 14 dana 1 kućna zadaća. — Slovnica M. Divkovića. Čitanka I. dio T. Smičiklasa. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Vježbe u izgovoru, čitanju i pisanju. Pravilno oblikoslovje, i to: spolnik; samostavnik izuzam imena vlastita; pridavnik; glavni brojnik; zaimena izuzam neizvjestna; pomoćni i slabi glagoli. Vježbenica od Fr. Marna. Slovnica od Fr. Marna. — Prevadjanje sa njem. jezika u hrvatski i obratno. Praktične vježbe na ploči. Diktando. Učenje najobičnijih riečih na pamet. Svakih 14 dana izmjenice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga učiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Čitanje; pravopis; pravilno rječoslovje. Na mjesec po 2 zadaće, domaća i školska. Slovnica dra. A. Mussafije po I. K. Švrljugi, Zagreb 1878. Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Temelji matematičkoga zemljopisa, koliko su nuždni za razumjevanje zemljokaza, te se mogu elementarnim načinom tumačiti. Opis površja zemlje po njenih različitih naravskih svojina i obćenita razdioba po narodih i državah. Čitanje i risanje zemljokaza. Zemljopisna početnica, Ed. Streer, II. izdanje, Zagreb 1882. Na tjedan 3 sata.

Matematika. Iz računstva. Računanje s neimenovanimi, jednoimenimi i višeimenimi cielimi desetinskimi brojevi. Djelivost brojeva. Obični čestnici.

Iz mierstva. Počam od drugoga poljeća: Crte, kutovi, trokuti. — Računica za I. i II. razred po Močniku od Goluba I. razdio, Zagreb 1880. Mierstvo Dřizhalovo po Pexideru I. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. Sisari, kukci, pauci, mekušci, crvi, polipi i nevidi. Pokornijevo životinstvo, prevod Ž. Vukasovića, III. izdanje, 1875. — Na tjedan 2 sata.

II. razred.

Razrednik: Kante Ernest.

Vjeronauk. Obredi katoličke crkve. Cvetko Rubetić. Zagreb 1879. Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Oblikoslovje o manje običnih i nepravilnih sklonitbah i spregah; o pravilih spola, česticah, o acc. cum inf. i abl. abs.: o participijih i supinu. Učenje riečih na izust; priprave. Svakoga tjedna 1 školska, svake dvie nedjelje 1 domaća zadaća. Vježbenica M. Divkovića; slovnica Pavca Iv. — Na tjedan 8 sati.

Hrvatski jezik. O nepravilnosti imena i glagola; o veznicih; o tvorbi rieči. Čitanje sa slovničkim i stvarnim tumačenjem. Slovljenje na izust naučena štiva. Svakih 14 dana zadaća. Slovnica Veberova. Čitanka Smičiklasa za II. razred. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i popunjivanje pravilnoga oblikoslovja; jaki glagoli; predlozi. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet riečih i najobičnijih rečenicah svakdanjega govora. Čitanje, tumačenje i amo tamo memoriranje pomanjih štiva, kao basna, priča, pjesmica itd. Vježbenica Fr. Marn. Slovnica Fr. Marn. Svakih 14 dana izmienice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Dopunjenje rječoslovja; čitanje s analizom i tumačenjem. Pripoviedanje pomanjega štiva. Učenje rieči na pamet. Zagaće i knjiga kao u I. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Poviest. Pregled poviesti staroga vieka. Dio I. stari viek Dr. Em. Hannak od V. Klaića sa slikami II. izdanje Zagreb 1882. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalni zemljopis Azije i Afrike; obćeniti zemljopisni pregled Europe; specijalni južne i zapadne Europe, dr. P. Matković, III. izdanje, Zagreb, 1883. Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva. Nauk o prostih omjerih i razmjerih. Pregled najznatnijih mjera, uteza i novaca.

Iz mierstva. Četverokuti, višekuti. Veličina, jednakost, pretvorba, dielenje i podobnost pravocrtnih likova. Knjige kao u I. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Ptice, dvoživci, ribe. Pokorni od Ž. Vukasovića III. izdanje.

II. poljeće: Bilinstvo. Pokorni od Ž. Vukasovića, sa slikami, II. izd. Zagreb. 1875. — Na tjedao 2 sata.

III. razred.

Razrednik: Janković Julijo.

Vjeronauk. Poviest božjega očitovanja u starom zavjetu, po dru. Franji Ivekoviću. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Opetovanje; sklonitba veznika, glagola i prislova. Skladnja o padežih, pridavnicih; nješto o vremenih. U I. poljeću svakog tjedna, u II. svakih 14 dana zadaća. Slovnica Veberova. Vježbenica Jurkovićeva I. dio. Čitanka: Urbis Romae viri illustres od Lhomonda i Holzera, u hrvatskom izdanju; štiva ova: 1, 2, 11, 12, 15, 16, 20, 26, 33, 40, 44, 47, 50, 60, 61, 62. — Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik. Sklonitba i sprega do glagola na „μι". Vježbe u obostranom prevadjanju početnice Schenklove po prevodu Petračićevu. Slovnica Petračića III. izdanje. Učenje rieči na pamet; priprava. U II. polj. svakih 15 dana zadaća. — Na tjedan 5 sati.

Hrvatski jezik. Skladnja o porabi imena; o značenju padeža i predloga; poraba glagola u glavnih i uzporednih izrekah. Čitanje sa tumačenjem. Slovljenje na izust naučenih uzornih štiva.

Slovnica Veberova. Čitanka Smičiklasa za III. razred. Svakih 14 dana zadaća. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i svršetak oblikoslovja sa svimi iznimkami i nepravilnostmi. Nauk o padežih. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet rieči i cielih rečenica. Čitanje, tumačenje i slovljenje na izust naučenih kratkih i lahkih štiva. Vježbenica Lipeža II. i III. dio. Slovnica Fr. Marn. Svaka 3 tjedna izmjenice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga učiva. — Na tjedan 2 sata.

Taljanski jezik. Ponavljanje cieloga riečoslovja s porabom zaimena, glagola i predloga. Razširenje i slovničko tumačenje. Zadaće i knjige kao u II. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Poviest. Pregled poviesti srednjega vieka, s osobitim obzirom na poviest hrvatsku i slavensku. Po Vj. Klaiću, srednji viek. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalna geografija ostale Europe, prema II. razredu; izuzam austro-ugarsku monarkiju; po tom Amerike i Australije. Risanje zemljokaza. Zemljopis dra. P. Matkovića, III. izdanje 1882. — Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva: Nauk o algebrajičkih i obćih brojevih i slomcih; pojmovi o riešavanju jednačba sa jednom nepoznanicom; nauk o uzmnažanju i vadjenju korena i podpun nauk o jednačbah.

Iz mierstva: O krugu. Hitnica; pakružnica; kosatica. — Računica za III. i IV. razred po Močniku, od Goluba, II. razdio, Zagreb 1880. Mierstvo Dřizhalovo po Pexideru dio II. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Rudstvo od M. Kišpatića sa slikami, Zagreb 1881.

II. poljeće: Obće vlastitosti tjelesa. Magnetizam; munjina. Mayer za niže gimnazije, II. izdanje hrvatsko. — Na tjedan 2 sata.

IV. razred.

Razrednik: Antolek Josip.

Vjeronauk. Poviest božjega očitovanja u novomu zavjetu, po dru. Franji Ivekoviću. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. O razdielenju i porabi vremena; o zapovjednom i neizvjestnom načinu; o dioniku, gerundiju i supinu; o razdielenju

i naglasu rieči, te stihotvorstvu. Svakih 8 dana školska, svakih 14 dana domaća zadaća. Slovnica Veberova. Vježbenica od Jurkovića II. dio. — Za I. poljeće: Caesar de bello gall. lib. IV. i V. Za II. poljeće: Ovidii Metamorph. lib. VII. po školskom izdanju. — Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik. Opetovanje pravilnoga oblikoslovja: glagoli na „μι“; nepravilna sklonitba i bitna pravila skladnje, uz često ustmeno i pismeno vježbanje u prevodu iz početnice Schenkel-Petračićeve; rieči na pamet. Svakih 14 dana zadaća. Slovnica Petračića III. izdanje. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Skladnja; o porabi glagola; ponajviše o porabi vremena u podredjenih izrekah; o načinih sa dotičnimi veznici; o periodah i nješto o stihotvorstvu. Slovlenje na izust izabranih štiva. Svakoga mjeseca 2 zadaće. Slovnica Veberova. Čitanka dr. Fr. Markovića za IV. razred II, izdanje. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Nastavak skladnje naročito nauk o porabi vremena i načina. Glavna pravila o tvorbi, izvadjanju i sastavljanju rieči. Sustavni nauk o pravopisu. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet rieči i cielih rečenica. Čitanje i tumačenje lahkih prozaičkih i pjesničkih štiva. Pokusi o pripovjedanju čitanoga u njem. jeziku. Slovljenje na pamet naučenih pomanjih štiva. Vježbenica lipež III. dio. Slovnica Fr. Marn. Svaka 3 tjedna izmjenice jedna domaća ili školska zadaća; koje prevodi na njem. jezik, koje reprodukcija u školi preduzetih štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Sva skladnja; čitanje uz tumačenje; nješto o slogu; vježbanje o milosboru. Zadaće i knjige kao u III. razredu. Libro di lettura per le classi del ginnasio inferiore parte IV. — Na tjedan 2 sata.

Poviest. Pregled poviesti novoga vieka obziruć se na poviest hrvatsku i ciele monarkije Habsburga. Poviest novoga vieka Iv. Hoić. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalna geografija austro-ugarske monarkije, s osobitim obzirom na geografiju trojedne kraljevine. Risanje zemljokaza. Zemljopis dra. P. Matkovića III. izdanje. Državopis austrijskih pokrajina po Matkoviću. — Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva: Opetovanje nauka o umnažanju i vadjenju korena, kao i o jednačbah; nauk o sastavljenih omjerih i razmjerih, te osnivajući se na tom računi, i napokon nauk o sastavbah.

Iz mierstva: Tjelesomierstvo. Knjige kao u III. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Fizika. I. poljeće: O jednoteži i gibanju; sluhoslovje, svjetlarstvo; temelj prirodoslovnoga zemljopisa. Mayer za niže gimnazije, II. hrv. izdanje. — II. poljeće: Lučba. Knjiga ista. — Na tjedan 3 sata.

V. razred.

Razrednik: Lenac Ivan.

Vjeronauk. Predkršćansko i kršćansko očitovanje; po hrv. prevodu dra. Martina za viša učilišta I. obći dio. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Opetovanje nauka o padežih. Obširniji nauk o porabi vremena i načina. Priprava, učenje na pamet i slovljenje na izust naučenih štiva. Svakih 14 dana zadaća. Slovnica Pavca Ivana Zagreb 1881. Vježbenica po dr. Fr. Maiksneru. C. Sall. de bello Jugurt.; P. Ovidii Nasonis met. lib. VII. 1—158; 453—711; 714—751; Trist. III. el. 4: Fast. lib. I. v. 469—542; lib. II. v. 475—512; epist. ex ponto lib. I. el. 3.; lib. IV. el. 8. — Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik, Nauk o padežih i načinih. Priprava; slovlenje na izust naučenih pomanjih štiva. Svaki mjesec zadaća. Slovnica Petračić III. izdanje. Chrest. Xen. Jurmić L. VI. izdanje. I. poljeće. Xenophon. Anabasis IV. 1—3. Cyroped. I. 3 i 4, 1—3; IV. 6, 1—10; V. 2, 1—2. Comm. II. 1 §. 21—33; II. 3. Homer. Ilias III. i IV. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Ustmeno i pismeno vježbanje u stilistici hrv., uz sravnjivanje hrv. sa inimi jezici. Čitanje i tumačenje čitanih komada uz potrebito razjasnjenje. Slovljenje na izust naučenih uzornih prozajičnih i poetičnih štiva. Svakih 14 dana zadaća. Skladnja Vebera. Čitanka za višu gimnaziju; Fr. Petračić, uputa u poetiku i stilistiku, dio I. Zagreb 1877. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i popunjavanje skladnje s osobitim obzirom na stilistiku. Čitanje, prevadjanje stvarno i slovničko razglabanje izabranih, ponajviše prozajičnih štiva. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru. Njemačka frazeologija. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svaka 3 tjedna jedna domaća ili školska zadaća; koje

reprodukcija u školi preduzetih štiva, koje prevodi na njem. jeziku; po okolnostih i manji samostalni izradci po naputku učiteljevu. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest jezika i književnosti 13. i 14. vieka. Čitanje klasika istih viekova sa potrebitim tumačenjem. Pripoviedanje štiva. Na mjesec zadaća. Antologija di F. Carara, trecento i quatrocento. Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Poviest staroga vieka do punskih ratova, obaziruć se uviek na zemljopis suvisan s tim predmetom. Obća poviest po dr. A. Gijndelij, V. izdanje. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. Algebra: Znanstveno obrazložena 4 temeljna računa sa algebraičkimi brojevi, te dvo- i višečlanici. Brojni sustav u obće, a desetičan napose. Obćenita svojstva i dieljivost cielih brojeva. Najveća zajednička mjera i najmanji zajednički višekratnik. Čestnici obični, desetični i verižni. Omieri i razmieri sa uporabom Močnik-Golub, pouka u računici i algebri 3. hrv. izdanje.

Geometrija: Uvodni pojmovi. Kut. Paralele. Obćenita svojstva, skladnost, podobnost, ploština, pretvaranje i dielenje pravocrtnih likova ravnine. — Močnik Golub, mjerstvo za više gimnazije. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Sustavno rudoslovje sa zemljoznanstvom po dr. prof. Kišpatiću; Hochstetter-Bisching.

II. poljeće: Počela biljarstva po J. Jandi. — Na tjedan 3 sata.

VI. razred

Razrednik: Strohal Rudolf.

Vjeronauk. Nauk o kršćansko-katoličkoj vjeri. Knjiga kao u V. razredu, dio II. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Opetovanje nauka o vremenih i načinih. Čitanje s pripravom. Stilistična vježbanja. Zadaće kao u V. razredu. Slovnica Pavca Iv. Vježbenica od dr. Fr. Maiksnera. Poljeće I.: Tit. Liv. lib. XXII. — Poljeće II. Vergilii Aeneidos lib. I. II. — Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik. Ponavljanje slovnice. Ostalo kao u V. razredu. Homer. Iliad. V. VI. i Herodoti II. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Čitanje lirskih i epskih pjesama, te razprava u prozi. Ostalo sve kao u V. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Glavna pravila njemačke metrike i najobičniji njemački stihovi. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično razla-

banje, uviek s obzirom na hrvatsku jezikoslovnu obuku u stilistici i poetici. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru. Njem. frazeologija. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svaka 3 tjedna domaća ili školska zadaća; koje samostalni sastavci po naputku učiteljevu, koje reprodukcija preduzetih štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest jezika i književnosti 15. vieka. Čitanje klasika istoga vieka s tumačenjem. Pripoviedanje štiva. Svakoga mjeseca zadaća. Antologia kao u V. razredu; cinquecento. — Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Od punskih ratova počam i srednji viek; istim načinom kao u V. raz. Dr. A. Gijndelij V. izd. — Na tjedan 4 sata.

Matematika. Algebra: Uzmožba, razkorenitba i logaritmovanje. Izvjestne jednačbe prvoga stupnja sa jednom i više nepoznanica.

Geometrija: Nauka o krugu. Goniometrija i ravna trigonometrija sa uporabom. Knjige kao u V. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. Sustavno živinstvo s osobitim obzirom na paleontologiju i zemljopisno razširenje životinja; po Torbaru, Zagreb 1863. — Na tjedan 2 sata.

VII. razred.

Razrednik: Marušić Matija.

Vjeronauk. Nauk o kršćansko-katoličkoj ćudoredbi. Knjiga kao u VI. raz., dio III. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Vježbenica od dr. Fr. Maiksnera za VII. razred. Poljeće I.: Cicero in Catilinam govor 3. i 4. — De imperio Pompeii. — Poljeće II.: Vergilii Aeneidos lib. VI. VII. — Ostalo kao u VI. razredu. — Na tjedan 5 sati.

Grčki jezik. Gramatičko vježbanje. Priprava; učenje na pamet pojedinih ulomaka iz Homera. Svaki mjesec zadaća. Poljeće I.: Olintski govori I. II. i III. Poljeće II. Homeri Odyssea lib. XI. i XII. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Književna poviest. Staro doba. Staroslovenski oblici. Uputa u glagol. pismo i čitanje s glagolskimi pismeni. Svakih 14 dana pismena radnja. Čitanka za višu gimnaziju, knjiga

II. Fr. Petračić, Zagreb 1880. starohrv. slovnica dio I. Jagić. Primjeri starohrv. jezika, dio I. Jagić. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Čitanje; stvarno i estetično tumačenje proizvoda novije njem. književnosti od Opitza do Göthe-ove smrti. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru. Životopisni nacrti u svrsi shodnom izboru i obsegu. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svakoga mjeseca po jedna, ponajviše domaća zadaća, i to samostalni sastavci po naputku učiteljevu. — Na tjedau 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest jezika i književnosti od 16. i 17. vieka. Čitanje, tumačenje, pripoviedanje sa zadaćami i Antologia kao u VI. razredu; seicento e settecento. Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Novi viek, istim načinom kao u VI. razr. I. poljeće Kořinek II. dio. — II. poljeće Kořinek III. dio. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. — Algebra: Izvjestne quadratne jednačbe. Neizvjestne jednačbe 1-voga i 2-goga stupnja te njeke više i izložničke jednačbe. Progresije i kamatno kamatni račun. Kombinatorika. Binomska zasada. Početci računa vjerojatnosti. — Geometrija: Stereometrija. Uporaba algebre na geometriju i početak analitičke geometrije ravnine. — Knjige kao u VI. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Fizika. Obće vlastitosti. Lučba. Mehanika. Nauk o valovih i akustika. Mayer za više gimnazije po Pexideru. — Na tjedan 3 sata.

Priprava filozofiji. Logika po P. Ivkoviću. — Na tjedan 2 sata.

VIII. razred.

Razrednik: Kresnik Franjo.

Vjeronauk. Poviest crkve Kristove, Belaj. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Gramatično-stilistično vježbanje. Svakih 14 dana radnja. Vježbenica od Dr. Fr. Maiksnera za 8. razred. Hor. Carm. lib. I. 1, 2, 3, 4, 7, 14, 18, 22, 28, 35, lib. II. 3, 17, 20, lib. III. 1, 3, 10, lib. IV. 7. Epod. 7. sat. I. 49. De arte poetica Tacit. Agricola. Annal. I. — Na tjedan 5 sati.

Grčki jezik. Gramatično vježbanje i radnja kao u VII. razredu. Sofokle Antigona; Platon Laches. — Iz Hom. Odissee IX. i X. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Čitanje hrv. prozaika i pjesnika od 12. vieka

do najnovije dobe s potrebnim tumačenjem. Poviest književnosti. Učenje i slovljenje na izust naučenih izabranih prozaičkih i poetičkih komada. Svaki mjesec po jedna radnja. Čitanka i primjeri kao u VII. razredu. Slovnica staroga jezika, Marn. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Čitanje, stvarno i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda njem. znanstvene, pjesničke i belletristične literature od Goethe-ove smrti do danas. Životopisni nacrti u svrsi shodnom izboru i obsegu. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Književno-povjestni pregled do sada čitanoga i na tom temelju zasnovana slika novije njem. književnosti po njezinih najvažnijih proizvodih. Čitanka od Eggera. Svakoga mjeseca jedna ponajviše domaća zadaća, i to obsežniji samostalni sastavci. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest 18. vieka. Kratko ponavljanje prošlih viekova. Čitanje klasika istih vjekova. Pripoviedanje štiva: milosbori. O metrici pročitanih pjesničkih štiva. Zadaće i Antologia kao u VII. razredu; ottocento. — Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Poljeće I.: Poviest hrvatska s osobitim obzirom na poviest austro-ugarske monarkije.

Poljeće II. Statistika austro-ugarske monarkije u obće, a trojedne kraljevine napose, prispodabljajuć s odnošaji u drugih državah Europe. Repetitorium iz obće poviesti tečajem ciele godine. — Statistika austro-ugarske carevine po dru. P. Matkoviću. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. Nastavak i svršetak analitičke geometrije ravnine. — Opetovanje cielog učevnog matematičnog gradiva te vježbanje u riešavanju matematičnih zadataka. Knjige kao u VII. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Fizika. Toplina. Magnetizam i munjina. Svjetlarstvo. Početci astronomije i meteorologije. Knjiga kao u VII. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Priprava filozofiji. Izkustveno dušoslovje po dru. Lindneru. Na tjedan 2 sata.

Za školsku godinu 1883.—84. odredjena štiva:

a) Iz latinskoga jezika.

u III. razredu. Urbis Romae viri illustres od Lhomonda i Holzera, štiva ova: 2, 8, 9, 15, 16, 18, 28, 33, 40, 44, 48, 50, 55, 59, 60, 62, 64.

u IV. razredu. I poljeće, I. C. de bel. gal. lib. I. i II.

II. poljeće, P. Ovid. Nas. Trist. lib. V. el. 3.;

Fast. lib. II. v. 83.—118. i v. 195.—242; Met. lib. VIII. v. 611.—724.

u V. razredu. I. poljeće, Sallust. Jugurtha.

II. poljeće, Ovid. Trist. lib. I. el 1. i 2. lib. IV. el. 10; Epist. ex ponto lib. III. el. 1.; Epist. Heroid. I., Metam. lib. I. v. 89.—162. i 163.—415.

u VI. razredu. I. poljeće, T. Livii ab Urbe cond. lib. II.

II. poljeće, Verg. Aen. V. i VI.

u VII. razredu. Cic. oratio in M. Antonium Phil. II. — Verg. Aen. III. IV. i X.

u VIII. razredu. I. poljeće, Horat. Carm. lib. I. 1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 14, 24, 31, 34; lib. II. 1, 2, 3, 18; lib. III. 1, 2, 30; lib. IV. 14, 15. Epod. 2, 13. Sat. lib. I. 1; lib. II. 2, 6. De arte poëtica.

II. poljeće Corn. Tac. Annal. lib. II. III.

b) Iz grčkoga jezika.

u V. razredu, I. poljeće, Xenoph. Cyrop. I. 2, 1—15; I. 4, 4—15; VII. 2; Anab. I. 9; Comm. I. 1, 1—20! 2, 1—18; 49—55, 62—64; II. poljeće, Hom. Il. I. VI.

u VI. razredu. Hom. Il. VII. i VIII. Herod III.

u VII. razredu. I. poljeće, *Δημοσθένους κατά Φιλιππου Β* i *Γ*; —

II. poljeće, *'Ομήρου 'Οδυσσείας Α.* i *Β.*

u VIII. razredu. I. poljeće, *Σοφοκλέους 'Ηλέκτρα.*

II. poljeće, *Πλάτωνος άπολογιά Σωκράτους*; *Κρίτων.*

---

*

B.

Učiteljski sbor.

Gosp. Belloberg Aleksander Delivorski premješten na Rieku, mjesto gosp. Quiquereza Ivana odredjena za Varaždin, visokim odpisom kralj. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade od 4. rujna 1882. br. 8411.

Gosp. Badalić Hugo premješten u Zagreb, vis. odpisom od 3. rujna 1882. br. 8288; za Rieku imenovan gosp. Antolek Josip vis. odpisom od 30. rujna 1882. br. 10.468.

Gosp. Gostiša Ivan, pravi učitelj na ovoj kralj. gimnaziji, dodieljen kralj. gimn. u Zagrebu; vis. odpisom od 3. rujna 1882. br. 8288.

Gosp. plem. Hranilović Hinko posta ovdje namjestnim učiteljem, mjesto umršeg g. Belloberga, te preuze namah sve predmete, koji bijahu milomu pokojniku povjereni; glasom vis. odpisa od 26. ožujka 1883. br. 2096.

„Tužne zgode, ah žalosti!
Ah prevari vrle i pr'jeke!
Jao dostojne od milosti
I od grozna plača u v'jeke!"

Belloberg Aleks. Delivorski rodio se u Zagrebu 8. studenoga 1854., a ovdje umro na sušici, dne 17. veljače 1883.

Belloberg bijaše naše milo milovanje. Čovjek tvrde vjere; ljubezni sudrug, marljivi učitelj, prijatelj mladeži, dovidni odgojitelj. Ostavi nas, ožalosti nas! Divni sprovod, jedina utjeha! Svim javnim zavodom i mnogobrojnoj p. n. gospodi, koji nam druga sprovedoše, a nas očastiše, opet i ovdje svesrdno zahvaljujemo.

Nad crnim humkom, posljednje bratsko pozdravlje, izreče mu liepo i ganljivo gosp. Janković Julijo, a u ime mladeži osmoškolac Kavalier Celso. Suzom nam je zasuzilo oko; zamolismo srcem;

zaprosismo zemljicu, budi mu lahka, ta je bio dobar; ona ga lagasno prigrli; nesta nam druga; otidosmo sietni! Svrći te s' uma, milenko — nikada!! —

Gosp. dr. Arnold Gjuro, profesor u osoblju kralj. gimnazije na Rieci, ostajuć i nadalje pridieljen na službovanje kralj. gimnaziji zagrebačkoj; vis. odpisom od 15. svibnja 1883. br. 4893.

Gosp. Kresnik Franjo stalno potvrdjen u službi učiteljskoj uz naslov „profesora“, glasom previšnje odluke od 6. veljače 1866. Vis odpis od 15. veljače 1883. br. 1511.

Gosp. Kante Ernest, stalno potvrdjen u službi učiteljskoj, te mu ujedno podieljen naslov „profesora“, na temelju previšnje odluke od 6. veljače 1866. Vis. odpis od 26. svibnja 1883 br. 5651.

Po sliedećemu pregledu podučavali su:

a) u obligatnih predmetih:

	Ime	Predavao je			Opazka
		predmet	u razredu	sati na tjedan	
1	**Slamnik Ljudevit,** ravnatelj prisjednik, duh. stola	poviest zemljopis	II. I.	7	—
2	**Čičigoj Jakov,** profesor, kr. zem. kulturni viećnik	latinski grčki hrvatski njemački	I. V. I. I.	17	Razrednik u I. razredu
3	**Martinolić Josip,** profesor	talijanski filozofiju	I. III.—VIII. VII.	16	—
4	**Marušić Matija,** profesor	vjeronauk	I.—VIII.	16	Propoviednik za višu gimnaziju. Razrednik u VII. razredu
5	**Korlević Antun,** profesor, član c. kr. zool. bot. družtva u Beču	matematiku prirodopis	I. II. I. II. III. V. VI.	17	Čuvar prirodopisne sbirke
6	**Mihelić Ignjat,** profesor	matematiku fiziku filozofiju	VI. VII. VIII. VII. VIII. VIII.	16	Čuvar prirodoslovne sbirke
7	**Kante Ernest,** profesor	latinski hrvatski talijanski	II. VIII. II. II.	18	Razrednik u II. razredu, nadzornik u djačkom čitalištu.
8	**Kresnik Franjo,** profesor	latinski grčki	VI. III. VIII.	15	Razrednik u VIII. razredu, čuvar gimnazijske knjižnice, uz nagradu

	Ime	Predavao je predmet	u razredu	sati na tjedan	Opazka
10	**Strohal Rudolf,** pravi učitelj	latinski hrvatski	VII. V.VI.VII.VIII	17	Razrednik u VI. razredu, nadzornik u djačkom čitalištu
11	**Janković Julijo,** pravi učitelj	hrvatski poviest zemljopis	III. III. VI. VII. VIII. III.	17	Razrednik u III. razredu
12	**Kenfelj Ivan,** izpitani učitelj	hrvatski njemački matematiku fiziku	IV. III. III. IV. V. IV.	17	—
13	**Lenac Ivan,** izpitani učitelj	latinski grčki njemački	V. VI. VII. II.	16	Razrednik u V. razredu
14	**Antolek Josip,** namjestni učitelj	latinski grčki	III. IV. IV.	16	Razrednik u IV. razredu
16	**Hranilović pl. H.** namjestni učitelj	njemački poviest zemljopis	IV. V. VI. VII. VIII. IV. V. IV.	17	Čuvar zemljopisne sbirke

Učenikom niže gimnazije, sa godišnjom nagradom od 157 for. 50 nov., propoviedao je p. n. gosp. Vučić Roko, vjeroučitelj ovdješnjih gradskih učiona.

Tri učenika grčko-iztočne vjere podučavao je p. n. gosp. paroh Šorak Ivan.

b) u relativno-obligatnih predmetih:

	Ime	Predmet	Broj učenika	Broj razrdjela	Broj sati na tjedan	Opazka
1	**Slamnik Ljudevit,** kao gori	risanje	37	2	2	Od I.—IV.
2	Isti	pedagogijsko gombanje	81	2	2	Od I.—IV.
3	**Martinolić Josip** kao gori	francezki	29	1	2	Od IV.—VIII. uz nagradu
4	**Kante Ernest,** kao gori	krasopis	68	2	3	I. II. uz nagradu
5	**Kenfelj Ivan** kao gori	pjevanje	61	1	2	Od I.—VIII. uz nagradu

C.

Sbirke učila.

I.

Razpoloživa novčana sredstva.

1. Za popunjivanje gimnazijske knjižnice . .	for.	100·—
2. Za nabavu fizikalnih sprava i za fizično-lučbene pokuse	„	140·—
3. Za popunjivanje i uzdržavanje prirodopisne sbirke	„	100·—
4. Primarina od 37 učenika, po 2 for. 10 novč.	„	77·70
5. Od pristojbah za dvogubke svjedočbe, i to: za 3 po 1 for.; trogubka 1 po 2 for.; a 2 dvogubke izpita zrelosti po 6 for. svaka, .	„	17·—
Ukupno	for.	434·70

II.

Stanje pojedinih sbirka svršetkom školske god. 1882/83.

1. Knjižnica broji: knjiga 1244; svezaka 2250; zemljokaza 81; atlanta 10.

2. Naravoslovna sbirka: Orudje i sprave 60. — Obćenita svojstva tjelesa 9. — Lučba 16. — Mechanika krutina 27. — Mechanika kapljevina i uzdušnina 43. — Talasno gibanje i akustika 25. — Optika 57. — Toplina i meteorologia 28. — Magnetizam i munjina 63. — Namještaj 14.

3. Prirodopisna sbirka: Životinjstvo Typus Vertebrata.

I. red Mammalia	53
II. red Aves	81
III. red Reptilia	26
IV. red Amphibia	21
V. red Pisces	126
Ukupno . . .	317

Typus Mollusca:

I. red Cephalopada	24
II. red Gastropoda	398
III. red Lamellibranchiata	123
IV. red Brachiopoda	4
V. red Tunicata	8
Ukupno . .	557

Typus Arthropoda:

I. red Hexapoda	1.500
II. red Myriopoda	8
III. red Arachnoidea	25
IV. red Crustacea	68
Ukupno . .	1.600

Typus Vermes:

I. red Annelides	15
II. red Gephyrei	1
III. red Nemathelminthes	3
IV. red Plathihelminthes	3
Ukupno . .	22

Typus Echinodermata:

I. red Holothurioidea	2
II. Echinoidea	26
III. Asteroidea	17
IV. Crinoidea	2
Ukupno . .	47

Typus Coelenterata:

I. red Anthozoa	37
II. reda Porifera	9
Ukupno . .	46

Typus Protozoa:

I. red	4
Ukupno imade zoolog. predmeta:	2.593

Bilinstvo:

I. Kryptogamae	560
II. Phanerogamae	854
Ukupno . .	1.414

Raznih botaničkih predmeta 38. — Ukupno botaničkih predmeta ima 1.452.

Rudoslovje:

A. Kristal: modeli 288.

B. Naravni komadi.

I. red Počela	14
II. red Rudače	161
III. red Kremene rudače	127
IV. red Haloidi	80
V. red Phytogenide	12
Ukupno . .	682
C. Kamenje	261
Raznih rudoslovnih predmeta	25
Ukupno rudoslovnih predmeta ima	968

Prirodopisne slike:

Životinjstvo. Atlasa	4 u 9 svezaka
Raznih tabula	76
Bilinstvo. Atlas	1
Raznih tabula	66
Rudoslovje. Atlas	1
Namještaj komada	26

III.

Množenje sbirke tečajem godine.

Za gimnazijsku knjižnicu.

1. Darovano.

Od visoke kralj. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade:

1. Pouka ob uzgoju domaće životinje I. Ubl, Zagreb 1882.

2. Osnovi nauke računanja vriednosti šuma; Fr. Xav. Kesterčanek; Zagreb 1882.

3. Gospodarska uprava il nauka o umnom gospodarenju. G. Aug. Vichodil, dio I. Uprava u obće; svez. I. Zagreb 1883.

4. Nauk o čuvanju šumah. V. Kiseljak, 62 slike. Zagreb 1883.

5. Sbornik zakonah i naredabah valjanih za kralj. Hrv. i Slav. Godina 1882. Kom. I.—XI. Broj 1.—63.

Od c. kralj. akademije znanostih u Beču:

1. Denkschriften philos. hist. Klasse. Band XXXII. Wien 1882.

2. Denkschriften math. naturw. Klasse. Band XXXXIII. i XXXXIV. Wien 1882.

3. Sitzungsberichte philos. hist. Klasse. Band 99. Heft 1, 2. Jahrg. 1881.

4. Isto: Band 100; Heft 1, 2; Jahrg. 1882.

5. Isto: Band 101; Heft 1, 2; Jahrg. 1882.

6. Sitzungsberichte mathem. naturw. Klasse. Band 84. Abth. I. Heft 3, 4, 5. Jahrg. 1881. Abth. II. H. 3, 4, 5. Abth. III. H. 3, 4, 5. Wion 1882.

7. Isto: Band 85. Abt. I. H. 1, 2, 3; Abth. II. H. 1, 2, 3, Abth. III. H. 1—5. Abth. I. H., 1—5. Abth. II. H. 4, 5; Jahrg. 1882. Wien 1882.

8. Isto. Band 86. Abth. I. H. 1, 2; Abth. II. H. 1, 2; Abth. III. H. 1, 2; Jahrg. 1882.

9. Almanach, 32. Jahrg. Wien 1882.

10. Register zu den Bänden 81—85. der Sitzungsb. math. naturw. Klasse X. Wien 1882.

Od slavne gospodarske podružnice na Rieci:

1. Trsna uš, ili philoxera vastatrix. F. Kuralt, 18 sl. Zagreb 1881.

Od slavne jugosl. akademije u Zagrebu:

1. Rad LXI. matematički prirodoslovni razred, svezak II. Zagreb 1882.

2. Rad LXII. filoz. hist. i filoz. juridički razred. Zagreb 1882.

3. Rad LXIV. matem. prirod. razred. II. a. Zagreb 1882.

4. Rad LXIII. razr. fil. hist i fil. jur.

5. Rad LXIV. mat. prirodosl. razred II. b.

Sd slavne trgovačke komore na Rieci:

1. Rapporto statistico-economico per l' anno 1881. Fiume 1882.

Od milostive gospoje Anke udove Belloberg od Ballabene:

1. Leitfaden der astron. phys. geografie, J. Durmayer. — 2. Ergänzungsheft zur deutschen Sprachschule, Weiner 2. Aufl. — 3. Der Kampf um's Recht Dr. von Jhering 4. Aufl. — 4. Cäcilie, rom. Gedicht in 20 Gesängen, E. Schulze I. II. Theil. — 5. Xenophontis institutio Cyri, L. Dindorfius III. ed — 6. Allg. Erdkunde. Leitfaden astron. Geographie, Meteorologie, Geologie und Biologie Dr. Hann, Dr. Hobhstetter, Dr. Pokorny. 2. Aufl. — 7. Lehrbuch kleines astron. Geographie; nach method. Grundsätzen E. Wetzel, II. Aufl. — 8. Grundzüge der math. Geographie und Landkartenprojection A. Steinhauser II. Ausg. — 9. Philos.

Propaedeutik f. Oberg. dr. Zimmermann I. Abth. empir. psych. II. Abth. form. Logik. — 10. Statistik Oest. Ung. dr. Klun. — 11. Geschichte des Alterthums, M. Duncker IV. Aufl. I. II. Th. — 12. Geschicte Oester. mit Rücksicht auf Culturgeschichte, Dr. Mayer I. II. Bd. — 13. Geschichte des Alterthums I. B. II. Aufl.: II. B. des Mittelalters; III. B. der neuern Zeit; IV. B. der neuesten Zeit, prof. Pütz II. Aufl. — 14. Handbuch deutscher Prosa; I. Th. hist. Prosa II. rheth. und poetische Prosa, J. Kehrein. — 15. Lehrbuch der Geographie, Dr. Guthe, 4. Aufl. — 16. Geschichte der Römer, ihrer Herrschaft und Kultur v. Erb. Roms bis zum Unterg. des westr. Reiches Dr. Fiedler — 17. Hausschatz deutscher Prosa. Theorie der deut. pros. Styls. Musterstücke der Schreibart vorzügl. Schriftsteller, Dr. Wolf IV. Aufl. — 18. Deutsch-griech. Wörterbuch Dr. Rost VII. Aufl. — 19. Allg. Geschichte der Literatur I. II. B. Dr. — 20. Pädagogik der Volkschule in Aphorismen Kellner, V. Aufl. — 21. Grundriss der Historik J. Droysen, II. Aufl.

Od slavne hrv. čitaonice na Ricci:

1. Pěsmarica, dr. Razlog. — 2. Grobnik, A. Kazali. — 3. Pismo slovjensko, dr. Rački. — 4. A. Nic. Tommaseo i Dalmato-Slavi, V. Milić. — 5. Una semplice rettifica. Un Dalmata. — 6. Bosnia, Hercegovina e Croazia-Turca, G. Kaznačić. — 7. Damiano di Ragusa, tragedia di M. Ant. Vidović da Sebenico. — 8. Opposition und Regierung des dreieinigen Königreiches. — 9. Die serb. Wojwodschaftsfrage. — 10. Slavska Majka, spiev u 6 piesamah, A. Fikert. — 11. Fluminensia, Kurelac. — 12. Adresa sabora troj. kralj. Dalm. Hrv. i Slav., V. Pacel.

Od ravnateljstva kr. vel. gimn. u Osieku:

1. Lehrbuch der Arith. für Realschulen, I. Beskiba I. Th. 3. Aufl.

Od knjižare gg. Albrechta i Fidlera u Zagrebu:

1. Mineralogia i Geologija za više razrode srednjih škola, dr. Hochstetter, dr. Bisching; preveo dr. Kišpatić.

2. Kratak sveobći zemljopis, V. Klaić, II. izd. Zagreb.

Od ravnatelja g. Ljudevita Slamnika:

1. Viestnik hrvatskoga arkeolog. družtva, god. IV. br. 1—4 Zagreb 1882.

2. Kupljeno.

1. Einleitung in die höhere Optik, A. Beer, II. umgest. Aufl. v. Lang. 1882.

2. Mineralogie, dr. Tschermak, II. Lief. 92 Abbild. Wien 1882.

3. Rječnik hrv. ili srp. jezika; akad. jugosl. D. Daničić, dio I. svezak 4. Buka-Češula, Zagreb 1882.

4. Izvješće o zagrebačkom potresu 9. stud. 1880. J. Torbar, Zagreb 1882. Zemljovid, 6 fotografija, 9 u tekst utisnutih slikah i 7 tablica.

5. Wandtafeln f. d. naturg. Anschauungs-Unterricht. Aug. Hartinger I. Abth. Zoologie IV. Lief. Tab. XX. XXI. XXII1. XXXIII. LXII.

6. Archiv für südsl. philologie Jagić VI. Band, 1. 2. 3. 4, Heft.

7. Physikalische Demonstrationen, dr. Weinhold.

8. Geschichte d. deutschen National-Literatur A. F. Vilmar, 20 aufl.

9. Aristophanis Comoediae, A. Meine, vol. I. II.

10. Lehrbuch d. Botanik f. mittl. u. höhere Lehranstalten dr. Prantl, 4 Aufl.

11. Asien IV. physik. Wandkarte, Kiepert, 2. aufl.; na platnu, u ovitku.

12. Asien, polit. Schul-Wandkarte, Kiepert; platno, ovitak.

13. Wandkarte für den Unterricht in der mathem. geogr. in 9 Bl. E. Wetzel 3. Aufl.; na platnu, u ovitku.

14. Wandkarte des deutschen Reiches, Kiepert; na platnu, u ovitku.

15. Bibel Atlas, dr. T. Menke.

16. Die Pflanzen-Feinde aus der Klasse der Insecten: J. Kaltenbach, I. II. III. Abth.

17. Orthoptera Europaea auctore L. H. Fischer; tabulae 18.

18. Politische Schul-Wandkarte der Länder Europas; Britische Inseln, R. Kiepert; 4 lista na platnu, u čvrstom omotu.

19. Handbuch der römischen Alterthümer. I. Band. Röm. Staatsrecht; Theodor Mommsen, II. Aufl. Leipzig 1876.

20. Isto. II. Bd. Röm. Staatsrecht I. Abth. II. Aufl. Th. Mommsen, Leipzig 1877

21. Isto. II. Bd. Röm. Staatsrecht, II. Abth. II. Aufl. Th. Mommsen, 1877.

22. Isto. IV. Bd. Röm. Staatsverwaltung. I. Bd. II. Aufl. Joachim Marquardt u. Th. Mommsen. 1881.

23. Isto. VI. Bd. Röm. Staatsverwaltung. III. Bd. J. Marquardt u. Th. Mommsen, 1878.

24. Isto. VII. Bd. I. Theil. Privatleben der Römer; I. Th. 2 lith, Taf. 12 Holzsch. Th. Mommsen u. J. Marquardt, 1879.

25. Zeitschrift für math. naturw. Unterricht, J. Hoffmann, 14. Jahrg. Leipzig 1883.

26. Gymnasial-Zeitschrift, 34. Jahrgang, Wien 1883.

27. Narodne Novine, Zagreb, za god. 1883.

Za prirodoslovnu sbirku.

Kupljeno.

1. Piknometra dva za tekućine.
2. Piknometar sa pribrušenim čepom.
3. Fonograf Edisonov.
4. Ogledalo Wheatston'ovo.
5. Tavica iz platine za Leydenfrostov pokus.
6. Radiometer Crookesov.
7. Obična magnetična igla.
8. Igla inklinacije.
9. Weberov stroj za mjerenje zemaljskoga magnetizma po Weberu.
10. Mikrofon Hughes'ov sa 2 telefona i 1 člankom.
11. Callanovih 20 članaka.
12. Likovi iz aluminija za Amper'ov stalak,
13. Rheostat Wheatstone'ov.
14. Tangentova busola po Weberu.
15. Petřinina spirala.

Za prirodopisnu sbirku.

Darovano.

Grom Silvio učenik VII. razreda 4 komada rumenice iz Idrije. — Matejčić Ivan iz VII. razr. 2 komada puža Strombus. — Mihelčić Josip iz VII. razr. više okamienjenih školjka iz Siska. — Pobor Andrija iz VII. razr. komadić zlatonosna bjelutka iz Kalifornije, — Pavačić Tomo iz V. razreda komadić srebronosne olovice iz Peru-a.

Učenici, Golik Julijo iz V. raz. Forenbaher Vinko iz III. Karlović Franjo i Švob Grgur iz II. razreda revno su sakupljali kornjaše na Fužinah.

Mužina Valentin iz II. razr. 8 komada Atherina hepsetus.

Begna Josip iz I. razr. izpunjenu ribu iz atlantičkoga oceana.

Izviše revno su sakupljali kornjaše: Bertossi Oskar, Grbac Tomo, Justi Antun, Lenac Velimir, Margatić Josip i Sušanj Franjo iz I., a Iskra Jakov iz II. razreda.

Vječnu smo ljubav dužni svim gore spomenutim visokim i plemenitim p. n. darovnikom naših sbirka.

Revnim našim učenikom, koji voljno ukrasiše prirodopisnu sbirku, ovdje budi liepo zahvaljeno.

D.

Ljetopis zavoda.

U rujnu 27., 28., 29. i 30. god. 1882. prije podne izpiti primateljni, pa popravni; a poslje podne upisivanje učenika.

Započesmo školsku godinu sa svečanom sv. misom „Dojdi duše sveti“ dne 2. listopada.

Dne 3. listopada pročita i protumači ravnatelj discip. propise gimnazijskoj mladeži u dvorani sakupljenoj, uz gg. učitelje.

Dne 4. i 19. listopada na proslavu previšnjih imendana Njegova ces. i kralj. Apoštolskoga Veličanstva, premiloga našega vladaoca Franje Josipa I. i Njez. Veličantva naše kraljice Jelisave prisustvovao sav učiteljski sbor i gimnazijska mladež sv. misam ob 8. dobi; a istih dana, glasom prijaznoga poziva predsjedničtva, ovdješnjega slavnoga gradskoga poglavarstva, sabrao se učiteljski sbor i gimnazijska mladež sv. misam ob 8 dobi u sbornoj kaptolskoj crkvi na svečanu službu božju.

Čim je drugi komad „Službenoga glasnika“ stigao, a tim na temelju vis. odpisa od 22. prosinca 1882. br. 13.995 intimiran novi disciplinarni red za srjednja učilišta, namah je ravnatelj dne 7. ožujka 1883. sabrao u dvorani mladež viših razreda, i tude je upitni red, u prisutnosti gg. učitelja, pročitao i protumačio; toj mladeži, kano zrelijoj preporučio biti u posluhu i poredku, uzorom svigdar, u svem mladjim saučenikom. Dne 8. ožujka, od 4. do 5. ure, uz opomene i nagovor, pročita i protumači ravnatelj taj red učenikom II. III. i IV. razreda.

Zasebice, dana 9., 12. i 13. ožujka, poslje 4. ure, predočena bje mladeži I. razreda, potreba, korist i svrha toga visokoga propisa; opomenuta mladež na red, posluh i točno ovršivanje svega, što se nalaže; s primjeri navedene zle posljedice u budućnosti, sa nemara, neposluha i nereda; potom, u gore navedenih rokovih

pročitani, te pobliže i potanje razčesteni svi propisi toga novóga disciplinarnoga reda.

Svete mise mladež je svaki dan, uz pratnju svojih učitelja, točno pohadjala, razma loših i zimskih dana. Po nedjeljah i blagdanih propovjedalo se posebice, prije svetih misa višoj, a poslje sv. misa nižoj gimnaziji. Mladež se u godini po tri puta izpovjedala i pričestila, a bijaše sva na okupu pri duhovnih uzkrsnih vježbah; pri obhodu na Markovo. Prosne dane i Tielovo.

I ove godine, na posebnoj sv. misi smierno preporučismo svemožnomu Milostniku, umrše učitelje i učenike ovoga našega zavoda.

E.

Važniji odpisi

visoke kralj. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade.

1. U osnovi hrvatskoga jezika njeke promjene i dopunjci. Od 21. lipnja 1882. br. 2578. iz god. 1881.
2. Okružnica za dobiti častnički značaj kod kralj. ug. domobranstva. Od 15. studenoga 1882. br. 12.318.
3. Glede obranbene sile, njekih ustanova preinake dostavljene. Od 16. prosinca 1882. br. 12.306.
4. U školskih poslovih, izlaziti će uz cienu 1 for. na godinu službeni glasnik. Od 22. prosinca 1882. br. 13.995.
5. Riečnik grčko-hrvatski, pa hrvatsko njemački talijanski znanstvenim nazivljem, snižen svaki na 4 for. Od 26. siečnja 1883. br. 561.
6. O uspješnom učenju njemačkoga, kulturnoga jezika njeke opomene. Od 21. veljače 1883. br. 10.681 iz 1881.
7. Novi disciplinarni red za srednja učilišta. Od 26. veljače 1883. br. 1229.
8. U dobrotvorne i obće koristne svrhe mogu se medju školskom mladeži novci sabirati samo onda, ako je to zemaljska školska oblast naročito dozvolila. Od 4. travnja 1883. br. 3643.

F.

Pismene radnje.

Iz hrvatskoga jezika.

U V. razredu:

1. Putuj! putuj, menjaj mesta! jer života zredu plodi
Sa izkustvom, koje dušu, miso krepi i sprovodi. (J. Jovanović)
Razmatranje na temelju Jovanovićeve pjesme: Putuj! putuj!

2. Bolji je dobar glas, nego zlatan pas. (Narodna poslovica.) — Slobodna hrija.

3. Danas veseo, sutra tužan,
Danas silan, sutra sužan,
Danas slavan, sutra biedan,
Danas soko, sutra mrav. (J. Popović) — Razmatranje.

4. Oluja na moru. — Opis.

5. Proljetno jutro na selu. — Oris.

6. Život i san. — Paralela.

7. Pjesma car Dukljanin i krstitelj Jovan. — Ocjena.

8. Neka se pokaže, kako se je u raznih narodih razvio narodni junački epos. — Razprava.

9. Nezahvalnik. — Karakteristika.

10. Fortes fortuna adjuvat. (Terentius Phor. 1. 4. 26.) — Hrija. —

11. Kada je u narodih nikla narodna popievka, i u koliko ona može biti ogledalom narodnjega karaktera? — Razprava.

12. Ocjena budi koje narodne popievke štampane u Petračićevoj čitanci I. dio.

13. Boj se onoga, koj je viko
Bez golema mrijet jada. (I. Mažuranić.) — Razmatranje.

14. Najveće blago jeste naobrazba duše. — Govor suučenikom.

*

U VI. razredu.

1. Uzor pjesniku, — sonet L. Vukelića. — Tumač.
2. Što razumijevamo pod jedinstvom radnje, vremena i mjesta u drami? — Razprava.
3. Kaži mi s kim družiš, kazati ću ti tko si! — Razmatranje.
4. Tamdiu discendum est, quamdiu vivis. — Rązprava.
5. Na hipu se vrieme vrti,
   Jedan hip je sve do smrti. (I. Gundulić.) — Razmatranje.
6. Tko se boga ne boji i ljudi ne stidi, bježi od njega. (Narodna poslovica.) — Razprava.
7. Ocjena drame, koju sam čitao.
8. Omnia mea mecum porto. — Razmatranje.
9. O egoizmu. — Razprava.
10. Koji su pjesnici do Ivana Gundulića pisali maskerate i jegjupke, kako su ti proizvodi nastali, i kakvi su to u obće proizvodi! — Literarna radnja.
11. Nerad je početak svih zala. — Razmatranje.
12. Quid dulcius quam habere, quicum omnia audeas sic loqui ut tecum? (Cicero Laelius.) — Hrija.
13. Stanac, komedija Marina Držića. — Ocjena.
14. Iz grmena velikoga lavu izić mučno nije,
    U velikim narodima geniju se gniezdo vije. (P. Petrović Njeguš.) — Razprava.

U VII. razredu:

1. *Τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.* (Homer, Ilias.) — Razmatranje.
2. Odlukn razuman zlu brzo promjeni,
   A čovjek bezuman sliedi ju po sve dni. (N. Dimitrić.) — Razprava.
3. Ljepota je od naravi
   Dar čestiti, slavno blago. (I. Gundulić.) — Razmatranje.
4. Zašto učimo starobugarštinu. — Razprava.
5. Zašto čovjek o sebi obično bolje sudi, nego li u istinu jest. — Razmatranje.
6. Mladić i muž. — Paralela.
7. Ego ne utilem quidem arbitror esse nobis futurarum rerum scientiam. (Cicero). — Razmatranje.

8. Kakovim životom predočuje Vergil život ljudski prije ovoga zemaljskoga života, a kakovim život ljudski poslije ovoga života? — Pripoviest po Vergilijevoj Aenejdi, VI. pjevanju.

9. Volja jedno, nužda ište drugo,
Od čeg' bježim, k onome dolazim. (I. Subotić, Kralj Dečanski.) — Razmatranje.

Neka se prevede iz odlomaka pražkih iz starobugarskoga na hrvatski jezik, te se neka protumače neki oblici. — Vježba u staroj bugarštini.

U VIII. razredu:

1. Kakve proizvode nalazimo na polju dramatskoga pjesničtva u dubrovačko-dalmatinskoj literaturi 16. vieka, i koji su se pjesnici na tom polju iztakli? — Literarna radnja.

2. Filantropija i misantropija. — Paralela.

3. Neka se prevede iz Jagićeve čitanke II., str. 39. „stvorenje svieta i čovjeka" iz starohrvatskoga na starobugarski jezik. — Vježba u staroj bugarštini.

4. — al' zaludu:
Tisuć sumnja istinom još niesu. (P. Preradović, Marko Kraljević.) — Razmatranje.

5. . . . . *πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ.* (Sophocles, Electra.) — Razprava.

6. Neka se karakteriše i pobilježi posljednji rad literarni u Hrvatskoj pred tako zvanom dobom Ilirizma. — Literarna radnja.

7. Nema veće boli
do sretnih se spominjat časova u nevolji. (Dante-Preradović, Pakao.) Razprava.

8. Quo quis est melior eo est modestior. — Razmatranje.

9. Čemu se kanim posvetiti i zašto? — Razmatranje.

10. Znanosti i umjetnosti. — Paralela.

Strohal Rudolf.

Iz njemačkoga jezika.

U V. razredu.

1. Eine Skizze von Fiume. (Schilderung.)
2. Die Stadt Athen. (Uebersetzung.)
3. Ein schöner Wintertag.
4. Die Begründung des Perserreiches.

5. Grab im Busento von Platen. (In Prosa erzählt.)
6. Cirils Kapelle. (Uebersetzung.)
7. König Darius und Philosoph Demokritus. (Uebersetzung.)
8. M. Tullius Cicero. (Uebersetzung.)
9. Griechenland in Kampfe gegen das Perserreich. (Hist. Abhandlung.)

U VI. razredu:

1. Das Meer. (Eine Beschreibung.)
2. Dulce et decorum est pro patria mori. (Chrije.)
3. Koriolan. (Uebersetzung.)
4. Caesar und Pompejus. (Parallele.)
5. Der bedeutendste Mann in der röm. Geschichte. (Freies Thema.)
6. Aus „Oberon“. (In Prosa erzählt.)
7. Die Stadt Athen. (Schilderung nach dem Kroatischen.)
8. „Histörchen“ von Kopisch. (In Prosa erzählt.)
9. Die Stadt Athen. (Fortsetzung.)
10. Das Eisen im Dienste des Menschen. (Abhandlung.)

U VII. razredu.

1. Erinnerung aus der Ferienzeit.
2. Friedrich Rotbart. (Historische Darstellung.)
3. Der Ring des Polikrates. (Gedicht von Schiller in Prosa erzählt.)
4. Meine liebste Unterhaltung.
5. In Erwartung des Zeugnisses.
6. Meine Heimat. (Schilderung.)
7. Lessings Biographie.
8. Lorenzo Medici und Pericles. (Parallele.)
9. Den schlechten Mann muss man verachten,
   Der nie bedacht. was er vollbringt. (Abhandlung.)
10. Ein freies Thema.

U VIII. razredu:

1. Zur Würdigung Klopstocks. (Abhandlung.)
2. Karl V. (Charakteristik.)
3. Neujahrsgedanken. (Betrachtung.)
4. Die Verdienste Lessings um die deutsche Literatur.

5. Am Schlusse des Semesters. (Betrachtung.)
6. Aus Lessings Leben. (Literar. historische Arbeit.)
7. Goethe in Rom. (Literar. historische Arbeit.)
8. Roms Weltstellung. (Histor. Abhandlung.)
9. Ein freies Thema. Hinko pl. Hranilović.

Iz talijanskoga jezika.

U V. razredu.

1. Breve descrizione del luogo natale.
2. Importanza storica dei Fenicii. (Razmatranje.)
3. Un bel morir tutta la vita onora. (Primjeri iz povjesti.)
4. Lettera di P. Preradović a S. Vraz. (Prevod iz hrvat.)
5. Breve narrazione di libera scelta.
6. Novelletta di libera scelta.
7. Parafrasi d' un brano d' autore classico.
8. Seguite i pochi e non la volgar gente. Dante (Razpravica.)
9. Quanto piace al mondo è breve sogno. Petrarca. (Razmatranje.)
10. Mira quante vaghezze ha il ciel sereno, quante la terra. Guarini. (Opis.) Martinolić Josip.

U VI. razredu.

1. La vita è breve, l' arte è lunga, le forze sono deboli. (Razmatranje.)
2. Le guerre civili dei Romani. (Pripovjedanje.)
3. Non multa, sed multum legere. (Razmatranje.)
4. Descrizione d' una gita in campagna.
5. Parafrasi del sonetto „Al Sonno“ di G. Della Casa.
6. Principiis obsta, sero medicina paratur. (Razmatranje.)
7. Anco trale spine nascono le rose. (Razmatranje.)
8. La maldicenza rende peggiore chi parla e chi ascolta. Manzoni. (Razprava.)
9. Parafrasi d' un brano d' autore classico.
10. Chi co' savii conversa savio diventa. S. Concordio. (Razm.) Martinolić Josip.

U VII. razreda.

1. . . . . . labor omnia vincit
Improbus, et duris urgens in rebus aegestas. Verg. (Razmatranje.)

2. Guglielmo il Conquistatore. (Pripovjedanje.)

3. Le bellezze della natura. (Opis.)

4. Sapere è potere. (Razmatranje.)

5. Parafrasi del sonetto „Alla Fortuna“ di P. Metastasio.

6. Quidquid agis prudenter agas et respice finem. (Razmat.)

7. Emulazione ed invidia. (Paralela.)

8. Si deve esser riverente ai maggiori, modesto con gli eguali e con gl' inferiori piacevole. Machiavelli. (Razpr.)

9. La strada dell' iniquita è larga, ma questo non vuol dire che sia comòda. Manzoni. (Razpr.)

10. La facezia allora solo è tollerabile, quando del suo velo ricuopre una qualche verita, che altrimenti espota offenderebbe o nojerebbe. Tommaseo. (Razmatranje.) Martinolić Josip.

U VIII. razredu.

1. . . . . meminisse post gloriam invidiam sequi. Sall. (Razmatranje.)

2. Oliviero Cromwell. (Razmatranje.)

3. I viaggi e le scoperte. (Razprava.)

4. Sustine, abstine, viriliter age. (Razmatranje.)

5. Parafrasi d' un brano d' autore classico.

6. I più nobili ed i più durevoli piaceri sono quelli dello spirito. (Razprava.)

7. I Greci ed i Romani. (Paralela.)

8. Il mare ed il deserto. (Paralela.)

9. Il bello non è altro che una specie particolare di bene. Pallavicino. (Razprava.)

10. Quando tu senti un altro che ti lodi, non fare il grande e non te l' allacciare. Berni. (Razmatranje.)

Martinolić Josip.

G.

Uživanje podpora.

Učenici	Razred	Iz zaklade	Iznos u a. vr. for.	Iznos u a. vr. nvč.
1. Pavlak Nikola	I.	1. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	60	—
2. Ladić Antun	II.	2. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	60	—
3. Rački Andrija	II.	3. Rački Lovrenco od	79	16
4. Halavanja Vladimir . . .	III.	4. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske .	100	—
5. Kovačević Vid	III.	5. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske .	60	—
6. Margan Vinko	III.	6. Marija-Terezijanske vacovskoga konvikta od . .	105	—
7. Šnauc Dragutin	III.	7. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	37	80
8. Frančetić Ivan	IV.	8. Domicelli od	73	50
9. Juranić Andrija	IV.	9. Turčić Antun od	60	—
10. Mihoković Augustin . . .	IV.	10. Muhvić Antun od	60	—
11. Tominić	IV.	11. Izvanredna podpora pokrajinskog istrijskog odbora	84	—
12. Simčić Franjo	V.	12. Istrijsko-kameralske	60	—
13. Šikić Stjepan	VI.	13. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	100	—
14. Šnauc Ivan	VI.	14. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	150	—
15. Miletić Dujo	VII.	15. Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	100	—
		Ukupno . .	1.189	46

Mjestne, osebne podpore, al davno umrših Hrvata, izniele su do 465 for. — Dvie, dvojici presahnuše; ubrzale od jutra do mraka; noć jih izjela. Ovo iz naše dobe.

Tečajem mnogih godina medju redci što skromno, što jače navedosmo, natucasmo, telalismo, pa u Lazaricah kukasmo; dozivasmo — al nam puka jeka odjekivala. Sve zaludno, — obrasmo zelen bostan; ako i toga nebje dosta, tad nije ni more slano. Al pokazati će Filiplje, što se nehtjelo znati o Gjurgjevu — nu kasno po tragu kajanje. O tom više ni rieči.

Bar ono, što jest, neka se čita.

„Bratovšćina hrvatskih ljudi“ u Kastvu, svojski priteče i ove godine u pomoć; ljubeznivo nadarila sa 90 for., šestoricu siromaka bivših u zapari. Bog vam platio, dobri ljudi!

Da nije stalnih, ćutljivih dobrotvora, koji malo govore, al puno rade, davno bili bismo zašli u suplotak. Dobri Bog namakne, bogoljubni ljudi priskoče; evo primjera, samo kad bi patvoraca bilo! zakovali bi pataricu.

Velečastna gospoda O. O. Kapucini požrtvovno, al dragovoljno prehraniše ove godine 8 siromašnih učenika, koji bi lišeni ove znatne pripomoći prteno živjeli, ol bi liko na uzicu vezali. Isto tako velečastna gospoda O. O. Franjevci na Trsatu 7; velečastne sestre sv. Benedikta 7; prevriedne, milostiva srca gospoje: Rosbacher Marija na Rieci 3, a Schwemmhammer Helena 1. Čestita gospoda, ćutljivi muževi Suppersberger Dragutin 2, i Dandri Florijan 1. Dva gimn. profesora zakloniše svaki po 1 učenika.

Milostivo liečiše ove godine premnoge naše bolnike, davni prijatelji nedužne, uboge mladeži, častna p. n. gospoda: veleučeni dr. Rubessa Andrija, dr. Holtzabek Ivan, dr. Kiseljak Ivan i dr. Venchiarutti Nikola; a miloćudni ljekarnici p. n. gospoda Catti Juraj na Rieci, i pl. Wertheimstein Josip na Sušaku, poklanjaše sve potrebite ljekove.

Dužni smo jošte, iz srca zahvaliti slavnomu ravnateljstvu gradske bolnice, što je spremno i voljno u svoje zakrilje primalo naše siromašne bolestnike.

Nek izvoli slavna ces. kralj. pomorska akademija primiti našu usrdnu zahvalu, jer nam blagohotno slala svoje obilne i znanstvene godišnje meteorologične opazke.

Si licet exemplis in parvo grandibus uti: Netražismo nemo-

ljasmo zlatnih jabuka sa perivoja Hesperida, kano željani Euristeo; pripomoć se htjela; a koliki priskočiše, sdušno navedosmo. Ovoj dobrinji, pravim ljudmilom iz dna duše kličemo: Što za Boga udieliste. — I za dušu namieniste. — Eda bi Vam dobro bilo. — Ovog svieta i onoga! — Rodu na glas, sebi na čast.

Na silne, iskrene ponuke zasnovasmo 1879/80. družtvo u podporu siromašnih i vriednih učenika. „Exoritur clamorque virûm clangorque tubarum“. Liepo poteklo, užasno zapelo — „vitiataque semina fecit“. Još dalje, te za malo bude se reklo: Bilo i bitisalo — zavrglo se, razvrglo se. Trnje se kopa budakom, a ne plitvom. Kakva čast bez gibanice, a kumu ponuda bez cicvare. „Domorodna ljubav — Sloga domorodna — Domorodna žrtva: — Tri su zrna plodna — Iz kojijeh niče — Domovini sreća — Prava, postojana, — Čvrsta i najveća“. Sundečić.

„U slozi je ljudska sila — U ljubavi božja veća, — U sdruženju obieh pako — Svakom družtvu svaka sreća“.

Svim milosrdnim dobrotnikom, koji dosele desnice darovnice otvoriše, ovako želimo: „Ručice vam cvietom cvale, a dušice raj dopale“. —

Družtvo u podporu siromašnih i vriednih ućenika kr. hrv. gimnazije na Rieci, sa sielom na Sušaku.

I.

Izkaz

o prijetku i izdatku tečajem školske godine 1882.—83. (od 1. srpnja g. 1882. do 1. srpnja g. 1883.)

1. Uplata članova I. i II. reda . . .	7 for.	—	nvč.
2. Darovi	77 „	43½	„
3. Dva kupona	1 „	80	„
4. Ostatak od prošle godine u priručnoj blagajni	5 „	91	„
Ukupno . .	92 for.	14½	nvč.

Izdatak

1. Izdano u ime podpore:

a) jednomu učeniku iz VI. razr. 15 for., b) jednomu iz V. razr. 10 for. 40 nč.; c) jednomu iz II. razr. 15 for.; jednomu iz istoga razreda 9 for. — ukupno	49	for. 40	nvč.
2. Za 10 francuzkih slovnica, za pisaće sprave i za 50 dopisnica	13	„ 90	„
Ukupno . .	63	for. 30	nvč.

Prijetak	92	for. $14^1/_2$	nvč.
Izdatak	63	„ 30	„
Ostatak	28	for. $84^1/_2$	nvč.

Cieli družtveni imetak u novcu i vriednostnih papirih sastoji se:

1. od uloženih u pučkoj štedionici na Rieci	2075	for. 34	nvč.
2. od kamata na tu svotu računanih do 30 lipnja t. g.	283	„ 24	„
3. od vriednostnih papirih za	43	„ 8	„
d. od ovogodišnjeg viška	28	„ $84^1/_2$	„
Ukupno . .	2430	for. $50^1/_2$	nvč.

II.

Imenik

p. n. gg. članova, koji uplatiše svoje prinose do 1. srpnja 1883.

A. Članovi I. reda,

koji uplatiše svoj prinos od najmanje 3 for. za godinu 1882./83.

1. Jelušić Rajmund,
2. Kukuljević pl. Kornelij,
3. Slamnik Ljudevit platio 20 for.

Ukupno 26 for. dotično 3 for. Vidi opazku.

Opazka: Svota 1. i 3. člana, uplaćena još prošle godine bje uračunana u prihod lanjske godine.

B. Članovi II. reda,

koji uplatiše svoj prinos od najmanje 1 for. za godinu 1882./83.:

1. Koprinsky Skender,
2. Polić Blaž,
3. Zakarija Franjo,
4. Žagar Augustin.

Ukupno 4 for.

III.

Darovi unišli tečajem g. 1882./83.

a) u novcu:

Preč. gosp. opat i župnik Ivan Fiamin darovao je 6 for.: p. n. gosp. Ljudevit Slamnik, gimnaz. ravnatelj, 3 for.; p. n. gosp. Nikola Šipuš, veleposjednik i narodni zastupnik, 19 for.; p. n. gosp. Josip Bakarčić, veletržac u Bakru, 10 for.; p. n. gosp. Dragutin Marković, kr. podžupanijski tajnik, sabrao 15 for., u krugu p. n. gospode: prof Julija Jankovića 50 nvč., Emila Mikića, knjigovodje, 1 for., Dragutina Šilhavyja, ljekarnika, 1 for., Petra Župana, poduzetnika, 3 for., Josipa Schnorra, graditelja kočija 1 for., Vjekoslava Slamnika, knjigovodje 1 for., dr. Nikole Venchiarutti-ja liječnika; Josipa Paurića, obć. liječnika u Crikvenici, 4 for., Dragutina Markovića, kao gori 3 for. P. n. gosp. Silvij Bičanić predao je 10 for. od razprodanih Xantippa. Ostatak od novaca sabranih medju mladeži ove gimnazije za sprovod bogoslovca Dobóša, bivšega učenika ovoga zavoda: 14 for. 43½ nvč.

b) u odielu:

Više komada odiela darovala je milostiva gospoja Tereza Zmajić, rodjena Bonetić; p. n. gg. Vjekoslav Slamnik, knjigovodja; Matija Marušić, profesor; Ljudevit Slamnik, gimn. ravnatelj.

IV.

Dozvolom preuzv. gosp. dr. J. J. Strossmayera, biskupa djakovačkoga, bje i ove godine nabavljeno u korist ovoga družtva **285** komada školskih knjiga, troškom od **272** forinta od kamata njegove izdašne glavnice, namienjene prvobitno novčanu nagradjivanju boljih ubogih učenika ove kr. gimnazije, a g. 1880., nasto-

janjem gosp. ravnatelja Ljudevita Slamnika i milostivom privolom preuzvišenoga zakladatelja, privedene boljoj svrsi — nabavi školskih knjiga za siromašne i vriedne učenike ovoga zavoda, što je najnuždnije. Ovako pred tri godine ustrojena knjižnica broji već sada **986** komada školskih knjiga, iz koje bje ove godine izručeno na porabu **88** učenikom, izmedju **183** pitomaca ovoga zavoda, **840** knjiga, popriečno svakomu učeniku $9\frac{6}{11}$ knjiga.

Svim plemenitim darovateljem i podupirateljem ovoga družtva izriče, u ime nadarenih siromašnih i vrednih učenika kr. hrv. gimnazije na Rieci, najtopliju i najiskreniju hvalu.

Na Rieci, 1. srpnja 1883.

Ljudevit Slamnik,	Jakov Čičigoj,	Ernest Kante,
predsjednik	blagajnik	tajnik

Prinesci utemeljitelja, na temelju pravila §. 4. a, mogu se samo na uglavničenje upotriebiti; — a tako od prinosakah članova I. i II. reda, te inih darova, ima družtvo siromašnim učenikom pomagati.

Slavni odbor za prenos ostanaka hrvatskoga pjesnika Petra Preradovića, prijazno nam poklonio 1881. šest otisaka djela neumrloga našega Petra, neka se koncem svake godine nadari jednim otiskom učenik VI. razreda, koji najbolje bude napredovao u hrvatskom jeziku i primjerno se bude ponašao prema propisom. Glasom ove odredbe bje jednim otiskom, na koncu školske godine 1881./82. nadaren učenik VI. razreda: Pavletić Krsto.

H.

Statistički pregled.

	U Razredu								Ukupno
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Broj učenika:									
Koncem godine 1881./2.	29	44	34	19	11	19	13	9	178
Početkom godine 1882./3.	45	28	38	30	16	11	19	11	198
Od ovih je bilo:									
Javnih	45	28	38	30	16	11	19	11	198
Osebnika	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opetovnika	3	4	3	—	2	2	1	—	15
Iz nižega razreda premještenih	—	24	35	29	13	8	14	11	134
Od drugud pridošlih	—	—	—	—	1	1	4	—	6
Tečajem godine izstupilo je	3	4	4	—	2	—	2	—	15
Tečajem godine pridošlo je	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tečajem II. poljeća bilo je i to:									
Javnih	42	24	34	30	14	11	17	11	183
Osebnika	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prama prošloj godini 1881./2. više ili manje:									
Početkom godine 1881./2.	+ 7	—20	+3	+11	—5	—13	+ 5	—	—12
Koncem godine 1882./3.	+13	—20	+1	+11	+3	— 8	+ 4	+ 2	+ 6
Školarinu plaćajućih:									
U I. poljeću	10	9	9	3	6	2	2	1	42
U II. poljeću	12	7	9	7	3	1	6	2	47
Od školarine oproštenih:									
U I. poljeću	35	19	29	27	10	9	17	10	156
U II. poljeću	30	17	26	23	11	10	11	9	137
Iznos školarine:									
U I. poljeću ..... 176 fr. 40 nv.									
U II. poljeću .... 197 fr. 40 nv.									
Ukupno ... 373 fr. 80 nv.									

	U Razredu								Ukupno
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Koncem II. polijeća bilo jd:									
Po vjeri:									
Rimo-katolika	40	24	34	29	14	11	17	11	180
Grčko-iztočne	2	—	—	1	—	—	—	—	3
Po dobi:									
10 godinu navršilo jih je	1	—	—	—	—	—	—	—	1
11 " " " "	10	1	—	—	—	—	—	—	11
12 " " " "	15	7	4	—	—	—	—	—	26
13 " " " "	13	6	9	3	—	—	—	—	31
14 " " " "	3	3	10	7	1	—	—	—	24
15 " " " "	—	5	3	7	2	—	2	—	19
16 " " " "	—	1	5	4	3	2	1	—	16
17 " " " "	—	1	3	7	4	1	3	3	22
18 " " " "	—	—	—	2	3	4	5	2	16
19 " " " "	—	—	—	—	—	4	1	1	6
20 " " " "	—	—	—	—	—	—	4	2	6
21 " " " "	—	—	—	—	1	—	1	2	4
22 " " " "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
									183
Po stališu roditelja:									
Sinova posjednika	2	1	2	—	—	—	—	—	5
" obrtnika	6	7	7	6	4	1	4	3	38
" državnih, zemaljskih činovnika	4	—	4	1	1	—	2	1	13
Sinova obćinskih i privatnih činovnika	2	—	1	3	1	—	—	—	7
Sinova odvjetnika i mjernika	2	—	—	—	1	—	1	—	4
" profesora i učitelja	1	1	1	2	—	—	1	—	6
Sinova častnika vojske i trgovač. pomorskih kapetana	5	3	1	4	1	1	1	—	16
Sinova mornara	3	1	—	2	—	1	1	—	8
" seljaka	4	4	5	5	4	4	2	4	32
" sluga i nadničara	4	—	3	—	—	1	—	—	8
" osoba drugoga zanimanja	5	3	3	4	—	1	2	—	18
" kojim otac nežive	4	4	7	3	2	2	3	3	28

Po zavičaju:

Iz Hrvatske	94
Iz Slavonije	3
Iz hrvatsko-slavonske Krajine	1
Iz Istre	24
Iz Kranjske	2
Iz Štajerske	1
Iz Koruške	1
Iz Dalmacije	4
Iz Češke	1
Iz ostalih zemalja	4
Iz Trsta	2
Broj učenika, kojim roditelji stanuju u mjestu zavoda	46
Ukupno	183

	U razredu:								Ukupno
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Po napredku dobilo jih je svjedočbu:									
I. reda s odlikom	4	8	4	3	6	—	—	1	26
I. reda	24	14	19	20	7	10	13	10	117
privremeno (s dozvolom popravka)	2	—	7	3	1	1	4	—	18
II. reda	7	—	2	3	—	—	—	—	12
III. reda	4	1	2	—	—	—	—	—	7

I.

Izpit zrelosti.

Ovogodišnjemu izpitu zrelosti predsjedavao je velemožni i veleučeni gosp. Jurković Janko, visoke kr. zem. vlade savjetnik, gimnazijski nadzornik.

Za izpit zrelosti prijavilo se ove godine javnih učenika 11, dozvolom pako visoke kr. zem. vlade 1 osebnik.

Pismeni izpit zrelosti bijaše od dana 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. u srpnju.

Ustmeni izpit zrelosti odredjen bje na 13. srpnja. Uspjeh ovoga izpita biti će objavljen buduće školske godine u istovjetnomu izviešću.

Premjestni izpiti, u prisutnosti ravnatelja, trajaše 16., 17. i 18. srpnja, prije i poslje podne.

Izpit iz vjeronauka obavljen je ove godine dne 20. srpnja, uz predsjedničtvo prečastnoga gospodina opata, kanonika i župnika Fiamina Ivana, kao biskupskoga povjerenika. Izpitu prisustvovao ravnatelj, dotična gospoda razrednici, i ostali profesori.

Prvo poljeće zaključeno je dne 3. veljače, a drugo poljeće započe dne 9. istoga mjeseca; školsku godinu dokončasmo dne 31. srpnja.

Koncem godine 1881./2. podvrgli se izpitu zrelosti:

Broj	Učenici	Rodno mjesto	Uspjeh	Kani učiti
1	Becker Roman	Rieka	zreo	prava
2	Ivanić Josip	Poljane	zreo s odlikom	filozofiju
3	Jakovčić Andrija	Bakarac	zreo	filozofiju
4	Orlić Petar	Punat	zreo	bogoslovje
5	Šegota Antun	Rieka	zreo	prava
6	Šlajmer Edo	Čabar	zreo s odlikom	liečničtvo
7	Urpani Vjenceslav	Bakar	zreo	liečničtvo
8	Žic Antun	Punat	zreo	bogoslovje

Jedan osebni učenik, pri trećoj pismenoj radnji odustao je od izpita.

Pismene radnje zadane su, kako sliedi:

1. *Iz njemačkoga jezika*, 3 sata. Die Kriege Oesterreichs mit Napoleon I.

2. *Prievod s latinskoga na hrvatski jezik*, 2 sata. Taciti an. lib. II. cap. 71.

3. *Prievod s hrvatskoga na latinski jezik*, 3 sata. Iz hrv. čitanke za višu gimn. II. knjiga str. 393. Čovjek ima dvie naravi . . . . . to krasno voće ćudorednog svieta.

4. *Iz hrvatskoga jezika*, 5 sati. Neka se napomenu epska djela tako zvane dubrovačko-dalmatinske literature, te neka se podjedno karakterišu, napose nek se karakteriše Gundulićev Osman.

5. *Iz talijanskoga jezika*, 3 sata. L' uomo in lotta colla natura.

6. *Prievod s grčkoga na latinski jezik*, 3 sata. Demost περὶ τοῦ στεφ. 25—28.

7. *Iz matematike*, 4 sata.

Iz algebre:

$$\left.\begin{aligned}\left(\frac{x}{y}+\frac{y}{x}\right)^2+\frac{x}{y}&=14\frac{4}{9}-\frac{y}{x}\\ \frac{x}{4}&=\frac{y}{4}+1\end{aligned}\right\}$$

*

Iz geometrije. Pravocrtan put bljeska neka se vidi pod vidnim kutem $\alpha = 43^0\ 36'\ 10''$. Vrieme med bljeskom i grmljavinom neka je a = 17 sekunda, a trajanje grmljavine neka je b = $2^1/_3$ sekunde. Kolik je put x, što ga prevalio grom, ako je brzina zvuka $333^{m.}$ u sekundi?

Na dan sv. Vjekoslava, uzora nevinosti, angjelske čistoće, pričestilo se milih naših 27 prvenaca, dara božjega; u slavu božju, sebi na korist, roditeljem na utjehu i spomen, učiteljem na radost. Odmisio, a liepo prvence pozdravio i uznesao vjeroučitelj gosp. Marušić Matija. Svi gimnazijalci, većina učitelja i roditelja, te množina inih prisutnika, ganutim čuvstvom stajaše i motriše krasni prizor, božje ugodnike, naše miljenčke. Što milencem saželismo. Bog jim naklonio!

I ove godine sa najusrdnijom pripravnosti pomagahu nam pri sv. izpovjedih, za naše učenike, p. n. gospoda veleč. oo. Kapucini; prečastni gosp. kanonik Žanić Ivan; veleč. gosp. Blečić Jovita, umirovljeni župnik; mnogočastna gospoda: Vučić Roko i mjestni kapelani Mihelčić Martin i Stimac Ivan. Kod Boga našli!

K.

Popis učenika.

U VIII. razredu.

1. Bakarčić Delimir, Rieka.
2. Cavalier Celso, Rieka.
3. Mühlstein Rudolf, Brod na Kupi.
4. Noršić Dragutin, Rieka.
5. Otto Dragutin, Rieka.
6. Pleše Mihovil, Delnice.
7. Polić Nikola, Hreljin.
8. **Superina Benjamin**, Rieka.
9. Švalba Kajetan, Rieka.
10. Žic Antun, Punat.
11. Žic Franjo, Punat.

Ukupno 11.

U VII. razredu.

1. Domaldović Franjo, Rieka.
2. Grom Silvijo, Rieka.
3. Katnić Tomo, Crikvenica.
4. Kernic Josip, Gora.
5. Koprinskij Ljuboje, Sota.
6. Lekše Franjo, Pustopolje.
7. Lenac Rikardo, Rieka.
8. Maračić Matija, Punat.
9. Matejčić Ivan, Crikvenica.
10. Miheljčić Josip, Mrkopalj.

Opazka. Krupnije tiskani, to su odlikaši; a sa zvjezdicom, *odlikaši* nagradjeni.

11. Mikuličić Franjo, Krasica.
12. Miletić Dujo, Lukovo Šugarje.
13. Pavletić Krsto, Draga.
14. Pobor Andrija Selce.
15. Polić Bartul, Kraljevica.
16. Prodam Artur, Rieka.
17. Rubelli Franjo od Sturmfest, Zadar.

Preselila se 2. Ukupno 19.

U VI. razredu.

1. Antončić Antun, Omišalj.
2. Čadež Vinko, Trstje.
3. Jurinović Antun, Rieka.
4. Mance Juraj, Vrbovsko.
5. Mandel Andrija, Trsat.
6. Ranjcinger Vatroslav, Gerovo.
7. Smokvina Andrija, Bakar.
8. Šikić Stjepan, Rieka.
9. Šnauc Ivan, Selce.
10. Tomšić Rajmund, Rieka.
11. Valjato Ivan, Kraljevica.

Ukupno 11.

U V. razredu.

1. ***Golik Julijo**, Fužina.
2. ***Križ Ljudevit**, Čabar.
3. Linić Jakov, Grobnik.
4. Maričić Ljuboslav, Grižane.
5. Matković Eugen, Trsat.
6. Matković Šimun, Rieka.
7. Merlato Jakov, Rieka.
8. Paškvan Andrija, Vezica.
9. **Rigoni Antun**, Rieka.
10. **Simčić Franjo**, Klana.
11. Šipuš Ivan, Sisak.
12. Šodić Konstantin, Kostrena sv. Lucija.
13. ***Trohar Sriećko**, Bakar.
14. **Žic Petar**, Punat.

Preselio se 1; izostao 1. Ukupno 16.

U IV. razredu.

1. Balas Matija, Grižane.
2. Bonetić Alberto, Rieka.
3. Bujanović Roman, Praputnjak.
4. Car Petar, Grižane.
5. ***Ćulumović Pavao,** Sv. Juraj.
6. Černe Maksimilijan, Trst.
7. Čop Vjekoslav, Gerovo.
8. Čorić Franjo, Rieka.
9. Frančetić Ivan, Boljun.
10. Gregorić Matija, Delnice.
11. Jakovčić Ivan, Trsat.
12. Jelinek Dragutin, Jablon.
13. Juranić Andrija, Dubašnica.
14. Katalinić Rikardo, Volovska.
15. Kokotović Bela, Vjerovitica.
16. Konti Pompejo, Rieka.
17. Majnarić Matija, Delnice.
18. Matković Franjo, Trsat.
19. Mihoković Augustin, Plešce.
20. Mikuličić Josip, Bakar.
21. Polić Dragutin, Hreljin.
22. Rutter Antun, Fabci.
23. Sinko Franjo, Čavlje.
24. Šepić Josip, Rieka.
25. **Štiglić Matija,** Praputnjak.
26. Štiglić Nikodem, Bakar.
27. ***Tominić Lavoslav,** Lovrana.
28. Vidas Ivan, Hreljin.
29. Vučica Nikola, Drvenik u Dalmaciji.

Izostao 1. Ukupno 30.

U III. razredu.

1. Bertossi Kamilo, Rieka.
2. Bönel Julijo, Gerovo.
3. Celigoj Antun, Trsat.
4. Forenbaher Vinko, Fužina.
5. Gecan August, Hreljin.

6. Gorup Kornelj, Cjelovac.
7. Gorup Milan, Trst.
8. **Halavanja Vladimir**, Rieka.
9. Hammerl Josip, Rieka.
10. Jellousheg Artur, Rieka.
11. Juretić August, Grobnik.
12. Knoll Franjo, Lokve.
13. Kovačević Vid, Kraljevica.
14. **Kresnik Franjo**, Beč.
15. Linić Nikola, Pola.
16. Mance Dragutin, Vrbovsko.
17. Margan Vinko, Draga.
18. Marcelja Vjenceslav, Bakar.
19. Marušić Dragutin, Grižane.
20. ***Marušić Josip**, Praputnjak.
21. Matković Franjo, Trsat.
22. ***Mavar Franjo**, Kastav.
23. Medanić Bruno, Rieka.
24. Mifka Josip, Bakar.
25. Perša Marijan Rieka.
26. Petelin Franjo, Lokve.
27. Pleše Vaclav, Lokve.
28. Polić Nikola, Kraljevica.
29. Premuda Vinko, Baška nova.
30. Rožić Pavao, Draga.
31. Šnauc Dragutin, Selce.
32. Šodić Kazimir, Kostrena sv. Lucija.
33. Turatto Antun, Omišalj.
34. Barun Zmajić Vinko, Rieka.

Izostala 3; umro 1. Ukupno 38.

U II. razredu.

1. **Dubrović Matija**, Rukavac.
2. Franjul Leopold, Rieka.
3. Galjanić Matija, Punat.
4. ***Gašparac Srjećko**, Bakar.
5. Gorup Ivan, Ljubljana.
6. Iskra Jakov, Fužina.

7. ***Karlović Franjo,** Fužina.
8. Koprinsky Robert, Sotina.
9. plem. Kukuljević Franjo, Thurn Severin.
10. ***Ladić Antun,** Bakar.
11. Letiš Ivan, Opatija.
12. Marcelja Antun, Rieka.
13. Mužina Valentin, Kuželj.
14. Novak Josip, Bukovica mala.
15. ***Ožbolt Josip,** Gerovo.
16. Pazolin Franjo, Bakar.
17. ***Polić Dragomir,** Senj.
18. ***Rački Andrija,** Fužina.
19. Randić Ivan, Bakar.
20. Šipuš Milan, Sisak.
21. ***Švob Grgur,** Fužina.
22. Tadejević Ivan, Rieka.
23. Žic Nikola, Punat.

Premjestio se 1; izostala 3; neizpitan 1, ukupno 28.

U I. razredu.

1. Batistić Jakov, Bakar.
2. Begna Josip, Kraljevica.
3. Bertossi Oskar, Rieka.
4. Blaž Vladimir, Rieka.
5. Bonifačić Antun, Punat.
6. Brožić Antun, Rieka.
7. Car Petar, Cirkvenica.
8. Glažar Ivan, Rieka.
9. Grbac Tome, Dol.
10. Haligonja Josip, Rieka.
11. Jakovčić Matija, Rieka.
12. Justi Antun, Opatija.
13. Karabajić Petar, Kornić.
14. Kovačević Antun, Viganj.
15. Kulišić Pavao, Šibenik.
16. Lenac Velimir, Jaska.
17. Lukanović Davor, Rieka.
18. ***Mach Pavao od Palmstein,** Parma.

19. Maračić Grgur, Kukuljanovo.
20. Margan Jakov, Draga.
21. ***Margatić Josip,** Čavle.
22. Miculinić August, Rieka.
23. Mihičić Stanko, Kraljevica.
24. Miletić Matija, Rieka.
25. Miletić Vinko, Rieka.
26. Mohović Egon, Rieka.
27. Muhvić Milan, Plešce.
28. Paravić Tomo, Krasica.
29. Pavlak Nikola, Brinje.
30. Perpić Ernest, Rieka
31. Pleše Mihovil, Delnice.
32. Smojver Dragutin, Selce.
33. ***Strohal Ivan,** Rieka.
34. Sušanj Franjo, Rukavac.
35. Šintinić Josip, Draga.
36. Šorak Dušan, Petrovo selo.
37. Švrljuga Srjećko, Kraljevica.
38. Tomc Zakarija, Rieka.
39. Uroda Andrija, Rieka.
40. ***Vlah Vinko,** Rukavac.
41. Zakarija Franjo, Gerovo.

Neizpitan 1, izostala 3, ukupno 45.
Svih ukupno 198.

L.

Upisivanje.

Školska godina 1883.—84. započeti će dne 1. listopada u ponedjeljak, zazivom duha svetoga.

Prijamni pa popravni izpiti točno se imaju obaviti dana 26., 27., 28. i 29. rujna, prije podne počam od 8. dobe.

Upisivati će se 26., 27., 28. i 29. rujna u pisarni kr. ravnateljstva, poslje podne započev od 3. dobe.

Učenici za prvi gimnazijalni razred, svakako u pratnji roditelja ili njihovih zamjenika, moraju dokazati:

1. Rodnim ili krstnim listom, da su desetu godinu navršili. —

2. Svjedočbom odpustnicom, ili polaznicom, da su četiri razreda pučke škole s uspjehom dovršili.

3. Prijamnim izpitom, da posjeduju onu mjeru znanja, koja je potrebita za uspješan polazak učilišta.

Primarina. Za primarinu, kano prinosak za nabavu učevnih sredstva, plaćaju novo pridošli učenici, pristojbu od 2 for. 10 novč.

Školarina iznosi za svako poljeće posebice 4 for. 20 nvč., a mora se namiriti umah tečajem prvoga mjeseca, u svakomu poljeću.

Slamnik Ljudevit,
ravnatelj.

2

Programme of the gymnasium at Fiume for the year 1883/4

Contents

1. The oldest Croatian text in Gothic letters, contained in the library of the Franciscan monastery in Trsat near Fiume by R. Strohal

2. School ~~report~~ by the rector.

Agram 1884

(Series Croatian — I.

Philology)

IZVJEŠĆE

KR. VELIKE GYMNASIJE

NA RIECI

KONCEM ŠKOLSKE GODINE

1883.|84.

Sadržaj:

I. Najstarija hrvatska goticom štampana knjiga, što no se nalazi u knjižnici franjevačkoga manastira na Trsatu kraj Rieke. — Napisao R. Strohal.
II. Školske viesti od ravnatelja.

U ZAGREBU
TISKARA „NARODNIH NOVINAH".
1884.

Najstarija hrvatska goticom štampana knjiga, što no se nalazi u knjižnici franjevačkoga manastira na Trsatu kraj Rieke.

Prije nekoliko mjeseci naišao sam u knjižnici franjevačkoga manastira u Trsatu na knjigu pod ovim naslovom:

„Njeka Evangjelja i Štivenja s predglasji i blagoslivanji horvatskim jezikom iztumačena. marljivo ih pregledao ter izpravio Fr. Bernardin Spljetski. naklao i natisnuo U Mljetcih 1495. Damljan Milanski.“

Naslov ovaj napisao je godine 1857. neki trsatski franjevac, te mu je pridodao još sliedeću popratnicu:

„„Njeka“ naslovih, jerbo žalibože častnoj knjizi prvih šest tabakov manjka. Pa ni to, što nam je njekako uzprkos tolikim nesgodam i bud neznalicam bud zlicam rukam preostalo, nije u svojoj cielosti, bez krnje. Od 12 bo pak do 24 strane — kako sam ja crnilom zabilježio — manjka ovdje ondje nješto. Ostalo ide redomice. Pod koncom knjige crljenilom pečatene su ove rieči:

„Evangelia et epistole cum prephationibus et bene dictionibus per anni circulum. In lingua illiricha feliciter expliciunt: Emendata et diligenter correct per fratrem Bernardinum spalatensem: Impressum venetiis per Damianum mediolanensem. Anno d. MCCCCXCV. die XII. martii“.

Na Trsatu koncem 1857. godine po I.“ “

Ovu popratnicu trsatskoga franjevca izpravio bih ja i razjasnio ovako. Knjiga ova imade rimskimi brojevi pobilježene listove, i to ciela imade 104 (CIV) lista, dakle strana imade 208. Trsatska pako knjiga počima sa listom 57., dakle sa stranom 113., ali od-

*

mah iza toga lista manjka list 58., nadalje manjka list 63., dočim je list 65. samo na po iztrgnut. Po tome imade trsatska knjiga u cielom 45$^1/_2$ lista, ili ako uzmemo onu polovicu ko cieli list, ko što je to učinio nepoznati trsatski franjevac, imade u cielom 46 listova, a strane 92.

Ja ću u ovoj razpravi citovati stranice, kako su u trsatskoj knjizi pobilježene, t. j. 113. stranu itd. ko 1. stranu sliedom do konca, ne obaziruć se naravno na gore spomenute iztrgnute listove (58. i 63.), te će prema tomu moći lahko čitatelj naći i u podpunoj knjizi citovano mjesto, ako se na nju kada namjeri.

To je dakle ona ista knjiga, što no ju medju ostalimi spominje i Ivan Kukuljević-Sakcinski u svojoj „Bibliografiji hrvatskoj I. dielu (Zagreb 1860.)“ p. 21. sub. 192. pod naslovom:

„*Bernardin Fra, od Splita. Epistole i Evangjelja, sastavljene od biskupah Ninskog, Antivarskog i Zagrebačkog I. izdanje u Mletcih 1495. 4. str. 208.*“

Jedino što mi smeta u Kukuljevićevom ovom naslovu jest onaj broj 4. iza broja godine, jer bi ono 4. značilo, da je prvo izdanje ove knjige u quart formatu, a ja vidim pred sobom knjigu u octavi.

Posljednji je o toj knjizi progovorio, koliko mi je poznato, prof. Jagić u svom Archivu od god. 1877. p. 720. pod naslovom: „*Zwei bibliographische Seltenheiten*“ 1. Odkale doznajem, da se osim trsatskoga exemplara (za koga ne zna Jagić) znade pouzdano još za dva exemplara te knjige, od kojih se jedan nalazi u knjižnici zadarske gymnasije, a drugi bio jednom svojina prof. Kucharskoga, a poslije njegove smrti pripao je carskoj sveučilištnoj knjižnici u Odesi, gdje ga je i prof. Jagić vidio. Zadarski exemplar vidio sam i ja posliednjih uzkrsnih praznika kod prof. Maretića, komu je jugoslavenska akademija u Zagrebu povjerila, da priredi novo izdanje te knjige.

Knjiga je štampana gotskimi pismeni u jednom stupcu. A što je knjiga štampana gotskimi pismeni, posve je shvatljivo, kad pomislimo, da je tekar 45 godina prije izdanja te knjige pravo započelo u obće štampanje knjiga i to u Mainzu 1450., odkale se širilo u susjedne njemačke gradove (Strassburg 1460., Bamberg 1461., Köln 1462.), a godine 1465. prenielo se prvi put u Italiju u mjesto Subiaco, god. 1467. u Rim, a god. 1469. u Mljetke i Milan, te da su i kod Talijana bili prvi tiskari Njemci i služili se

dosta dugo u štamparijah pretežno gotskimi pismeni (sr. Faulmann, Illustrirte Geschichte der Buchdruckerkunst, p. 169. i sl.).

Knjiga dakle ova spada medju najstarije štampane knjige hrvatske i u obće slavenske. Dvanaest naime godina prije te knjige štampana je po mnienju P. I. Šafařika[1]) najstarija glagolska knjiga *Misal*, nije zabilježeno gdje, ali po svoj prilici u Mljetcih ili u Rimu, a dvie godine prije te knjige štampao je u Mljetcih prvu cirilsku srbsku knjigu *Časoslovac* Andreas de Thoresanis de Asula. Izvan Italije štampale su se slavenske knjige već dosta rano u Krakovu, gdje je započelo štampanje slavenskih knjiga godinom 1491. Prije jošte nego li je izašla knjiga, kojoj kanim posvetiti ovaj svoj trud, izašao je prvih dana godine 1494. na Obodu gradu u Crnoj Gori *Oktoih*.

Budući je dakle ova knjiga svakako liepi spomenik stare štampane hrvatske literature, a ipak doselе slabo poznata i proučena, to sam rad ovom razpravom pokazati jezične osebine te knjige i to za sada samo s glasoslovne i oblikoslovne strane, a drugom kojom sgodom sa syntactične strane, ako me tko drugi prije u tom ne preteče.

I. s glasoslovne strane.

1. Samoglasi.

U ovoj knjizi dolaze ovi samoglasi:

A) samoglas *a*, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa а, dakle kao i u današnjem štokavskom narječju.

b) mjesto starobugarskoga poluglasa ъ ili ь, i to:

α) ondje, gdje se u današnjoj štokavštini poluglas ъ ili ь sasma gubi, tako u ovih primjerih: *zala* (τὰ κακά, mala, acc. pl. n. g.) p. 12. l. 32, st. bug. зъла, štokavski *z-la*, — *zale* (gen. sg. f. g.) p. 67. l. 19., st. bug. зълꙑ, štokavski *z-le* — *zalo* (acc. sg. n. g.) p. 64. l. 33., st. bug. зъло, štokavski *z-lo*, — *zali* (voc. sg. m. g.) p. 88. l. 18., st. bug. зълъи, štokavski *z-li*, i t. d. — *pritači* (τῆς παραβολῆς, parabolae, — gen. sg. *i* osnov.) p. 8. l. 11, st. bug. притъча (*a*-osnov), štokavski *prit-če* (*a*-osnov), — *pritač* (acc. sg.) p. 16. l. 37., st. bug. притъчѫ, štokavski *prit-ču*, —

[1]) Šafařik, Jahrbücher 48. Bd. Prag. 1865. 249. — Časopis českého muzeum, v Praze 1842. I. p. 93. i sl.

pritačeh (loc. pl.) p. 9. l. 24., st. bug. притѣчахъ, štokavski *pritčah*, — *cesarastvo* (βασιλεία, regnum, — nom. sg.) p. 17. l. 24., st. bug. цѣсарьство, štokavski *cesar-stvo*, — *onada* (τότε, tum) p. 31. l. 14., st. bug. онѫда, štokavski *on-da*, — *ča* (τί, quid) p. 23. l. 18., st. bug. чь-то, štokavski *š-to*, (od *č-to*), i t. d.

β) ondje, gdje se u današnjoj štokavštini poluglas ъ ili ь češće sasma gubi nego li prelazi u *a*, te gdje je ono *a* u današnjoj štokavštini neobično, premda kadkada i u njoj dolazi, tako:

αα) na kraju rieči, kao u ovih primjerih: *oda* (ἀπό ab) p. 1. l. 27., st. bug. отъ, štokavski *od* pored *oda*, nu pored *oda* dolazi i u ovoj knjizi *od* tako odmah p. 1. l. 11., — *prida* (ἔμπροσθεν, ante) p. 27. l. 19., st. bug. прѣдъ, štokavski *pried* pored *prieda*, nu pored *prida* dolazi i u ovoj knjizi *prid*, tako p. 1. l. 6., — *ka*, (πρός, ad) p. 26. l. 26., st. bug къ, štokavski *k* pored *ka*, nu pored *ka* dolazi i u ovoj knjizi *k*, tako p. 26. l. 26., — *nazada* (οπίσω, retro) p. 3. l. 14., st. bug. назадъ, štokavski *nazad* redje *nazada*, i t. d.

ββ) u sredini rieči, kao u ovih primjerih: *žanju* (3. os. pl. praes., — θερίζουσι, demetunt) p. 25. l. 37., st. bug. жьнѫтъ, štokavski *ž-nju* pored *žanju*, — *požanje* (3. os. sg. praes.) p. 26. l. 24., st. bug. пожьнетъ, štokavski *pož-nje* pored *požanje*.

γ) iza glasa *v* u riečih:

αα) u kojih se u današnjoj štokavštini poluglas ъ ili ь sasma gubi, a glas *v* vocalisuje se u samoglas *u*, tako u ovih primjerih: *va* (εἰς ἐν, in) p. 39. l. 9., st. bug. въ, štokavski *u*, — *vazeti* (αἴρειν, tollere) p. 3. l. 17., st. bug. възѧти, štokavski *uzeti*, — *vazmu* (1. osoba sg. praes.) p. 44. l. 39., st. bug. възьмѫ, štokavski *uzmem*, — *vazamše* (nom. sg. m. g. part. perf. act. I.) p. 20. l. 12., st. bug. възьмъ, štokavski *uzamši*, — *vazam* (u istinu part. perf. act. I., ali u tom obliku znači „*uzkrs*", pascha), st. bug. възьмъ, i t. d. Nu uz ovakove oblike dolaze i onakovi oblici, kakovi i u današnjoj štokavštini, tako u ovih primjerih: *u* p. 1. l. 9., — *uzeti* p. 52. l. 34, — *ujati* (capere) p. 28. l. 8., st. bug. въѩти, pored вънѧти, štokavski *ujeti* (neobično), — *ukrede* (3. sg. praes. irrepit), st. bug. въкрадетъ, štokavski *ukrade*.

Tom sgodom mi je primjetiti, da u ovoj knjizi nije ni izdaleka dotjerana razlika u štampanju izmedju slova *u* i *v*, te da jedno slovo dolazi mjesto drugoga, kako se je slučajno slagaru prohtielo, ali da se na svih onih mjestih, gdje se u današnjoj što-

kavštini nalazi čisti glas *u* ima čitati i u toj knjizi i glas *u* i glas *v* kao glas *u* osim rieči *včara* (χθές, heri) p. 34. l. 37., st. bug. вьчера, štokavski *j-učer*.

ββ) koje su u današnjoj štokavštini u takovom obliku neobične kao: *vazdi* (πανταχοῦ, ubique) p. 10. l. 13., st. bug. вьздѣ od вьсьдѣ, štokavski *svagdje*, — *vazda* (πάντοτε, semper) p. 34. l. 24., st. bug. вьсегда, štokavski *svagda*, *uviek*; ista ta rieč štampana je i *vasda* p. 55. l. 40.

γγ) u rieči, koja je u današnjoj štokavštini nepoznata: *vaspet* (ὀπίσω, retrorsum) p. 39, l. 2., p. 44. l. 39., p. 45. l. 25., st. bug. въспѧтъ.

δ) u riečih, koje osnov razširuju u današnjoj štokavštini još demonstrativnim korienom *na* u formi *n*, tako u ovih primjerih: *proročastvo* (προφητεία, vatinatio) p. 22. l. 30. st. bug. пророчьство, štokavski *proroča-n-stvo*, — *svidočastvo* (μαρτύριον, testimonium), p. 55. l. 11. st. bug. съвѣдочьство, štokavski *svjedoča-n-stvo*, — *člověčaski*, (ἀνθρώπινος, humanus) p. 60. l. 15., st. bug. чловѣчьскъй, štokavski *čovječa-n-ski*.

ε) u rieči, koja nije više u današnjoj štokavštini obična: *otačastvo* (πατρίς, patria) p. 26. l. 34., st. bug. отьчьство.

ζ) u participiju perfecta activa I. glagola I. razreda 5. podrazreda, koj se particip pravi uviek od slabije praesentske osnove, dočim se u današnjoj štokavštini običnije pravi od infinitivne osnove, tako u ovin primjerih: *razpanši* (st. bug. inf. распѧти σταυροῦν, crucifigere) p. 1. l. 16., st. bug. распьнъше, štokavski *razpe-v-ši*, — *počamše* (st. bug. inf. почѧти, συλλαμβάνειν, concipere) p. 2. l. 7., st. bug. почьнъ, štokavski *poče-v-ši*, pored *počamše* dolazi i *počanši*, p. 44. l. 18., — *vazamše* (st. bug. inf. възѧти λαμβάνειν, sumere) p. 20. l. 12., st. bug. възьмъ, štokavski *uze-v-ši*, i t. d.

η) u riečih, u kojih se je sačuvao u današnjoj štokavštini glas *e* mjesto staro bugarskoga poluglasa ь, tako u ovih primjerih: *pravadni* (δίκαιος, justus) p. 60. l. 37., st. bug. правьдьнъй, štokavski *pravedni*, — *pravadno* p. 85. l. 38., st. bug. правьдьно' štokavski *pravedno*.

c) na onom mjestu, na kojem ne dolazi u starobugarskom pismu niti poluglas niti koj samoglas, te na kojem mjestu ne ima ni u današnjoj štokavštini glasa *a*, tako u rieči: *vojask* (gen. pl στρατῶν, exercituum) p. 31. l. 13., st. bug. воискъ, štokavski *vojska*.

d) glas *a* obratno ne dolazi mjesto starobugarskoga poluglasa ъ ili ь u genitivu plurala na kraju rieči, gdje se u današnjoj štokavštini nalazi glas *a* (sr. primjere dolje kod genitiva plurala), osim genitiva plurala *vikoma* (od *vik* αἰών, aevum) p. 76. l. 12. i p. 79. l. 15., st. bug. вѣкъ ili вѣковъ, štokavski *vjekova* (o prelazu *vikova* u *vikoma* sr. kod ustnih suglasa točku a. *β*.).

e) glas *a* dolazi mjesto štokavskoga glasa *e* (st. bug. ѣ = štok. *ije*) u rieči *prija* (πρό, ante) p. 1. l. 18., p. 25. l. 25., itd., st. bug. прѣжде, štokavski *prije*.

f) glas *a* dolazi mjesto štokavskoga glasa *e* (st. bug. є) u rieči *včara* (χθὶς, heri) p. 34. l. 37., st. bug. вьчєра, štokavski *j-učer*.

g) glas *a* dolazi mjesto štokavskoga glasa *e* (st. bug. ѣ = štokavskomu *e*) u rieči *dokla* p. 29. l. 6., p. 36. l. 1., i t. d., st. bug. доколѣ (ἕως οὗ, donec), štokavski *dokle*. Pored *dokla* dolazi ipak i oblik kao i u današnjoj štokavštini *dokle* p. 35. l. 29. (sr. još kod samoglasa *o* točka e, *β*).

h) glas *a* dolazi mjesto štokavskoga glasa *u*, tako u rieči: *datalove* (acc. pl. fem. g.) p. 30. l. 28., štokavski *datuljine*.

i) glas *a* dolazi mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ, i to:

α) kod imena, kao kod: *jazik* (γλῶσσα, lingua) p. 70. l 24., st. bug. ѩзыкъ, štokavski *jezik*; tako ta rieč i u ostalih padežih: *jazika* (gen. sg.) p. 7. l. 37., — *jazik* (acc. sg.) p. 19. l. 4, — *jaziku* (loc. sg.) p. 50. l. 7., — *jazikom* (instr. sg.) p. 44. l. 13., — *jazici* (nom. pl.) p. 22. l. 31., — *jazikov* (gen. pl.) p. 56. l. 34., — *jazici* (instr. pl.) p. 10. l. 8.; — *počalo* (principium) p. 7. l. 8., st. bug. почѧло, štokavski *početo*; tako ta rieč i u ostalih padežih: *počala* (gen. sg.) p 12. l. 14., ali takodjer *počela* (nom. pl.) p. 64. l. 15.; — *žatelca* (acc. sg.) p. 28. l. 9., st. bug. жѧтєльцѧ (θεριστήν, messorem), štokavski *žeteoca*, — *žatve* (gen. sg.) p. 60. l. 24., ali takodjer *žetva* (nom. sg.) p. 60. l. 23., st. bug. жѧтвѧ (θερισμός, messis), štokavski *žetva*, — *počatki* (instr. pl.) p. 76. l. 18., st. bug. почѧтькы, — *žaji* (loc. sg.) p. 87. l. 23, st. bug. жѧжди, — *žadnoga* (acc. sg. m. g.) p. 81. l. 9., st. bug. жѧждьнаєго, — *obujatjem* (instr. sg.) p. 75. l. 11. st. bug. обьѩтиѥмь, i t. d.

β) kod glagola, i to osobito I. razreda 5. podrazreda u raznih oblicih, kao:

αα) u infinitivu, tako: *prijati* (*δέχεσθαι*, excipere) p. 87. l. 19., st. bug. **приꙗти**, — *požati* (*θερίζειν*, demetere) p. 26. l. 22., st. bug. **пожѧти**, — *ujati* (*λαμβάνειν*, capere) p. 28. l. 8. st. bug. **вꙑꙗти**, — *začati* (*συλλαμβάνειν*, concipere) p. 70. l. 37., st. bug. **зачѧти**, ali pored ovakovih primjera dolaze i primjeri kao: *vazeti* p. 37. l. 32., — *uzeti* p. 52. l. 34., st. bug. **вꙿзѧти**.

ββ) u aoristu, tako: *poča* (*συνέλαβε*, concepit) p. 3. l. 37., st. bug. **почѧтъ**, — *počaše* p. 3. l. 37., st. bug. **почѧшѧ**, — *ja* (*ἔλαβε*, prehendit) p. 24. l. 22., st. bug. **ꙗтъ**, — *jaše* p. 18. l. 32., st. bug. **ꙗшѧ**, — *prija* (*ἐδέξατο*, excepit) p. 9. l. 36., st. bug. **приꙗтъ**, — *poja* (*ἔλαβε*, prehendit) p. 76. l. 26., st. bug. **поꙗтъ**, — *obuja* (*περιέλαβε*, complexus est) p. 18. l. 31. st. bug. **обꙑꙗтъ**, — *priča* (*συνέλαβε*, concepit) p. 32. l. 29., st. bug. **причѧтъ** (?), — *zača* (*συνέλαβε*, concepit) p. 36. l. 4., st. bug. **зачѧтъ**; ali pored ovakovih aorista tih glagola dolaze i aoristi kao: *poče* p. 9. l. 21., — *vaze* p. 2. l. 13., st. bug. **вꙿзѧтъ**, — *vazeše* p. 53. l. 13., st. bug. **вꙿзѧшѧ**, — *raspe* p. 88. l. 11., st. bug. **распѧтъ**, — *propeše* p. 1. l. 37., st. bug. **пропѧшѧ**, i t. d.

γγ) u participiju perfecta activa II., tako: *prijal* (*δεξάμενος*, excipiens) p. 10. l. 20., st. bug. **приꙗлъ**, — *prijali* p. 10. l. 35., st. bug. **приꙗли**, — *prijale* p. 63. l. 12., st. bug. **приꙗлꙑ**, — *prijala* p. 69. l. 36., st. bug. **приꙗла**, — *obujala* p. 7 l. 16., st. bug. **обꙑꙗла**, i t. d.

δδ) u participiju perfecta passiva, tako: *začata* p. 53. l. 18., st. bug. **зачѧта**, ali ipak dolazi običnije u toga participija mjesto starobugarskoga nosnoga glasa **ѧ** glas *e* kao i u štokavštini, tako: *propet* p. 19. l. 32., st. bug. **пропѧтъ**, — *kleti* p. 58. l. 14., st. bug. **клѧти**, — *odnet* p. 21. l. 20., st. bug. **отꙑꙗтъ**, — *vazeti* p. 73. l. 11., st. bug. **вꙿзѧти**, — *zakleta* p. 91 l. 6., st. bug. **заклѧта**, — *začet* p. 83. l. 8., i t d.

B) samoglas *e*, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa **є**, dakle kao u današnjoj štokavštini.

b) uviek mjesto starobugarskoga nosnoga glasa **ѧ**, osim primjera navedenih kod samoglasa *a* i samoglasa *i*.

c) kadkada mjesto starobugarskoga glasa **ѣ**, jer mjesto starobugarskoga glasa **ѣ** dolazi malo ne uviek glas *i*. Kao glas *e* nalazimo starobugarski glas **ѣ** u sliedećih primjerih: *verno* (*πιστόν*, fidele) p. 42. l. 1., st. bug. **вѣрьно**, — *vernih* p. 91. l. 6., st.

bug. вѣрьнѫимхъ, — veruješ (πιστεύεις, credis) p. 45. l. 10., st. bug. вѣроуюеши, — veruje p. 45. l. 14., st. bug. вѣроуюетъ, — verujete p. 45. l. 12., st. bug. вѣроуюете, — verujte p. 45. l. 14., st. bug. вѣроуйте, — veroval p. 39. l. 9., st. bug. вѣровалъ, — verovali p. 38. l. 8., st. bug. вѣровали, — verovati p. 38 l. 9., st. bug. вѣровати, — verujućega p. 87. l. 2., st. bug. вѣроующаюего, — va veki vekom (per saecula saeculorum) p. 84. l. 16. st. bug. въ вѣкы вѣк(ов)ъ, — tela (σώματος, corporis) p. 86. l. 14., st. bug. тѣлесе, — telesnim (instr. sg.) p. 86. l. 32., st. bug. тѣлесьнѫимь, — mesto (τόπος, locus) p. 86. l. 21., st. bug. мѣсто, — cesarastvo (βασιλεία, regnum) p. 17. l. 24., st. bug. цѣсарьство, — seo (part. perf. act. II.) p. 63. l. 33., st. bug. сѣлъ, — dela (ἔργα, opera, acc. pl.) p. 86. l. 33., st. bug. дѣла ili дѣлеса, — deli (inst. pl.) p. 87. l. 5., — svećaše p. 36. l. 15. st. bug. свѣщташе, — dokole p. 54. l. 34., st. bug. доколѣ, — odkole p. 32. l. 18., st. bug. отъколѣ, ali ipak običniji su razni oblici svih tih rieči sa glasom *i*.

d) mjesto starobugarskoga ili štokavskoga glasa *o*, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči, kao u: *tega* (illius) p. 30. l. 18., st. bug. того, štokavski *toga*.

β) u korienu rieči, i to:

αα) kod samostavnika, kao u: *greb* (μνημεῖον, sepulcrum) p. 1. l. 1. i p. 53. l. 14., st. bug. гробъ. štokavski *grob*, — *greba* (gen. sg.) p. 1. l. 2., st. bug. гроба, štokavski *groba*, — *grebih* (loc. pl.) p. 73. l. 38., st. bug. гробѣхъ, štokavski *grobih*, i t. d.

ββ) kod drugih rieči, kao u: *deri do* (ἕως, usque ad) p. 9. l. 21., st. bug. дожи до.

e) mjesto starobugarskoga i štokavskoga glasa *a*, tako:

α) kod imena kao: *restenje* (τὸ αὔξάνεσθαι, τὸ crescere) p. 51. l. 19., st. bug. растеније, štokavski *raštenje*.

β) kod glagola kao: *kresti* (κλέπτειν, furari) p. 33. l. 28., st. bug. красти, štokavski *krasti*, — *krediše* (imperf.) p. 33. l. 27., *ukrede* (3. sg. praes.) p. 11. l. 3., — *resti* (αὐξάνεσθαι, crescere) p. 4. l. 7. i p. 14. l. 15., st. bug. расти, štokavski *rasti*, — *naresti* p. 65. l. 11., — *izresti* p. 29. l. 37., — *reste* (3. osoba sg. praes.) p. 26. l. 2., — *proreste* (3. osoba sg. praes.) p. 49. l. 2., — *prorestu* (3. osoba pl. praes.) p. 30. l. 2., — *restući* (part. praes. act.) p. 37. l. 21., i t. d.

f) mjesto starobugarskoga poluglasa ь, uz koj poluglas do-

lazi i u staroj bugarštini kadkada stariji glas ѥ, tako dolazi ovakovo *e* u toj knjizi:

α) na kraju rieči, kao u: *onime* (ἐκείνῳ, illo — instr. sg. m. g.) p. 24. l. 17., st. bug. онѣмь, tako i u ženskom rodu: *onome-je* (instr. sg. f. g.) p. 41. l. 29., st. bug. оноѭ, — *tome* (instr. sg. f. g.) p. 3. l. 31., st. bug. тоѭ.

β) na pregibu ili flexiji rieči, kao u: *ričem* (dat. pl. od *rič*, ῥῆμα, verbum) p. 7. l. 29., st. bug. рѣчьмъ redje рѣчемъ, — *ričeh* (loc. pl.) p. 57. l. 9., st. bug. рѣчьхъ redje рѣчехъ, — *dneh* (loc. pl. *dan* ἡμέρα, dies) p. 9. l. 29., st. bug. дьньхь ili дьнехъ, — *zapovideh* (loc. pl. od *zapovid* ἐντολή, mandatum) p. 27. l. 37., st. bug. заповѣдьхъ i заповѣдехъ, — *pisneh* (loc. pl. od *pisan* ᾠδή, cantuls) p. 34. l. 23., st. bug. пѣсньхъ ili пѣснехъ, — *stvareh* (loc. pl. od *stvar* πρᾶγμα, res) p. 32. l 39., u staroj bugarštini dolazi mjesto te rieči u istom značenju rieč вешть, te od nje loc. pl. glasi вештьхъ i вештехъ, — *pritačeh* (loc. pl. od *pritač* *i* - osnov, παραβολή, parabola) p. 9. l. 24. st. bug. притъчахъ (*a*-osnov).

γ u korienu rieči, kao u: *meč* (μάχαιρα, gladius) p. 46. l. 31. i p. 59. l. 19., st. bug. мьчь pored мечь, — *mečem* (instr. sg.) p. 47. l. 22., ali pored oblika sa glasom *e* dolaze od te rieči i oblici sa glasom *a* kao i u današnjoj štokavštini, tako: *mača* (gen. sg.) p. 63. l. 27. i p. 83. l. 2.

g) glas *e* naprotiv ne dolazi mjesto starobugarskoga poluglasa ь (dotično ъ), gdje se u današnjoj štokavštini glas *e* nalazi, tako u: *m-ni* (loc. sg.) p. 35. l. 23. i p. 45. l. 11., st. bug. мънѣ, štokavski *meni*, ali ipak dolazi takodjer *meni* p. 11. l. 1.

h) glas se *e* kadkada gubi na početku rieči u tudjih riečih kao u: *vangelje* (acc. sg.) p. 23. l. 5., sr. grč. εὐαγγέλιον, — *vangelja* (gen. sg.) p. 38. l. 13.

C) *samoglas i*, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa и, dapače i mjesto takovoga glasa и, mjesto kojega ne dolazi u današnjoj štokavštini nikakav glas, tako u: *slaviši* (δοξάζεις, celebras, -- 2. osoba sg. praes.) p. 86. l. 1., st. bug. славиши, štokavski *slaviš*.

b) mjesto starobugarskoga glasa ы i ondje, gdje dolazi u štokavštini glas *e*, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči u ovih primjerih: *veki* (acc. pl.) p. 84. l. 15., st. bug. вѣкы, štokavski *vieke* ili *vjekove*, — *kami*

(*λίθος*, lapis, — acc. sing.) p. 4. l. 13., st. bug. камене i камꙑ (za ovaj potonji oblik sr. u Miklošića, Vergl. Gram. III. Bd. p. 41. l. 1. oblik пламꙑ), štokavski *kamen*.

β) u sredini rieči u ovih primjerih: *kamika* (gen. sing. od *kamik*) p. 22. l. 13., st. bug. камꙑка (od nom. камꙑкъ), štokavski *kamena* (od nom. *kamen*), — *kamikom* (instr. sg.) p. 43. l. 21., st. bug. камꙑкомъ, štokavski *kamenom*, pored oblika *kamikom* dolazi i u toj knjizi i oblik kao i u štokavštini sa *e kamenom* p. 88. l. 31., — *plamika* (gen. sg. od *plamik* *φλόξ*, flamma) p. 19. l. 20, st. bug. пламꙑка (od nom. пламꙑкъ), štokavski *plamena* (od nom. *plamen*).

c) mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѧ, tako u *side* (3. osoba sg. praes., — *καθίζεται*, considit) p. 82. l. 22., st. bug. сѧдетъ.

d) mjesto starobugarskoga glasa а, gdje se u današnjoj štokavštini nalazi glas *e*, tako u ovih primjerih: *jisti* (*ἐσθίειν*, edere) p. 12. l. 15., st. bug. ꙗсти, štokavski *jesti*, — *jidući* (part. praes. nom. sg. m. g.) p. 39. l. 26., st. bug. ꙗдꙑ pored ꙗдѧ, štokavski *jeduć*, tako i ostali oblici toga glagola.

e) mjesto starobugarskoga glasa е, tako u: *ondi* (*ἐκεῖ*, illic) p. 19. l. 22. i p. 34. l. 11., st. bug. оньде. nu pored oblika *ondi* dolazi i oblik *onde* p. 13. l. 32., p. 18. l. 18. i p. 82. l. 22.

f) redovito mjesto starobugarskoga glasa ѣ osim onih primjera, što su spomenuti kod glasa *e*.

g) glas se *i* gubi, i to:

α) u hrvatskih riečih, tako:

αα) na početku rieči, kao u: *'zujte se* (2 osoba pl. imperativa, — *λύεσθε*, exuimini) p. 55. l. 38., st. bug. изоуйте сѧ, štokavski *izujte se*, — *'spovidanju* (loc. sing. od *spovidanje* *ἐξομολόγησις*, confessio) p. 75. l. 3., st. bug. исповѣданиꙇ, štokavski *izpovjedanju*.

ββ) u sredini rieši, tako često u imperativu, kao u: *dones'te* (*παραφέρετε*, afferte) p. 29. l. 6., štokavski *donesite* (st. bug. донесѣте), — ali i u drugih riečih, kao u: *miš'cu* (acc. sing. od *miš'ca* *βραχίων*, brachium) p. 49. l. 36., štokavski *mišicu* (st. bug. мꙑшьчѫ).

β) u tudjih riečih, kao u: *jerosol'ma* (gen. sg.) p. 88 l. 27. sr. grčki *Ἱεροσόλυμα*), štokavski *Jerusolima*.

D) *samoglas o*, koj dolazi:

a) u glavnom, gdje i u današnjoj štokavštini,

b) ipak je u toj knjizi donekle redji, i to s toga:

α) jer ne dolazi redovito mjesto starobugarskoga glasa *l* ondje, gdje i u štokavštini, tako:

αα) niti na dočetku rieči, osim ovih primjera: *kastlo* (*καστέλλιον*, castellum) p. 1. l. 25., ali pored toga dolazi i *kastel* p. 52. l. 12. i p. 85. l. 13., st. bug. **кастель**, štokavski *kasteo*, — te participijâ: *doveo* (part. perf. act. II. od *dovesti παριστάναι*, producere) p. 13. l. 37., st bug. **довелъ**, štokavski *doveo*, — *priveo* (part. p. a. II. od *privesti προσάγειν*, adducere) p. 17. l. 5., st. bug. **привелъ**, štokavski *priveo*, — *odnio* p. 3. l. 16. i *odneo* p. 74. l. 26. (part. p. a. II. od *odnesti ἀποφέρειν*, auferre), st. bug. **отънеслъ**, štokavski *odnesao* ili *odnio*, — *vidio* (part. p. a. II. od *viditi*, *βλέπειν*, videre) p. 15. l. 7., st. bug. **видѣлъ**, štokavski *vidio*, — *napunio* (p. p. a. II. od *napuniti πιμπλάναι*, implere) p. 2. l. 34., st. bug. **напльнилъ**, štokavski *napunio*, — *ushodio* (p. p. a. II. od *ushoditi ἀναβαίνειν*, ascendere) p. 3. l. 20., st. b. **въсходилъ**, štokavski *uzhodio*, — *zapovidio* (p. p. a. II. od *zapoviditi*, *ἐντέλλειν*, mandare) p. 4. l. 1., st. bug. **заповѣдѣлъ**, štokavski *zapovjedio*, — *nenavidio* (p. p. a. II. *nenaviditi μισεῖν*, odisse) p. 59. l. 41., st. bug. **ненавидѣлъ**, štokavski *nenavidio*, — *progonio* (p. p a. II. od *progoniti διώκειν*, persequi) p. 23. l. 17., st. bug. **прогонилъ**, štokavski *progonio*, — *učinio* (p. p. a. II. od *učiniti διατάττειν*, ordinare) p. 23. l. 29., st. bug. **въчинилъ**, štokavski *učinio*, — *seo* (p. p. a. II. od *sesti καθίζεσθαι*, considere) p. 63. l. 33., st. bug. **сѣлъ**, štokavski *sio*, — *bio*, (p. p. a. II. od *biti εἶναι*, esse) p. 26. l. 3., st. bug. **бълъ**, štokavski *bio*, — *odgovorio* p. 24. l. 11., i t, d., — dakako da su znatno češći oblici toga participija, koji dočimaju glasom *l* no glasom *o*.

Konačno dolaze primjeri, gdje se krajnje *l* (ili *o*) u toga participija sasma gubi, tako: *pozna'* (od *poznati ἐπιγιγνώσκειν* cognoscere) p. 6. l. 7. i p. 22. l. 14., st.bug. **позналъ**, štokavski *poznao*.

ββ) niti u sredini rieči pred suglasom, osim ovih primjera: *usioni* (acc. sing. — *κοπιαρόν*, laboriosum) p. 4. 13., st. bug. **оусильнъй**, štokavski *usioni*, — *kadionik* (acc. sing., — *θυμιατήριον*, thuribulum) p. 31. l. 32., st. bug. **кадильньцѫ**, štokavski *kadionik*. — Naprotiv ne prelazi *l* u *o* u sredini rieči u sliedećih primjerih: *dilnici* (*ἐργάται*, operarii) p. 10. l. 21. i p. 46. l. 22., st. bug. **дѣльници**, štokavski *dionici*, — *žatelca* (acc. sing., —

θεριστήν, messorem) p. 28. l. 9., st. bug. жатєльца (?), štokavski *žeteoca*, — *palme* p. 56. l. 35., štokavski *paome*.

β) jer neka štokavska *o* glase u toj knjizi ko *e* (sr. kod samoglasa *e* točku *d*).

c) naprotiv dolazi glas *o* mjesto starobugarskoga glasa *o* i ondje, gdje se je glas *o* u štokavštini sasma izgubio, tako: *ufahomo* (1. pl. imperf. od *ufati* *ἐλπίζειν*, sperare), p. 1. l. 37. st. bug. оупъвахомъ, štokavski *ufas-mo*, — *jidihomo* (1. pl. imperf. od *jisti* *ἐσθίειν*, edere) p. 84. l. 26., st. bug. ꙗдѣахомъ, štokavski *jedijas-mo* — *bihomo* (1. pl. imperf.) p. 50. l. 37., st. bug. бѣахомъ štokavski *bijasmo* i t. d.

d) glas *o* dolazi i mjesto starobugarskoga glasa є ondje, gdje se je glas *e* u štokavštini sasma izgubio, tako: *gredihote*, (2. pl. imperf. od *gresti* *ἔρχεσθαι*, venire, ire) p. 22. l. 19. st. bug. градѣашєтє, štokavski *gredijas-te* (neobično), — *bihote* (2. pl. imp.), st. bug. бѣашєтє, štokavski *bijas-te*.

e) glas *o* dolazi kadkada mjesto starobugarskoga ъ glasa, koj ъ glas zamienjuje i u staroj bugarštini starijim *o* glasom, tako:

α) na pregibu ili flexiji rieči kao u: *tloh* (loc. pl. od *tla* *ἔδαφος*, pavimentum) p. 20. l. 12., st. bug. тълъхъ pored тълохъ, štokavski *tlih* (prema starobugarskoga тълѣхъ).

β) u sredini rieči, kao u: *dokole* (quousque) p. 54. l. 34. i p. 62. l. 7., st. bug. доколѣ pored докъѣ, štokavski *dok-le*, — *odkole* (a quo tempore) p. 32. l. 18., st. bug. отъколѣ pored отъкълѣ, štokavski *odk-le* (sr. još kod samoglasa *a* točku g).

E) *samoglas u*, koj dolazi:

a) redovito mjesto starobugarskoga glasa оу, dakle kao i u današnjoj štokavštini.

b) redovito mjesto starobugarskoga nosnoga glasa ѫ, dakle kao i u današnjoj štokavštini, ali povrh toga i u onakovih oblicih, koje je štokavština drugčije razvila, kao 1. osobu sg. praesenta, i to glagola:

α) prvoga razreda, kao: *zaspu* (I. r. 3. p. r, — obruo) p. 32. l. 22., st. bug. засъпѫ, štokavski *zaspem*, — *izvargu* (I. 4. ejicio) p. 15. l. 34., st. bug. изврьгѫ, štokavski *izvržem*, — *reku* (I. 4. dico) p. 45. l. 39., st. bug. рєкѫ, štokavski *rečem*, — *vazmu* (I. 5. tollo) p. 44. l. 39. i p. 84. l. 31. (*vasmu*), st. bug. възьмѫ, štokavski *uzmem*, — *idu* (I. 6. eo.) p. 7. l. 18. i p. 70. l. 14.,

st. bug. идѫ, štokavski *idem*, — *pridu* (I. 6. venio) p. 44. l. 39. i p. 70. l. 14., st. bug. придѫ, štokavski *pridem*, — *pojdu* (I. 6. proficiscor) p. 7. l. 17. i p. 70. l. 13. pored *poidu* p. 44. l. 39., st. bug. поидѫ, štokavski *podjem*, — *daju* (I. 6. do) p. 22. l. 20. i p. 69. l. 16., st. bug. *даѭ (od osnove дад pravi stara bugarština praesens bez spojnoga glasa, dakle u istinu glasi dotični oblik дамь), štokavski *dajem*, — *uzdaju* (I. 6. ἀποδίδωμι, restituo) p. 22. l. 37. i p. 33. l. 2., st. bug. въздаѭ pravilnije въздамь, štokavski *uzdajem*, — *budu* (I. 6. fuero) p. 8. l. 6., st. bug. бѫдѫ, štokavski *budem*, — *mru* (I. 7. morior) p. 72. l. 37., st. bug. мрѫ, štokavski *mrem*.

β) drugoga razreda kao: *taknu* (πήγνυμι, figo) p. 37. l. 9., st. bug. тъкнѫ, štokavski *taknem*.

γ) trećega razreda, kao: *viju* (III. 2. ὁράω, video) p. 5. l. 18. i p. 38. l. 33., st. bug. виждѫ, štokavski *vidim*, — *življu* (III. 2. ζάω, vivo) p. 16. l. 21., st. bug. живѫ (I. 3.), štokavski *živim*, — *mnju* (III. 2. νομίζω, puto) p. 18. l. 5., st. bug. мьнѭ, štokavski *mnijem*.

δ) četvrtoga razreda, kao: *postavlju* (ἵστημι, statuo) p. 4. l. 12., st. bug. поставлѭ, štokavski *postavim*, — *pripravlju* (paro) p. 44. l. 39., st. bug. приправлѭ, štokavski *pripravim*, — *ljublju*, (φιλέω, amo) p. 70. l. 18., st. bug. люблѭ. štokavski *ljubim*, — *vraću* (στρέφω, verto) p. 24. l. 25., st. bug. враштѫ, štokavski *vratim*, — *nošu* (φέρω, fero) p. 56. l. 10., st. bug. ношѫ, štokavski *nosim*. — *uskrišu* (ἐγείρομαι. excito) p. 73. l. 28., st. bug. въскрѣснѫ (II.), štokavski *uzkrisim*, — *molju* (προσεύχομαι, precor) p. 17. l. 3. st. bug. молѭ, štokavski *molim*, — *učinju* (facio) p. 9. l. 10., st. bug. въчинѭ, štokavski *učinim*, — *činju* (facio) p. 45. l. 15., st. bug. чинѭ, štokavski *činim*, — *pogarju* (foedo) p. 58. l. 17., st. bug. погрѣждѫ, štokavski *pogrdim*, — *govoru* (dico) p. 6. l. 35., štokavski *govorim* (u st. bug. dolazi u tom značenju rieč глаголѭ), i t. d.

ε) petoga razreda, kao: *šalju* (V. 2. πέμπω, mitto) p. 5. l. 13., st. bug. сълѭ, štokavski *šaljem*, — *prigiblju* (πτύσσω, plico) p. 26. l. 32. st. bug. пригꙑблѭ i пригꙑбаѭ, štokavski *prigibljem*, — *pišu* (γράφω, scribo) p. 48. l. 31. st. bug. пишѫ, štokavski *pišem*, — *lažu* (ψεύδομαι, mentior) p. 48. l. 31., st. bug. лъжѫ, štokavski *lažem*, — *plaču* (κλαίω, fleo) p. 72. l. 20., st. bug. плачѫ, štokavski *plačem*, — *usdišu*, (στενάζω, gemo) p. 72.

l. 20., st. bug. въздъıхаѭ i въздъıшѫ, štokavski uzdišem, — *pošalju* (πέμπω, mitto) p. 69. l. 27., st. bug. посълѭ, štokavski *pošaljem*.

ζ) šestoga razreda, kao: *viruju* (credo) p. 3. l. 1., st. bug. вѣроуѭ, štokavski *vjerujem*, — *prikazuju* (monstrare, mandare) p. 13. l. 38., st. bug. прикаꙁъıваѭ, štokavski *prikazujem*, — *očituju* p. 48. l. 18., štokavski *očitujem*, — *svidokuju* p. 48. l. 31., štokavski *svjedokujem*.

Ipak dolaze uz ove oblike 1. osobe sg. praesenta i onakovi oblici, kakovi i danas u štokavštini, ko što se to vidjeti može dolje u oblikoslovju kod 1. osobe sg. praesenta.

c) redovito mjesto starobugarskoga лъ (ili ль), kada se ovakovo лъ (ili ль) nalazi medju dvima suglasima, dakle kao i u današnjoj štokavštini.

d) redovito mjesto starobugarskoga въ (ili вь) osim primjera kod samoglasa *a* (sr. kod samoglasa *a* točku b γ.), te rieči *včara* (p. 34. l. 37. i osim oblika adjectiva *vas* (πᾶς, omnis), st. bug. вьсь, kao u: *vse* (nom. sg. n. g.) p. 4. l. 38., — *vsega* (gen. sg.) p. 66. l. 5., — *vsoj* (loc. sg. f. g.) p. 1. l. 10. i p. 38. l. 16., — *vsom* (instr. sg. f. g.) p. 24. l. 9., — *vsi* (nom. pl. m. g.) p. 1. l. 23., — *vse* (nom. pl. f. g.) p. 47. l. 13., *vsih* (gen. pl.) p. 1. l. 27., — *vsim* (dat. pl.) p. 38. l. 6., — *vsih* (acc. pl.) p. 1. l. 14., — *vsa* (acc. pl. n. g.) p. 4. l. 1., — *vsih* (loc. pl.) p. 51. l. 14., — *vsimi* (instr. pl.) p. 23. l. 15.. i t. d., te oblika adjectiva *vsaki* (πᾶς, omnis, quisque), st. bug. вьсакъй, kao u: *vsaki* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 14., — *vsakoga* (gen. sg. m. g.) p. 46. l. 19., — *vsake* (gen. sg. f. g.) p. 57. l. 8., — *vsakomu* (dat. sg. m. g.) p. 6. l. 17., — *vsaki* (acc. sg. m. g.) p. 22. l. 17., — *vsaku* (acc. sg. f. g.) p. 4. l. 4., — *vsakom* (loc. sg. m. g.) p. 6. l. 24., — *vsakomu* (loc. sg. m. g.) p. 33. l. 4., — *vsakoj* (loc. sg. f. g.) p. 33. l. 4., i p. 61. l. 28., — *vsakih* (gen. pl.) p. 12. l. 2., — *vsaka* (acc. pl. n. g.) p. 60. l. 3., — i konačno osim oblika ovih adjectiva još i oblici adjectiva, koja su composita od adjectiva *vas*, kao: *vsemogući* (n. sing. m. g., — παντοδύναμος, omnipotens) p. 12. l. 20., st. bug. вьсемогъı, štokavski *svemogući*, — *vsemogi* (voc. sg.) p. 74. l. 5.

Ali pored ovakovih oblika dolaze i oblici od tih adjectiva ko i u današnjoj štokavštini, tako: *svega* (gen. sg.) p. 1. l. 38., — *svemu* (dat. sg. n. g.) p. 1. l. 15., — *svem* (loc sg. n. g.) p.

2. l. 6. — *svoj* (loc. sg. f. g.) p. 9. l. 34., — *svim* (instr. sg., m. g.) p. 1. l. 36., — *sva* (nom. pl. n. g.) p. 9. l. 17., — *svih* (gen. pl. m. g.) p. 2. l. 7., i t. d., — *svaka* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 38., — *svako* (nom. sg. n. g.) p. 20. l. 34., — *svaki* (nom. sg. m. g.) p. 20. l. 38., — *svake* (gen. sg. f. g.) p. 9. l. 7., — *svakomu* (dat. sg. m. g.) p. 22. l. 25., — *svaku* (acc. sg. f. g.) p. 2. l. 26., — *svaka* (nom. pl. n. g.) p. 2. l. 29., — *svaka* (acc. pl. n. g.) p. 22. l. 30., i t. d.

Konačno mi je primjetiti, da u oblicih adjectiva *vas* i *vsaki*, koji su štampani sa *vs* (redje sa *sv*) dolazi često mjesto glasa *v* glas *f*, a tako još i u mnogih drugih riečih u toj knjizi, nu ja držim, da ne griešim, što na takovih mjestih redovito transcibiram glas *f* glasom *v*.

e) mjesto starobugarskoga poluglasa ъ kao u: *obujatjem* (instr. sg.) p. 75. l. 11., st. bug. объꙗтиѥмь, — *obuja* (3. osoba sg. aor.) p. 18. l. 31., st. bug. объѧтъ, — *obujala* (part. perf. act. II. f. g.) p. 7. l. 16., st. bug. объꙗла, i t. d.

2. Glasovi *r* i *l*.

Ramoglasnoga *r* glasa ili njegova zamjenika *l* glasa, kakovu narav imadjahu nekoč ti glasovi u indoevropskih jezicih i kakovu zadobiše opet danas u nekih slavenskih jezicih (českom i hrvatskom) ne pozna ova knjiga.

Samoglasno *l* razvila je ko i današnja štokavština, a samoglasno *r* razvila je drugčije no današnja štokavština u sliedećih točkah:

a) samoglasno *r* poprimilo je pred sebe drugi koj samoglas i time izgubilo samoglasnu svoju narav, i to primilo je:

α) samoglas *e*, kao u: *cerljeno* (acc. sg. n. g.) p. 87. l. 32., štokavski *crljeno*.

β) samoglas *a*, tako:

αα) na početku rieči, kao u: *arvanju arval* (acc. sg. f. g. i part. perf. act. II.) p. 65. l. 31., štokavski *hrvavju hrvao*.

ββ) u sredini rieči, kao u: *uskarsnul* (part. perf. act. II.) p. 1. l. 4., štokavski *uzkrsnuo*, — *karšćenju* (loc. sg.) p. 1. l. 11., štokavski *krštenju*, — *sarce* (nom. sg.) p. 2. l. 16., štokavski *srdce*, — *Isukarsta* (acc. sg.) p. 2. l. 35., štokavski *Isukrsta*, i t. d., tako još veoma često.

γ) samoglas *i*, kao u: *cirkvom* (štampano *cirquom*, — instr. sg.) p. 78. l. 9., štokavski *crkvom*.

b) samoglasno *r* poprimilo je iza sebe samoglas *i*, i time izgubilo samoglasnu svoju narav, tako u: *crikvi* (štampano *criqui*, — loc. sg.) p. 2. l. 27., štokavski *crkvi*, — *drivo* (acc. sg.) p. 5. l. 37., štokavski *drvo*, — *driva* (gen. sg.) p. 30. l. 29., štokavski *drva*, — *drivom* (instr. sg.) p. 80. l. 31., štokavski *drvom*, — *crikvu* (acc. sg.) p. 23. l. 17., štokavski *crkvu*, i t. d.

3. Suglasi.

A) Grleni.

a) U ovoj se knjizi zamienjuju starobugarski ili štokavski grleni suglasi, i to:

α) grlenik *k* zamienjuje se grlenikom *g* u ovih riečih: *g* (*πρός*, ad) p. 31. l. 18. i p. 72. l. 22., st. bug. **къ**, štokavski *k*, — *gdo* (*τίς*, quis) p. 85. l. 15. st. bug. **къто**, štokavski *tko* (nastalo od *kto*), — *nigdore* (*οὐδείς*, nemo) p. 45. l. 39., st. bug. **никъто**, štokavski *nitko* (nastalo od *nikto*), — ali pored takovih oblika tih rieči dolaze i onakovi oblici kakovi i u današnjoj štokavštini, tako: *k* p. 2. l. 11., — *tko* p. 4. l. 39., — *nitkore* p. 11. l. 22., i t. d.

β) grlenik *g* zamienjuje se grlenikom *k* u rieči: *odvarkši* (part. perf. act. I. od *odvarći*, st. bug. **отъврѣшти** *ἀποβάλλειν*, abjicere) p. 87. l. 4., štokavski *odvrgavši*, — ali pored toga oblika dolazi i oblik *odvargše* p. 7. l. 11.

γ) grlenik *h* zamienjuje se grlenikom *k*, tako u jedinom primjeru: *pokvališe* (3. osoba pl. aor., — *ἐπήνεσαν*, laudeverunt) p. 63. l. 9., st. bug. **похвалишѧ**, štokavski *pohvališe*.

b) Grlenik *h* se u toj knjizi kadkada gubi, tako:

α) na početku rieči, kao u: *ebreiska* (nom. pl. n. g.) p. 87. l. 11. štokavski *hebreiska*, — *arvanju arval* p. 65. l. 31., štokavski *hrvanju hrvao*, i t. d.

β) u sredini rieči, kao u: nauditi (nocere) p. 19. l. 9. i p. 56. l. 18., štokavski *nahuditi*.

c) Grlenik *h* dolazi na početku rieči i ondje, gdje ga ne imade u današnjoj štokavštini, tako u: *Hemanuel* (nomen proprium) p. 70. l. 38., štokavski *Emanuel*.

d) Grlenik *g* zamienjuje se patalom *j*, tako u rieči *jenezaretskomu* (loc. sg.) p. 18. l. 17., štokavski *genezaretskom*(*u*).

e) Grleni suglasi prelaze u toj knjizi na pregibu ili flexiji rieči pred mehkimi samoglasi u odgovarajuće sičnike i ondje, gdje ne prelaze u štokavštini, tako:

α) kod zaimena, kao u: *nici* (nom. pl., τινές, aliqui) p. 2. l. 3. i p. 21. l. 33., štokavski *neki*, — *nicih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 10. l. 35. i p. 59. l. 1., štokavski *nekih*, — *nicim* (dat. pl.) p. 22. l. 33., štokavski *nekim*, — ali pored ovakovih oblika dolaze takodjer oblici sa *k*, tako *niki* (nom. pl.) p. 20. l. 8., — *nikih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 47. l. 21.

β) kod pridavnika, i to:

αα) grlenik *g* u sičnik *z*, tako u: *mnozi* (nom. pl., — πολλοί, multi) p. 23. l. 13., štokavski *mnogi*, — *ubozi* (nom. pl., — πτωχοί, pauperes) p. 63. l. 34., štokavski *ubogi*, — *druzi* (štampano *drusi*, nom. pl., — ἕτεροι, alteri) p. 85. l. 22., štokavski *drugi*, — *mnozih* (gen. pl.) p. 39. l. 33., štokavski *mnogih*, — *ubozim* (dat. pl.) p. 51. l. 16., štokavski *ubogim*, — *druzih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 22. l. 34. i p. 59. l. 1., štokavski *drugih*, — *pridrazih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 58. l. 17., štokavski *predragih*, — *mnozih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 67. l. 11., štokavski *mnogih*, — *ubozih* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 17. l. 8., štokavski *ubogih*, — *pridrazi* (voc. pl.) p. 3. l. 25., štokavski *predragi*, — *ubozi* (voc. pl.) p. 64. l. 29., štokavski *ubogi*, — *mnozih* (loc. pl.) p. 9. l. 24., p. 24. l. 30., p. 61. l. 11., — ali pored takovih oblika dolazi i oblik *mnogim* (dat. pl.) p. 52. l. 19.

ββ) grlenik *k* u sičnik *c*, tako u: *velicim* (instr. sg.) p. 25. l. 10., štokavski *velikim*, — *kripci* (nom. pl. ἰσχυροί, fortes) p. 58. l. 11., štokavski *kriepki*, — ali pored ovakovih oblika dolaze i oblici sa *k*, tako: *velikim*, (instr. sg.) p. 56. l. 17., i *kripki* (nom. pl.) p. 17. l. 19., dapače i kod samostavnika: *vrutki* p. 53. l. 18.

γγ) grlenik *h* u sičnik *s*, tako u: *susih* (oblik gen. mjesto oblika acc., — ξηρούς, siccos) p. 17. l. 9., štokavski *suhih*, — *glusih* (oblik gen. mjesto oblika acc., — κωφούς, surdos) p. 23. l. 29., štokavski *gluhih*.

f) Grleni suglasi prelaze u toj knjizi kao u staroj bugarštini i današnjoj štokavštini pred mehkimi samoglasi u odgovarajuće *nebne* suglase, nu nebni suglas *ž*, koj je nastao mekšanjem od grlenika *g*, zamienjnje se u toj knjizi nekoliko puta sa glasom *r*, tako u:

α) enklitici *re* ili *r* (nastaloj od *že*, sr. st. bug. enklitiku жє, koja je opet nastala od enklitike *ge*, sr. grčku enklitiku *γέ*), i to:

αα) u vezniku: *nere* (*ἤ*, quam) p. 17. l. 15., st. bug. нєжє, štokavski *nego*.

ββ) u oblicih neizvjestnoga zaimena, ko što i u zaimenskih neizvjestnih prislovih, kao u: *nitkore* (*οὐδείς*, nemo, — nom. sg.) p. 11. l. 22., — pored koga oblika dolaze i oblici *nitkor* p. 7. l. 15. i *nigdore* p. 45. l. 39., st. bug. никъто-жє, — *tkogodire* (quilibet, — nom. sg.) p. 55. l. 27., — *nikogare* (gen. sg.) p. 36. l. 18., *ničesare* (gen. sg.) p. 40. l. 16., — *ništare* (gen. sg.) p. 76. l. 18., *nikomure* (dat. sg.) p. 23. l. 27., *nikogare* (acc. sg.) p. 60. l. 27., *kigodire* (acc. sg.) p. 75. l. 32., — *čagodir* (nom. sg. n. g.) p. 79. l. 9., — *kogodire* (acc. sg. n. g.) p. 86. l. 21., — *komgodire* (loc. sg.) p. 89. l. 16., — *kigodire* (nom. pl.) p. 56. l. 8., — *kagodire* (acc. pl. n. g.) p. 30. l. 17., — *ništare* p. 26. l. 17., — *ništar* p. 8. l. 3., — *nigdare* p. 11. l. 30., i t. d.

β) glagolih, i to:

αα) pred spojnim glasom *e*, tako u: *moreš* (*δύνασαι*, potes) p. 15. l. 33., st. bug. можєши, štokavski *možeš*, — *more* p. 11. l. 22., — *pomore* (*βοηθεῖ*, adjuvat) p. 52. l. 17., st. bug. поможєтъ štokavski *pomože*, nu pored oblika *pomore* dolazi i u toj knjizi oblik *pomože* p. 30. l. 15., — *moremo* p. 45. l. 3., — *morete* p. 22. l. 5., i t. d.

ββ) pred korienitim glasom *e*, tako u: *odreneš* (*ἀποδιώκεις*, abigis) p. 80. l. 35., st. bug. отъжєнєши, štokavski *odženeš*, — *odrene* p. 92. l. 19., — *izrene* (*ἐκδιώκει*, expellit) p. 79. l. 8., st. bug. нждєнєтъ (nastalo od изжєнєтъ), štokavski *ždene* (nastalo i *iženе*), — *izrenu* (3. osoba pl. praes.) p. 64. l. 33., — *prorenu* (*διώκουσι*, persegnuntur) p. 64. l. 3., st. bug. нрожєнѫтъ, štokavski *proženu*, i t. d.

γ) rieči: *deri do* (*ἕως*, usque ad) p. 28. l. 23., st. bug. дожидо.

g) Sični se suglasi u toj knjizi medju sobom zamienjuju, i to:

α) sičnik *z* sičnikom *s*, tako:

αα) pred tako zvanimi muklimi suglasi, i to:

ααα) na kraju rieči: *bres* (*ἄνευ*, sine) *konca* p. 86. l. 8., štokavski *bez konca*.

βββ) u sredini rieči: *raskladate* (2. osoba pl. praes.) p. 1. l. 30., — *iskusi* (3. osoba sg. imperativa) p. 26. l. 18., — *iskušujući* (part. praes. act.) p. 24. l. 5., — *uskarsne* (3. osoba sg. praes.)

p. 70. l. 30., — *uskarsnuti* (inf.) p. 71. l. 26. i 28., — *'spuniše* (3. osoba pl. aor.) p. 2. l. 29., — *isprasnjuje* (3. osoba sg. praes.) p. 23. l. 39., — *ispovidanje* (acc. sing.) p. 38. l. 4., — *ispovidaj* (3. osoba sg. imperativa) p. 70. l. 25., — *rastarže* (štampano *rastarče*, — 3. osoba sg. praes.) p. 6. l. 5., — *rasterani* (part. perf. pass.) p. 28. l. 10., — *rastarkana* (part. perf. pass.) p. 86. l. 17., i t. d. Ali pored takovih oblika dolaze ipak kadkada, dakako znatno redje, i onakovi oblici, kakove etymologija zahtieva, kao: *izkušuju* (3. osoba pl. praes.) p. 36. l. 31., — *izkušuje* (3. osoba sg. praes.) p. 44. l. 1., — *razpuknu se* (3. osoba pl. praes.) p. 44. l. 11., — *razpanši* (part. perf. act. I.) p. 1. l. 16.

ββ) pred tako zvanimi zvučnimi suglasi, i to:

αα) na kraju rieči: *is* (ἐξ, ex) *zemlje* p. 84. l. 22., štokavski *iz zemlje.* Tako jošte dolazi: *is njega* p. 81. l. 12., štokavski *iz njega.*

βββ) u sredini rieči: *usdišu* (1. osoba sg. praes.) p. 72. l. 20., — *usvišenje* (acc. sg.) p. 40. l. 33., — *isvedoh* (1. osoba sg. aor.) p. 87. l. 27., i t. d. Mjesto ovakovih oblika jesu znatno češći onakovi oblici, kakove etymologija traži.

γγγ) u rieči, koja bi se po pravilih etymologije morala pisati sa *s*, nu u današnjoj se štokavštini piše ipak uviek sa *z*: *gvosdena* (acc. pl. n. g.) p. 47. l. 37. (sr. glede etymologije te rieči u Daničića, Korijeni, p. 70.).

β) sičnik *s* sičnikom *z*, tako samo pred tako zvanimi zvučnimi suglasi, i to:

αα) na kraju rieči: *z* (σύν, cum) *bratom* p. 19. l. 23., štokavski *s bratom.* Tako jošte dolazi: *z nami* p. 59. l. 12., štokavski *s nami.*

ββ) na početku rieči: *zgodila* (part. perf. act. II.) p. 1. l. 27., — *zgodi se* (3. osoba sg. aor.) p. 39. l. 15., — *zgarbila* (part. perf. act. II.) p. 32. l. 26., — *zgriševati* (inf.) p. 33. l. 26., — *zgaja se* (3. osoba sg. praes.) p. 55. l. 30., — *zgora* p. 59. l. 31., — *zbrojiti* (inf.) p, 56. l. 33., — *zvezal* (part. perf. act. II.) p. 32. l. 36., i t. d., i t. d.

γ) sičnik *s* sičnikom *c*, tako u riečih: *ockvarnjeno* (part. perf. pass.) p. 7. l. 38., — *ockvarnjena* (acc. sg. participija pert. pass.) p. 7. l. 40.

h) Sični se suglasi u toj knjizi podnose jedan do drugoga tako:

α) isti sični suglasi, kao u: *urzove* (3. osoba sing. praes.) p. 11. l. 18.

β) razni sični suglasi, kao u: *razsvane* (3. osoba sg. praes.) p. 51. l. 1., — *razsul* (part. perf. act. II.) p. 74. l. 26.

i) Nebni se suglasi medju sobom zamienjuju u toj knjizi, i to:

α) nebnik *ž* nebnikom *š* pred tako zvanimi muklimi suglasi, tako u riečih: *množtvu* (dat. sg.) p. 32. l. 31., — *teško* (nom. sg. n. g.) p. 37. l. 33., — *strašci* (nom. pl.) p. 47. l. 29. Ali pored takovih oblika dolazi i oblik, kakovoga etymologija zahtieva: *množtvu* (dat. sing.) p. 32. l. 14.

β) nebnik *č* nebnikom *ž* pred tako zvanimi zvučnimi suglasi, kao u: *saržbe* (gen. sg.) p. 65. l. 9., — tako jošte pred samoglasom u *svidožastvo*: (acc. sg.) p. 1. l. 22.

γ) nebnik *š* nebnikom *č* u participiju perfecta activa I. onih glagola I. razreda, kojim se osnova dočima suglasom *d*, tako u: *našadče* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 1., — *pošadče* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 17., — *prišadče* (nom. sg. m. g.) p. 3. l. 28., — *pošadče* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 38., — *obišadče* (nom. sg. m. g.) p. 10. l. 34., — *sašadče* (nom. sg. m. g.) p. 11. l. 35., — *irišadče* (nom. pl.) p. 12. l. 7., — *došadče* (nom. sg. m. g.) p. 17. l. 32., — *prišadče* (nom. sg. m. g.) p. 19. l. 24., — *izasadče* (nom. sg. m. g.) p. 35. l. 25., — *pošadče* (nom. pl. m. g.) p. 36. l. 15., — *pošadči* (nom. sg. m. g.) p. 38. l. 22., — *mimošatči* (nom. pl. m. g.) p. 47. l. 36., — *izašatče* (nom. pl. m. g.) p. 47. l. 38., — *izašatči* (nom. sg. m. g.) p. 49. l. 21., — *izašadči* (nom. sg. f. g.) p. 53. l. 5., — *prišatči* (nom. sg. m. g.) p. 57. l. 34., — *našatče* (nom. sg. m. g.) p. 68. l. 9. Od koriena *pad* dolaze naprotiv oblici: *pačše* (mjesto *padše*, — nom. pl.) p. 28. l. 30., i *padše* (nom. sg.) p. 35. l. 27., te p. 39. l. 16.

δ) nebnik *č* naprotiv sačuvao se je dapače i ondje pred muklimi suglasi, kako to pravila etymologije zahtievaju, gdje se je u današnjoj štokavštini zamienio nebnikom *š*, tako u ovih primjerih: *počtovan* (part. perf. pass.) p. 4. l. 9., — *počtujte* (2. osoba pl. imperativa) p. 6. l. 23., — *čtujte* (2. osoba pl. imperativa) p. 6. l. 24., — *počtuje* (3. osoba sg. praes.) p. 10. l. 23., — *počtenje* (nom. sg.) p. 25. l. 28., — *čtovati* (inf.) p. 30. l. 22., i t. d.

j) Iza nebnika *č* sačuvao se je sičnik *s* i na onakovih mjestih, na kojih se u današnjoj štokavštini sičnik *s* obično niti ne

izgovara niti ne piše, takȯ u: *unučstvo* (nom. sg.) p. 63. l. 15., — *bližičstvu* (loc. sg.) p. 47. l. 7.

B. Ustni.

a) U ovoj se knjizi zamienjuju starobugarski ili štokavski ustni suglasi, i to:

α) ustnik *p* zamienjuje se ustnikom *b*, tako u rieči: *Osibova* (gen. sg. n. g.) p. 56. l. 31., štokavski *Josipova*.

β) ustnik *v* zamienjuje se ustnikom *m*, tako u riečih: *razmi* (*παρεκτός*, extra) p. 23. l. 8., p. 29. l. 26., p. 34. l. 31. i p. 66. l. 28., st. bug. развѣ, — *domom* (dat. sing., — *u* osnov) p. 17. l. 32., st. bug. домови, — *vekom* (gen. pl.) p. 84. l. 16., pored koga oblika dolazi jošte *vikom* p. 89. l. 11. i *vikoma* p. 89. l. 28., st. bug. вѣковъ, štokavski *vjekova*.

γ) ustnik *v* ustnikom *f*, tako izmedju vrlo mnogih primjera spominjem ih samo nekoliko, kao: *sfarhu* (predlog) p. 1. l. 38., — *ustafše* (part. perf. act. I. nom. pl. m. g.) p. 2. l. 17., — *prafljahu* (3. osoba pl. imperf.) p. 2. l. 20., — *ustafši* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 22., — *sfidoci* (nom. pl.) p. 2. l. 32., — *neprafdenih* (oblik gen. mjesto oblika accusativa) p. 3. l. 26., — *s fami* (instr. pl.) p. 4. l. 2., i t. d.

b) Štokavski ustni suglas *m* zamienjuje se kadkada u toj knjizi glasom *n*, tako u riečih: *nan* (dat. pl.) p. 74. l. 27. i p. 82. l. 34., štokavski *nam*, — *manon* (instr. sg.) p. 87. l. 30., štokavski *manom*.

c) Naprotiv dolazi ustni suglas *m* mjesto etymoložkoga glasa *n*, tako u: *počamše* (part. perf. act. I.) p. 2. l. 7., st. bug. почьнъ, — *himbe* (gen. sg.) p. 4. l. 6., st. bug. хыньы. Ali pored ovakovih oblika tih rieči dolaze takodjer oblici i sa glasom *n*, tako *počanši* p. 44. l. 18., — *hinbu* (acc. sg.) p. 4. l. 4.

d) Kada se sastane budi koj ustni suglas sa glasom *j*, to se u toj knjizi kao i u današnjoj štokavštini u obće umeće meda nj i glas *j* glas *l*, t. j. ta knjiga pozna u obće tako zvani labijalni glas *l*. Ipak ne umeće kadkada glasa *l*, i to baš ne umeće kadkada medj ustnik *v* (dotično *f*) i glas *j*, tako u sliedećih primjerih: *uzglav-je* (acc. sg.) p. 3. l. 10., štokavski *uzglav-l-je*, — *div-je* (gen. sg. f. g.) p. 69. l. 11., štokavski *div-l-je*, — *zdrav-je* (štampano *zdraf-je*, — acc. sg.) p. 40. l. 20. i p. 79. l. 22., — *zdrav-je* (štampano *zdraf-je*, — nom. sg.) p. 90. l. 4., — *zdrav-ja* (štampano *zdraf-ja*,

— gen. sg.) p. 22. l. 29. i p. 46. l. 14., — *zdrav-ju* (štampano *zdraf-ju*, — dat. sg.) p. 91. l. 35., — *zdrav-jem* (štampano *zdraf-jem*, — instr. sg.) p. 92. l. 8., — štokavski *zdrav-l-je*, — *zdrav-l-ja*, — *zdrav-l-ju*, — *zdrav-l-jem*, — *driv-ja* (štampano *drif-ja*, — gen. sing.) p. 85. l. 23., štokavski *drv-l-ja*, — *poglav-ja* (štampano *poglaf-ja*) p. 59. l. 23., štokavski *poglav-l-ja*, — *karv-ju* (štampano *karf-ju*, — instr. sg.) p. 40. l. 28., štokavski *krv-l-ju*, — *ljubav-ju* (štampano *ljubaf-ju*, — instr. sg) p. 67. l. 28., štokavski *ljubav-l-ju*, i t. d.

e) Ustni se suglasi kadkada u toj knjizi gube, tako:

α) na početku rieči, kao u: *rebac* (gen. pl.) p. 62. l. 16., štokavski *vrebaca*, ali pored toga oblika te rieči dolazi i oblik sa početnim *v*: *vrebca* (nom. duala) p. 62. l. 14.

β) u sredini rieči, kao u: *obeseliše se* (3. osoba pl. aorista) p. 5. l. 11., štokavski *obveseliše se*, — *žiući* (part. praes. act.) p. 4. l. 16., štokavski *živući*.

C. Zubni.

a) U ovoj se knjizi zamienjuje starobugarski ili štokavski zubnik *d* zubnikom *t*, tako:

α) na kraju rieči, kao u: *Davit* (nom. sg.) p. 28. l. 2., štokavski *David*.

β) u compositih samo štokavsko *d*, kao u: *otidoše* (3. osoba pl. aorista) p. 34. l. 2., ali češće dolaze oblici sa *d*, kao: *odpušćujut se* (3. osoba pl. praes.) p. 33. l. 13., — *odpušćevati* (inf.) p. 33. l. 17., — *odvrići* (inf.) p. 70. l. 39., — *odkuda* p. 35. l. 20., — *odtuda* p. 37. l. 13., i t. d.

γ) u korienu rieči, kao u: *sartce* (nom. sg.) p. 44. l. 36., p. 49. l. 29., p. 70. l. 12. i p. 79. l. 30., — *sartce* (acc. sing.) p. 47. l. 13., p. 57. l. 12., p. 60. l. 37., — *sartca* (gen. sing.) p. 64. l. 15., p. 65. l. 5., p. 66. l. 5., i p. 80. l. 10., — *sartci* (loc. sing.) p. 51. l. 11., — *sartcem* (instr. sing.) p. 38. l. 3. i p. 63. l. 39., — *sartca* (nom. pl.) p. 41. l. 8., — *sartca* (acc. pl.) p. 44. l. 22. i p. 89. l. 4., — *sartcih* (loc. pl.) p. 51. l. 1., — *ljutsko* (nom. sg. n. g.) p. 77. l. 22., — *ljutskoga* (gen. sg.) p. 82. l. 14. i p. 91. l. 13., — *ljutsku* (acc. sg. f. g.) p. 80. l. 26., — *ljutskimi* (instr. pl.) p. 53. l. 29., — *slatkost* (acc. sg.) p. 80. l. 32., — *prislatke* (gen. sg.) p. 41. l. 1., — *slatke* (acc. pl. f. g.)

p. 66. l. 7., — *mimošatči* (part. perf. act. I.) p. 47. l. 36., — *izašatče* (part. perf. act. I.) p. 47. l. 38., — *ižašatči* (part. p. a. I.) p. 49. l. 21., — *prišatči* (p. p. a. I.) p. 57. l. 34., — *našatče* (p. p. a. I.) p. 68. l. 9. i t. d., i t. d. Ali pored ovakovih oblika sa *t* jesu običniji ipak oblici takovih rieči sa *d*.

b) U ovoj se knjizi zubni suglasi gube, i to:

α) zubnik *t*, tako:

αα) kadkada na kraju rieči, kao u: *svitlos* (nom. sg.) p. 66. l. 28., štokavski *svitlost*, — *svitlos* (acc. sg.) p. 46. l. 35., štokavski *svitlost*.

ββ) u sredini rieči, kao u: *ocu* (dat. sg.) p. 67. l. 12., štokavski *otcu*, — *oci* (nom. pl.) p. 31. l. 14., štokavski *otci*. Pored ovakovih oblika znatno su ipak češći oblici sa *t*.

β) zubnik *d* samo u sredini rieči, tako u: *sarce* (nom. sg.) p. 2. l. 16., štokavski *srdce*, — *sarce* (acc. sg.) p. 66. l. 2., štokavski *srdce*, — *sarci* (loc. sg.) p. 36. l. 7., štokavski *srdcu*, — *sarcih* (loc. pl.) p. 12. l. 32. i p. 26. l. 36. Ali pored takovih oblika znatno su češći oblici sa zubnikom *d* ili njegovim zamjenikom *t*.

c) U ovoj knjizi dolazi zubnik *t* na kraju rieči u nekih glagolskih oblicih, u kojih dolazi i u staroj bugarštini, ali u kojih ga ne ima više u današnjoj štokavštini, tako:

α) u 3. osobi sing. praesenta, kao u: *smetet se* (I. r. 1. podr.) p. 4: l. 14., — *živet* (I. 3.) p. 90. l. 8., — *posičet se* (I. 4.) p. 20. l. 37., — *pokrijet* (I. 6.) p. 8. l. 23., — *počinet* (II.) p. 60. l. 29., — *ostavit* (IV.) p. 6. l. 4., — i t. d.

β) u 3. osobi pl. praesenta, kao u: *prorekut* (I. 4.) p. 11. l. 15„ — *primogut* (I. 4.) p. 48. l. 13., — *primut* (I. 5.) p. 21. l. 20., — *znajut* (I. 6.) p. 6. l. 7., — *uzdvignut se* (II.) p. 46. l. 37., — *smijut* (III. 1.) p. 37. l. 31., — *hvalet* (IV.) p. 75. l. 22., — *trepećut* (V. 2.) p. 75. l. 22., — *odpušćujut se* (VI.) p. 12. l. 29., i t. d.

d) U toj knjizi dolaze dva zubnika jedan do drugoga, gdje etymologija traži samo jednoga, tako u: *odtidite* (2. osoba pl. imperativa) p. 37. l. 13.

e) Mjesto štokavskih glasova *št* nalazimo redovito u toj knjizi *šć*, tako u ovih primjerih: *jošće* p. 2. l 2., — *tašće* (nom. sg. ž. g.) p. 7. l. 37., — *prošćenje* (nom. sg,) p. 1. l. 22., —

šćapa (gen. sg.) p. 12. l. 5., — *pribivališće* (nom. sg.) p. 44. l. 14., — *zašćiti* (3. osoba sg. praes.) p. 92. l. 29., i t. d., i t. d.

f) Zubni suglas *t*, kada se sastane s glasom *j* steže se pravilno s njim i u toj knjizi u *tj* (= ć), osim u rieči *treti* (*τρίτος*, tertius) p. 1. l. 39., štokavski *treći*, st. bug. третии. gdje se je dakle štokavski zubnik *t* + *j* sačuvao u toj knjizi u formi samoga zubnika *t*.

g) Zubni suglas *d*, kada se sastane sa glasom *j*, ne steže se s njim kao u današnjoj štokavštini u *dj*, već u sam glas *j*, tako:

α) u oblicih samostavnika *grajanin* (*πολίτης*, civis): *grajane* (nom. pl.) p. 58. l. 31., štokavski *gradjani*.

β) u verbalnih substantivih kao u: *pogarjenja* (acc. pl.) p. 4. l. 5., štokavski *pogrdjenja*, — *pohojenja* (gen. sing.) p. 6. l. 16., štokavski *pohodjenja*, — *razsarjenje* (acc. sing.) p. 7. l. 10., štokavski *razsrdjenje*, — *osujenje* (acc. sing.) p. 16. l. 15., štokavski *osudjenje*, — *porojenja* (gen. sing.) p. 52. l. 38., štokavski *porodjenja*, i t. d., i t. d.

γ) u samostavnika ženskoga roda na *-ja*, kao u: *žaji* (loc. sing.) p. 87. l. 23., štokavski *žedji*.

δ) u comparativu, kao u: *slaji* (nom. sing. m. g.) p. 51. l. 28., štokavski *sladji*.

ε) u participiju perfecta passiva glagola IV. razreda, kao u: *narejenim* (dat pl. m. g.) p. 1. l. 18., štokavski *naredjenim*, — *rojena* (nom. pl. n. g.) p. 4. l. 6., štokavski *rodjena*, — *rojeno* (nom. sg. n. g.) p. 4. l. 38., štokavski *rodjeno*, — *sujeni* (nom. pl. m. g.) p. 15. l. 25., štokavski *sudjeni*, — *narejena* (acc. pl. n. g.) p. 24. l. 37., štokavski *naredjena*, — *utvarjeni* (nom. pl. m. g.) p. 26. l. 37., štokavski *utvrdjeni*, — *usajeno* (acc. sg. n. g.) p. 32. l. 16., štokavski *usadjeno*, — *parvorojeni* (nom. sg. m. g.) p. 55. l. 17., štokavski *prvorodjeni*, — *jedinorojeni* (nom. sg. m. g.) p. 74. l. 12., štokavski *jedinorodjeni*, i. t. d.

ζ) u praesentu glagola V. razreda 1. podrazreda, kao u: *žejaju* (3. osoba pl.) p. 63. l. 37., štokavski *žedjaju*, — *zgeja se* (3. osoba sg.) p. 55. l. 30., štokavski *sgadja se*.

η) u praesentu glagola V. razreda 2. podrazreda, kao u: *nadozijete* (2. osoba pl.) p. 4. l. 10., štokavski *nadozidjete*.

ϑ) u 1. osobi sg. praesenta glagola III. razreda 2. podraz-

reda, kao u: *viju* p. 38. l. 33., st. bug. виждѫ, a analogni oblik štokavski *vidju*.

ι) u imperativu glagola III. razreda 2. podrazreda, kao u: *vij* (2. osoba sg.) p. 39. l. 5., štokavski *vidj* (od *vidi*), — *vijte* (= bdijte, — 2. osoba pl.) p. 64. l. 9., štokavski *vidjte* (od *vidite*).

κ) u imperativu glagola IV. razreda, kao u: *zapovi* (2. osoba sg.) p. 49. l. 20. mjesto *zapovij*, štokavski *zapovìedi*, a analogni oblik glasio bi * *zapoviedj*.

λ) u imperfectu glagola III. razreda 2. podrazreda, kao u: *vijaše* (3. osoba sg.) p. 39. l. 24., štokavski *vidjaše*, — *vijahu* (3. osoba pl.) p. 39. l. 23., štokavski *vidjahu*.

μ) u imperfectu glagola IV. razreda, kao u: *odhojaše* (3. osoba sg.) p. 9. l. 37., štokavski *odhodjaše*, — *ishojahu* (3. osoba pl.) p. 11. l. 39., štokavski *izhodjahu*, — *obhojahu* (3. osoba pl.) p. 12. l. 9., štokavski *obhodjahu*, — *prihojahu* (3. osoba pl.) p. 21. l. 39., štokavski *prihodjahu*, — *shojaše* (3. osoba sg.) p. 24. l. 14., štokavski *shodjaše*, — *mimohojaše* (3. osoba sg.) p. 25. l. 4., štokavski *mimohodjaše*, — *uhojahu* (3. osoba pl.) p. 31. l. 38., štokavski *uhodjahu*, — *uhojaše* (3. osoba sg.) p. 32. l. 1., štokavski *uhodjaše*, — *čujahu se* (3. osoba pl.) p. 40. l. 6., štokavski *čudjahu se*, — *uvojahu* (3. osoba pl.) p. 43. l. 6., štokavski *uvodjahu*, i t. d.

ν) u nekih glagolih VI. razreda, koji postaju od osnove glagola IV. razreda, kao u: *osujevati* (inf.) p. 15. l. 25., štokavski *odsudjivati*, — *pogarjevahu* (3. osoba pl. imperfecta) p. 22. l. 34., štokavski *pogrdjivahu*.

ξ) u nekih predlozih i veznicih, kao u: *mesju* p. 1. l. 26., štokavski *medju*, — *takoje* p. 20. l. 14., štokavski *takodjer*.

h) Mjesto starobugarskih i štokavskih glasova *žd* (жд) dolaze u toj knjizi glasovi *žj*, tako:

α) u oblicih samostavnika *dažj* (*βροχή*, pluvia), kao u: *dažja* (gen. sing.), p. 8. l. 20. st. bug. дъжда, štokavski *dažda*, — *dažjev* (gen. pl.) p. 90. l. 23., st. bug. дъждь, štokavski *dažda*.

β) u oblicih glagola *dažjiti* (*βρέχειν*, pluere), kao u: *dažjilo* (part. perf. act. II.) p. 8. l. 18., st. bug. дъждило, štokavski *daždilo*, — *dažji* (3. osoba sg. aor.) p. 8. l. 19., st. bug. дъжди, — *dažjiti* (inf.) p. 84. l. 29., st. bug. дъждити, štokavski *dažditi*.

i) Ipak kadkada dolazi i u toj knjizi *dj* mjesto etymoložkoga *d+j*, tako u ovih primjerih: *grosdje* (acc. sing.) p. 20. l. 33., — *grozdje* (acc. sing.) p. 28. l. 9., — *grozdja* (gen. sing.) p. 90. l. 21., — *zapovidju* (inst. sing.) p. 40. l. 16.

j) Zubnik *n* umekšanje se glasom *j* u rieči: *stanjaru* (dat. sg.) p. 24. l. 23., štokavski *stanaru*.

D) Slitni.

a) Glasovi *r* i *l* imadjahu jednom u indoevropejskih jezicih samoglasnu (kako je gore razloženo) i suglasnu narav. U ovoj knjizi imadu, uviek samo suglasnu narav.

b) Štokavski zubni suglas *n* zamienjuje se slitnim suglasom *l*, tako u:

α) samostavnicih, kao u: *zlamenje* (acc. sing.) p. 56. l. 16., i p. 70. l. 37., štokavski *znamenje*, — *zlamenja* (nom. pl.) p. 10. l. 6., p. 11. l. 20., štokavski *znamenja*, — *zlamenja* (acc. pl.) p. 5. l. 28., p. 34. l. 31. i p. 45. l. 22., štokavski *znamenja*, — *zlamenjih* (loc. pl.) p. 13. l. 36., štokavski *znamenjih*.

β) glagolih, kao u: *zlamenajući* (part. praes. act.) p. 32. l. 3., štokavski *znamenujući*.

c) Slitni suglas *l* je osim toga češći u toj knjizi no u današnjoj štokavštini, i to:

α) s toga, što obično neprelazi ni na kraju u sredini rieči u samoglas *o* na onih mjestih, na kojih prelazi u današnjoj štokavštini, kao što je razloženo kod samoglasa *o* (u točki b. α.).

β) s toga, što se je slitnik *l* sačuvao iza nebnika *č* na nekih mjestih, gdje ga već u današnjoj štokavštini ne ima, kao u: *človik* (nom. sing.) p. 1. l. 34., štokavski *čovjek*, st. bug. чловѣкъ, — *človičje* (adjec. — nom. sing. n. g.) p. 7. l. 11. štokavski *čovječje*, st. bug. чловѣчьѥ.

d) Ipak se kadkada gubi slitni suglas *l*, tako:

α) na kraju rieči, kao u: *pozna* (part. perf. act. II.) p. 6. l. 7. i p. 22. l. 14., st. bug. позналъ, štokavski *poznao* (nastalo od *poznal*). — *poko* (postquam) p. 10. l. 11., st. bug. по-коль.

β) u sredini rieči, kao u: *dake* (igitur) p. 59. l. 11., štokavski *dakle*.

e) Slitni glas *l* umekšaje se glasom *j*, tako u ovih primjerih: *ogljeda* (3. osoba sg. praes.) p. 7. l. 31. i 33., štokavski *ogleda*, —

ogljedavši se (part. perf. act. I.) p. 7. l. 32., štokavski *ogledavši se*, — *pogljeda* (3. osoba sg. aor.) p. 3. l. 9., štokavski *pogleda*, — *gljedahu* (3. osoba pl. imperf.) p. 9. l. 36., štokavski *gledahu*, — *gljedajući* (part. praes. act.) p. 9. l. 38., štokavski *gledajući*, — *gljedajte* (2. osoba pl. imperativa) p. 25. l. 37., štokavski *gledajte*, — ali ipak dolazi i primjer *progledaš* (2. osoba sing. praes.) p. 40. l. 2.

f) Slitni suglas *r* dolazi mjesto talijanskoga *j* u tudjoj rieči: *kalamarom* (instr. sg.) p. 47. l. 9., talijanski *calamajo* (tintarnica).

4. Još neki dodatci glasoslovlju.

α) U toj se knjizi dokida ziev češće no u današnjoj štokavštini na početku rieči, i to navlastito u riečih počimajućih glasom *i*, tako:

α) u imenih, i to:

αα) u vlastitih, kao u: *Jivan* (nom. sg.) p. 47. l. 6., štokavski *Ivan*, — *Jivana* (acc. sg.) p. 38. l. 23., štokavski *Ivana*.

ββ) u ostalih, kao u: *jime* (nom. sg.) p. 47. l. 9., štokavski *ime*, — *jimena* (gen. sg.) p. 40. l. 21., štokavski *imena*, — *jimenu*, (dat. sing.) p. 67. l. 24. štokavski *imenu*, — *jime* (acc. sg.) p. 3. l. 6. štokavski *ime*, — *jimenom* (instr. sg.) p. 1. l. 31., štokavski *imenom*, — *jistine* (gen. sing.) p. 33. l. 24., štokavski *istine*, — *jistinu* (acc. sg.) p. 8. l. 1., štokavski *istinu* — *jistinom* (adjec., — instr. sg.) p. 7. l. 8., štokavski *istinitom*, — *jinoga* (gen. sg. m. g.) p. 48. l. 29., štokavski *inoga*, — *jini* (nom. pl. m. g.) p. 22. l. 37., štokavski *ini*, — *jinih* (gen. pl. m. g.) p. 86. l. 27., štokavski *inih*, — *jine* (acc. pl. f. g.) p. 6. l. 8., štokavski *ine*, — *jinih* (oblik genitiva mjesto oblika acc.) p. 59. l. 2., — *jinih* (loc. pl. n. g.) p. 82. l. 20., štokavski *inih*, — *jinimi* (instr. pl. m. g.) p. 37., l. 1., štokavski *inimi* i t. d.

β) u glagolih, kao u: *jimiti* (inf.) p. 46. l. 15. i *jimati* (inf.) p. 24. l. 6., štokavski *imati*, — *jimam* (1. osoba sg. praes.) p. 6. l. 9., štokavski *imam*, — *jima* (3. osoba sg. praes.) p. 5. l. 6., štokavski *ima*, — *jiskati* (inf.) p. 69. l. 20., štokavski *iskati*, — *jišćeš* (2. osoba sg. praes.) p. 3. l. 15., štokavski *išteš*, — *jišći* (2. osoba sg. imperativa) p. 39. l. 29., štokavski *išti*, — *jigrajući* (part. praes. act.) p. 53. l., 1., štokavski *igrajući*, i i. d.

Nu pored ovakovih oblika tih rieči dolaze i oblici bez *j* glasa, tako:

a) kod imena, i to:

αα) kod vlastitih, kao u: *Ivan* (nom. sg.) p. 1. l. 11.

ββ) kod ostalih kao u: *ime* (acc. sg.) p. 8. l. 3., — *imenu* (loc. sg.) p. 1. l. 22., — *imenom* (instr. sg.) p. 1. l. 25., — *imena* (nom. pl.) p. 37. l. 1., — *istinan* (adjec., — nom. sg. m. g.) p. 36. l. 17., štokavski *istinit* — *istinu* (acc. sg.) p. 36. l. 18., — *ini* (nom. pl. m. g.) p. 5. 17., i t. d.

β) kod glagola, kao u: *imiti* (inf.) p. 24. l. 22. i *imati* (inf.) p. 26. l. 19., — *imam* (1. osoba sg. praes.) p. 7. l. 23., — *ima* (3. osoba sg. praes.) p. 6. l. 38., — *imate* (2. osoba sg. praes.) p. 7. l. 1., — *imaju* (3. osoba pl. praes.) p. 7. l. 26, — *išćete* (2. osoba pl. praes.) p. 1. l. 4., — *išćite* (2. osoba sg. imperativa) p. 26. l. 8., i t. d.

b) U nekih riečih počimajućih u današnjoj štokavštini glasom *i*, pa u kojih se ne dokida na početku rieči u ovoj knjizi ziev glasom *j*, gubi ova knjiga posvema ono početno *i*, kao u: *spuniše* (3. osoba pl. aor.) p. 2. l. 29., štokavski *izpuniše*, — *shodeći* (part. praes. act.) p. 7. l. 6., štokavski *izhodeći*, — *spovidi* (3. osoba sg. praes.) p. 15. l. 11., štokavski *izpoviedi*, i t. d.

c) U ovoj knjizi ne izbjegava se kadkada u nekih riečih ziev u sredini rieči, kao u: *poidite* (2. osoba pl. imperativa) p. 1. l. 5., štokavski *podjite*, — *poiti* (inf.) p. 1. l. 6., štokavski *poći*, — *naide* (3. osoba sg. aor.) p. 3. l. 5., štokavski *nadje*, i t. d. Nerado se izbjegava ziev u sredini rieči u imperativu kod osnova dočimajućih glasom *a*, te budući da ne imade tu nikakova pravila, već se u jednom te istom obliku čas izbjegne ziev (*i* produlji u *j*) čas ne, to sam ja kod imperativa radi jednoličnosti pisao sve oblike sa *j*, a ne sad ovako sad onako.

II. s oblikoslovne strane.

1. Sklonitba (deklinatio).

A) Sklonitba nominalna,

i to:

a) *samostavnika* za:

α) nominativ singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri za:

αα) *a* osnove mužkoga roda: *Petar* p. 1. l. 9., — *Ivan* p. 1. l. 11., — *gospodin bog* p. 1. l. 12., — *sudac* p. 1. l. 21., — *putnik* p. 1. l. 32., — *človik* p. 1. l. 34., — *prorok* p. 1. l. 35., —

odkupitelj p. 1. l. 38., — *konac* p. 20. l. 25., — *uzal* p. 23. l. 26., — *žakan* p. 24. l. 18, — *rataj* p. 28. l. 9., — *otac* p. 45. l. 11., — *žarvan* p. 55. l. 28., — *meč* p. 59. l. 19., — *molj* p. 67. l. 15., — *jazik* p. 70. l. 24., — *vladavac* p. 85. l. 6., — *kralj* p. 85. l. 18., i t. d.

ββ) *a* osnove srednjega roda: *sarc-e* p. 2. l. 16., — *počal-o* p. 7. l. 8., — *pić-e* p. 16. l. 19., — *sablaznjenj-e* p. 22. l. 3., — *pribivališć-e* p. 44. l. 14., i t. d.

γγ) *a* osnove ženskoga roda: *volj-a* p. 6. l. 20., — *pić-a* p. 16. l. 18., — *plać-a* p. 20. l. 28., — *didin-a* p. 24. l. 34., — *ruk-a* p. 47. l. 15. i t. d. Oblici svojimi nalikuju oblikom ovih *a* osnova ženskoga roda još neke rieči mužkoga roda, kao: *poglavic-a* p. 7. l. 22., — *slug-a* p. 17. l. 6., i t. d.

δδ) *u* osnove mužkoga roda: *sin* p. 3. l. 1.

εε) *i* osnove ženskoga roda: *rič* p. 1. l. 10., — *karv* p. 5. l. 4., — *milost* p. 6. l. 26., — *put* (σῶμα, corpus) p. 11. l. 32., — *množ* p. 20. l. 3., — *večer* p. 49. l. 13., — *plav* p. 49. l. 32., — *svitlos* p. 66. l. 28., — *sol* p. 91. l. 6., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikva* p. 77. l. 13.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dan* p. 2. l. 11., — *kami* p. 4. l. 15.

ββββ) srednjega roda: *sime* p. 24. 36., — *jime* p. 47. l. 9

γγγ) na *s*: *tilo* p. 3. l. 11., — *oko* p. 55. l. 35.

δδδ) na *r*: *kći* p. 37. l. 5., — *mati* p. 46. l. 7.

β) za genitiv singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a* osnove mužkoga roda: *greb-a* p. 1. l. 2., — *puk-a* p. 1. l. 9., — *bog-a* p. 1. l. 18. — *Isus-a Nazaranin-a* p. 1. l. 34., — *križ-a* p. 2. l. 28., — *otc-a* p. 21. l. 1., — *gospodin-a* p. 21. l. 21., — *kamik-a* p. 22. l. 13., — *pripovidavca* p. 38. l. 10., — *mač-a* p. 83. l. 2., — *oct-a* p. 87. l. 24., i t. d.

ββ) *a* osnove srednjega roda: *spasenj-a* p. 2. l. 24., — *stad-a* p. 6. l. 9., — *dvorničstv-a* p. 21. l. 16., — *pohojenj-a* p. 22. l. 14., — *množstv-a* p. 23. l. 23., — *godišć-a* p. 32. l. 21., — *prišašć-a* p. 33. l. 8., — *veličastv-a* p. 50. l. 33., — *narejenj-a* p. 58. l. 2., i t. d.

γγ) *a* osnove ženskoga roda: *krivin-e* p. 2. l. 27., — *vod-e* p. 3. l. 3., — *skvarn-e* p. 3. l. 33., — *plavc-e* p. 18. l. 21., — *pravd-e* p. 20. l. 24., — *pšenic-e* p. 21. l. 25., — *ditinj-e* p. 29.

l. 11., — *zemlj-e* p. 30. l. 26., — *uz-e* p. 32. l. 37., — *ruk-e* p. 46. l. 31., — *garlic-e* p. 49. l. 2., — *rab-e* p. 76. l. 34., — *ovc-e* p. 89. l. 31. i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *poglavic-e* p. 27. l. 5.

δδ) *u* osnove mužkoga roda: *sin-a* (oblik *a* — osnove) p. 5. l. 6.

εε) *i* osnove ženskoga roda: *smart-i* p. 2. l. 28., — *pritač-i* p. 8. l. 11., — *obitil-i* p. 17. l. 7., — *put-i* p. 20. l. 20., — *pogibil-i* p. 23. l. 40., — *kripost-i* p. 35. l. 4, — *karv-i* p. 44. l. 13., — *noć-i* p. 47. l. 28., — *ljubezn-i* p. 51. l. 24., — *bojazn-i* p. 51. l. 25., i t. d. Pored oblika *noć-i* dolazi jednom i oblik *noć-a* p. 8. l. 26., komu je sličan oblik: *večer-a* p. 30. l. 21.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-e* p. 47. l. 21., — *ljubv-*e p. 69. l. 23.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dn-e* p. 4. l. 24., — *kamen-a* (oblik *a*-osnove) p. 48. l. 12.

ββββ) srednjega roda: *vrimen-a* p. 7. l. 7., — *jimen-a* p. 40. l. 21., — *simen-a* p. 51. l. 17., i t. d. (sve te rieči imadu oblik *a* osnove).

γγγ) na *s*: *neb-a* p. 9. l. 2., — *ok-a* p. 15. l. 34., — *tel-a* p. 86. l. 14. i t. d. (sve te rieči imadu oblik *a*-osnove).

δδδ) na *r*: *mater-e* p. 40. l. 22.

γ) za dativ singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *Petr-u* p. 1. l. 5., — *puk-u* p. 1. l. 18., — *greb-u* p. 2. l. 4., — *kralj-u* p. 6. l. 18., — *gospodin-u* p. 17. l. 6., — *bog-u* p. 20. l. 26., — *stanjar-u* p. 24. l. 23., — *otc-u* p. 45. l. 4., — *oc-u* p. 67. l. 12., — *nevistac-u* p. 68. l. 22., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *stvorenj-u* p. 6. l. 17., — *mor-u* p. 23. l. 21., — *obećanj-u* p. 24. l. 39., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *nečistoć-i* i *nepravd-i* p. 20. l. 21., — *prilic-i* p. 59. l. 9., — *postelj-i* p. 77. l. 2., i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *sluz-i* p. 17. l. 7., — *poglavic-i* p. 39. l. 12.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *dom-om* (mjesto *dom-ov*, a ovo mjesto *dom-ov-i*) p. 17. l. 32. pored *dom-u* (oblik *a* osnove) p. 90. l. 38., — *sin-u* (oblik *a* osnove) p. 33. l. 33.

εε) *i*-osnove ženskoga roda: *smart-i* p. 19. l. 30., — *put-i* p. 25. l. 19., — *pamet-i* p. 41. l. 21., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-i* p. 42. l. 23.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *kamen-u* (oblik *a* osnove) p. 4. l. 8.

ββββ) srednjega roda: *simen-u* (oblik *a* osnove) p. 24. l. 29., — *jimen-u* (oblik *a* osnove) p. 67. l. 24., i t. d.

γγγ) na *s*: *neb-u* (oblik *a* osnove) p. 9. l. 5.

δδδ) na *t*: *lanet-u* (oblik *a* osnove) p. 48- l. 36.

εεε) na *r*: *mater-i* p. 53. l. 5., — *kćer-i* p. 85. l. 18.

δ) za accusativ singulara dolaze u ovoj knjizi primjeri ovi:

αα) *a*-osnove mužkoga roda, i to:

ααα) koje znače nešto neživa: *greb* p. 1. l. 1., — *križ* p. 1. l. 16., — *kastio* p. 1. l. 25., — *Jeruzalem* p. 1. l. 32., — *kruh* p. 2. l. 13., — *hip* p. 2. l. 17., — *mir* p. 2. l. 37., — *oganj* p. 20. l. 37., — *dil* p. 44. l. 9., — *meč* p. 46. l. 31., i t. d.

βββ) koje znače nešto živa: *mladić-a* p. 1. l. 1., — *Isus-a Nazaranin-a* p. 1. l. 3., — *Isukarst-a gospodin-a* p. 2. l. 35., — *skarpun-a* (scorpionem) p. 8. l. 40., — *duh-a* p. 11. l. 11., — *dvornik-a* p 21. l. 13., — *bog-a* p. 24. l. 8., — *tovariš-a* p. 35. l. 34., — *puk-a* p. 40. l. 24., — *angel-a Rafael-a* p. 42. l. 2., — *otc-a* p. 45. l. 6., — *žatelc-a* p. 28. l. 9., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *svidožastv-o* p. 1. l. 22., — *virovanj-e* p. 2. l. 5., — *obitovanj-e* p. 2. l. 33., — *uzglavj-e* p. 3. l. 10., — *dobič-e* p. 22. l. 6., — *proročastv-o* p. 22. l. 30., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *stran-u* p. 1. l. 2., — *Galilej-u* p. 1. l. 6., — *subot-u* p. 2. l. 26., — *postelj-u* p. 2. l. 35., — *konistr-u* (τὸν κόφινον, cophinum) p. 13. l. 31., — *plavc-u* p. 18. l. 19., — *volj-u* p. 20. l. 39., — *priseg-u* (štampano valjda pogriešno *prisez-u*) p. 31. l. 20., — *laž-u* p. 33. l. 24., — *vonj-u* p. 49. l. 3., — *mišc-u* p. 49. l. 36., i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *slug-u* p. 35. l. 34.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-a* (oblik *a* osnove) p. 9. l. 6

εε) *i*-osnove ženskoga roda: *svitlost* p. 4. l. 21., — *put* p. 11. l. 11., — *karv* p. 11. l. 16., — *pritač* p. 16. l. 37., — *množ* p. 16. l. 38., — *pečal* p. 17. l. 16., — *korist* p. 22. l. 26., —

plav p. 38. l. 22., — *svitlos* p. 46. l. 35., — *pogibil* p. 62. l. 2., — *slobod* p. 88. l. 22., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-u* (oblik *a* osnove) p. 23. l. 17., — *crikav* p. 83. l. 12.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dan* p. 1. l. 17., — *kami* p. 4. l. 13. i p. 8. l. 38.

ββββ) srednjega roda: *vrime* p. 1. l. 24., — *jime* p. 3. l. 6., — *ime* p. 8. l. 3., i t. d.

γγγ) na *s*: *nebo* p. 11. l. 15.

δδδ) na *t*: *jaje* p. 8. l. 39.

εεε) na *r*: *kćer* p. 32. l. 35., — *mater* p. 60. l. 18.

ε) za vocativ singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *gospodin-e* p. 3. l. 16., — *narod-e*, *puč-e* p. 4. l. 19., — *prijatelj-u* p. 8. l. 27., — *otč-e* p. 9. l. 5., — *človič-e* p. 12. l. 28., — *brat-e* p. 15. l. 34., — *licimir-e* p. 15. l. 35., — *meštr-e* p. 18. l. 23., — *bož-e* p. 22. l. 36., — *Isus-e* p. 25. l. 7., — *duš-e* p. 29. l. 19., — *tovariš-u* p. 36. l. 8., — *Israel-e* p. 46. l. 33., — *kralj-u* p. 67. l. 31., — *pastir-u* p. 75. l. 15., — *stvoritelj-u* p. 79. l. 34., — *cesar-u* p. 84. l. 9.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *veselj-e* p. 36. l. 36.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *žen-o* p. 3. l. 12., — *Marij-o* p. 3. l. 18., — *krun-o* p. 36. l. 36., — *prijateljic-e*, *golubic-e*, *uljudnic-e* p. 48. l. 38., — *prijaznivic-e* p. 49. l. 4., — *skupšćin-o* p. 79. l. 16.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-u* p. 33. l. 13. i p. 72. l. 40.

εε) *i*-osnove ženskoga roda: *sol-i* p. 79. l. 25., — *svitlost-i* p. 88. l. 38.

ζζ) consonantske osnove: *kći* p. 37. l. 10.

Kadkada dolazi oblik nominativa mjesto oblika vocativa; tako: *gospodin*, *bog* p. 5. l. 26., — *Tom-a* p. 5. l. 27.

ζ) za local singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *Jeruzalem-u* p. 1. l. 15., — *greb-u* p. 2. l. 1., — *Ivan-u* p. 3. l. 7., — *potop-u* p. 3. l. 31., — *svit-i* p. 9. l. 18., — *oltar-i* p. 19. l. 21., — *strah-u* p. 21. l. 8., — *templ-i* p. 22. l. 18., — *čovik-u* p. 26. l. 36., — *ognj-u* p. 44. l. 1., — *otc-u* p. 45. l. 10., — *liban-i* p. 52. l. 5., — *golar-u* p. 53. l. 8., — *Jeruzalem-i* p. 71. l. 7., — *ognj-i* p. 72. l. 31., itd.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *karšćenj-u* p. 1. l. 11., — *vladanj-u* p. 1. l. 16., — *posvećenj-u* p. 20. l. 27., — *mist-u* p. 27. l. 14., — *trojstv-i* p. 41. l. 14., — *jedinstv-i* p. 41. l. 22., — *počtenj-i* p. 44. l. 2., — *sartc-i* p. 51. l. 11., — *dil-i* p. 51. l. 15., — *driv-i* p. 74. l. 18., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *Žudij-i* p. 1. l. 10., — *zemlj-i* p. 3. l. 38., — *vod-i* p. 4. l. 40., — *muc-i* p. 9. l. 23., — *postilj-i* p. 12. l. 25., — *plavc-i* p. 18. l. 27., — *pustinj-i* p. 20. l. 10., — *zim-i* p. 37. l. 34., — *hiž-i* p. 60. l. 30., — *tuz-i* p. 62. l. 30., — *žaj-i* p. 87. l. 23., i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *Luc-i* p. 1. l. 23., — *sluz-i* p. 41. l. 20.

δδ) *u* osnove mužkoga roda: *sin-u* p. 58. l. 6.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *put-u* (oblik *a*-osnove) p. 2. l. 16. i p. 85. l. 22.

βββ) ženskoga roda: *put-i* p. 5. l. 37., — *karv-i* p. 16. l. 7., — *rič-i* p. 33. l. 4., — *plav-i* p. 38. l. 24., — *ljubezn-i* p. 58. l. 3.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-i* p. 2. l. 27. i p. 47. l. 27.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dn-e* p. 39. l. 2., — *dn-em* p. 74. l. 24., — *dn-ev-u* p. 31. l. 1.

ββββ) srednjega roda: *imen-u* (oblik *a*-osnove) p. 1. l. 23.

γγγ) na *s*: *neb-i* (oblik *a*-osnove) p. 3. l. 38., — *ok-u* (oblik *a*-osnove) p. 15. l. 38., — *neb-u* (oblik a-osnove) p. 46. l. 1., itd.

η) za instrumental singulara dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *duh-om* p. 1. l. 12., — *bog-om* p. 1. l. 35., — *puk-o-m* p. 1. l. 36., — *jazik-o-m* p. 1. l. 35., — *gospodin-o-m* p. 28. l. 2., — *gnoj-e-m* p. 32. l. 22., — *otc-e-m* p. 38. l. 24., *ognj-e-m* p. 40. l. 36. — *kamik-o-m* p. 43. l. 21., — *kalamar-o-m* p. 47. l. 9., — *meč-e-m* p. 47. l. 22., — *stvoritelj-e-m* p. 77. l. 30., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *govorenj-e-m* p. 1. l. 35., — *sarc-e-m* p. 2. l. 5., — *platn-o-m* p. 4. l. 34., — *vin-o-m, ulj-e-m* p. 12. l. 15., — *dil-o-m* p. 16. l. 36., — *veselj-e-m* p. 25. l. 10., — *množtv-o-m* p. 28. l. 21., — *sartc-e-m* p. 38. l. 3., — *umitelstv-o-m* p. 49. l. 31., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *svit-o-m* p. 1. l. 2., — *ruk-o-m* p. 2. l. 22., — *postilj-o-m* p. 12. l. 27., — *miše-o-m* p. 13. l. 36.,

*

— *jistin-o-m* p. 16. l. 46., — *knjig-o-m* p. 23. l. 35., — *duš-o-m* p. 24. l. 9., — *pšenic-o-m* p. 30. l. 2., — *vašćin-o-m* p. 34. l. 4., *plavc-o-m* p. 49. l. 14., — *man-o-m* p. 87. l. 30., i t. d.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-o-m* p. 74. l. 39.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *put-e-m* p. 2. l. 20., i p. 24. l. 17.

βββ) ženskoga roda: *kripošć-u* p. 1. l. 13., — *stvar-j-u* p. 1. l. 35., — *puć-u* p. 3. l. 27., *rič-j-u* p. 7. l. 8., — *milošć-u* p. 23. l. 17., — *jakošć-u* p. 24. l. 9., — *sin-j-u* p. 30. l. 1., — *zapovid-j-u* p. 40. l. 16., — *karv-j-u* p. 40. l. 28., — *smarć-u* p. 54. l. 29., — *ljubav ju* p. 67. l. 28., — *moć-j-u* p. 77. l. 4., — *sol-j-u* p. 79. l. 30., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-o-m* (oblik *a*-osnove) p. 31. l. 32., i *cirkv o-m* (oblik *a*-osnove) p. 78. l. 9.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *kamen-o-m* (oblik *a*-osnove) p. 88. l. 31.

ββββ) srednjega roda: *imen-o-m* (oblik *a*-osnove) p. 1. l. 25., — *jimen-o-m* (oblik *a*-osnove) p 1. l. 31., — *simen-o-m* (oblik *a*-osnove) p. 24. l. 30.

γγγ) na *s*: *ok-o-m* (oblik *a*-osnove) p. 55. l. 37.

ϑ) za nominativ plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *svidoc-i* p. 1. l. 15., — *proroc-i* p. 1. l. 21., *kamic-i* p. 4. l. 10., — *tvorc-i* p. 7. l. 29., — *dilnic-i* p. 10. l. 21., — *mladc-i* p. 11. l. 12., — *starc-i* p. 11. l. 13., *gris-i* p. 12. l. 29., — *očitnic-i*, *grišnic-i* p. 17. l. 25., — *tovariš-i* p. 18. l. 33., — *naslidnic-i* p. 19. l. 9., — *vuc-i* p. 20. l. 32., — *neprijatelj-i* p. 22. l. 11., — *jazic-i* p. 22. l. 31., — *vars-i* p. 28. l. 10., — *žakn-i* p. 28. l. 26., — *boz-i* p. 29. l. 33., — *oc-i* p. 31. l. 14., — *junc-i* p. 34. l. 1., — *stašc-i* p. 47. l. 29., — *hižan-e* p. 50. l. 1., — *vrutk-i* p. 53. l. 18., — *otribc-i* p. 58. l. 16., — *grajan-e* p. 58. l. 31., — *Rimljan-e* p. 85. l. 5., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *govorenj-a* p. 1. l. 30., — *dil-a* p. 29. l. 33, i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *žen-e* p. 1. l. 39., — *tmin-e* p. 4. l. 25., — *ptic-e* p. 34. l. 1., i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *poglavic-e* p. 1. l. 37., — *slug-e* p. 6. l. 23., — *bližik-e* p. 47. l. 2.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *pop-ov*-e p. 1. l. 36., — *sin-ov-e* p. 21. l. 7.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *otrov-e* p. 25. l. 22., — *ljud-i* p. 12. l. 24., — *put-i* p. 30. l. 6.

βββ) ženskoga roda: *milost-i* p. 22. l. 23., — *stvar-i* p. 31. l. 38., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dn-i* (oblik *a*-osnove) p. 28. l. 8.

ββββ) srednjega roda: *pism-a* (oblik *a*-osnove) p. 23. l. 10.

βββ) na *s*: *kol-a* (oblik *a*-osnove) p. 3. l. 1., — *teles-a* p. 63. l. 16.

γγγ) na *r*: *kćer-e* p. 11. l. 12. i p. 50. l. 9.

ι) za genitiv plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *grih-ov* p. 1. l. 22., — *učenik-ov* p. 1. l. 24., — *angel-ov* p, 2. l. 3., — *prorok-ov* p. 2. l. 8., — *čavl-ov* p. 5. l. 20., — *zločinac* p. 6. l, 15., — *miscc-i* (oblik *i*-osnove) p. 8. l. 19., — *kruh-ov* p. 20. l. 10.. — *spud-ov* p. 21. l. 22., — *star-i* (oblik *i*-osnove) p. 21. l. 25., — *pisac* p. 33. l. 13., — *tovariš-i* (oblik *i*-osnove) p. 35. l. 25., — *čaval* p. 38. l. 33., — *farizej* p. 45. l. 19., — *vitez-i* (oblik *i*-osnove) p. 47. l. 25., *otac* p. 48. l. 24., — *blagoslov-i-h* (nastao analogijom izvjestnoga oblika za adjectiv) p. 51. l. 10., — *mejaš-ev* p. 53. l. 25., — *kralj-ev* p. 55. l. 18., — *jazik-ov* p. 56. l. 34., — *studenac* p. 84. l. 19., — *vek-om* p. 84. l. 16., — *vik-om* p. 89. l. 11., — *vik-om-a* p. 89. l. 28., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *dil* p. 5. l. 35., — *lit* p. 24, l. 32., — *godišć* p. 32. l. 25., — *jasl-i* (oblik *i*-osnove) p. 32. l. 35., — *sardac* p. 36. l. 3., — *mist* p. 42. l. 5., — *kolin-ov* p. 57. l. 8., — *ust* p. 67. l. 34., — *stabal* p. 84. l. 19., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *duš* p. 5. l. 40., — *ovac* p. 6. l. 6., — *pohlep-i* (oblik *i*-osnove) p. 6. l. 13., — *službenic* p. 11. l. 14., — *sukanj* p. 12. l. 5., — *nog* p. 12. l. 8., — *ribic* p. 20. l. 14., — *koništar* p. 20. l. 16., — *zmij* p. 21. l. 37., — *žen* p. 28. l. 21., — *ruk* p . 29. l. 34., — *vojask* p. 31. l. 13., — *muk* p. 37. l. 25., — *hiž* p. 42. l. 5., — *gor* p. 47. l. 12., — *zvizd* p. 63. l. 6., — *nevolj* p. 67. l. 38., — *ptic* p. 80. l. 38., — *palam* p. 84. l. 19., — *smokav* p. 90. l. 22., i t. d. Oblici svo-

jimi spadaju amo i mužke rieči kao: *slug* p. 11. l. 13., — *poglavic* p. 39. l. 34.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-ov* p. 14. l. 28.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *ljud-i* p. 3. l. 31., *muž-i* p. 44. l. 16., — *muž-i-j* p. 28. l. 21., — *rat-i* p. 64. l. 11. i t. d.

βββ) ženskoga roda: *stvar-i* p. 31. l. 36., — *studen-i-i* p. 50. l. 1., — *napast-i* p. 79. l. 33., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikav* p. 42. l. 5.

βββ) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dan* p. 2. l. 31.

ββββ) srednjega roda: nisam našao primjera.

γγγ) na *s*: *neb-es* p. 58. l. 41., — *til-es* p. 81. l. 21.

κ) za dativ plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *učenik-o-m* p. 1. l. 5., — *svidok-o-m* p. 1. l. 18., — *otc-e-m* p. 2. l. 33., — *tovariš-e-m* p. 18. l. 27., — *idol-o-m* p. 21. l. 33., — *vladavc-e-m* p. 33. l. 31., — *prišlac-e-m* p. 43. l. 28., — *narod-o-m* p. 46. l. 36., — *nepriatelj-e-m* p. 66. l. 6, — *pisc-e-m* p. 70. l. 28., — *virnik-o-m* p. 88. l. 31., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: nisam našao primjera.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *knjig-a-m* p. 28. l. 25., — *gor-a-m* p. 37. l. 31., — *prisobnic-a-m* p. 37. l. 33., — *rab-a-m* p. 49. l. 34. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *vojvod-a-m* p. 6. l. 18., — *slug-a-m* p. 34. l. 6., — *slug-a-mi* p. 35. l. 18., — *poglavic-a-m* p. 47. l. 25.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-ov-o-m* p. 2. l. 34., i p. 84. l. 32.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *ljud-e-m* p. 9. l. 12., i p. 33. l. 21.

βββ) ženskoga roda: *rič-e-m* p. 7. l. 29., — *stvar-e-m* p. 52. l. 29.

ζζ) consonantske osnove, i to na *v*: *crikv-a-m* p. 39. l. 13.

λ) za accusativ plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *glas-e* p. 2. l. 26.. — *grih-e* p. 3. l. 25., — *duh-e* p. 11. l. 38., — *nemoćnik-e* p. 12. l. 4., — *učenik-e* p. 20. l. 4., — *plod-e* p. 20. l. 35., — *list-e* p. 21. l.

25., — *parst-i* p. 23. l. 24., — *veter-e* p. 25. l. 38., — *telc-e* p. 29. l. 32., — *bok-e* p. 49. l. 36., — *vek-i* p. 84. l. 15., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *zlamenj-a* p. 5. l. 28., — *kolin-a* p. 18. l. 29., — *ud-a* p. 20. l. 21., — *dil-a* p. 21. l. 6. — *govorenj-a* p. 70. l. 7., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *hiž-e* p. 4. l. 10., — *smokv-e* p. 20. l. 33., — *ruk-e*, *nog-e* p. 34. l. 14., — *naricavic-e* p. 37. l. 12. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *slug-e* p. 34. l. 4., — *ubojic-e* p. 34. l. 6.

δδ) *u-osnove* mužkoga roda: *sin-ov-e* p. 22. l. 12.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *ljud-i* p. 66. l. 38., — *put-e* (oblik *a* osnove) p. 53. l. 30., *rat-i* p. 64. l. 11.

βββ) ženskoga roda: *kripost-i* p. 4. l. 18., — *vart-i* p. 5. l. 19., — *milost-i* p. 10. l. 21., — *tamnost-i* p. 34. l. 15., — *pamet-i* p. 89. l. 4., — *dlan-i* p. 49. l. 39., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *n*, i to:

αααα) mužkoga roda: *dn-i* p. 1. l. 8.

ββββ) srednjega roda: *brimen*-a p. 26. l. 16.

βββ) na *s*: *čud-es-a* p. 11. l. 15., — *neb-es-a* p. 53. l. 21., — *tel-es-a* p. 59. l. 32.

μ) za vocativ plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *Galilejan-e* p. 8. l. 38., — *Židov-e* p. 11. l. 7., — *sinc-i* p 16. l. 35., — *licimer-i* p. 36. l. 21., — *odmetnic-i*, *nevirnic*-i p. 78. l. 19., i t. d.

ββ) za *a*-osnove srednjega i ženskoga roda ko što i za *u* osnove mužkoga roda nisam našao primjera do li: *brać-o* (skupno ime) p. 1. l. 9. i *sinov-e* (*u*-osnova) p. 2. l. 23.

γγ) *i*-osnove mužkoga roda: *muž-i* p. 1. l. 9., — *ljud-i* p. 72. l. 21.

δδ) consonantske osnove, i to na *r*: *kćer-e* p. 12. l. 11.

ν) za local plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *proroc-i-h* p. 11. l. 24., — *kastil-i-h* p. 12. l. 9., — *tarz-i-h* p. 17. l. 8., — *plod-i-h* p. 20. l. 38., — *vazm-i-h* p. 47. l. 25. — *narod-i-h* p. 48. l. 27., — *dvor-i-h* p. 50. l. 12., — *greb-i-h* p. 73. l. 38., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *ust-i-h* p. 5. l. 34., — *dil-i-h*

p. 6. l. 15., — *sarc-i-h* p. 12. l. 32., — *zlamenj-i-h* p. 13. l. 36., — *tl-o-h* p. 20. l. 12., — *sartc-i-h* p. 51. l. 1., i t. d.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *nog-a-h* p. 3. l. 11., — *nevolj-a-h* p. 7. l. 39., — *ruk-a-h* p. 11. l. 20., — *staz-a-h* p. 17. l. 8., — *svit-a-h* p. 20. l. 31., — *živin-a-h* p. 30. l. 39., — *strih-a-h* p. 37. l. 31., — *gor-a-h* p. 48. l. 35., — *utlin-a-h* p. 49. l. 5., itd.

δδ) za *u*-osnove mužkoga roda nisam našao primjera.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: nisam našao primjera.

βββ) ženskoga roda: *pritač-e-h* p. 9. l. 24., — *zapovid-e-h* p. 27. l. 37., — *stvar-e-h* p. 32. l. 39., — *pisn-e-h* p. 34. l. 23., — *rič-e-h* p. 57. l. 9., i t. d.

ζζ) consonantske osnove, i to:

ααα) na *v*: *crikv-a-h* p. 66. l. 11.

βββ) na *n*, i to samo mužkoga roda: *dn-e-h* p. 9. l. 29.

γγγ) na *s*: *čud-es-i-h* p. 13. l. 36., — *neb-es-i-h* p. 82. l. 32.

ξ) za instrumental plurala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *razumnic-i* p. 28. l. 24., — *zub-i* p. 29. l. 4., — *susid-i* p. 47. l. 12., — *počatk-i* p. 76. l. 18., — *cesar-i* p. 86. l. 5., i t. d.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *vrat-mi* p. 5. l. 22., — *vrat-i* p. 28. l. 18., — *ust-i* p. 38. l. 3., — *del-i* p. 87. l. 5.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *ran-a-mi* p. 24. l. 15., — *nog-a-mi* p. 25. l. 11., — *sinic-a-mi* p. 30. l. 33., — *ruk-a-mi* p. 33. l. 28., — *duplic-a-mi* p. 50. l. 1., i t. d. Oblici svojimi spadaju amo i mužke rieči kao: *slug-a-mi* p. 57. l. 21.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-i* p. 39. l. 37., — *sin-mi* p. 50. l. 18., p. 53. l. 29. i p. 85. l. 31.

εε) *i*-osnove, i to:

ααα) mužkoga roda: *ljud-mi* p. 6. l. 14., — *muž-mi* p. 28. l. 24., — *ljud-i* p. 66. l. 31.

βββ) ženskoga roda: *zapovid-i* p. 82. l. 30., — *vlast-i* p. 86. l. 5., — *pamet-i* p. 88. l. 36.

ζζ) consonantske osnove, i to na *s*: *slov-mi* p. 23. l. 36.

o) za nominativ i accusativ duala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *človik-a* (nom.) p. 22. l. 35., — *golubić-a* (nom.) p. 43. l. 1., — *kreljut-a* (nom.) p. 59. l. 31., — *angel-a* (acc.) p. 3. l. 10., — *dukat-a* (acc.) p. 24. l. 23., —

brat-a (acc.) p. 38. l. 19., — *učenik-a* (acc.) p. 85. l. 13., — *prag-a* (acc.) p. 89. l. 24.

ββ) *a*-osnove srednjega roda: *lit-a* (nom.) p. 32. l. 18.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *garlic-e* (nom.) p. 43. l. 1., — *plavc-e* (acc.) p. 18. l. 18., — *ruk-e*, *noge* (acc.) p. 55. l. 34.

δδ) *u*-osnove mužkoga roda: *sin-a* (nom., — oblik *a* osnove) p. 50. l. 20.

εε) *i*-osnove ženskoga roda: *oč-i* (nom.) p. 19. l. 6., — *uš-i* (nom.) p. 19. l. 7., — *pars-i* (nom.) p. 71. l. 12., — *oč-i* (acc.) p. 9. l. 5., — *pars-i* (acc.) p. 39. l. 1.

ζζ) consonantske osnove, i to samo na *s*: *ok-a* (acc., — oblik *a*-osnove) p. 55. l. 37.

π) za genitiv i local duala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) za *a*, *u* i *i*-osnove mužkoga roda nisam našao primjera, ko što ni za *a*-osnove srednjega roda ni za consonantske osnove.

ββ) *a*-osnove ženskoga roda: *ruk-u* (gen.) p. 47. l. 32. i p. 49. l. 35., — *ruk-u* (loc.) p. 80. l. 2.

γγ) *i*-osnove ženskoga roda: *oč-i-ju* (gen.) p. 2. l. 15., — *uš-i-ju* (loc.) p. 49. l. 6., — *oč-i-ju* (loc.) p. 15. l. 33.

ϱ) za dativ i instrumental duala dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri:

αα) *a*-osnove mužkoga roda: *gospodin-o-ma* (dat.) p. 25. l. 32., — *vitez-ma* (instr.) p. 47. l. 30.

ββ) za *a*-osnove srednjega roda, za *u* osnove mužkoga roda ni za consonantske osnove nisam primjera našao.

γγ) *a*-osnove ženskoga roda: *verug-a-ma* (instr.) p. 47. l. 30.

δδ) za *i*-osnove ženskoga roda: *oč-i-ma* (dat.) p. 74. l. 7., — *uš-i-ma* (instr.) p. 11. l. 8., — *oč-i-ma* (instr.) p. 65. l. 14.

b) *pridavnika* za:

α) nominativ singulara, i to samo za mužki rod (jer za ženski i srednji rod izjednačili su se oblici nominalne sklonitbe sa oblici složene sklonitbe, te se ondje svi oblici spominju): *kripak* p. 1. l. 35:, — *živ* p. 2. l. 3., — *gospodinj* p. 3. l. 3., — *pravden* p. 3. l. 26., — *barz* p. 7. l. 9., — *kasan* p. 7. l. 10., — *bogat* p. 21. l. 13., — *istinan* p. 36. l. 17., — *volov* p. 59. l. 29., — *orlov* p. 59. l. 30., — *Izakov*, *Jakovalj* p. 81. l. 30., i t. d.

β) genitiv singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *Abramov-a* (muž. r.) p. 2. l. 23., — *svet a* (muž. r.) p. 3. l. 39., — *božj-a* (sred. r.) p. 9. l.

25., — *Filipov-a* (sred. r.) p. 44. l. 4., — *materin-a* (sred. r.) p. 46. l. 29., — *Egiptov-a*, *Faraunov-a* (sred. r.) p. 87. l. 31., i t. d.

ββ) za ženski rod izjednačili su se oblici nominalne sklonitbe sa oblici složene sklonitbe.

γ) dativ singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *mlohav-u* (muž. r.) p. 55. l. 33., — *hrom-u* (muž. r.) p. 55. l. 34., — *svet-u* (muž. r.) p. 77. l. 19., — *kamenit-u* (muž. r.) p. 88. l. 11., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *gospodinj-i* p. 16. l. 12., — *Judin i* p. 31. l. 16., — *nedostojn-i* p. 72. l. 29., i t. d.

δ) accusativ singulara, i to samo za mužki rod (jer za ženski i srednji rod izjednačili su se oblici nominalne sklonitbe sa oblici složene sklonitbe):

αα) uz rieči, koje znače nešto neživa: *Mojzerov* p. 23. l. 38., — *mal* p. 71. l. 26., — *gospodinj* p. 78. l. 33., i t. d.

ββ) uz rieči, koje znače nešto živa: *gluh-a*, *nim-a* p. 23. l. 22., — *pravedn-a* p. 24. l. 12., — *svet-a* p. 57. l. 11., i t. d.

ε) local singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *svet-u* (muž. r.) p. 22. l. 22., — *gospodinov-u* (muž. r.) p. 42. l. 37., — *čest-u* (sred. r.) p. 52. l. 15., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *božj-i* p. 2. l. 27., — *očin-i* p. 19. l. 29., — *Isukarstov-i* p. 38. l. 15., — *Judin-i* p. 39. l. 29., — *velic-i* p. 44. l. 34., — *gospodinj-i* p. 51. l. 36., — *velik-i* p. 62. l. 27., — *gospodinjev-i* p. 84. l. 25., i t. d,

ζ) za ostale padeže nisam našao oblika nominalne sklonitbe.

c) *participija* (buduć su nominalni oblici t. z. kosih padeža riedki za razne participije, to ću ih dolje kod pojedinih participija ujedno sa ostalimi oblici participija spomenuti).

d) *pronomina personalnih substantivnih* za:

α) nominativ singulara: *ja* p. 2. l. 37., — *ti* p. 1. l. 32.

β) genitiv singulara: *men-e* p. 16. l. 22., — *teb-e* p. 9. l. 14., — *seb-e* p. 7. l. 25.

γ) dativ singulara: *men-i* p. 3. l. 17., — *mi* p. 3. l. 23., — *m'*(= mi) p. 70. l. 18., — *teb-i* p. 8. l. 13., — *ti* p. 7. l. 27., — *seb-i* p. 16. l. 15.

δ) accusativ singulara: *men-e* p. 6. l. 7., — *me* p. 3. l. 19., — *teb-e* p. 21. l. 15., — *te* p. 68. l. 2., — *seb-e* p. 7. l. 40.

ε) local singulara: *men-i* p. 11. l. 1., — *mn-i* p. 35. l. 23. i p. 45. l. 11., — *teb-i* p. 22. l. 13., — *seb-i* p. 22. l. 36.

ζ) instrumental singulara: *mn-o-m* p. 8 l. 30., — *tob-o-m* p. 40. l. 28., — *sob-o-m* p. 1. l. 27.

η) nominativ plurala: *mi* p. 1. l. 14., — *vi* p. 1. l. 3.

ϑ) genitiv plurala: *na-s* p. 23. l. 33., — *va-s* p. 6. l. 15.

ι) dativ plurala: *na-m* p. 32. l. 19., — *na-n* p. 74. l. 27. i p. 82. l. 34., — *va-m* p. 1. l. 7.

ϰ) accusativ plurala: *na-s* p. 2. l. 1., — *va-s* p. 4. l. 20.

λ) local plurala: *na-s* p. 2. l. 16., — *va-s* p. 9. l. 33.

μ) instrumental plurala: *na-mi* p. 2. l. 11., — *va-mi* p. 1. l. 6.

e) *pronomina personalnoga adjectivnoga, i to samo za treću osobu*, tako za:

α) nominativ singulara: *njegov* p. 28. l. 5., — *njegov-a* p. 15. l. 8., — *njegov-o* p. 29. l. 39.

β) genitiv singulara: *njegov-a* (muž. r.) p. 23. l. 26., — *njegov-e* p. 8. l. 32., — *njegov-a* (sred. r.) p. 7. l. 8.

γ) dativ singulara: *njegov-i* (žen. r.) p. 19. l. 30., — *njegov-u* (sred. r.) p. 24. l. 29.

δ) accusativ singulara: *njegov* (uz rieč, koja znači nešto neživa) p. 23. l. 24., — *njegov-a* (uz rieč, koja znači nešto živa) p. 29. l. 10., — *njegov-u* p. 26. l. 9., — *njegov-o* p. 2. l. 2.

ε) local singulara: *njegov u* (muž. r.) p. 26. l. 35., — *njegov-i* (žen. r.) p. 19. l. 27., — *njegov-u* (sred. r.) p. 1. l. 23.

ζ) ostali oblici toga pronomina personalnoga adjectivnoga prave se po t. z. pronominalnoj sklonitbi.

B. Sklonitba pronominalna,

po kojoj se sklonitbi sklanjaju sva pronomina osim spomenutih u sklonitbi nominalnoj pronomina personalnih, tako:

a) ona pronomina, kojim se oblici prave od jednoga temeljnoga demonstrativnoga koriena, i to za:

α) nominativ singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *ta* (m. r.) p. 45. l. 9. — *sa* (m. r.) p. 70. l. 12., — *to* p. 29. l. 11.

ββ) ženskoga roda: *ta* p. 46. l. 18.

β) genitiv singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *to-ga* (sred. r.) p. 6. l. 33.,

— *te-ga* (sred. r.) p. 30. l. 18., — *se-ga* (muž. r.) p. 7. l. 22., — *nje-ga* (muž. r.) p. 2. l. 8.

ββ) ženskoga roda: *nje-je* p. 46. l. 14., — *nje* p. 37. l. 6.

γ) dativ singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *to-mu* (sred. r.) p. 29. l. 10., — *nje-mu* (muž. r.) p. 3. l. 18., — *mu* (muž. r.) p. 1. l. 34.

ββ) ženskoga roda: *njo-j* p. 3. l. 16., — *jo-j* p. 3. l. 11.

δ) accusativ singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *nje-ga* (muž. r.) p. 1. l. 37., — *ga* (muž. r.) p. 1. l. 4., — *nj* p 33. l. 11., — *to-j* (sred. r.) p. 55. l. 5., — *sa-j* (m. r.) p. 41. l. 5., — *sa* (m. r.) p. 73. l. 22., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *nju* p. 16. l. 38., — *ju* p. 22. l. 17.

ε) local singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *to-m* (sred. r.) p. 8. l. 13., — *se-m* (muž. r.) p. 15. l. 16., — *nje-m* (muž. r.) p. 1. l. 23., — *nje-mu* (muž. r.) p. 16. l. 20.

ββ) ženskoga roda: *njo-j* p. 7. l. 34.

ζ) instrumental singulara:

αα) mužkoga i srednjega roda: *ti-m* (sred. r.) p. 23. l. 28., — *nji-m* (muž. r.) p. 27. l. 7.

ββ) ženskoga roda: *to-me* p. 3. l. 31., — *njo-m* p. 46. l. 16.

η) nominativ plurala:

αα) mužkoga i srednjega roda: *ta* (sred. r.) p. 64. l. 8.

ββ) ženskoga roda: *te* p. 31. l. 37.

ϑ) genitiv plurala za sva tri roda: *ti-h* (žen. r.) p. 31. l. 36., — *nji-h* p. 1. l. 29., — *ji-h* p. 25. l. 12., — *si-h* p. 1. l. 33.

ι) dativ plurala za sva tri roda: *ti-m* (sred. r.) p. 25. l. 24., — *nji-m* p. 2. l. 8., — *ji-m* p. 1. l. 29.

κ) accusativ plurala:

αα) mužkoga i srednjega roda: *nji-h* p. 9. l. 16., — *ji-h* p. 20. l. 10., — *te* p. 32. l. 32., — *ta* p. 25. l. 25., — *ti-h* (sred. r.) p. 26. l. 8.

ββ) ženskoga roda: *nje* p. 41. l. 6., — *je* p. 9. l. 15.

λ) local plurala za sva tri roda: *nji-h* p. 28. l. 12.

μ) instrumental plurala za sva tri roda: *nji-mi* p. 1. l. 28. i p. 30. l. 7.

b) ona pronomina, kojim se oblici prave od dva temeljna demonstrativna koriena, i to:

α) kojim ostaje prvi korien, od koga se oblici prave, nepromienjen u svih oblicih, a sklanja se samo drugi, tako za:

αα) nominativ singulara:

ααα) mužkoga roda: *mo-j* p. 8. l. 28., — *tvo-j* p. 9. l. 6., — *na-š* p. 54. l. 25., — *va-š* p. 15. l. 24., — *o-n* p. 1. l. 3., — *o-ni* p. 4. l. 15., — *o-v* p. 47. l. 14., — *o-vi* p. 22. l. 38., — *sa-m* p. 1. l. 32., — *is-ti* p. 69. l. 3., i t. d.

βββ) srednjega roda: *mo-je* p. 46. l. 36., — *tvo-je* p. 67. l. 15., — *na-še* p. 2. l. 16., — *va-še* p. 7. l. 2., — *o-no*, *o-vo* p. 11. l. 10., i t. d.

γγγ) ženskoga roda: *mo-ja* p. 22. l. 18., — *tvo-ja* p. 25. l. 15., — *na-ša* p. 4. l. 39., — *va-ša* p. 26. l. 32., — *o-na* p. 32. l. 29., — *o-va* p. 36. l. 23., — *o-va-j* p. 79. l. 37., — *sa-ma* p. 37. l. 9., i t. d.

ββ) genitiv singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *mo-ga* p. 7. l. 27., — *tvo-ga* p. 15. l. 34., — *svo-ga* p. 7. l. 37., — *na-šega* p. 3. l. 6., — *va-še-ga* p. 27. l. 27., — *o-no-ga* p. 5. l. 8., — *o-vo-ga* p. 6. l. 9., — *o-no-ga-je* p. 41. l. 31., — *sa-mo-ga* p. 7. l. 25., — *is-to-ga* p. 91. l. 22., i t. d.

βββ) ženskoga roda: *mo-je* p. 17. l. 14., — *tvo-je* p. 30. l. 39., — *svo-je* p. 26. l. 35., — *na-še* p. 74. l. 6., — *va-še* p. 20. l. 20., — *o-ne* p. 47. l. 28., — *o-ve* p. 26. l. 32., — *sa-me* p. 58. l. 24., i t. d.

δδ) dativ singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *mo-mu* p. 21. l. 22., — *tvo-mu* p. 13. l. 40., — *svo-mu* p. 15. l. 32., — *na-še-mu* p. 21. l. 9., — *va-še-mu* p. 3. l. 21., — *o-no-mu* p. 5. l. 36., — *o-vo-mu* p. 13. l. 37., — *sa-mo mu* p. 45. l. 1. i t. d.

βββ) ženskoga roda: *mo-jo-j* p. 3. l. 20., — *tvo-jo-j* p. 74. l. 10., — *svo-jo-j* p. 26. l. 1., — *na-šo-j* p. 41. l. 21., — *va-šo-j* p. 6. l. 25., — *o-no-j* p. 17. l. 30., — *o-vo-j* p. 27. l. 36., i t. d.

δδ) accusativ singulara:

ααα) mužkoga roda:

αααα) uz rieči, koje znače nešto neživa: *mo-j* p. 5. l. 19., — *tvo-j* p. 5. l. 24., — *svo-j* p. 7. l. 31., — *na-š* p. 74. l. 25., — *va-š* p. 20. l. 27., — *o-ni* p. 1. l. 24., — *o-ni-je* p. 2. l. 17., — *o-vi* p. 16. l. 9., i t. d.

ββββ) uz rieči, koje znače nešto živa: *mo-ga* p. 3. l. 13., —

tvo-ga p. 9. l. 6., — *svo-ga* p. 15. l. 2., — *na-še-ga* p. 2. l. 35., — *va-še-ga* p. 66. l. 32., — *o-no-ga* p. 28. l. 9., — *o-vo-ga* p. 1. l. 16., — *sa-mo-ga* p. 24. l. 11., i t. d.

βββ) srednjega roda: *mo-je* p. 8. l. 3., — *tvo-je* p. 9. l. 12., — *svo-je* p. 26. l. 18., — *na-še* p. 13. l. 34., — *va-še* p. 7. l. 16., — *o-no* p. 1. l. 24., — *o-vo* p. 28. l. 8., — *o-vo-j* p. 22. l. 36., i t. d.

γγγ) ženskoga roda: *mo-ju* p. 5. l. 20., — *tvo-ju* p. 5. l. 24., — *svo-ju* p. 2. l. 7., — *na-šu* p. 29. l. 31., *va-šu* p. 6. l. 14., — *o-nu* p. 68. l. 7., — *o-nu-j* p. 81. l. 15., — *o-vu* p. 16. l. 10., — *o-vu-j* p. 79. l. 6., — *sa-mu* p. 52. l. 17., i t. d.

εε) vocativ singulara:

ααα) mužkoga roda: *mo-j* p. 29. l. 16., — *na-š* p. 31. 10. l.

βββ) srednjega roda: *mo-je* p. 36. l. 36.

γγγ) ženskoga roda: *mo-ja* p. 7. l. 9.

ζζ) local singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *mo-je-m* p. 48. l. 23., — *mo-mu* p. 84. l. 30., — *tvo-je-m* p. 15. l. 35., — *tvo-mu* p. 47. l. 7., — *tvo-je-mu* p. 50. l. 21., — *svo-je-m* p. 32. l. 16., — *svo-mu* p. 7. l. 36., — *na-še-m* p. 6. l. 26., — *na-še-mu* p. 20. l. 2., — *va-še-m* p. 75. l. 36., — *va-še-mu* p. 12. l. 12., — *o-no-m* p. 4. l. 18., — *o-no-mu-je* p. 22. l. 28., — *o-no-me-je* p. 22. l. 29., — *o-vo-m* p. 74. l. 24., — *sa-mo-m* p. 9. l. 11., — *sa-mo-mu* p. 26. l. 18., i t. d.

βββ) ženskoga roda: *mo-jo-j* p. 16. l. 7., — *tvo-jo-j* p. 18. l. 24., — *svo-jo-j* p. 5. l. 37., — *na-šo-j* p. 41. l. 24., — *o-no-j* p. 37. l. 16., — *o-vo-j* p. 14. l. 27., — *sa-mo-j* p. 5. l. 1., i t. d.

ηη) instrumental singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *mo-ji-m* p. 42. l. 22., — *tvo-ji-m* p. 24. l. 9., — *svo-ji-m* p. 3. l. 4., — *na-ši-m* p. 42. l. 19., — *va-ši-m* p. 30. l. 30., — *o-ni-m* p. 26. l. 21., — *o-ni-me* p. 24. l. 17., — *o-ni-m-je* p. 92. l. 20., i t. d. Tako jošte: *nje-govi-m* (komu se ostali padeži singulara prave po nominalnoj sklonitbi) p. 24. l. 30.

βββ) ženskoga roda: *tvo-jo-m* p. 24. l. 9., — *svo-jo-m* p. 1. l. 13., — *o-no-m* p. 9. l. 11., — *o-no-m-je* p. 15. l. 28., — *o-no-me-je* p. 41. l. 29., — *o-vo-m* p. 82. l. 20., i t. d. Tako jošte: *nje-go-vo-m* p. 30. l. 1.

δδ) nominativ plurala:

ααα) mužkoga roda: *mo-ji* p. 8. l. 30., — *tvo-ji* p. 9. l. 13., — *na-ši* p. 29. l. 33., — *va-ši* p. 11. l. 12., — *o-ni* p. 1. l. 27., — *sa-mi* p. 7. l. 30., i t. d. Tako jošte: *nje-govi* p. 5. l. 21.

βββ) srednjega roda: *mo-ja*, *tvo-ja* p. 9. l. 17., — *na-ša* p. 41. l. 8., — *va-ša* p. 75. l. 27., — *o-na* p. 21. l. 39., — *o-va* p. 1. l. 39., i t. d. Tako jošte: *nje-gova* p. 44. l. 11.

γγγ) ženskoga roda: *tvo-je* p. 40. l. 33., — *va-še* p. 11. l 12., — *o-ne* p. 1. l. 1., — *o-ve* p. 41. l. 7., i t. d. Tako jošte *nje-gove* p. 2. l. 25.

ιι) genitiv plurala za sva tri roda: *mo-ji-h* p. 11. l. 14., — *tvo-ji-h* p. 22. l. 10., — *svo-ji-h* p. 2. l. 36., — *na-ši-h* p. 2. l. 1., — *va-ši-h* p. 5. l. 40., — *o-ni-h* p. 2. l. 31., — *o-vi-h* p. 24. l. 25., i t. d. Tako jošte: *nje-govi-h* p. 40. l. 3.

κκ) dativ plurala za sva tri roda: *mo-ji-m* p. 48. l. 28., — *tvo-ji-m* p. 28. l. 4., — *svo-ji-m* p. 6. l. 1., — *svo-ji-mi* p. 35. l. 18., — *na-ši-m* p. 2. l. 33., — *va-ši-m* p. 2. l. 34., — *o-ni-m* p. 3. l. 27., — *sa-mi-m* p. 34. l. 22., i t. d. Tako jošte: *nje-govi-m* p. 1. l. 5.

λλ) accusativ plurala:

ααα) mužkoga roda: *tvo-je* p. 21. l. 26., — *svo-je* p. 20. l. 4., — *svo-ji-h* p. 48. l. 5., — *na-še* p. 23. l. 9., — *o-ne* p. 1. l. 9., — *o-ni-h* p. 2. l. 18., — *o-ni* p. 84. l. 18., i t. d.

βββ) srednjega roda: *mo-ja* p. 9. l. 27., — *svo-ja* p. 7. l. 32., — *na-ša* p. 45. l. 37., — *va-ša* p. 66. l. 32., — *o-na* p. 25. l. 19., — *o-va* p. 22. l. 31., — *o-va-j* p. 89. l. 31., i t. d. Tako jošte: *nje-gova* p. 30. l. 31.

γγγ) ženskoga roda: *mo-je* p. 39. l. 5., — *svo-je* p. 6. l. 2., — *va-še* p. 7. l. 13., — *o-ne* p. 20. l. 14., — *o-ve* p. 86. l. 27., i t. d. Tako jošte: *nje-gove* p. 4. l. 20.

μμ) vocativ plurala samo za mužki rod: *mo-ji* p. 16. l. 35.

νν) local plurala za sva tri roda: *mo-ji-h* p. 26. l. 31., — *tvo-ji-h* p. 15. l. 33., — *svo-ji-h* p. 28. l. 32., — *va-ši-h* p. 12. l. 32., — *o-ni-h* p. 20. l. 24., — *o-vi-h* p. 5. l. 29., i t. d. Tako jošte: *nje-govi-h*, p. 5. l. 19.

ζζ) instrumental plurala za sva tri roda: *mo-ji-mi* p. 37. l. 1., — *tvo-ji-mi* p. 75. l. 16., — *svo-ji-mi* p. 43. l. 25., — *na-ši-mi* p. 58. l. 14., — *va-ši-mi* p. 33. l. 28., — *o-ni-mi* p. 75. l. 16., — *o-vi-mi* p. 88. l. 33., i t. d. Tako jošte: *nje-govi-mi* p. 55. l. 3.

ϱϱ) nominativ i accusativ duala samo mužkoga i ženskoga roda: *mo-ja* (nom., — m. r.) p. 50. l. 20., — *o-na* (nom., — m. r.) p. 1. l. 26., — *o-va* (nom., — m. r.) p. 50. l. 20., — *mo-ji* (nom., — ž. r.) p. 43. l. 10., — *svo-ja* (acc., — m. r.) p. 85. l. 12., — *mo-ji* (acc., — ž. r.) p. 39. l. 6., — *nje-govi* (acc., — ž. r.) p. 39. l. 2.

σσ) za ostale padeže duala nisam našao primjera.

β) kojim ne ostaje prvi korien, od koga se oblici prave, u svih oblicih nepromienjen, već se kadkada pored drugoga koriena sklanja i prvi.

Oblici, u kojih se obadva koriena sklanjaju, štampani su deblje za razliku od onih, u kojih se samo drugi korien sklanja. Primjeri za pojedine padeže dolaze, i to za:

αα) nominativ singulara:

ααα) mužkoga roda: ***k-i*** p. 1. l. 20., — *ko-ji* p. 1. l. 13., — *ko-j* p. 5. l. 34. Ovamo spadaju i oblici, koji sprieda dobivaju još jedan demonstrativni korien kao: ***ni-k-i*** p. 16. l. 38. Isto tako spadaju amo oblici, koji iza pomenutih dvaju demonstrativnih koriena dobivaju još koj demonstrativni korien, kao: ***k-i-godi*** p. 11. l. 18.

βββ) srednjega roda: ***ko*** (nastalo od *ko-je*, sr. st. bug. ко-ѥ) p. 2. l. 33. Ovamo spadaju još oblici kao: ***ni-ko*** p. 7. l. 8.

γγγ) ženskoga roda: ***ko-ja*** p. 7. l. 13., — ***ka*** (nastalo od *ka-ja*, sr. st. bug. ка-ꙗ) p. 23. l. 39. Ovamo spadaju još oblici kao: ***ni-ka*** p. 32. l. 24.

ββ) genitiv singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *ko-je-ga* p. 80. l. 13., — *ko-ga* p. 26. l. 33. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-ko-ga* p. 27. l. 5., — *ni-ko-ga-re* p. 36. l. 18., — *ko-ga-godi* p. 75. l. 40.

βββ) ženskoga roda: *ke* (sr. st. bug. ко-ѥ-ѩ) p. 40. l. 22.

γγ) dativ singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *ko-mu* (sr. st. bug. ко-ѥ-моу) p. 2. l. 9. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-ko-mu* p. 22. l. 26., — *ni-ko-mu-re* p. 23. l. 27., — *ko-mu-godi* p. 26. l. 13.

βββ) ženskoga roda: *ko-j* (sr. st. bug. ко-ѥ-и) p. 67. l. 18.

δδ) accusativ singulara:

ααα) mužkoga roda:

ββββ) uz rieči, koje znače nešto neživa: ***k-i*** p. 20. l. 24.

Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-k-i* p. 25. l. 5., — *k-i-godi* p. 60. l. 32., — *k-i-godi-re* p. 75. l. 32.

ββββ) uz rieči, koje znače nešto živa: *ko-ga* p. 1. l. 12. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-ko-ga-re* p. 60. l. 27., — *ko-ga-godi* p. 57. l. 35.

βββ) srednjega roda: *ko* (nastalo od *ko-je*, sr. st. bug. ко-ѥ(p. 1. l. 11. Ovamo spadaju još oblici kao: *ko-godi-re* p. 86. l. 21.

γγγ) ženskoga roda: *ku* (nastalo od *ku-ju*, sr. st. bug. кѫ-ѭ) p. 7. l. 11. Ovamo spadaju još oblici kao: *ku-godi* p. 60. l. 28.

εε) local singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *ko-m* (sr. st. bug. ко-ѥ-мь) p. 3. l. 27., — *ko-mu* p. 50. l. 35. Ovamo spadaju još oblici kao: *ko-m-godi* p. 81. l. 3., — *ko-m-godi-re* p. 89. l. 16.

βββ) ženskoga roda: *ko-j* (sr. st. bug. ко-ѥ-й) p. 3. l. 30., i p. 31. l. 30.

ζζ) instrumental singulara:

ααα) mužkoga i srednjega roda: *k-i-m* p. 27. l. 24.

βββ) ženskoga roda: *ko-m* p. 15. l. 28.

ηη) nominativ plurala:

ααα) mužkoga roda: *ki* (nastalo od *ki-i*, sr. st. bug. ци-и) p. 1. l. 18., — *ko-ji* p. 2. l. 3. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-ki* p. 12. l. 24., — *ni-ci* p. 2. l. 3., — *ko-ji-godi* p. 19. l. 26., *k-i-godi-re* p. 56. l. 8.

βββ) srednjega roda: *ka* (nastalo od *ka-ja*, sr. st. bug. ка-ꙗ) p. 1. l. 27., — *ko-ja* p. 1. l. 34. Ovamo spadaju još oblici kao: *ka-godi* p. 82. l. 20.

γγγ) ženskoga roda: *ke* (nastalo od *ki-je*, st. bug. кꙑ-ѩ) p. 2. l. 1. Ovamo još spadaju oblici kao: *ni-ke* p. 1. l. 39.

ϑϑ) genitiv plurala za sva tri roda: *k-i-h* p. 12. l. 28., — *ko-ji-h* p. 36. l. 30.

ιι) dativ plurala za sva tri roda: *k-i-m* p. 1. l. 33., — *ko-ji-m* p. 1. l. 3. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-c-i-m* p. 22. l. 33.

κκ) accusativ plurala:

ααα) mužkoga roda: *k-i-h* (oblik genitiva mjesto oblika accusativa) p. 9. l. 12. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-k-i-h* (oblik genitiva mjesto oblika accusativa) p. 47. l. 21., — *ni-c-i-h* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 59. l. 1., — *k-i-h-godi* (oblik gen. mjesto oblika acc.) p. 34. l. 8.

βββ) srednjega roda: *ka* (nastalo od *ka-ja*, sr. st. bug. кд-ѩ) p. 1. l. 30., — *ko-ja* p. 1. l. 15. Ovamo spadaju još oblici kao: *ka-godi* p. 41. l. 37., — *ka-godi-re* p. 30. l. 17.

γγγ) ženskoga roda: *ke* (nastalo od *ki-je*, sr. st. bug, кън-ѧ) p. 9. l. 14., — *k-i-h* (oblik genitiva mjesto oblika accusativa) p. 18. l. 32.

λλ) local plurala za sva tri roda: *k-i-h* p. 20. l. 24.

μμ) instrumental plurala za sva tri roda: *k-i-mi* p. 75. l. 24.

νν) nominativ duala ženskoga roda: *ki* p. 24. l. 3.

ξξ) za ostale padeže duala nisam našao primjera.

c) ona pronomina, kojim se jedni oblici prave iz dva demonstrativna koriena, a drugi samo iz jednoga.

Oblici, koji se pravė iz dva demonstrativna koriena, štampani su deblje za razliku od onih, koji se prave samo iz jednoga. Primjeri za pojedine padeže dolaze, i to za:

α) nominativ singulara:

αα) za osobe: *t-ko* p. 24. l. 13., — *g-do* p. 85. l. 15. Ovamo spadaju još oblici, koji sprieda ili odtraga dobivaju još koj demonstrativni korien kao: *ni-t-ko* p. 64. l. 9., — *ni-t-ko-r* p. 7, l. 3., — *ni-t-ko-re* p. 25. l. 31., — *ni-g-do-re* p. 45. l. 39., — *t-ko-godi* p. 15. l. 11., — *t-ko-godi-re* p. 55. l. 27.

ββ) za stvari: *ča* p. 4. l. 38. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-š-ta-re* p. 26. l. 17., — *ča-godi* p. 45. l. 30., — *ča-godi-r* p. 79. l. 9.

β) genitiv singulara samo za stvari: *če-sa* p. 4. l. 12. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-če-sa-re* p. 40. l. 16.

γ) dativ singulara samo za stvari: *če-mu* p. 32. l. 19.

δ) accusativ singulara:

αα) za osobe: *ko-ga* p. 3. l. 15.

ββ) za stvari: *ča* p. 21. l. 15., — *č'* p. 22. l. 1. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-š-ta-r* p. 30. l. 18., — *ni-š-ta-re* p. 53. l. 16., — *ča-godi* p. 23. l. 33., i t. d.

ε) local singulara samo za stvari: *če-m* p. 4. l. 18. Ovamo spadaju još oblici kao: *ni-če-m* p. 29. l. 26.

ζ) instrumental singulara samo za stvari: *či-m* p. 25. l. 36.

η) za plural i dual ne imadu ta zaimena posebne oblike.

d) po ovoj sklonitbi sklanja se još pridavnik *vas*, komu se nalaze u ovoj knjizi sliedeći oblici za:

α) nominativ singulara: *vas* (m. r.) p. 27. l. 37., — *vse* (sr. r.) p. 4. l. 38.

β) genitiv singulara: *vse-ga* p. 66. l. 5., — *sve-ga* p. 1. l. 38.

γ) dativ singulara: *sve-mu* p. 1. l. 15., — *svo-j* p. 9. l. 34.

δ) accusativ singulara: *vas* (m. r.) p. 59. l. 20.

ε) local singulara: *sve-m* p. 2. l. 6., — *vso-j* p. 1. l. 10.

ζ) instrumental singulara: *sv-i-m* p. 1. l. 36.

η) nominativ plurala: *vs-i* (m. r.) p. 1. l. 23., — *vs-e* (ž. r.) p. 47. l. 13., — *sv-a* (sr. r.) p. 9. l. 17.

ϑ) genitiv plurala: *vs-i-h* p. 1. l. 27., — *sv-i-h* p. 2. l. 7.

ι) dativ plurala: *vs-i-m* p. 38. l. 6.

κ) accusativ plurala: *vs-i-h* (oblik genitiva mjesto oblika accusativa) p. 1. l. 14., — *sv-e* p. 4. l. 2., — *vs-a* (sred. r.) p. 4. l. 1.

λ) local plurala: *vs-i-h* p. 51. l. 14., — *sv-i-h* p. 2. l. 7.

μ) instrumental plurala: *vs-i-mi* p. 23. l. 15.

C) Sklonitba složena,

i to:

a) adjectiva za:

α) nominativ singulara, i to:

αα) mužkoga roda: *izraelsk-i* p. 1. l. 38., — *božj-i* p. 3. l. 1., — *vsak-i* p. 4. l. 13., — *dobr-i* p. 4. l. 21., — *hudobn-i* p. 7. l. 22., — *vsemoguć-i* p. 12. l. 20., — *čovičask-i* p. 12. l. 34., — *tašćin-i* p. 18. l. 7., — *ljudsk-i* p. 18. l. 34., — *svak-i* p. 20. l. 38., — *iskarnj-i* p. 24. l. 13., — *pravden-i* p. 30. l. 7., — *lavsk-i* p. 59. l. 28., — *čovičj-i* p. 59. l. 28., — *jin-i* p. 60. l. 8., — *velik-i* p. 60. l. 40., — *mnog-i* p. 85. l. 22., i t. d.

ββ) srednjega roda: *potribn-o* p. 2. l. 6., — *božj-e* p. 5. l. 5., — *čovičj-e* p. 7. l. 11., — *svak-o*, *dobr-o* p. 20. l. 34., — *gospodinj-e* p. 28. l. 38., — *libansk-o* p. 30. l. 3., i t. d.

γγ) ženskoga roda: *svak-a* p. 3. l. 38., — *prav-a* p. 5. l. 2., — *nepristajn-a* p. 8. l. 17., — *gospodinj-a* p. 12. l. 24., — *Irudičin-a* p. 53. l. 1., i t. d.

β) genitiv singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *božj-e-ga* p. 2. l. 23., — *blažen-o-ga* p. 3. l. 24., — *pravden-o-ga* p. 8. l. 17., — *ognjen-o-ga* p. 19. l. 20., — *dobr-o-ga* p. 20. l. 37., — *nepravden-o-ga* p. 21. l. 29., — *tiriansk-o-ga* p. 23. l. 20., — *sadanj-e-ga* p. 32. l. 5.,

— *člověčask-o-ga* p. 36. l. 19., — *vsak-o-ga* p. 46. l. 19., — *jin-o-ga* p. 48. l. 29., — *člověčj-e-ga* p. 89. l. 35., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *puten-e* p. 3. l. 33., — *božj-e* p. 7. l. 11., — *svak-e* p. 9. l. 7., — *gospodinj-e* p. 16. l. 12., — *mal-e* p. 26. l. 5., — *vsak-e* p. 57. l. 8., i t. d.

γ) dativ singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *živ-o-mu* p. 4. l. 8., — *vsak-o-mu, ljudsk-o-mu* p. 6. l. 17., — *poglavit-o-mu* p. 6. l. 18., — *svak-o-mu* p. 22. l. 25., — *galileisk-o-mu* p. 23. l. 21., — *božj-e-m* p. 24. l. 39., — *poželin-o-mu* p. 90. l. 36., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *prišatn-o-j* (valjda pogriešno mjesto *prišastn-o-j*) p. 18. l. 6., — *sionsk-o-j* p. 85. l. 18., i t. d.

δ) accusativ singulara, i to:

αα) mužkoga roda:

ααα) uz rieči, koje znače nešto neživa: *usion-i, visok-i, naglavit-i* p. 4. l. 13., — *sudnj-i* p. 11. l. 24., — *dobr-i* p. 20. l. 24., — *vsak-i* p. 22. l. 17., — *subotnj-i* p. 27. l. 11., — *nim-i* p. 29. l. 2., — *žal-i* p. 35. l. 10., — *dohodnj-i* p. 36. l. 22., i t. d.

βββ) uz rieči, koje znače nešto živa: *jistin-o-ga* p. 9. l. 8., — *nepravden-o-ga* p. 21. l. 27., — *iskarnj-e-ga* p. 27. l. 36., — *člověčask-o-ga* p. 54. l. 32., i t. d.

ββ) srednjega roda: *božj-e* p. 3. l. 29., — *nebesk-o* p. 20. l. 38., i t. d.

γγ) ženskoga roda: *desn-u* p. 1. l. 2., — *svak-u* p. 2. l. 26., — *vsak-u* p. 4. l. 4., — *pričudnovat-u* p. 4. l. 21., — *zajmen-u* p. 10. l. 17., — *jutarnj-u* p. 12. l. 13., — *dobr-u, izvarstit-u, obilat-u* p. 15. l. 27., — *razbojničsk-u* p. 22. l. 17., i t. d.

ε) vocativ singulara, i to:

αα) mužkoga roda: *svet-i, dobitn-i* p. 4. l. 19., — *hud-i* p. 15. l. 35., — *nevirn-i* p. 29. l. 6., — *gluh-i, nim-i* p. 29. l. 18., — *hud-i* p. 32. l. 34., — *hudobn-i* p. 35. l. 33., — *vsemog-i* p. 74. l. 5., — *žal-i* p. 88. l. 18., i t. d.

ββ) srednjega roda: nisam našao primjera.

γγ) ženskoga roda: *pridrag-a* p. 7. l. 9., — *vičn-a* p. 88. l. 38.

ζ) local singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *žudisk-o-m* p. 1. l. 16., — *voden-o-m* p. 3. l. 31., — *vsak-o-m* p. 6. l. 24., — *jenezaretsk-o-mu* p. 18. l. 17., — *božj-e-m* p. 22. l. 21., — *nutarnj-e-m* p. 26. l.

35., — *vsak-o-mu* p. 33. l. 4., — *svet-o-mu* p. 37. l. 30., — *vikovnj-e-m* p. 51. l. 29., — *svak-o-mu, duho(v)n-o-m* p. 57. l. 40., — *vičnj-e-m* p. 72. l. 31., — *nov-o-m* p. 88. l. 7., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *jarčen-o-j, telčen-o-j, navlastit-o-j* p. 32. l. 12., — *božj-o-j* p. 33. l. 3., — *desn-o-j, liv-o-j* p. 61. l. 20., — *vsak-o-j* p. 33. l. 4., i t. d.

η) instrumental singulara, i to:

αα) mužkoga i srednjega roda: *svet-i-m* p. 1. l. 12., — *veli-c-i-ni* p. 11. l. 38., i p. 25. l. 10., — *gospodinj-i-m* p. 13. l. 39., — *božj-i-m* p. 21. l. 6., — *velik-i-m* p. 56. l. 17., — *takov-i-m-je* p. 81. l. 19., — *kantunsk-i-m* p. 88. l. 32., i t. d.

ββ) ženskoga roda: *bil-o-m* p. 1. l. 2., — *jak-o-m, božj-o-m* p. 17. l. 15., — *člověčask-o-m* p. 51. l. 4., — *tarnov-o-m* p. 88. l. 8., i t. d.

ϑ) nominativ plurala, i to:

αα) mužkoga roda: *žalostn-i* p. 1. l. 30., — *poglavit-i* p. 1. l. 36., — *in-i* p. 5. l. 17., — *božj-i* p. 6. l. 23., — *zl-i* p. 8. l. 40., — *kripk-i* p. 17. l. 19., — *slobodn-i* p. 20. l. 26., — *razdi-rat-i* p. 20. l. 32., — *jin-i* p. 22. l. 37., — *mnoz-i* p. 23. l. 13., — *izraelsk-i* p. 23. l. 37., — *mal-i* p. 34. l. 16., — *zal-i* p. 34. l. 19., — *ljudsk-i* p. 38. l. 21., — *lačn-i* p. 51. l. 30., — *kripc-i* p. 58. l. 11., — *uboz-i* p. 63. l. 34., — *gospodinj-i* p. 30. l. 6., i t. d.

ββ) srednjega roda: *svak-a* p. 2. l. 29. i p. 21. l. 39.

γγ) ženskoga roda: *vlastit-e* p. 6. l. 3., — *mnog-e* p. 50. l. 9., i t. d.

ι) genitiv plurala za sva tri roda: *martv-i-h* p. 1. l. 17., — *Isusov-i-h* p. 1. l. 24., — *puten-i-h* p. 6. l. 13., — *vsak-i-h* p. 12. l. 2., — *božj-i-h* p. 14. l. 27., — *maljact-i-h* p. 20. l. 14., — *kriv-i-h* p. 20. l. 31., — *gospodinj-i-h* p. 39. l. 12 , — *mnoz-i-h* p. 39. l. 33., — *zal-i-h* p. 72. l. 33., — *jin-i-h* p. 86. l. 27., i t. d.

ϰ) dativ plurala za sva tri roda: *dobr-i-m, razumn-i-m* p. 6. l. 25., — *nim-i-m* p. 22. l. 20., — *popovsk-i-m* p. 33. l. 31., — *uboz-i-m* p. 51. l. 16., — *mnog-i-m* p. 52. l. 19., i t. d.

λ) accusativ plurala, i to:

αα) mužkoga roda:

ααα) pravih accusativa: *dobr-i* p. 19. l. 4., — *zal-e* p. 20. l. 35., — *gospodinj-e* p. 30. l. 26., — *izrahelsk-e* p. 30. l. 36., itd.

βββ) oblika genitivnih mjesto oblika accusativnih: *živ-i-h, martv-i-h* p. 1. l. 21., — *nepravden-i-h* p. 3. l. 26., — *uboz-i-h, nevoljn-i-h, hrom-i-h, slip-i-h, sus-i-h, kljast-i-h* p. 17. l. 9., — *lačn-i-h* p. 20. l. 6., — *druz-i-h* p. 22. l. 34., — *glus-i-h, nim-i-h* p. 23. l. 30., — *dobr-i-h, zal-i-h* p. 34. l. 10., — *pridraz-i-h* p. 58. l. 17., — *jin-i-h* p. 59. l. 2., — *mnoz-i-h* p. 64. l. 11., i t. d.

ββ) srednjega roda: *duhovn-a* p. 4. l. 11., — *mnog-a* p. 7. l. 23., — *puten-a* p. 21. l. 6., — *svak-a* p. 22. l. 30., — *zal-a* p. 33. l. 15., — *vel-a* p. 88. l. 25., — *vsak-a* p. 60. l. 3., i t. d.

γγ) ženskoga roda: *duhovn-e* p. 4. l. 10., — *jin-e* p. 6. l. 8., i t. d.

μ) vocativ plurala:

αα) mužkoga roda: *lud-i, kasn-i* p. 2. l. 5., — *pridraz-i* p. 3. l. 25., — *uboz-i* p. 64. l. 29., — *martv-i* p. 72. l. 21.

ββ) srednjega roda: nisam našao primjera.

γγ) ženskoga roda: *sionsk-e* p. 12. l. 11.

ν) local plurala za sva tri roda: *dobr-i-h* p. 6. l. 16., — *mnoz-i-h* p. 9. l. 24., — *apoštolsk-i-h* p. 11. l. 20., — *ovč-i-h* p. 20. l. 31., — *kamen-i-h* p. 49. l. 5., — *gospodinj-i-h* p. 52. l. 14., — *jin-i-h* p. 82. l. 20., i t. d.

ξ) instrumental za sva tri roda: *božj-i-mi* p. 18. l. 3., — *Isusov-i-mi* p. 25. l. 18., — *svet-i-mi* p. 26. l. 38., — *jin-i-mi* p. 37. l. 1., — *izraelsk-i-mi* p. 39. l. 37., — *vazmen-i-mi* p. 88. l. 34., i t. d.

o) nominativ i accusativ duala samo ženskoga roda: *gospodinj-i* (nom.) p. 62. l. 38., — *blažen-i* (nom.) p. 24. l. 2., — *milosardn-i* (acc.) p. 72. l. 30.

π) instrumental duala samo ženskoga roda: *gospodinov-i-ma* p. 65. l. 14.

ϱ) za ostale padeže duala nisam našao primjera.

b) participija: primjeri se spominju kod pojedinih participija.

c) brojnika: primjeri se spominju kod pojedinih brojnika.

D) Još neki dodatci imenom.

a) Za comparativ i superlativ dolaze u ovoj knjizi ovi primjeri, i to za:

α) comparativ:

αα) s dočetkom *ji* ili *iji*: *kasn-iji* (nom. sg. m. g.) p. 7. l. 10., — *počtovan-iji* (nom. sing. m. g.) p. 27. l. 15., — *razum-*

n-iji (nom. pl. m. g.) p. 21. l. 18., — *lagl-je* (nom. sg. n. g.) p. 33. l. 15., — *sla-ji* (nom. sg. m. g.) p. 51. l. 28., — *kripk-ije* (acc. sg. n. g.) p. 50. l. 38., — *bol-je* (adv.) p. 55. l. 28., — *vridn-iji* (nom. sg. m. g.) p. 61. l. 18., — *slavn-ije* (adv.) p. 74. l. 24., i t. d.

ββ) s dočetkom *ši*: *vek-še* (nom. sg. n. g.) p. 5. l. 5., — *vek-ši* (nom. sg. m. g.) p. 25. l. 36., — *vek-ša* (acc. pl. n. g.) p. 45. l. 15., — *vek-šu* (acc. sg. f. g.) p. 57. l. 18., — *bolj-ša* (acc. pl. n. g.) p. 36. l. 12., — *bolj-ši* (nom. pl. m. g.) p. 62. l. 17., i t. d.

β) superlativ:

αα) sa predmetnutim *naj*: *naj-vek-ša* (nom. sg. f. g.) p. 27. l. 33., — *na(j)-pokon-jih* (gen. pl. f. g.) p. 49. l. 28., — *naj-bol-ji* (acc. sg. m. g.) p. 52. l. 20., — *naj-viš-i-m* (instr. sg. m. g.) p. 58. l. 32., — *naj-dolin-je* (acc. pl. f. g.) p. 58. l. 39., — *naj-man-je* (nom. sg. n. g.) p. 66. l. 35., — *naj-man-ji-h* (gen. pl. f. g.) p. 66. l. 37., — *naj-manj-ši* (nom. sg. m. g.) p. 66. l. 38., — *naj-poslidn-jo-j* (loc. sg. f. g.) p. 71. l. 27., — *naj-manj-šu* (acc. sg. f. g.) p. 79. l. 3., — *naj-vek-ša* (acc. pl. n. g.) p. 82. l. 14., itd.

ββ) sa predmetnutim *pri*: *pri-slatke* (gen. sg. f. g.) p. 41. l. 1., — *pri-čistu* (acc. sg. f. g.) p. 41. l. 17., — *pri-veliko* (acc. sg. n. g.) p. 50. l. 32., — *pri-dragi* (nom. sg. m. g.) p. 50. l. 35., — *pri-dobro* (acc. sg. n. g.) p. 72. l. 3., — *pre-lipi* (acc. sg. m. g.) p. 87. l. 38., i t. d.

γγ) opisni sa *vele*: *vele veće* (adv.) p. 23. l. 40., — *vele drago* p. 53. l. 1., — *vele dobro* p. 66. l. 19., — *vele dobru* (acc. sg. f. g.) p. 87. l. 34.. i t. d.

b) Brojnici dolaze u ovoj knjizi sliedeći, i to:

α) glavni (cardinalia): *jedan* p. 1. l. 31., — *dva* p. 1. l. 24., — *oba* p. 3. l. 2., — *tri* p. 5. l. 2., — *četireh* (gen.) p. 59. l. 28., — *pet* p. 68. l. 22., — *šest* p. 8. l. 19., — *sedam* p. 1. l. 26., — *osam* p. 3. l. 30., — *devet* p. 25. l. 13., — *deset* p. 25. l. 6., — *jedanadeste* p. 23. l. 11., — *dvanadeste* p. 3. l. 35., — *petnadeste* p. 48. l. 29., — *osamnadeste* p. 32. l. 25., — *četardeset* p. 9. l. 24., — *petdeset* p. 21. l. 24., — *sedamdeset* p. 84. l. 19., — *sto* p. 17. l. 29., — *četiresta i trideset* p. 24. l. 32., — *petsat* p. 23. l. 12., — *tisuća i trista i trideset i tri* p. 71. l. 37., — *četire tisuća* p. 20. l. 17., — *deset tisuć* p. 35. l. 19., — *dvanadeste tisuć* p. 56. l. 22., — *dvanadeste tisući* p. 56. l. 23., — *dvadeset i tri*

tisuća p. 21. l. 36., — *sto i četardeset i četire tisuća* p. 56. l. 21., — *sedandeset i dva* p. 60. l. 22., — *osamdeset* p. 21. l. 26., — *devetdeset i devet* p. 17. l. 29.. . t. d.

Još neki oblici glavnih brojnika, koji dolaze u ovoj knjizi: *jedn-o* (nom. sg. n. g.) p. 6. l. 10., — *jedn-a* (nom. sg. f. g.) p. 76. l. 3.. — *jedn-e* (gen. sg. f. g.) p. 5. l. 8., — *jedn-o-j* (dat. sg. f. g.) p. 77. l. 2., — *jedn-o-ga* (acc. sg. m. g.)p. 3. l. 10., — *jedn-u* (acc. sg. f. g.) p. 15. l. 32., — *jedn-o-m* (loc. sg. n. g.) p. 24. l. 31., — *jedn-o-j* (loc. sg. f. g.) p. 75. l. 30., — *jedn-i-m* (instr. sg. m. g.) p. 75. l. 7.; — *dv-i* (nom. dl. f. g.) p. 43. l. 1., — *ob-i dv-i* (acc. dl. f. g.) p. 18. l. 28., — *dv-i-ju* (gen. dl. m. g.) p. 44. l. 23., — *dv-i-ju* (loc. dl. f. g.) p. 27. l. 37., — *dv-i-ma* (dat. dl. m. g.) p. 25. l. 32., — *dv-i-ma* (instr. dl. m. g.) p. 47. l. 29., — *dv-i-ma* (instr. dl. f. g.) p. 47. l. 30.; — *tr-i-ju* (gen. dl. m. g.) p. 24. l. 25., — *četir-i-h* (gen. pl. f. g.) p. 56. l. 38., — *četir-i-m* (dat. pl. m. g.) p. 47. l. 24., — *deset-ih* (gn. pl. m. g.) p. 23. l. 21., — *deset-i-m* (dat. pl. f. g.) p. 68. 21.

β) redni (ordinalia): *parv-i* p. 17. l. 2., — *drug-i* p. 17. l. 3., — *tret-i* p. 1. l. 17., — *četvart-og-a* (gen. sg. m. g.) p. 31. l. 23., — *pet-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 31. l. 23., — *šest-i* (acc. sg. m. g.) p. 84 l. 31., — *sedm-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 28. l. 22., — *osm-i* p. 30. l. 27., — *devet-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 31. l. 24., — *deset-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 30. l. 12., — *pet-inadeste* p. 30. l. 25., i t. d.

Još neki oblici rednih brojnika, koji dolaze u ovoj knjizi: *parv-a* (nom. sg. f. g.) p. 27. l. 35., *parv-o-mu* (dat. sg. m. g.) p. 21. l. 21., — *parv-u* (acc. sg. f. g.) p. 31. l. 38., — *parv-o-m* (loc. sg. n. g.) p. 27. l. 14., — *parv-i-m* (instr. sg. n. g.) p. 87. l. 27., — *parv-i-m* (dat. pl. m. g.) p. 52. l. 39.; — *drug-a* (nom. sg. f. g.) p. 27. l. 36., — *drug-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 26. l. 15., — *drug-o-mu* (dat. sg. m. g.) p. 4. l. 27., — *drug-o-ga* (acc. sg. m. g.) p. 3. l. 10., — *drug-u* (acc. sg. f. g.) p. 32. l. 1., — *dru-g-o-m* (loc. sg. m. g.) p. 26. l. 19., — *drug-i-m* (instr. sg. m. g.) p. 64. l. 18., — *drug-a* (acc. dl. m. g.) p. 38. l. 23., — *treć-e-ga* (gen. sg. n. g.) p. 77. l. 9., — *sedm-o* (acc. sg. n. g.) p. 34. l. 38., — *sedm-i-m* (dat. pl. f. g.) p. 55. l. 14., — *osm-o-ga* (gen. sg. m. g.) p. 47. l. 3., — *osm-o-mu* (loc. sg. m. g.) p. 39. l. 2., i t. d.

γ) dielni (distributiva): *po dva* p. 60. l. 22.

δ) prislovni (adverbialia): *drugovja* p. 5. l. 12., — *drugoč* p. 45. l. 24.

α) umnožni (multiplicativa): *jednokrat* p. 32. l. 2., — *dvakrat* p. 22. l. 38., — *četvero* p. 69. l. 17., — *stokrat* p. 60. l. 19.

2. Sprega (conjugatio).

U ovoj knjizi dolaze sliedeći glagolski oblici, i to za:

A) infinitiv.

a) glagola I. razreda:

α) 1. podrazreda: *doves-ti* p. 6. l. 9., — *jist-i* p. 12. l. 15., — *res-ti* p. 14. l. 14., — *upas-ti* p. 15. l. 30., — *izves-ti* p. 47. l. 25., — *ses-ti* p. 50. l. 23., — *nares-ti* p. 65. l. 11., — *prives-ti* p. 90. l. 23.

β) 2, podrazreda: *spas-ti* p. 7. l. 13., — *ulis-ti* p. 45. l. 27.

γ) 3. podrazreda: *usu-ti* p. 79. l. 26.

δ) 4. podrazreda: *reći* p. 12. l. 32., — *vrići* p. 18. l. 24., — *uzdvići* p. 43. l. 22., — *odvrići* p. 70. l. 39., — *oblići* p. 71. l. 29., — *moći* p. 72. l. 13.

ε) 5. podrazreda: *vaze-ti* p, 3. l. 18., — *uze-ti* p. 52. l. 34., — *zakle-ti* (štampano *zacleti*) p. 77. l. 25., — *prija-li* p. 87. l. 19.

ζ) 6. podrazreda: *poi-ti* p. 1. l. 6., — *bi-ti* p. 6. l. 10., — *doj-ti* p. 7. l. 18., — *pri-ti* p. 7. l. 26., — *usta-ti, da-ti* p. 8. l. 31., — *sai-ti* p. 12. l. 13., — *prida-ti* p. 16. l. 5., — *pi-ti* p. 16. l 10., — *doi-ti* p. 17. l. 5., — *zna-ti* p. 26. l. 38., — *izi-ti* p. 29. l. 26., — *proda-ti* p. 35. l. 21., — *prizna-ti* p. 46. l. 24., — *izaj-ti* p. 86. l. 11.

η) 7. podrazreda: *prostri-ti* p. 32. l. 26., — *mri-ti* p. 34. l. 30., — *umri-ti* p. 54. l. 30.

b) glagola II. razreda: *uskars-nu-ti* p. 4. l. 37., — *zamuk-nu-ti* p. 6. l. 20., — *udah-nu-ti* p. 11. l. 11., — *uzdvig-nu-ti* p. 22. l. 40., — *to-nu-ti* p. 49. l. 22., — *tak-nu-ti* p. 64. l. 27., — *mi-nu-ti* p. 69. l. 11., — *dostig-nu-ti* p. 88. l. 36.

c) glagola III. razreda:

α) 1. podrazreda: *razum-i-ti* p. 23. l. 37., — *im-i-ti* p. 24. l. 22., — *jim-i-ti* p. 46. l. 15., — *um-i-ti* p. 70. l. 39., i t. d.

β) 2. podrazreda: *vid-i-ti* p. 1. l. 6., — *nastoj-a-ti* p. 8. l. 31., — *živ-i-ti* p. 11. l. 32., — *živ-e-ti* p. 16. l. 24., — *uzdar-ž-a-ti* p. 19. l. 3., — *tarp-i-ti* p. 39. l. 38., — *gor-i-ti* p. 41. l. 18., — *približ-a-ti* p. 57. l. 31., — *pozri-ti* p. 15. l. 36.

d) glagola IV. razreda: *sud-i-ti* p. 1. l. 21., — *sumnj-i-ti* p. p. 3. l. 37., — *govor-i-ti* p. 3. l. 37., — *obratiti* p. 8. l. 22., —

hval-i-ti p. 12. l. 16., — *čin-i-ti* p. 14. l. 14., — *pros-i-ti* p. 21. l. 19., — *govor-i-ti* p. 46. l. 23., — *mol-i-ti* (sup.) p. 49. l. 13., — *uhit-i-ti* (sup.) p. 52. l. 31., — *zašćit-i-ti* p. 76. l. 36.

e) glagola V. razreda:

α) 1. podrazreda: *pripovid-a-ti* p. 1. l. 20., — *sliš-a-ti* p. 6. l. 10., — *upit-a-ti* p. 6. l. 33., — *kar-a-ti* p. 7. l. 19., — *poha-j-a-ti* p. 7. l. 39., — *čuv-a-ti* p. 7. l. 40., — *im-a-ti* p. 8. l. 34., — *ček-a-ti* p. 9. l. 26., — *ozdravlj-a-ti* p. 12. l. 4., — *odpušć-a-ti* p. 12. l. 30., — *napit-a-ti* p. 20. l. 9., — *gljed-a-ti* p. 23 l. 38., — *pribiv-a-ti* p. 30. l. 35., i t. d.

β) 2. podrazreda: *posl-a-ti* p. 7. l. 19., — *vazim-a-ti* p. 10. l. 9., — *proric-a-ti* p. 11. l. 12., — *prijim-a-ti* p. 16. l. 8., — *odnim-a-ti* p. 17. l. 2., — *prikaz-a-ti* p. 19. l. 24., — *svez-a-ti* p. 39. l. 35., — *jisk-a-ti* (sup.) p. 69. l. 20., — *ster-a-ti* p. 87. l. 16., i t. d.

γ) 3. podrazreda: *zv-a-ti* p. 23. l. 17., — *izagn-a-ti* p. 29. l. 15., — *razabr-a-ti* p. 41. l. 11., — *izabr-a-ti* p. 70. l. 39., itd.

δ) 4. podrazreda: *smij-a-ti* p. 64. l. 31.

f) glagola VI. razreda: *svidok-ova-ti* p. 1. l. 20., — *prika-ž-eva-ti* p. 4. l. 11., — *navišć-eva-ti* p. 4. l. 20., — *vir-ova-ti* p. 5. l. 20., — *ver-ova-ti* p. 10. l. 5., — *obil-ova-ti* p. 12. l. 14., — *osuj-eva-ti* p. 15. l. 25., — *dvornik-ova-ti* p. 21. l. 16., — *blag-ova-ti* p. 21. l. 34., — *oživlj-eva-ti* p. 24. l. 39., — *upit-ova-ti* p. 28. l. 6., — *odpušć-eva-ti* p. 33. l. 17., — *ugaš-eva-ti* p. 35. l. 14., — *napast-ova-ti* p. 41. l. 40., — *kup-ova-ti* (sup.) p. 68. l. 31., i t. d.

B) praesens

a) 1. osoba singulara, i to:

α) glagola bez spojnoga glasa: *s-a-m* p. 2. l. 37., — *nis-a-m* p. 3. l. 19., — *jes-a-m* p. 45. l. 4., — *di-m* p. 24. l. 31., — *vi-m* p. 73. l. 17., — *gre-m* p. 6. l. 29., — *poda-m* p. 53. l. 3.

β) glagola sa spojnim glasom:

αα) glagola I. razreda: I. 3. *zas-pu* p. 32. l. 22., — I. 4. *mog-u* p. 8. l. 31., — *izvarg-u* p. 15. l. 34., — *rek-u* p. 45. l. 39., — I. 5. *vazm-u* p. 44. l. 39., — I. 6. *poj-d-u* p. 7. l. 17. i p. 70. l. 13. pored *poi-d-u* p. 44. l. 39., — *i-d-u* p. 7. l. 18. i p. 70. l. 14., — *pri-d-u* p. 44. l. 39. i p. 70. l. 13., — *da-j-u* p. 22. l. 20. i p. 69. l. 16. pored *da-j-e-m* p. 22. l. 39., — *uzda-j-u* p. 22.

l. 37. i p. 33. l. 2., — *bu-d-u* p. 8. l. 6., — *zna-m* p. 3. l. 13., — I. 7. *mr-u* p. 72. l. 37.

ββ) glagola II. razreda: *tak-n-u* p. 37. l. 9., — *prıteg-n-e-m* p. 54. l. 29.

γγ) glagola III. razreda: III. 2. *hoć-u* p. 7. l. 2., — *ć-u* p. 3. l. 17., — *vi-j-u* p. 5. l. 18. i p. 38. l. 33., — *živ-l-j-u* p. 16. l. 21., — *mn-j-u* p. 18. l. 5., — *uzdarž-i-m* p. 22. l. 39., — *žel-i-m* p. 36. l. 9.

δδ) glagola IV. razreda: *ushod-i-m* p. 3. l. 21., — *postav-l-j-u* p. 4. l. 12., — *stav-l-j-u* p. 5. l. 20., — *priprav-l-j-u* p. 44. l. 39., — *ljub-l-j-u* p. 70. l. 18., — *vrać-u* p. 24. l. 25., — *pogar-j-u* p. 58. l. 17., — *mol-j-u* p. 17. l. 3., — *noš-u* p. 56. l. 10., — *uskriš-u* p. 73. l. 28., — *učin-j-u* p. 9. l. 10., — *čin-j-u* p. 45. l. 15., — *govor-u* p. 6. l. 35., — *mol-i-m* p. 9. l. 16., — *pri-mist-i-m* p. 28. l. 15.

εε) glagola V. razreda: V. 1. *stavlj-a-m* p. 6. l. 8., — *jim-a-m* p. 6. l. 9., — *im-a-m* p. 7. l. 23., — *nim-a-m* p. 8. l. 28., — *opovid-a-m se* (valjda pogriešno mjesto *spovid-a-m*) p. 13. l. 33., — *sliš-a-m* p. 21. l. 15., — *naha-j-a-m* p. 32. l. 19., — *okop-a-m* p. 32. l. 21., — *blagoslivlj-a-m* p. 42. l. 8., — *vrać-a-m* p. 69. l. 17., — V. 2. *sal-j-u* p. 5. l. 13., — *pošal-j-u* p. 69. l. 27., — *prigib-l-j-u* p. 26. l. 32.. — *piš-u* p. 48. l. 31., — *laž-u.* p. 48. l. 31., — *plač-u* p. 72. l. 20., — *usdiš-u* p. 72. l. 20.

ζζ) glagola VI. razreda: *vir-u-j-u* p. 3. l. 1., — *prikaz-u-j-u* p. 13. l. 38., — *sram-u-j-e-m se* p. 21. l. 19., — *očit-u-j-u* p. 48. l. 18., — *svidok-u-j-u* p. 48. l. 31., i t. d.

b) 2. osoba singulara, i to:

α) glagola bez spojnoga glasa: *si* p. 3. l. 17., — *ni-si* p. 1. l. 32., — *je-si* p. 36. l. 17., — *di-š* p. 8. l. 12., — *gre-š* p. 7. l. 15., — *da-š* p. 53. l. 8.

β) glagola sa spojnim glasom:

αα) glagola I. razreda: I. 1. *izved-e-š* p. 78. l. 15., — I. 2. *uliz-e-š* p. 13. l. 28., — I. 3. *živ-e-š* p. 41. l. 15., — I. 4. *reč-e-š* p. 13. l. 33., — *mor-e-š* p. 15. l. 33., — I. 5. *vazm-e-š* p. 13. l. 30., — *izm-e-š* p. 15. l. 36., — *počn-e-š* p. 27. l. 16., — I. 6. *poi-d-e-š* p. 13. l. 31., — *ču-j-e-š, zna-š* p. 45. l. 32., — *bu-d-e-š* p. 26. l. 15.

ββ) glagola II. razreda: *spome-n-e-š* p. 19. l. 22.

γγ) **glagola III. razreda:** III. 1. *um-i-š* p. 8. l. 12., — III. 2. *vid-i-š* p. 15. l. 32., — *hoć-e-š* p. 39. l. 20., — *ć-e-š* p. 50. l. 19., — *mn-i-š* p. 47. l. 14., — *pomn-i-š se* p. 52. l. 16., — *uzdarž-i-š* p. 13. l. 29.

δδ) **glagola IV. razreda:** *oprav-i-š* p. 13. l. 29., — *uč-i-š* p. 36. l. 18., — *progon-i-š* p. 39. l. 17., — *napun-i-š* p. 40. l. 2., — *čin-i-š* p. 45. l. 22., — *odriš-i-š* p. 48. l. 16., — *slav-i-ši* p. 86. l. 1.

εε) **glagola V. razreda:** V. 1. *smišlj-a-š* p. 15. l. 33., — *im-a-š* p. 21. l. 24., — *gljed-a-š* p. 36. l. 19., — *progled-a-š* p. 40. l. 2., — *pušć-a-š* p. 43. l. 9., — *učuv-a-š* p. 75. l. 16., — V. 2. *plač-e-š* p. 3. l. 12., — *jišć-e-š* p. 3. l. 15., — *odniml-j-e-š* p. 31. l. 4., — *pošal-j-e-š* p. 42. l. 2., — *zavež-e-š* p. 48. l. 15., — *uzdviž-e-š* p. 74. l. 16., — V. 3. *odren-e-š* p. 80. l. 35.

ζζ) **glagola VI. razreda:** *prikaz-u-j-e-š* p. 19. l. 21., — *primišć-u-j-e-š* p. 31. l. 5., — *cesar-u-j-e-š* p. 41. l. 15., — *ver-u-j-e-š* p. 45. l. 10., — *vir-u-j-e-š* p. 73. l. 20.

c) **3. osoba singulara, i to:**

α) **glagola bez spojnoga glasa:** *je* p. 1. l. 4., — *ni* p. 1. l. 4., — *jes-t* p. 1. l. 39., — *di* p. 5. l. 16., — *gre* p. 85. l. 18., — *da-t* p. 15. l. 26., — *da* p. 73. l. 24., — *poda* p. 26. l. 34.

β) **glagola sa spojnim glasom:**

αα) **glagola I. razreda:** I. 1. *smet-e-t* p. 4. l. 14., — *popad-e* p. 6. l. 4., — *gred-e* p. 6. l. 38., — *ukred-e* p. 11. l. 3., — *sed-e* p. 20. l. 12., — *rest-e*, *pred-e* p. 26. l. 2., — *smet-e* p. 52. l. 28., — *pad-e-t* p. 62. l. 15., — I. 2. *uliz-e* p. 2. l. 38., — *pas-e* p. 25. l. 38., — *dones-e* p. 58. l. 22., — *griz-e* p. 67. l. 15., — I. 3. *živ-e* p. 34. l. 33., — *živ-e-t* p. 90. l. 8., — *obasp-e* p. 91. l. 15., — I. 4. *rastarž-e* p. 6. l. 5., — *mor-e* p. 7. l. 13., — *posič-e-t*, *varž-e-t* p. 20. l. 37., — *pomož-e* p. 30. l. 15., — *pomor-e* p. 52. l. 17., — *izvarž-e-t* p. 58. l. 27., — *obuč-e* p. 71. l. 30., — I. 5. *vazm-e* p. 7. l. 3., — *požan-j-e* p. 26. l. 24., — *obujm-e* p. 29. l. 3., — *prim-e* p. 39. l. 32., — *odnem-e* p. 52. l. 20., — I. 6. *ubi-j-e* p. 2. l. 28., — *da-j-e* p. 6. l. 2., — *doi-d-e* p. 7. l. 19., — *bu-d-e* p. 7. l. 26., — *zabu-d-e* p. 7. l. 33., — *pokri-j-e-t* p. 8. l. 23., — *usta-n-e-t* p. 8. l. 33., — *pri-d-e* p. 24. l. 36., — *odi-j-e* p. 26. l. 5., — *zna* p. 26. l. 8., — *pozna* p. 30. l. 6., — *oti-d-e* p. 41. l. 38., — *poj-d-e* p. 44. l. 25., — *poi-d-e* p. 45. l.

39., — *izaj-d-e* p. 51. l. 1., — *i-d-e* p. 45. l. 33., — *osta-n-e* p. 57. l. 25., — *odai-d-e* p. 61. l. 6., — *sta-n-e* p. 72. l. 36., — *sai-d-e* p. 90. l. 7., — I. 7. *vr-e* p. 13. l. 37., — *umr-e* p. 34. l. 33.

ββ) glagola II. razreda: *pobig-n-e* p. 6. l. 4., — *spome-n-e* p. 6. l. 39., — *priteg-n-e* p. 11. l. 23., — *sah-n-e* p. 29. l. 4., — *pobig-n-e* p. 41. l. 38., — *razsva-n-e* p. 51. l. 1., — *prig-n-e* p. 52. l. 28., — *poči-n-e-t* p. 60. l. 29., — *uskars-n-e* p. 70. l. 30., — *sti-n-e* p. 72. l. 30., — *isgi-n-e* p. 72. l. 31.

γγ) glagola III. razreda: III.'1. *razum-i* p. 37. l. 30., — III. 2. *hoć-e* p. 1. l. 6., — *pristoj-i* p. 6. l. 6., — *boj-i* p. 15. l. 17., — *mn-i* p. 22. l. 2., — *stoj-i* p. 22. l. 2., — *tarp-i* p. 33. l. 29., — *vid-i* p. 36. l. 20., — *sliš-i*, *bd-i* p. 53. l. 33., — *ć-e-t* p. 53. l. 34., — *izgor-i* p. 58. l. 28.

δδ) glagola IV. razreda: *ostav-i-t* p. 6. l. 4., — *govor-i* p. 6. l. 32., — *ljub-i* p. 8. l. 8., — *otvor-i* p. 8. l. 36., — *osud-i-t* p. 10. l. 6., — *odpust-i-t* p. 15. l. 26., — *čin-i* p. 20. l. 34., — *uzvis-i*, *poniz-i-t*, *poniz-i*, *uzvis-i-t* p. 23. l. 3., — *razmisl-i* p. 52. l. 25., — *nenavid-i* p. 59. l. 40., i t. d.

εε) glagola V. razreda: V. 1. *pripovid-a* p. 1. l. 11., — *dobiv-a* p. 4. l. 38., — *jim-a* p. 5. l. 7., — *im-a* p. 6. l. 38., — *priklad-a*, *ogljed-a* p. 7. l. 31., — *upit-a* p. 8. l. 13., — *pokriv-a* p. 10. l. 18., — *nim-a* p. 16. l. 30., — *proklin(j)-a* p. 22. l. 21., — *pomanjk-a* p. 33. l. 6., — *zgaj-a* p. 55. l. 30., — V. 2. *prikaž-e* p. 3. l. 26., — *prijim-l-j-e* p. 8. l. 36., — *zakol-j-e* p. 11. l. 3., — *odnim-l-j-e* p. 21. l. 18., — *meć-e* p. 26. l. 5., — *trep-l-j-e* p. 28. l. 9., — *jišć-e* p. 68. l. 8., — V. 3. *zov-e* p. 1. l. 25., — *uzzov-e* p. 11. l. 18., — *izren-e* p. 79. l. 8., — *arv-e* p. 80. l. 5., — *oper-e* p. 80. l. 6., — *prizov-e* p. 86. l. 39., — *odren-e* p. 92. l. 19., — V. 4. *posi-j-e* p. 26. l. 22., — *si-j-e* p. 26. l. 23., — *psu-j-e* p. 33. l. 14.

ζζ) glagola VI. razreda: *očit-u-j-e* p. 1. l. 17., — *vir-u-j-e* p. 4. l. 40., — *svidok-u-j-e* p. 5. l. 1., — *uzvir-u-j-e* p. 10. l. 6., — *udilj-u-j-e* p. 10. l. 23., — *blag-u-j-e* p. 16. l. 24., — *oživ-lj-u-j-e* p. 23. l. 36., — *isprazn(j)-u-j-e* p. 23. l. 39., — *potri-b-u-j-e* p. 31. l. 37., — *izkuš-u-j-e* p. 44. l. 1., — *ver-u-j-e* p. 45. l. 14., — *očit-u-j-e* p. 48. l. 26., — *smuć-u-j-e* p. 55. l. 32., — *potrib-u-j-e* p. 69. l. 13., — *sagriš-u-j-e* p. 75. l. 34., — *razlu-č-u-j-e* p. 76. l. 4.

d) 1. osoba plurala, i to:

α) glagola bez spojnoga glasa: *s-mo* p. 1. l. 15., — *nis-mo* p. 10. l. 36., — *jes-mo* p. 5. l. 38., — *vi-mo* p. 6. l. 32.

β) glagola sa spojnim glasom:

αα) glagola I. razreda: I. 1. *procvat-e-mo* p. 87. l. 5., — I. 3. *živ-e-mo* p. 26. l. 11., — I. 4. *reč-e-mo* p. 29. l. 33., — *mor-e-mo* p. 45. l. 3., — *užež-e-mo* p. 89. l. 2., — I. 6. *bu-d-e-mo* p. 7. l. 8., — *zna-mo* p. 8. l. 12., — *vapi-j-e-mo* p. 21. l. 9., — *nepristа-j-e-mo* p. 37. l. 18., — *izai-d-e-mo* p. 59. l. 3., — *napi-j-e-mo* p. 78. l. 8., — *izai-d-e-mo* p. 85. l. 32., — *pri-d-e-mo* p. 85. l. 34., i t. d.

ββ) glagola II. razreda: *poteg-n-e-mo* p. 74. l. 8.

γγ) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-mo* p. 15. l. 9., — *žel-i-mo* p. 40. l. 34., — III. 2. *tarp-i-mo* p. 58. l. 14., — *oživ-i-mo* p. 5. l. 38., — *darž-i-mo* p. 75. l. 3.

δδ) glagola IV. razreda: *slav-i-mo* p. 14. l. 28., — *hod-i-mo* p. 19. l. 29., — *govor-i-mo* p. 45. l. 36., — *ushod-i-mo* p. 70. l. 27.

εε) glagola V. razreda: V. 1. *im-a-mo* p. 15. l. 6., — *pit-a-mo* p. 27. l. 3., — *uf-a-mo* p. 36. l. 4., — *jim-a-mo* p. 50. l. 38., — *zazlamen-a-mo* p. 56. l. 19. i t. d.

ζζ) glagola VI. razreda: *navišć-u-j-e-mo* p. 2. l. 33., — *vir-u-je-mo* p. 8. l. 13., — *svidok-u-j-e-mo* p. 15. l. 10.

e) 2. osoba plurala, i to:

α) glagola bez spojnoga glasa: *s-te* p. 4. l. 7., — *nis-te* p. 25. l. 20., — *jes-te* p. 46. l. 25., — *vi-ste* p. 1. l. 10.

β) glagola sa spojnim glasom:

αα) glagola I. razreda: I. 1. *uved-e-te* p. 78. l. 24., — I. 2. *uliz-e-te* p. 12. l. 6., — I. 4. *mor-e-te* p. 22. l. 5., — I. 5. *vazm-e-te* p. 30. l. 28., — I. 6. *bu-d-e-te* p. 6. l. 28., — *pozna-te* p. 20. l. 38., — *zna-te* p. 22. l. 19., — *naj-d-e-te* p. 24. l. 8., — *poj-d-e-te* p. 57. l. 24.

ββ) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γγ) glagola III. razreda: III. 2. *ć-e-te* p. 1. l. 6., — *vid-i-te* p. 6. l. 31., — *hoć-e-te* p. 8. l. 7., — *mn-i-te* p. 9. l. 1., — *stoj-i-te* p. 9. l. 38., i t. d.

δδ) glagola IV. razreda: *odpust-i-te* p. 5. l. 14., — *upros-i-te* p. 8. l. 2., — *oblom-i-te* p. 21. l. 5., — *pros-i-te* p. 50. l. 21., — *posid-i-te* p. 67. l. 13., — *hod-i-te* p. 27. l. 23.

εε) glagola V. razreda: V. 1. *prigovar-a-te* p. 6. l. 33., — *im-a-te* p. 7. l. 2., — *spomin-a-te* p. 23. l. 7., — *jim-a-te* p. 54.

l. 34., — *zabavlj-a-te* p. 70. l. 36., — V. 2. *išć-e-te* p. 1. l. 4., — *prikaž-e-te* p. 30. l. 14., — *jišć-e-te* p. 42. l. 23., — *prijim-l-j-e-te* p. 45. l. 37.

ζζ) glagola VI. razreda: *vir-u-j-e-te* p. 5. l. 30., — *sram-u-j-e-te* p. 20. l. 25., — *potrib-u-j-e-te* p. 26. l. 8., — *izkuš-u-j-e-te* p. 36. l. 21., — *ver-u-j-e te* p. 44. l. 36., — *glad-u-j-e-te* p. 64. l. 30.

f) 3. osoba plurala, i to:

α) glagola bez spojnoga glasa: *s-u* p. 1. l. 4., — *s u-t* p. 22. l. 9., — *nis-u* p 6. l. 3., — *jes-u* p. 2. l. 32. U ostalom svi ti oblici imadu takodjer već spojni glas u toj osobi.

β) glagola sa spojnim glasom:

αα) glagola I. razreda: I. 1. *č-tu* (štampano *čt-uu*) p. 2. l. 27., — *klad-u* p. 20. l. 13., — *gred-u* p. 28. l. 8., — *prorest-u* p. 30. l. 2., — *pad-u* p. 29. l. 7., — I. 2. *sliz-u* p. 37. l. 32., *uliz-u* p. 49. l. 11., — I. 3. *živ-u* p. 63. l. 16., — I. 4. *prorek-u-t* p. 11. l. 15., — *odvarg-u* p. 41. l. 10., — *primog-u-t* p. 48. l. 13., — *mog-u* p. 61. l. 19., — *rek-u* p. 64. l. 3., — I. 5. *prim-u* p. 12. l. 7., — *prim-u-t* p. 21. l. 20., — *obujm-u* p. 54. l. 34., — *prokun-u* p. 64. l. 2., — *vasm-u* p. 85. l. 5., — I. 6. *pozna-j-u* p. 1. l. 29., — *sta-n-u* p. 3. l. 1., — *da-j-u* p. 5. l. 2., — *zna-j-u-t* p. 6. l. 7., — *ri-j-u* (?) p. 6. l. 13., — *oti-d-u* p. 9. l. 26., — *bu-d-u-t* p. 11. l. 25., — *pri-d-u* p. 17. l. 1., — *nado-da-d-u-t* p. 26 l. 9., — *izi-d-u-t* p. 29. l. 38., — *mimoi-d-u* p. 53. l. 25., — *ču-j-u* p. 64. l. 25., — *prid-a-d-u* p. 70. l. 29., — *doi-d-u* p. 72. l. 28., — *zna-j-u* p. 86. l. 3., — I. 7. *obastr-u* p. 22. l. 11., — *prostr-u* p. 22. l. 12., — *vr-u* p. 62. l. 37.

ββ) glagola II. razreda: *uzdvig-n-u-t* p. 46. l. 37., — *gas-n-u* p. 68. l. 29., — *tak-n-u* p. 82. l. 21.

γγ) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-(j)-u* p. 51. l. 4., — *žel-i-j-u* p. 61. l. 19., — III. 2. *boj-e* p. 2. l. 24., — *vid-e* p. 2. l. 38., — *hot-e* p. 38. l. 9., — *bd-e, stoj-e* p. 42. l. 6., — *tarp-e* p. 64. l. 1., — *ć-e* p. 71. l. 28., — *t-e* p. 72. l. 26., — *hoć-e* p. 74. l. 10.

δδ) glagola IV. razreda: *govor-e* p. 2. l. 3., — *odpust-e* p. 5. l. 15., — *napun-e* p. 12. l. 14., — *okus-e-t* p. 17. l. 14., — *po-stav-e* p. 20. l. 15., — *hod-e* p. 36. l. 28., — *odgon-e* p. 41. l.

8., — *sagriš-e-t* p. 51. l. 32., — *zapust-e* p. 63. l. 15., — *osud-e* p. 79. l. 28., — *hval-e-t* p. 75. l. 22.

εε) glagola V. razreda: V. 1. *raspravlj-a-j-u* p. 6. l. 14., — *im-a-j-u* p. 7. l. 26., — *ček-a-j-u* p. 20. l. 5., — *nim-a-j-u* p. 20., l. 6., — *pripovid-a-j-u* p. 38. l. 12., — *saziv-a-j-u* p. 39. l. 35., — *čuv-a-j-u* p. 47. l. 25., — *žej-a-j-u* p. 63. l. 37., — *sliš-a-j-u* p. 71. l. 13., — *jim-a-j-u* p. 72. l. 3., — *klanj-a-j-u-t* p. 75. l. 22., — *blagoslivlj-a-j-u* p. 86. l. 4., — V. 2. *jišć-u* p. 26. l. 7., — *pošal-j-u* p. 38. l. 11., — *prikaž-u* p. 42. l. 36., — *obriž-u* p. 47. l. 4., — *plač-u* p. 63. l. 36., — *trepeć-u-t* p. 75. l. 22., — *prijim-l-j-u* p. 86. l. 20., — V. 3. *arv-u* p. 21. l. 7., — *zov-u* p. 38. l. 6., — *proren-u* p. 64. l. 3., — *izren-u* p. 64. l. 33., — V. 4. *si-j-u* p. 25. l. 37.

ζζ) glagola VI. razreda: *obsluž-u-j-u* p. 4. l. 1., — *vir-u-j-u* p. 4. l. 17., — *odpušć-u-j-u-t* p. 12. l. 29., — *potrib-u-j-u* p. 17. l. 36., — *prikaz-u-j-u* p. 32. l. 6., — *izkuš-u-j-u* p. 36. l. 31., *navišć-u-j-u* p. 38. l. 12., — *obsluž-u-j-u* p. 38. l. 13., — *blag-u-j-u* p. 51. l. 30., — *prosvitlju-j-u* p. 51. l. 32., — *smuć-u-j-u* p. 55. l. 29., — *naslid-u-j-u-t* p. 71. l. 24.

C) imperfect.

a) 1. osoba singulara, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *gred-i-h* p. 48. l. 22., — I. 6. *bi-h* p. 53. l. 26., — *zna-h* p. 46. l. 18.

β) glagola II. razreda. nisam našao primjera.

γ) glagola III. razreda: nisam našao primjera.

δ) glagola IV. razreda: *govor-a-h* p. 36. l. 29., — *ro-j-a-h* p. 53. l. 20.

ε) glagola V. razreda: V. I. *proganj-a-h* p. 48. l. 21., — *sliš-a-h* p. 56. l. 20., — *pit-a-h* p. 87. l. 31., — V. 3. *arv-a-h* p. 48. l. 22.

ζ) glagola VI. razreda: *naslaj-eva-h* (*se*) p. 53. l. 27.

b) 2. i 3. osoba singulara, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *gred-i-š-e* p. 1. l. 28., — *kre-d-i-š-e* p. 33. l. 27., — *rest-i-š-e* p. 57. l. 32., — I. 4. — *mo-g-a-š-e* p. 28. l. 6., — I. 5. *kun-i-š-e* p. 5. l. 35., — I. 6. *bi-š-e*

p. 1. l. 14., — *bi* p. 5. l. 32., — *sta-š-e* p. 18. l. 17., — *zna-š-e* p. 47. l. 35., — *bi-j-a-š-e* p. 42. l. 40.

β) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *im-i-š-e* p. 32. l. 24., — *jim-i-š-e* p. 35. l. 19., — III. 2. *mn-ja-š-e* p. 3. l. 15., — *tarp-l-ja-š-e* p. 5. l. 35., — *lež-a-š-e* p. 12. l. 37., — *ht-i-š-e* p. 22. l. 40., — *vi-ja-š-e* p. 39. l. 24., — *hot-ija-š-e* p. 52. l. 35., — *si-ja-š-e* p. 12. l. 21., — *bo-ja-š-e* p. 52. l. 35.

δ) glagola IV. razreda: *čin-ja-š-e* p. 2. l. 9., — *govor-a-š-e* p. 2. l. 16., — *ljub-l-ja-š-e* p. 4. l. 27., — *odho-ja-š-e* p. 9. l. 37., — *uč-a-š-e* p. 18. l. 20., — *mol-ja-š-e* p. 22. l. 36., — *sho-ja-š-e* p. 24. l. 14., — *mimoho-ja-š-e* p. 25. l. 4., — *uho-ja-š-e* p. 32. l. 1., — *vesel-ja-š-e* p. 32. l. 38., — *nevol-ja-š-e* p. 35. l. 64., — *proš-a-š-e* p. 47. l. 9., — *pribrod-i-š-e* p. 33. l. 10, i t. d.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *otvor-a-š-e* p. 2. l. 17., — *pri-povid-a-š-e* p. 11. l. 35., — *zamir-a-š-e* p. 11. l. 36., — *im-a-š-e* p. 21. l. 13., — *klanj-a-š-e* p. 37. l. 4., — *jim-a-š-e* p. 47. l. 28., — *pit-a-š-e* p. 48. l. 4., — *sliš-a-š-e* p. 52. l. 14., — *čuv-a-š-e* p. 52. l. 36., — V. 2. *jisk-a-š-e* p. 64. l. 26., — *isk-a-š-e* p. 69. l. 9., — *zov-i-š-e* p. 1. l. 31.

ζ) glagola VI. razreda: *navišć-eva-š-e* p. 3. l. 5., — *potri-b-ova-š-e* p. 4. l. 36., — *približ-eva-š-e* p. 22. l. 7., — *uliz-ova-š-e* p. 25. l. 5., — *prikaz-ova-š-e* p. 32. l. 2., — *naslid-ova-š-e* p. 37. l. 6., — *pogarj-eva-š-e* p. 40. l. 10., — *napast-ova-š-e* p. 42. l. 4., — *okruž-eva-š-e* p. 53. l. 22., — *utvarj-eva-š-e* p. 53. l. 26.

c) 1. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *jid-i-h-o-mo* p. 84. l. 26., — I. 6. *pozna-s-mo* p. 15. l. 12., — *bih-om-o* p. 50. l. 37.

β) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola III. razreda: III. 2. *mn-ja-h-o-mo* p. 62. l. 32., — *si-ja-h-o-mo* p. 84. l. 26.

δ) glagola IV. razreda: nisam našao primjera.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *uf-a-h-o-mo* p. 1. l. 37.

ζ) glagola VI. razreda: *vir-ova-s-mo* p. 15. l. 12.

d) 2. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *gred-i-h-o-te* p. 22. l. 19., — I. 6. *bi-h-o-te* p. 20. l. 23., — *bi-s-te* p. 20. l. 24.

β) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola III., IV., V. i VI. razreda: nisam našao primjera.

e) 3. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *gred-i-h-u* p. 1. l. 24., — I. 4. *mog-a-h-u* p. 27. l. 11., — *starz-i-h-u* p. 47. l. 26., — *tuc-i-hu* p. 63. l. 29., — I. 5. *kun-i-h-u* p. 5. l. 35., — I. 6. *bi-h-u* p. 1. l. 27., — *di-h-u* p. 29. l. 22., — *sta-h-u* p. 39. l. 22., — *poi-d-i-h-u* p. 59. l. 34., — I. 7. *ster-i-h-u* p. 85. l. 23.

Jedini oblik 3. osobe duala iest: I 4. *tec-i-h-o-ta* p. 4. l. 29.

β) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *im-i-h-u* p. 11. l. 38., — — III. 2. *hot-i-h-u* p. 6. l. 33., — *ht-i-h-u* p. 33. l. 34.. — *vi-ja-h-u* p. 39. l. 23.

δ) glagola IV. razreda: *govor-a-h-u* p. 1. l. 26., — *isho-ja-h-u* p. 11. l. 39., — *obho-ja-h-u* p. 12. l. 9., — *noš-a-h-u* p. 12. l. 25., — *hval-ja-h-u* p. 12. l. 38., — *priho-ja-h-u* p. 21. l. 39., — *mol-ja-h-u* p. 23. l. 22., — *čin-ja-h-u* p. 28. l. 31., — *uho-ja-h-u* p. 31. l. 38., — *ču-ja-h-u* (*se*) p. 40. l. 6., — *uvo-ja-h-u* p. 43. l. 6., — *vesel-ja-h-u* p. 47. l. 3., — *iznoš-a-h-u* p. 57. l. 33., itd.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *ček-a-h-u* p. 3. l. 29., — — *gljed-a-h-u* p. 9. l. 36., — *puc-a-h-u* p. 18. l. 26., — *jim-a-h-u* p. 20. l. 14., — *uf-a-h-u* p. 22. l. 33., — *pripovid-a-h-u* p. 23. l. 28., — *pit-a-h-u* p. 29. l. 24., — *rug-a-h-u* p. 37. l. 14., — *sliš-a-h-u* p. 39. l. 22., — *čuv-a-h-u* p. 47. l. 29., — *povrać-a-h-u* p. 59. l. 34., — *prijim-a-h-u* p. 70. l. 2., — *lam-a-h-u* p. 85. l. 22., — V. 2. *dotic-a-h-u* p. 59. l. 31., — *jisk-a-h-u* p. 67. l. 37., — *prostir-a-h-u* p. 87. l. 3., — *ster-a-h-u* p. 87. l. 11., — *isk-a-h-u* p. 12. l. 25., — V. 3. *per-i-h-u* p. 18. l. 19., — *zov-i-h-u* p. 47. l. 4.

ζ) glagola VI. razreda: *upit-ova-h-u* p. 9. l. 29., — *kup-ova-h-u* p. 22. l. 15., — *pogarj-eva-h-u* p. 22. l. 34., — *proglaš-eva-h-u* p. 47. l. 13., — *vir-ova-h-u* p. 57. l. 32., — *ozdravlj-eva-h-u* p. 57. l. 38., — *naslid-ova-h-u* p. 85. l. 24.

D) aorist.

a) 1. osoba singulara, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *izved-o-h*: p. 30. l. 36, — *isved-o-h* p. 87. l. 26., — *prived-o-h* p. 88. l. 25., — I. 4. *rek-o-h* p. 46. l. 11., — *odbig-o-h* p. 88. l. 22., — I. 6. *izi-d-o-h*, *pri-d-o-h* p. 8. l. 10.,

— *da-h* p. 46. l. 35., — *prista-h* p. 48. l. 28., — *poj-d-o-h* p. 48. l. 28., — *pobi-h* p. 88. l. 5.

β) glagola II. razreda: *poči-nu-h* p. 52. l 2. i p. 71. l. 7.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *jim-i-h* p. 87. l. 36., — III. 2. *vid-i-h* p. 48. l. 30.

δ) glagola IV. razreda: *učin-i-h* p. 9. l. 20., — *smisl-i-h* p. 31. l. 13., — *prost-i-h* p. 35. l. 33., — *stav-i-h* p. 46. l. 10., — — *ukoren-i-h* p. 71. l. 7.

ε) glagola V. razreda: V. 2. *posl-a-h* p. 88. l. 3., — *svez-a-h* p. 88. l. 9., — V. 3. *zazv-a-h* p. 46. l. 9., — *obra-h* p. 88. l. 16.

ζ) glagola VI. razreda: nisam našao primjera.

b) 2. i 3. osoba singulara, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *sed-e* p. 10. l. 12., — *pad-e* p. 18. l. 29., — *prorest-e* p. 49. l. 2., — *uzved-e* p. 55. l. 11., — *prived-e* p. 88. l. 27., — I. 2. *uliz-e* p. 4. l. 31., — *izne* p. 24. l. 23., — *prines-e* p. 53. l. 11., — *privez-e* p. 63. l. 7., — *dones-e* p. 86. l. 12., — I. 3. *iskub-e* p. 88. l. 5., — I. 4. *reč-e* p. 1. l. 3., — *poteč-e* p. 4. l. 26., — *priteč-e* p. 4. l. 30., — *varž-e* p. 35. l. 29., — *usič-e* p. 53. l. 11., — I. 5. *vaze* p. 2. l. 13., — — *poča* p. 3. l. 37., — *poče* p. 9. l. 11., — *prija* p. 9. l. 36., — *obuja* p. 18. l. 31., — *ja* p. 24. l. 22., — *priča* p. 22. l. 29., — *zaća* p. 36. l. 4., — *poja* p. 70. l. 26., — *raspe* p. 88. l. 11., — I. 6. *bi* p. 2. l. 12., — *poda* p. 1. l. 17., — *sta* p. 2. l. 36., — — *nai-d-e* p. 3. l. 5., — *doj-d-e* p. 3. l. 6., — *pri-d-e* p. 3. l. 22., — *izi-d-e* p. 4. l. 28., — *oti-d-e* p. 7. l. 32., — *da* p. 8. l. 20., — *uzi-d-e* p. 9. l. 21., — *pozna* p. 32. l. 31., — *mimoi-d-e* p. 24. l. 17., — *poj-d-e* p. 25. l. 4., — *usta* p. 39. l. 23., — *sta* p. 52. l. 15., — *napi* p. 78. l. 22., — I. 7. *prostri* p. 32. l. 29.

β) glagola II. razreda: *uskas-nu* p. 1. l. 19., — *prig-nu* p. 3. l. 9., — *duh-nu* p. 5. l. 14., — *tak-nu* 23. p. l. 24., — *ga-nu* p. 24. l. 20., — *uzdvig-nu* p. 29. l. 23., — *zamuk-nu* p. 34. l. 13., — *obsi-nu* p. 39. l. 16., — *prosi-nu* p. 74. l. 7., — *obar-nu* p. 80. l. 32.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *jim-i* p. 68. l. 10., — III. 2. *približ-a* p. 1. l. 28., — *vid-i* p. 25. l. 7., — *hot-i* p. 35. l. 18., — *ht-i* p. 35. l. 28., — *uzdarž-a* p. 44. l. 10.

δ) glagola IV. razreda: *ućin-i* p. 1. l. 15., — *uskris-i* p. 1. l. 17., — *odgovor-i* p. 1. l. 31., — *blagoslov-i*, *razlom-i* p. 2. l.

13., — *karst-i* p. 3. l. 2., — *prosvist-i* p. 10. l, 2., — *mol-i* p. 35. l. 33., — *zgod-i* p. 39. l. 15., — *pogub-i* p. 47. l. 21., — *posumnj-i* p. 49. l. 24.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *pomaz-a* p. 1. l. 12., — *pogljed-a* p. 3. l. 9., — *ukaz-a* p. 5. l. 11., — *upit-a* p, 27. l. 31., — *sliš-a* p. 39. l. 16., — V. 2. *posl-a* p. 15. l. 2., — *proplak-a* p. 22. l. 8., — *zavez-a* p. 24. l. 20., — *upis-a* p. 47. l. 9., — *ukaz-a* p. 49. l. 1., — *svez-a* p. 52. l. 31., — *opas-a* p. 57. l. 14., — V. 3. *nazv-a* p. 16. l. 38., — *zazv-a* p. 21. l. 15., — *opra* p. 55. l. 19., — *popl(j)uv-a* p. 88. l. 4.

ζ) glagola VI. razreda: *vir-ova* p. 4. l. 36., — *blag-ova* p. 40. l. 4., — *prorok-ova* p. 47. l. 16., — *očit-ova* p. 48. l. 11., — *dar-ova* p. 70. l. 22.

c) 1. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 4. *mog-o-s-mo* p. 29. l. 25., — I. 6. *bi-s-mo* p. 15. l. 3., — *pozna-s-mo* p. 15. l. 31.

β) glagola II. razreda: ne ima primjera.

γ) glagola III. razreda: III. 2. *vid-i-s-mo* p. 15. l. 10.

δ) glagola IV., V. i VI. razreda: ne ima primjera.

d) 2. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *uved-o-s-te* p. 84. l. 27., — I. 6. *bi-s-te* p. 7. l. 14.

β) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-s-te* p. 68. l. 16.

δ) glagola IV. razreda: *učin-i-s-te* p. 22. l. 17.

ε) glagola V. i VI. razreda: nisam našao primjera.

e) 3. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *izved-o-š-e* p. 1. l. 22., — *pad-o-š-e* p. 21. l. 36., — *susrit-o-š-e* p. 25. l. 6., — *prived-o-š-e* p. 33. l. 11. — I. 2. *uliz-o-š-e* p. 3. l. 2., — *uzliz-o-š-e* p. 12. l. 27., — *povez-o-š-e* p. 18. l. 35., — *dones-o-š-e* p. 29. l. 7., — *pones-o-š-e* p. 42. l. 35., — *poni-š-e* p. 68. l. 24., — *uliz-o-š-e* p. 68. l. 32., — I. 4. *rek-o-š-e* p. 1. l. 34., — *odvarg-o-š-e* p. 4. l. 15., — *potak-o-š-e* p. 31. l. 14., — *uzdvig-o-š-e* p. 50. l. 8., — I. 5. *prope-š-e* p. 1. l. 37., — *poča-š-e* p. 3. l. 37., — *ja-š-e* p. 18. l. 32., — *vaze-š-e* p. 53. l. 13., — I. 6. *prida-š-e* p. 1. l. 36., — *pri-d-o-š-e* p. 2. l. 2., — *poi-d-o-š-e* p. 2. l. 3., — *pozna-š-e* p. 2. l. 14., — *uni-d-o-š-e* p. 2. l. 17., — *sta-š-e* p. 9. l. 37., — *doj-d-o-š-e* p. 22. l. 2., — *oti-d-o-š-e* p. 34. l. 2., —

naj-d-o-š-e p. 34. l. 10., — *obaj-d-o-š-e* p. 63. l. 27., — *nai-d-o-š-e* p. 63. l. 31., — *izai-d-o-š-e* p. 87. l. 9., — I. 7. *odri-š-e* p. 24. l. 15., — *umriš-e* p. 63. l. 27.

β) glagola II. razreda: *priteg-nu-š-e* p. 2. l. 10., — *mahnu-š-e* p. 18. l. 26., — *pogib-o-š-e* p. 21. l. 37., — *pogin-u-š-e* p. 21. l. 39., — *uzdvig-nu-š-e* p. 25. l. 6., — *us-nu-š-e* p. 68. l. 26.

γ) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-š-e* p. 51. l. 3., — III. 2. *vid-i-š-e* p. 1. l. 1., — *omuč-a-š-e* p. 27. l. 9.

δ) glagola IV. razreda: *pristruš-i-š-e* p. 1. l. 2., — *otvor-i-š-e* p. 2. l. 14., — *vrat-i-š-e* p. 2. l. 17., — *spun-i-š-e* p. 2. l. 29., — *obesel-i-š-e* p. 5. l. 11., — *odgovor-i-š-e* p. 20. l. 8., — *zasram-i-š-e* p. 32. l. 38., — *pohval-i-š-e* (štampano *pokval-i-š-e*) p. 63. l. 9.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *pripovid-a-š-e* p. 10. l. 13., — *sliš-a-š-e* p. 24. l. 5., — *svec-a-š-e* p. 36. l. 15., — *zadrim-a-š-e* p. 68. l. 25., — V. 2. *posl-a-š-e* p. 69. l. 36., — V. 3. *izabra-š-e* p. 68. l. 12., — V. 4. *ha-ja-še* p. 34. l. 2.

ζ) glagola VI. razreda: *blag-ova-še* p. 20. l. 15., — *naslid-ova-še* p. 38. l. 22.

E) imperativ.

a) 2. i 3. osoba singulara, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *sed-i* p. 21. l. 23., — I. 2. *odvez-i* p. 18. l. 22., — *uliz-i* p. 29. l. 20., — *pas-i* p. 30. l. 38., — *sliz-i* p. 69. l. 13., — I. 4. *rec-i* p. 3. l. 20., — *pomoz-i* p. 29. l. 13., — *posic-i* p. 32. l. 19., — *moz-i* (3. osoba) p. 41. l. 40., — *odvarz'* p. 55. l. 33., — *odvarz-i* p. 55. l. 36., — *užež-i* p. 89. l. 14., — I. 5. *vazm-i* p. 12. l. 35., — *izm-i* p. 15. l. 35., — *obujm-i* (3. osoba) p. 22. l. 3., — *odnem-i* p. 29. l. 31., — *prim-i* (3. osoba) p. 41. l. 37., — I. 6. *poi-d-i* p. 3. l. 20., — *da-j* p. 5. l. 23., — *bu-d-i* p. 5. l. 25., — *usta-n-i* p. 12. l. 33., — *pi-j* (3. osoba) p. 16. l. 14., — *izi-d-i* p. 17. l. 11., — *zna-j* p. 18. l. 34., — *saj-d-i* p. 34. l. 32., — *poda-j* p. 39. l. 5., — *po-j* p. 39. l. 28., — *obu-j* p. 47. l. 33., — *pri-d-i* (3. osoba) p. 77. l. 27., — I. 7. *zatar-i* p. 42. l. 4., — *prostr-i* p. 52. l. 1.

β) glagola II. razreda: *stis-n-i* (3. osoba) p. 19. l. 4., — *udah-n-i* p. 82. l. 17.

γ) glagola III. razreda: III. 2. *vi-j* p. 5. l. 24., — *nasto-j* p. 65. l. 23., — *povel-i-j* p. 86. l. 13.

δ) glagola IV. razreda: *postav-i* p. 5. l. 24., — *zajm-i* p 8. l. 27., — *iskus-i* (3. osoba) p. 16. l. 13., — *polož-i* p. 37. l. 5., — *zašćit-i* p. 46. l. 32., — *hod-i* p. 49. l. 20., — *poniz-i* (3. osoba) p. 61. l. 39., — *smut-i* (3. osoba) p. 70. l. 12., — *straš-i* (3. osoba) p. 70. l. 13., — *rač-i* p. 89. l. 9., — *zapovi* p. 49. l. 20.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *pribiv-a-j* p. 2. l. 11., — *im-a-j* p. 17. l. 3., *ubij-a-j* p. 19. l. 16., — *sid-a-j* p. 27. l. 14., — *pušć-a-j* p. 32. l. 21., — *uf-a-j* p. 33. l. 12., — *pripovid-a-j* p. 65. l. 23., — *kar-a-j* p. 65. l. 24., — *ispovid-a-j* (3. osoba) p. 70. l. 25., — V. 2. *išć-i* p. 19. l. 6., — *upiš-i* p. 21. l. 23., — *ukaž-i* p. 31. l. 2., — *jišć-i* p. 39. l. 29., — *pošalj-i* p. 41. l. 5., — *pripaš-i* (se) p. 47. l. 33., — V. 2. *pober-i* (3. osoba) p. 84. l. 29., — *isren-i* (3. osoba) p. 86. l. 23.

ζ) glagola VI. razreda: *podilj-u-j* (3. osoba) p. 10. l. 20., — *blag-u-j* (3. osoba) p. 16. l. 14., — *pomil-u-j* p. 27. l. 7., — *smuć-u-j (se)* (3. osoba) p. 44. l. 35., — *naslid u-j* (3. osoba) p. 61. l. 39.

b) 1. osoba plural, i to:

α) glagola I. razreda: I. 4. *moz-i-mo* (opt.) p. 88. l. 36., — I. 5. *žanj-i-mo* p. 26. l. 25., — I. 6. *bu-d-i-mo* p. 26. l. 11., — *prista-j-mo* p. 26. l. 25., — *uzda-j-mo* p. 71. l. 34.

β) glagola II. i III. razreda: nisam našao primjera.

γ) glagola IV. razreda: *ljub-i-mo* p. 16. l. 35.

δ) glagola V. razreda: nisam našao primjera.

ε) glagola VI. razreda: *priljubod-iva-j-mo* p. 21. l. 35., — *izkuš-u-j-mo* p. 21. l. 36.

c) 2. osoba plurala, i to:

α) glagola I. razreda: I. 1. *prived-i-te* p. 85. l. 15., — I. 2. *stres-i-te* p. 12. l. 8., — *dones'-te* p. 29. l. 6., — I. 4. *varz-i-te* p. 18. l. 22., — *rec-i-te* p. 29. l. 30., — I. 5. *vazm-i-te* p. 16. l. 4., — I. 6. *poi-d-i-te* p. 1. l. 5., — *zna-j-te* p. 5. l. 32., — *bu-d-i-te* p. 6. l. 16., — *poj-d-i-te* p. 25. l. 8., — *odi-te* p 33. l. 22., — *odti-d-i-te* p. 37. l. 13., — *da-j-te* p. 50. l. 12., — *zna-j-te* p. 66. l. 17., — *i-d-i-te* p. 85. l. 13., — *odi-j-te* p. 35. l. 5.

β) glagola II. razreda: *spome-n-i-te (se)* p. 59. l. 43.

γ) glagola III. razreda: III. 2. *bo-j-te* p. 6. l. 23., — *vi-j-te* p. 34. l. 18., — *darž-i-te* p. 60. l. 27., — *bdi-te* p. 10. l. 16.

δ) glagola IV. razreda: *ljub-i-te* p. 6. l. 23., — *pros-i-te* p. 8. l. 4., — *nos-i-te* p. 12. l. 4., — *ishod-i-te* p. 12. l. 6. — *obrat-i-te (se)* p. 29. l. 30.

ε) glagola V. razreda: V. 1. *spovida-j-te* p. 8. l. 15., — *im-a-j-te* p. 10. l. 17., — *pribiv-a-j-te* p. 12. l. 6., — *odpušć-a-j-te* p. 15. l. 26., — *čuv-a-j-te (se)* p. 20. l. 30., — *zamir-a-j-te* p. 36. l. 27., — *jim-a-j-te* p. 49. l. 18., — V. 2. *išć-i-te* p. 8. l. 35., — *kuč-i-te* p. 8. l. 36., — *prijim-l-j-i-te* p. 10. l. 19. — *prikaž-i-tc* p. 20. l. 22., — *odvež-i-te* p. 85. l. 14., — V. 3. *zov-i-te* p. 34. l. 9.

ζ) glagola VI. razreda: *rad-u-j-te (se)* p. 12. l. 11., — *blag-u-j-te* p. 16. l. 5., — *min-u-j-te* p. 51. l. 27.

F) **particip praesenta activa.**

a) glagola I. razreda: I. 1. *gred-u-ći* (nom. sg.) p. 3. l. 5., — *rest-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 37. l. 21., — *jid-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 39. l. 26., — *cvat-u-ć-i* (nom. pl. m g.) p. 49. l. 3., — *gred-u-ć-e* (nom. sg. n. g.) p. 59. l. 36., — *jid-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 60. l. 31., — I. 3. *ži-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 4. l. 16., — *živ-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 16. l. 20., — *živ-u-ć-e-ga* p. 80 l. 29., — I. 4. *mog-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 12. l. 26., — *tek-u-ć-u* (acc. sg. f. g.) p. 15. l. l. 27., — I. 5. *žanj-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 26. l. 25., — I. 6. *ste-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 1. l. 9., — *bu-d-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 1. l. 32., — *zna-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 26.. — *uzda-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 25. l. 11., — *vapi-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 29. l. 16., — *prida-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 31. l. 38., — *poj-u-ć-e* (nom. pl. m. g.) p. 34. l. 23., — *pij-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 39. l. 26.

b) glagola II. razreda: nisam našao primjera.

c) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 27. l. 13., — *im-i-j-u-ć-i* (nom. sg. f. g.) p. 32. l. 4., — *jim-i-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 51. l. 14., — III. 2. *sid-e-ć-i* (acc. sg. m. g.) p. 1. l. 1., — *sid-e-ć-i* (acc. uz *dva angela*) p. 3. l. 10., — *mn-e-ć-i* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 16., — *uzdarž-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 10. l. 14., — *živ-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 20. l. 1., — *vid-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 22. l. 7., — *hot-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 12., — *lež-e-ć-i* (acc. sg. m. g.) p. 33. l. 11., — *tež-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 33. l. 28., — *sid-e-ć-i-mi* (instr. pl.

m. g.) p. 27. l. 20., — *sid-e-ć-i-h* (gen. pl. m. g.) p. 34. l. 10., — *vid-e-ć-i-m* (instr. sg. m. g.) p. 41. l. 9., — *gor-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 43. l. 20., — *sp-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 47. l. 28., — *nastoj-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 50. l. 38., — *gor-u-ć-e* (nom. sg. n. g.) p. 2. l. 16., — *vid-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 35. l. 29., — *gor-u-ć-e-ga* (gen. sg. m. g.) p. 59. l. 35., — *gor-u-ć-i-h* (gen. pl. m. g.) p. 59. l. 35.

d) glagola IV. razreda: *hod-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 1. l. 30., — *govor-e-ć-i* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 2., — *mol-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 10., — *karst-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 39., — *slid-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 32., — *blud-e-ć-e* (nom. pl. f. g.) p. 5. l. 39., — *hin-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 7. l. 30., — *shod-e-ć-e-ga* (gen. sg. m. g.) p. 9. l. 33., — *uč-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 12. l. 21., — *rež-e-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 17. l. 18., — *pros-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 37. l. 18., — *plod-e-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 37. l. 21., — *uzhod-e-ć-a* (acc. sg. m. g.) p. 56. l. 16., — *rež-e-ć-e-ga* (acc. sg. m. g.) p. 92. l. 12. itd.

e) glagola V. razreda: V. 1. *razgovar-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 1. l. 27., — *ostavlj-a-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 5. l. 33., — *im-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 6. l. 14., — *šliš-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 7. l. 29., — *smišlj-a-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 7. l. 32., — *gljed-a-j-u-ć-i* (nom. sg.) p. 11. l. 37., — *ozdravlj-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 12. l. 9., — *natap-a-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 21., — *zlamen-a-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 32. l. 3., — *dil-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 33. l. 28., — *ugaj-a-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 34. l. 19., — *miris-a-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 52. l. 9., — *jigr-a-j-u-ć-i* p. 53. l. 1., — *skuplj-a-j-u-ć-i* (dat. sg. f. g.) p. 86. l. 12., — V. 2. *maš-u-ć-i* (nom. sg. m g.) p. 2. l. 22., — *plač-u-ć-i* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 9., — *išć-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 17. l. 19., — *potič-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 26. l. 12., — *začinj-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 34. l. 23., — *šalj-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 36. l. 16., — *meć-u-ć-i* (acc. uz *dva brata*) p. 38. l. 20., — *trepeć-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 39. l. 20., — *prijimlj-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 40. l. 33., — *laž-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 64. l. 3., i t. d.

f) glagola VI. razreda: *blag-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 11., — *uskris-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 34., — *navišć-u-j-u-ć-i* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 22., — *vir-u-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 5. l. 30., — *ne stisk-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 7. l. 36.,

— *skaz-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 24., — *mil-u-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 18. l. 37., — *put-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 19., — *isk-u-š-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 27. l. 32., — *vir-u j-u-ć-e-mu* (dat. sg. m. g.) p. 29. l. 15., — *iskrivlj-u-j-u-ć-i (se)* (nom. sg. m. g.) p. 29. l. 20., — *potvarj-u j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 40. l. 10., — *prikaz-u-j-u-ć-i* (nom. pl. m. g.) p. 40. l. 36., — *poskak-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 48. l. 35., — *narej-u-j-u-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 53. l. 26., — *ver-u-j-u-ć-e-g-a* (gen. sg. m. g.) p. 87. l. 2., i t. d.

G) participperfecta activa I.

a) glagola I. razreda: I. 1. *našad-č-e* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 1., — *pošad-č-e* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 17., — *prišad-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 3. l. 28, — *pošad-č-e* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 38., — *obišad-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 10. l. 34., — *sašad-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 11. l. 35., — *izišad-č-e* (nom. pl. m. g.) p. 12. l. 7., — *došad-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 17. l. 32., — *izašad-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 20., — *pač-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 28. l. 30., — *pad-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 35. l. 27. i p. 39. l. 16., — *pošad-ć-i* (nom. sg. m. g.) p. 38. l. 22., — *mimošat-č-i* (nom. pl. m. g.) p. 47. l. 36., — *izašat-č-e* (nom. pl. m. g.) p. 47. l. 38., — *izasat-č-i* (nom. sg. m. g.) p. 49. l. 21., — *izašad-č-i* (nom. sg. f. g.) p. 53. l. 5., — *prišat-č-i* (nom. sg. m. g.) p. 57. l. 34., — *našat-č-e* (nom. sg. m. g.) p. 68. l. 9., — I. 2. *uliz-š-e* (nom. pl. f. g.) p. 1. l. 1., — *uliz-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 40. l. 5., — I. 4. *rek-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 5. l. 11., — *odvarg-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 7. l. 11., — *pritek-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 69. l. 10., — *odvark-š-i* (nom. pl. m. g.) p. 87. l. 4., — I. 5. *počam-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 7., — *snam-š-e* (nom. pl m. g.) p. 2. l. 29., — *vazam-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 20. l. 12., — *jam-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 29. l. 22., — *počan-š-i* (nom. sg.) p. 44. l. 18., — *vazam-š-e* (nom. pl. f. g.) p. 68. l. 22., — I. 6. *usta-v (se)* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 17., — *usta-v-š-i (se)* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 22., — *usta-v (se)* (nom. sg. m. g.) p. 12. l. 36., — *uzda-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 20. l. 12., — *sta-v-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 25. l. 6., — *pozna-v-š-i* (nom. pl. m. g.) p 26. l. 14., — *pozna-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 36. l. 20., — *usta-v-š-i (se)* (nom sg. f. g.) p. 49. l. 7., — *ču-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 52. l. 37., — I. 7. *prostar-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 49. l. 23.

b) glagola II. razreda: *prig-nu-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 31., — *uzdvig-nu-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 6., — *plju-nu-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 24., — *uzdvig-nu-v* (nom. sg. m. g.) p. 28. l. 29., — *poklek-nu-v-š-i* (nom. sg, m. g.) p. 35. l. 22., — *spome-nu-v-š-e (se)* (nom. sg. m. g.) p. 47. l. 39.

c) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-v-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 51. l. 2., — III. 2. *vid-i-v-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 36., — *vid-i-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 18. l. 29.

d) glagola IV. razreda: *obrat-i-v-š-i (se)* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 18., — *pristup-i-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 3. l. 37., — *pristup-i-v-š-e* (nom. pl. m. g.) p. 4. l. 8., — *ostav-i-v* (nom. sg. m. g.) p. 13. l. 39., — *poklon-i-v (se)* p. 13. l. 40., — *ostav-i-v-š-e* (nom. pl. m. g) p. 18. l. 35., — *postav-i-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 21., — *odgovor-i-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 25. l. 12., — *skup-i-v-š-i (se)* (nom. pl. m. g.) p. 27. l. 38., — *obrat-i-v-š-i (se)* (nom. sg. m. g.) p. 31. l. 15., — *ostav-i-v-š-i* (nom. pl. m. g.) p. 33. l. 24., — *otvor-i-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 39. l. 24., — *otvor-i-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 63. l. 34., — *svarš-i-v-š-e* (acc. pl. m. g.) p. 90. l. 37.

e) glagola V. razreda: V. 1. *ogljed-a-v-š-i (se)* (nom. sg. m. g.) p. 7. l. 32., — *pogljed-a-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 25., — *pogljed-a-v* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 13., — *sliš-a-v-š-i* (nom. pl. m. g.) p. 53. l. 12., — *sliš-a-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 55. l. 5., — V. 2. *posl-a-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 34. l. 5., — *vez-a-v-š-i* (nom. pl. m. g.) p. 34. l. 14., — V. 3. *sazv-a-v-š-e* (nom. sg. m. g.) p. 12. l. 1., — *dozv-a-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 55. l. 21., — *izagn-a-v-š-i* (nom. sg. m. g.) p. 89. l. 17.

f) glagola VI. razreda: *smil-ova-v-š-i (se)* (nom. sg. m. g.) p. 29. l. 13.

H) particip perfecta activa II.

a) glagola I. razreda: I. 1. *naš-li* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 4., — *uzaš-l-i* (nom. pl. m. g,) p. 2. l. 31., — *izaša-l* (nom. sg. m. g.) p. 8. l. 9., — *priša-l* p. 10. l. 34., — *dove-o* (nom. sg. m. g.) p. 13. l. 37., — *upa-l* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 26., — *se-o* (nom. sg. m. g.) p. 63. l. 33., — I. 2. *sliz-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 11. l. 30., — *izliz-li* (nom. pl. m. g.) p. 18. l. 18., — *dones-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 29. l. 2., — *izne-l* (nom. sg. m. g.) p. 67. l. 23., —

odne-o (nom. sg. m. g.) p. 74. l. 26., — I. 3. *razsu-l* p. 74. l. 26., — I. 4. *rek-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 1. l. 7., — *dostig-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 4. l. 22., — *pritek-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 35., — *mog-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 7. l. 24., — *mog-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 20. l. 9., — *priseg-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 31. l. 9., — *pro-tek-li* (nom. sg. m. g.) p. 53. l. 18., — I. 5 *vaze-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 12., — *obuja-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 7. l. 16., — *pri-ja-l* (nom. sg. m. g.) p. 10. l 20., — *prija-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 21. l. 7., — *prija-l-e* (nom. pl. f. g.) p. 63. l. 12., — I. 6. *bi-l-e* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 1., — *pozna* (nom. sg. m. g.) p. 6. l. 7., — *bi-o* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 12., — *da-l* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 12., — *pozna-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 9. l. 14., — *popi-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 10. l. 9., — *prida-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 20. l. 21., — *bi-l* (nom. sg. m. g.) p. 24. l. 25., — I. 7. *umar-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 5. l. 37., — *umar-l* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 9., — *umar-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 37. l. 5., — *obastar-l-e* (nom. pl. f. g.) p. 67. l. 38., i t. d.

b) glagola II. razreda: *nag-nu-l* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 11., — *uskars-nu-l* (nom. sg. m. g.) p. 2. l 19., — *izgib-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 17. l. 30., — *odtis-nu-l* (nom. sg. m. g.) p. 18. l. 20., — *mi-nu-l-a* (nom. sg. f g.) p. 48. l. 39., — *dostig-nu-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 63. l. 20., i t. d.

c) glagola III. razreda: III. 1. *razum-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 9. l. 15., — *im-i-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 17. l. 36., — *jim-i-l* (nom. sg. m. g.) p. 44. l. 9., — III. 2. *vid-i-l-e* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 2., — *vid-i-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 3. l. 23., — *vid-i-l* (nom. sg. m. g.), *vid-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 5. l. 27., — *vid-i-o* (nom. sg. m. g.) p. 15. l. 7., — *uzdarž-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 53. l. 15., — *nenavid-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 60. l. 9., — *ne-navid-i-o* (nom. sg. m. g.) p. 59. l. 41., — *približ-a-l-o* (nom. sg. n. g.) p. 60. l. 35., i t. d.

d) glagola IV. razreda: *postav-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 1. l. 5., — *zgod-i-l-a* (nom. pl. n. g.) p. 1. l. 27., — *pristraš-i-l-e* (nom. pl. f. g.) p. 2. l. 1., — *govor-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 6., — *napun-i-o* (nom. sg. m. g.) p. 2. l. 34., — *postav-i-l* (nom. sg. m. g.) p. 3. l. 17., — *ushod-i-o* (nom. sg. m. g.) p. 3. l. 20., — *ljub-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 8. l. 9., — *uhran-i-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 9. l 13., — *učin-i-o* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 29., — *odluč-i-l-o* (nom. sg. n. g.) p. 25. l. 1., i t. d.

e) glagola V. razreda: V. 1. *šliš-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 7. l. 26., — *im-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 11., — *sliš-a-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 9. l. 27., — *im-a-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 20. l. 24., — *pripovid-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 6., — *ušiv-a-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 46. l. 22., — *napit-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 52. l. 25., — *uf-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 69. l. 9., — V. 2. *posl-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 5. l. 13., — *ukaz-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 12., — *jisk-a-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 51. l. 36., — *ispelj-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 84. l. 33., — V. 3. *dozv-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 20., — *obra-l* (nom. sg. m. g.) p. 9. l. 22., — *zv-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 27. l. 26., — *odagn-a-l* (nom. sg. m. g.) p. 42. l. 2., — *obra-l-a* (nom. sg, f. g.) p. 52. l. 20., — *obra-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 57. l. 24., — *odagn-a-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 63. l. 21., i t. d.

f) glagola VI. razreda: *vir-ova-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 3. l. 29., — *svidok-ova-l* (nom. sg. m. g.) p. 5. l. 6., — *vir-ova-l* (nom. sg. m. g.) p. 5. l. 27., — *blag-ova-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 11. l. 29., — *naslid-ova-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 18. l. 35., — *smil-ova-l* (nom. sg. m. g.) p. 35. l. 24., — *ver-ova-l-i* (nom. pl. m. g.) p. 38. l. 8., — *ver-ova-l* (nom. sg. m. g.) p. 38. l. 14., — *vir-ova-l-a* (nom. sg. f. g.) p. 73. l. 21., i t. d.

I) particip perfecta passiva

a) glagola I. razreda: I. 1. *smet-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 38., — *uzved-e-n-o* (nom. sg. m. g.) p. 51. l. 5., — I. 2. *do-nes-e-n* (nom. sg. m. g.) p. 50. l. 37., — I. 3. *pogreb-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 19. l. 27., — *pogreb-e-n* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 10., — *prosu-t-a* (nom. sg. f. g.) p. 91. l. 8., — I. 4. *odvarž-e-n* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 9., — *reč-e-n-o* (nom. sg. n. g.) p. 37. l. 29., — I. 5. *prope-t-o-ga* (acc. sg. m. g.) p. 1. l. 4., — *sne-t* (acc. sg. m. g.) p. 4. l. 26., — *prope-t* (nom. sg. m. g.) p. 19. l. 32., — *kle-t-i* (nom. pl. m. g.) p. 58. l. 14., — *zača-t-a* (nom. sg. f. g.) p. 53. l. 18., — *vaze-t-i* (nom. pl. m. g.) p. 73. l. 11., — *zače-t* (nom. sg. m. g.) p. 83. l. 8., — *prope-t* (nom. sg. m. g.) p. 83. l. 9., — *zakle-t-a* (nom. sg. t. g.) p. 91. l. 6., — I. 6. *odi-v-e-n-a* (acc. sg. m. g.) p. 1. l. 2., — *uli-t-a* (nom. sg. f. g.) p. 14. l. 31., — *da-n* (nom. sg. m. g.) p. 14. l. 32., — *sakri-v-e-n-a* (nom. pl. n. g.) p. 22. l. 10., — *da-n-a* (nom. sg. f. g.) p. 33. l. 3., — *ču-v-e-n* (nom. sg. m. g.) p. 49. l. 2., — I. 7.

prostar-t-i (nom. pl. m. g.) p. 59. l. 31., — *tar-v-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 63. l. 26.

b) glagola II. razreda: *uzdvig-nu-t-i* (nom. dl. f. g.) p. 28. l. 25.

c) glagola III. razreda: III. 2. *vid-i-n* (nom. sg. m. g.) p. 23. l. 11., — *oživ-l-j-e-n-i-h* (acc. pl.) p. 3. l. 27.

d) glagola IV. razreda: *učin-j-e-n-a* (nom. sg. f. g.) p. 1. l. 10., — *nare-j-e-n-i-m* (dat. pl. m. g.) p. 1. l. 18., — *postav-l-j-e-n* (nom. sg. m. g.) p. 1. l. 20., — *skup-l-j-e-n-i-h* (acc. pl. m. g.) p. 2. l. 18., — *pristraš-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 2. l. 38., — *postav-l-j-e-n-o* (nom. sg. n. g.) p. 3. l. 11., — *spaš-e-n-i-h* (acc. pl. m. g.) p. 3. l. 32., — *ro-j-e-n-a* (nom. pl. n. g.) p. 4. l. 6., — *zatvor-e-n-i-m-i* (instr. pl.) p. 5. l. 22., — *su-j-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 15. l. 25., — *karšć-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 19. l. 27., — *potvar-j-e-n* (acc. sg. m. g.) p. 24. l. 32., — *pokrip-l-j-e-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 37. l. 22., i t. d.

e) glagola V. razreda: V. 1. *zlamen-a-n-i-h* (gen. pl. m. g.) p. 56. l. 20., — *uvižb-a-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 82. l. 31., — *frušt-a-n-a* (acc. sg. m. g.) p. 87. l. 28., — V. 2. *posl-a-n-a* (nom. sg. f. g.) p. 2. l. 25., — *pis-a-n-a* (nom. pl. n. g.) p. 5. l. 29., — *posl-a-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 6. l. 19., — *pis-a-n-o* (nom. sg. n. g.) p. 11. l. 24., — *rastez-a-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 28. l. 10., — *vez-a-n-i-h* (acc. pl. m. g.) p. 39. l. 14., — *pripas-a-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 63. l. 28., — V. 3. *obra-n* (nom. sg. m. g.) p. 4. l. 9., — *zv-a-n-i* (nom. pl. m. g.) p. 19. l. 3., — *obra-n-i-h* (acc. pl. m. g.) p. 23. l. 34., — *zv-a-n-i-m* (dat. pl. m. g.) p. 33. l. 35., — *obra-n-i-m* (dat. pl. m. g.) p. 43. l. 28., — *obra-n-u* (acc. sg. f. g.) p. 46. l. 32., — V. 4. *sij-a-n-i-h* (loc. pl. n. g.) p. 81. l. 2., i t. d.

f) glagola VI. razreda: *prorok-ova-n-o* (acc. sg. n. g.) p. 50. l. 38.

K) složene glagolske oblike:

a) za activ:

α) perfect izvazuje se tim, što se dodaje glagol *jesam* ili *sam* participiju perfecta activa II. dotičnih glagola, n. pr. *donesal sam* p. 29. l. 2., — *uskarsnul je* p. 1. l. 4., — *jimil je* p. 44. l. 9., — *nisam ushodio* p. 3. l. 20., — *sam pripovidal* p. 23. l. 6., — *sam virovala* p. 73. l. 21., i t. d.

β) plusquamperfect izrazuje se tim, što se dodaje imperfect glagola *biti* participiju perfecta activa II. dotičnih glagola, n pr. *biše upal* p. 24. l. 26.. — *bihu protekli* p. 53. l. 18., — *biše ličil* p. 32. l. 31., — *bihu slišali* p. 47. l. 14., — *ne bihu virovali* p. 10. l. 4., i t. d.

γ) futur I. izrazuje se osim toga, što se izrazuje praesentom, minulih glagola, još i tim, što se dodaje glagol *hoću* ili *ću* u oblicih praesenta infinitivu dotičnih glagola, n. pr. *ću dati* p. 48. l. 14., — *ćemo uskarsnuti* p. 71. l. 26., — *razumiti će* p. 80. l. 5., — *ću učiniti* p. 21. l. 17.. — *hoće pomanjkati* p. 20. l. 7. — *hoćete verovati* p. 45. l. 39., i t. d.

δ) futur II. izrazuje se tim, što se dodaje glagol *budem* u oblicih praesenta:

αα) infinitivu dotičnih glagola n. pr. *budete moći* p. 22. l. 6., — *budu jimiti* p. 51. l. 33., — *ljubiti budeš* p. 24. l. 8., — *budeš pitati* p. 24. l. 24., — *svetkovati budete* p. 30. l. 26., i t. d.

ββ) participiju perfecta activa II. dotičnih glagola, n. pr. *prišal bude* p. 66. l. 33., — *budu (se) skupili* p. 20. l. 25., — *bude slišal* p. 7. l. 26., i t. d.

ε) conditional izrazuje se tim, što se dodaje aorist *bih* participiju perfecta activa II. dotičnih glagola, n. pr. *rekal bih* p. 44. l. 38., — *bi jimili* p. 60. l. 6., — *bih odpustio* p. 20. l. 6., — *bi izagnali* p. 29. l. 4., — *bi blagovah* p. 30. l. 8., i t. d.

b) za medij:

Medijalni se oblici u toj knjizi prave kao što i u današnjoj štokavštini tim, što se dodaje activnim oblikom povratno zaime *se* n. pr. *smetet se* p. 4. l. 14., — *taknu se* p. 37. l. 9., i t. d.

c) za passiv:

α) perfect izrazuje se tim, što se dodaje praesens glagola *jesam* ili *sam* participiju perfecta passiva dotičnih glagola, n. pr. *pogreben jest* p. 23. l. 10., — *vidin* jest p. 23. l. 11., — *su učinjena* p. 24. l. 29., — *pisana su* p. 22. l. 1., i t. d.

β) plusquamperfect izrazuje se tim, što se dodaje imperfect glagola biti participiju perfecta passiva dotičnih glagola, n. pr. *začata bih* p. 53. l. 18., — *bihu uzdvignuti* p. 28. l. 25., — *bihote vojeni* p. 22. l. 20., — *bihu zvani* p. 27. l. 12., i t. d.

γ) futur I. izrazuje se tim, što se dodaje futur I. glagola *biti*, naime *biti ću* participiju perfecta passiva dotičnih glagola, n. pr. *hoćete biti nasićeni* p. 64. l. 30., — *ćemo biti vazeti* p. 73. l. 11., i t. d.

δ) futur II. izrazuje se tim, što se dodaje praesens glagola *bili*, naime *budem*, participiju perfecta passiva dotičnih glagola, n. pr. *budeš varžen* p. 55. l. 35., — *budete sablaznjeni* p. 22. l. 5., — *bude zavezano* p. 48. l. 15., — *bude zvan* p. 27. l. 15., itd.

ε) conditional izrazuje se tim, što se dodoje aorist glagola *biti*, naime *bih*, participiju perfecta passiva dotičnih glagola n. pr. *bi dan* p. 24. l. 39.

ζ) imperativ izrazuje se tim, što se dodaje imperativ glagola *biti*, naime *budi*, participija perfecta passiva dotičnih glagola, n. pr. *budi očitovano* p. 11. l. 8.

Dodatak.

U ovoj knjizi imade nekoliko enklitika, kojih u štokavštini ili ne ima ili su znatno redje, kao:

1. enklitika *je*. n. pr. *onom-je* (instr. sg. f. g.) p. 15. l. 28., — *onomu-je* (loc. sg. m. g.) p. 22. l. 28., — *onome-je* (loc. sg m. g.) p. 22. l. 29., — *takovim-je* (instr. sg. m. g.) p. 81. l. 19., — *toliko*-je p. 84. l. 2., i t. d.

2. enklitika *j*, n. pr. *ovo-j* (koc) p. 22. l. 36., — *to-j* (istud) p. 55. l. 5., — *ovu-j* (acc. sg. f. g.) p. 79. l. 6., i t. d.

3. enklitika *ka*, n. pr. *van-ka* p. 3. l. 8., — *danas-ka* p. 26. l. 4.

4. enklitika *re*, n. pr. *nigda-re* p. 11. l. 30., — *nikomu-re* p. 23. l. 27., — *nikako-re* p. 32. l. 26., — *kigodi-re* p. 56. l. 8., i t. d.

5. enklitika *r*, n. pr. *nitko-r* p. 7. l. 15., — *čagodi-r* p. 79. l. 9., — *ništa-r* p. 66. l. 27.

Na Rieci koncem mjeseca svibnja 1884.

R. Strohal.

81

II.

Školske viesti.

6

A.

Naukovna osnova.

I. razred.

Razrednik: Lenac Ivan.

Vjeronauk: Odredjenje čovjeka. — Zapoviedi. Sredstva milosti Božje. Molitva. — Veliki katolički katekizam. Zagreb 1880. — Catechismo per le caposcuole. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik: Na temelju hrv. i talij. jezika oblici, pravilne sprege i sklonitbe, — uvježbani obostranim prevadjanjem. Učenje rieči na izust. U II. poljeću svakih 8 dana primierna školska zadaća. Vježbenica M. Divkovića. Slovnica Pavca Iv. Riečnik hrv. lat. k vježbam M. Divkovića. — Na tjedan 8 sati.

Hrvatski jezik. Pravilni oblici imena i glagola; slaganje predloga sa padeži; o prislovih; veznici, kako se diele i u koji red spadaju. Slovljenje na izust naučenih pomanjih štiva. Čitanje sa slovničkim i stvarnim tumačenjem. Svakih 14 dana 1 kućna zadaća. — Slovnica M. Divkovića. Čitanka I. dio T. Smičiklasa. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Vježbe u izgovoru, čitanju i pisanju. Pravilno oblikoslovje, i to: spolnik; samostavnik, izuzam imena vlastita; pridavnik; glavni brojnik; zaimena izuzam neizvjestna; pomoćni i slabi glagoli. Vježbenica od Fr. Marna. Slovnica od Fr. Marna. — Prevadjanje sa njem. jezika u hrvatski i obratno. Praktične vježbe na ploči. Diktando. Učenje najobičnijih rieči na pamet. Svakih 14 dana izmjenice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga učiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Čitanje; pravopis; pravilno oblikoslovje. Na mjesec po 2 zadaće, domaća i školska. Slovnica dra. A. Mussafije po I. K. Švrljugi, Zagreb 1878. Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Temelji matematičkoga zemljopisa, koliko su nuždni za razumievanje zemljokaza, te se mogu elementarnim načinom tumačiti. Opis površja zemlje po njenih različitih naravskih svojinah i obćenita razdioba po narodih i državah. Čitanje i risanje zemljokaza. Zemljopisna početnica, Ed. Streer, II. izdanje, Zagreb 1882. Na tjedan 3 sata.

Matematika. Iz računstva. Računanje s neimenovanimi, jednoimenimi i višeimenimi cielimi brojevi i sa desetinskimi čestnici. Dielivost brojeva. Računanje s običnimi čestnici.

Iz mjerstva. Počam od drugoga poljeća: Crte, kutovi, trokuti. — Računica za I. i II. razred po Močniku od Goluba I. razdio, Zagreb 1880. Mierstvo Dřizhalovo po Pexideru I. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. Sisari, kukci, pauci, mekušci, crvi, polipi i nevidi. Pokornovo životinjstvo, prevod Ž. Vukasovića, III. izdanje, 1875. — Na tjedan 2 sata.

II. razred.

Razrednik: Čičigoj Jakov.

Vjeronauk. Obredi katoličke crkve. Cvjetko Rubetić. Zagreb 1879. Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Oblikoslovje o manje običnih i nepravilnih sklonitbah i spregah; o pravilih spola, česticah, o acc. cum. inf. i abl. abs.: o participiju i supinu. Učenje riečih na izust; priprave. Svakoga tjedna 1 školska, svake dvie nedjelje 1 domaća zadaća. Vježbenica M. Divkovića; slovnica Pavca Iv. — Na tjedan 8 sati.

Hrvatski jezik. Opetovanje oblikâ, temeljito poznavanje glagola; nauka o izreci prostoj, razširenoj, nezavisno, zavisno i mnogostruko složenoj te periodu s naukom o dotičnih razgodcih i veznicih po Divkoviću. Čitanje Smičiklasove čitanke za II. razred sa slovničkim i stvarnim tumačenjem. Slovljenje na izust naučenih štiva. Svakih 14 dana zadaća i to izdašnije ćirilicom. Slovnica (oblici) od M. Divkovića. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i popunjivanje pravilnoga oblikoslovja: jaki glagoli; predlozi. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet rieči i najobičnijih rečenica svakdanjega govora. Čitanje, tumačenje i amo tamo memoriranje pomanjih štiva, kao basna, priča, pjesmica itd. Vježbe-

nica Fr. Marn. Slovnica Fr. Marn. Svakih 14 dana izmienice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Dopunjenje oblikoslovja s analizom i tumačenjem. Pripoviedanje pomanjega štiva. Učenje rieči na pamet. Zadaće i knjiga kao u I. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Poviest. Pregled poviesti staroga vieka. Dio I. stari viek Dr. Em. Hannak od V. Klaića sa slikami II. izdanje Zagreb 1882. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalni zemljopis Azije i Afrike; obćeniti zemljopisni pregled Europe; specijalni južne i zapadne Europe; dr. P. Matković, III. izdanje, Zagreb, 1883. Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva. Nauk o prostih omjerih i razmjerih. Pregled najznatnijih mjera, uteza i novaca.

Iz mjerstva. Četverokuti, višekuti. Veličina, jednakost. pretvorba, dielenje i podobnost pravocrtnih likova. Knjige kao u I. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Ptice, dvoživci, ribe. Pokorni od Ž. Vukasovića III. izdanje.

II. poljeće: Bilinstvo. Pokorni od Ž. Vukasovića, sa slikami. II. izd. Zagreb. 1875. — Na tjedan 2 sata.

III. razred.

Razrednik: Kante Ernest.

Vjeronauk. Poviest božjega očitovanja u starom zavjetu, po dru. Franji Ivekoviću. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Nauk o padežih, pridavnicih i zaimenih. U I. poljeću svakog tjedna, u II. svakih 14 dana zadaća. Slovnica Iv. Pavca. Vježbenica Jurkovićeva I. dio. Čitanka: Urbis Romae viri illustres od Lhomonda i Holzera, u hrvatskom izdanju; štiva ova: 2, 8, 9, 15, 16, 18, 28, 33, 40, 44, 48, 50, 55, 59, 60, 62, 64. Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik. Sklonitba i sprega do glagola na „μι“. Vježbe u obostranom prevadjanju početnice Schenklove po prevodu Petračićevu. Slovnica Petračića III. izdanje. Učenje rieči na pamet priprava. U II. polj. svakih 15 dana zadaća. — Na tjedan 5 sati.

Hrvatski jezik. Skladnja o porabi imena; o značenju padeža i predloga; poraba glagola u glavnih i uzporednih izrekah. Či-

tanje sa tumačenjem. Slovljenje na izust naučenih uzornih štiva. Slovnica Veberova. Čitanka Smičiklasa za III. razred. Svakih 14 dana zadaća. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i svršetak oblikoslovja sa svimi iznimkami i nepravilnostmi. Nauk o padežih. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet rieči i cielih rečenica. Čitanje, tumačenje i slovljenje na izust naučenih kratkih i lahkih štiva. Vježbenica Lipeža II. i III. dio. Slovnica Fr. Marn. Svaka 3 tjedna izmjenice jedna domaća ili školska zadaća na temelju preduzetoga učiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Ponavljanje cieloga oblikoslovja s porabom zaimena, glagola i predloga. Razširenje i slovničko tumačenje. Zadaće i knjige kao u II. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Povjest. Pregled poviesti srednjega vieka, s osobitim obzirom na poviest hrvatsku i slavensku. Po Vj. Klaiću, srednji viek. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalna geografija ostale Europe, prema II. razredu; izuzam austro-ugarsku monarkiju; po tom Amerike i Australije. Risanje zemljokaza. Zemljopis dra. P. Matkovića, III. izdanje 1882. — Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva: Nauk o algebrajičkih i obćih brojevih i slomcih; pojmovi o riešavanju jednačba sa jednom nepoznanicom; nauk o uzmnažanju i vadjenju korena i podpun nauk o jednačbah.

Iz mjerstva: O krugu. Hitnica; pakružnica; kosatica. — Računica za III. i IV. razred po Močniku od Goluba, II. razdio, Zagreb 1880. Mierstvo Dřizhalovo po Pexideru dio II. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Rudstvo od M. Kišpatića sa slikami, Zagreb 1881.

II. poljeće: Fizika. Obće vlastitosti tjelesa. Magnetizam; munjina. Mayer za niže gimnazije, II. izdanje hrvatsko. Na tjedan 2 sata.

IV. Razred.

Razrednik Janković Julijo.

Vjeronauk, Poviest božjega očitovanja u novomu zavjetu, po dru. Franji Ivekoviću. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. O razdieljenju i porabi vremena; o zapovjednom i neizvjestnom načinu; o dioniku, gerundiju i supinu te stihotvorstvu. Svakih 8 dana školska, svakih 14 dana domaća zadaća. Slovnica Veberova. Vježbenica od Jurkovića II. dio. — Za I. poljeće: Caesar de bello gall. lib. I. i II. Za II. poljeće P. Ovidii Nasonis Trist. lib. V. el. 3. Fast. lib. II. v. 83—118 i v. 195—242; Metam, lib. VIII. v. 611—724 po školskom izdanju. — Na tjedan 6 sati.

Grčki jezik. Opetovanje pravilnoga oblikoslovja: glagoli na „μι“; nepravilna sprega i bitna pravila skladnje, uz često ustmeno i pismeno vježbanje u prevodu iz početnice Schenkel-Petračićeve; rieči na pamet. Svakih 14 dana zadaća. Slovnica Petračića III. izdanje. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Nauka o vezniku kao sastavni dio nauke o izreci; o porabi glagola po Divkovićevoj syntaksi: vježbanje u sastavljanju najobičnijih poslovnih sastavaka za praktički život. Učenje na izust i deklamovanje izabranih pjesama i štiva. Svakoga mjeseca po 2 zadaće. Čitanka dr. Franje Markovića za IV. raz. Na tjedan 3 ure.

Njemački jezik. Nastavak skladnje naročito nauk o porabi vremena i načina. Glavna pravila o tvorbi, izvadjanju i sastavljanju rieči. Sustavni nauk o pravopisu. Prevadjanje sa njem. u hrv. jezik i obratno. Pravopisne vježbe. Učenje na pamet rieči i cielih rečenica. Čitanje i tumačenje lahkih prozaičkih i pjesničkih štiva. Pokusi o pripoviedanju čitanoga u njem. jeziku. Slovljenje na pamet naučenih pomanjih štiva. Vježbenica lipež III. dio. Slovnica Fr. Marn. Svaka 3 tjedna izmjenice jedna domaća ili školska zadaća; koje prevodi na njem. jezik, koje reprodukcija u školi preduzetih štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Sva skladnja; čitanje uz tumačenje; nješto o slogu; vježbanje u milosboru. Zadaće i knjige kao u III. razredu. Libro di lettura per le classi del ginnasio inferiore parte IV. — Na tjedan 2 sata.

Poviest. Pregled poviesti novoga vieka obziruć se na poviest hrvatsku i ciele monarkije Habsburga. Poviest novoga vieka Iv. Hoić. — Na tjedan 2 sata.

Zemljopis. Specijalna geografija austro-ugarske monarkije, s osobitim obzirom na geografiju trojedne kraljevine. Risanje

zemljokaza. Zemljopis dra. Petra Matkovića III. izdanje. — Na tjedan 2 sata.

Matematika. Iz računstva: Opetovanje nauka o umnažanju i vadjenju korena, kao i o jednačbah; nauk o sastavljenih omjerih i razmjerih, te osnivajući se na tom računi, i napokon nauk o sastavbah.

Iz mjerstva: Tjelesomierstvo. Knjige kao u III. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Fizika. I. proljeće: O jednoteži i gibanju; sluhoslovje, svjetlarstvo; temelj prirodoslovnoga zemljopisa. Mayer za niže gimnazije, II. hrv. izdanje. — II. poljeće: Lučba. Knjiga ista. — Na tjedan 3 sata.

V. razred.

Razrednik Kresnik Franjo.

Vjeronauk. Predkršćansko i kršćansko očitovanje; po hrv. prevodu dra. Martina za viša učilišta I. obći dio. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Opetovanje nauka o padežih. Priprava, učenje na pamet i slovljenje na izust naučenih štiva. Svakih 14 dana zadaća. Slovnica Pavca Ivana Zagreb 1881. Vježbenica po dr. Fr. Maixneru. C. Sall. de bello Jugurt; Ovidii Trist. lib. I. el. 1. i 3. lib. IV. el. 10; Epist. ex ponto lib. III. el. 1. Epist. Heroid. I. Metam. lib. I. v. 89 — 162. i 163—415.

Grčki jezik. Nauk o padežih. Priprava; slovljenje na izust naučenih pomanjih štiva. Svaki mjesec zadaća. Slovnica Petračić III. izdanje. Iz Xenophontove Chrestomatije po L. Jurmiću: Cyrop. I. 2. 1—15; I. 4, 4—15; VIII. 2; Anab. I. 9; Comm. I. 1, 1—20., 2, 1—18; 49 55, 62—64 II. poljeće, Hom. Il. I. i VI. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatshi jezik. Pjesničtvo epsko, lirsko i didaktičko s naukom o metrici; iz stilistike glavna svojstva prozaičnoga sloga i glavne vrsti proze. Čitanje ovamo spadajućih primjera iz Petračićeve čitanke I. diela. Svako poljeće 7 zadaća, a od tih 3 školske. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Opetovanje i popunjivanje skladnje s osobitim obzirom na stilistiku. Čitanje, prevadjanje, stvarno i slovničko razglabanje izabranih, ponajviše prozajičnih štiva. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru.

Njemačka frazeologija. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svaka 3 tjedna jedna domaća ili školska zadaća; koje reprodukcija u školi preduzetih štiva, koje prevodi na njem. jeziku; po okolnostih i manji samostalni izradci po naputku učiteljevu. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest književnosti 13. i 14. vieka. Čitanje klasika istih viekova sa potrebitim tumačenjem. Pripoviedanje štiva. Na mjesec zadaća. Antologija di F. Carara, trecento i quatrocento. Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Poviest staroga vieka do punskih ratova, obaziruć se uviek na zemljopis suvisan s tim predmetom. Obća poviest po dr. A. Gindely-u V. izdanje. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. Algebra: Znanstveno obrazložena 4 temeljna računa sa algebraičkimi brojevi, te dvo- i višečlanici. Brojni sustav u obće, a desetičan napose. Obćenita svojstva i dieljivost cielih brojeva. Najveća zajednička mjera i najmanji zajednički višekratnik. Čestnici obični, desetični i verižni. Omjeri i razmjeri sa uporabom Močnik-Golub, pouka u računici i algebri 3. hrv. izdanje.

Geometrija. Uvodni pojmovi. Kut. Paralele. Obćenita svojstva, skladnost, podobnost, ploština, pretvaranje i dielenje pravocrtnih likova ravnine. — Močnik Golub, mjerstvo za više gimnazije. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. I. poljeće: Sustavno rudoslovje sa zemljoznanstvom po dr. prof. Kišpatiću; Hochstetter-Bisching.

II. poljeće: Počela biljarstva po J. Jandi. — Na tjedan 3 sata.

VI. razred.

Razrednik: pl. Hranilović Hinko.

Vjeronauk. Nauk o kršćansko-katoličkoj vjeri. Knjiga kao u V. razredu, dio II. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Opetovanje nauka o vremenih i načinih. Čitanje s pripravom. Stilistična vježbanja. Zadaće kao u V. razredu: Slovnica Pavca Iv. Vježbenica od dr. Fr. Maiksnera. Poljeće I.: Tit. Liv. lib. II. — Poljeće II. Vergilii Aeneidos lib. V. i VI. i Cic. orat. in Catil. I. — Na tjedan 6 sati

Grčki jezik. Nauk o načinih. Ostalo kao u V. razredu. Homer. Iliad. VII. i VIII. i Herodoti VI. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik: Pjesničtvo dramatsko a iz stilistike glavni

pravci proze. Čitanje ovamo spadajućih primjera iz Petračićeve čitanke I. diela a po okolnostih i uzorne koje drame (ove godine Milerove tragedije „Cvieta i Miljenko“). — Poviest hrv. književnosti do Gundulića i čitanje dotičnih primjera iz Petračićeve čitanke II. diela. Svako poljeće 7 zadaća, a od tih 3 školske. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Glavna pravila njemačke metrike i najobičniji njemački stihovi. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično razglabanje, uviek s obzirom na hrvatsku jezikoslovnu obuku u stilistici i poetici. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru. Njem. frazeologija. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svaka 3 tjedna domaća ili školska zadaća; koje samostalni sastavci po naputku učiteljevu, koje reprodukcija preduzetih štiva. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest književnosti 15. vieka. Čitanje klasika istoga vieka s tumačenjem. Pripoviedanje štiva. Svakoga mjeseca zadaća. Antologia kao u V. razredu; cinquecento. — Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Od punskih ratova počam i srednji viek; istim načinom kao u V. raz. Dr. A. Gindely V. izd. — Na tjedan 4 sata.

Matematika. Algebra: Uzmožba, razkorenitba i logaritmovanje. Izvjestne jednačbe prvoga stupnja sa jednom i više nepoznanica.

Geometrija. Nauka o krugu. Goniometrija i ravna trigonometrija sa uporabom. Knjige kao u V. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Prirodopis. Sustavno živinstvo s osobitim obzirom na paleontologiju i zemljopisno razširenje životinja; po Torbaru, Zagreb 1863. — Na tjedan 2 sata.

VII. razred.

Razrednik: Kenfelj Ivan.

Vjeronauk. Nauk o kršćansko-katoličkoj ćudoredbi. Knjiga kao u VI. raz., dio III. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Vježbenica od dr. Fr. Maiksnera za VII. razred. Poljeće I. Ciceronis orat. in M. Antonium Phil. II. — Poljeće

II.: Vergilii Aeneidos lib. III. IV. i X. — Ostalo kao u VI. razredu. — Na tj. dan 5 sati.

Grčki jezik. Gramatičko vježbanje. Priprava; učenje na pamet pojedinih ulomaka iz Homera. Svaki mjesec zadaća. Poljeće I.: Demosthenes; *κατὰ Φιλίππου Β* i *Γ*. Poljeće II. Homeri Odyssea lib. I. i II. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Poviest hrv. književnosti od Gundulića do treće dobe i čitanje dotičnih primjera iz Petračićeve čitanke II. diela. — Jedan sat na tjedan oblici staroslovjenski po M. Divkoviću uz čitanje iz I. diela Jagićeve čitanke. Svakoga mjeseca po jedna i to ponajviše domaća zadaća. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Čitanje; stvarno i estetično tumačenje proizvoda novije njem. književnosti od Opitza do Göthe-ove smrti. Pripoviedanje sadržaja na njem. jeziku i uz to nadovezane vježbe u razgovoru. Životopisni nacrti u svrsi shodnom izboru i obsegu. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Čitanka od Eggera. Svakoga mjeseca po jedna, ponajviše domaća zadaća, i to samostalni sastavci po naputku učiteljevu. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest književnosti XVI. i XVII. vieka. Čitanje, tumačenje, pripoviedanje sa zadaćami i Antologia kao u VI. razredu; seicento e settecento. Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Novi viek, istim načinom kao u VI. razr. I. poljeće Kořinek II. dio. — II. poljeće Kořinek III. dio. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. — Algebra: Izvjestne quadratne jednačbe. Neizvjestne jednačbe 1-voga i 2-goga stupnja te njeke više i izložničke jednačbe. Progresije i kamatno kamatni račun. Kombinatorika. Početci računa vjerojatnosti. — Geometrija: Stereometrija. Uporaba algebre na geometriju i početak analitičke geometrije ravnine. — Knjige kao u VI. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Fizika. Obće vlastitosti. Lučba. Mehanika. Nauk o valovih i akustika. Mayer za više gimnazije po Pexidru. — Na tjedan 3 sata.

Priprava filosofiji. Logika po P. Ivkoviću. — Na tjedan 2 sata.

VIII. razred.

Razrednik: Mihelić Ignacije.

Vjeronauk. Poviest crkve Kristove, Belaj. — Na tjedan 2 sata.

Latinski jezik. Gramatično-stilistično vježbanje. Svakih 14 dana radnja. Vježbenica od dr. Fr. Maiksnera za 8. razred. Horatii

Carm. lib. I. 1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 14, 24, 31, 34; lib. II. 1, 2, 3, 18; lib. III. 1, 2, 30; lib. IV. 14, 15. Epod. 2, 13, Sat. lib. I. 1; lib. II. 2, 6; de arte poëtica. — II. poljeće: Corn. Taciti Annal. lib. II. i III. — Na tjedan 5 sati.

Grčki jezik. Gramatično vježbanje i radnje kao u VII. razredu. Sophocles: Electra; II. poljeće Platonova apologia Sacrat.; Kriton. — Na tjedan 4 sata.

Hrvatski jezik. Poviest hrv. književnosti u trećoj dobi i čitanje dotičnih primjera iz Petračićeve čitanke II. diela. Jedan sat na tjedan čitanje iz II. diela Jagićeve čitanke s osobitim obzirom na tvorbu rieči. Svakoga mjeseca po jedna i to ponajviše domaća zadaća. — Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik. Čitanje, stvarno i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda njem. znanstvene, pjesničke i belletristične literature od Goethe-ove smrti do danas. Životopisni nacrti u svrsi shodnom izboru i obsegu. Slovljenje na pamet naučenih štiva. Književno-povjestni pregled do sada čitanoga i na tom temelju zasnovana slika novije njem. književnosti po njezinih najvažnijih proizvodih. Čitanka od Eggera. Svakoga mjeseca jedna ponajviše domaća zadaća, i to obsežniji samostalni sastavci. — Na tjedan 2 sata.

Talijanski jezik. Poviest 18. vieka. Kratko ponavljanje prošlih viekova. Čitanje klasika istih vjekova. Pripoviedanje štiva: milosbori. O metrici pročitanih pjesničkih štiva. Zadaće i Antologia kao u VII. razredu; ottocento. — Na tjedan 2 sata.

Poviest i zemljopis. Poljeće I.: Poviest hrvatska s osobitim obzirom na poviest austro-ugarske monarkije.

Poljeće II. Statistika austro-ugarske monarkije u obće, a trojedne kraljevine napose, prispodabljajuć s odnošaji u drugih državah Europe. Repetitorium iz obće poviesti tečajem ciele godine. — Statistika austro-ugarske monarkije po dru. P. Matkoviću. — Na tjedan 3 sata.

Matematika. Algebra: binomska zasada i ostalo. — Geometrija: Nastavak i svršetak analitičke geometrije ravnine. — Opetovanje cielog učevnog matematičnog gradiva te vježbanje u riešavanju matematičnih zadataka. Knjige kao u VII. razredu. — Na tjedan 2 sata.

Fizika. Toplina. Magnetizam i munjina Svjetlarstvo. Početci astronomije i meteorologije. Knjiga kao u VII. razredu. — Na tjedan 3 sata.

Priprava filozofiji. Izkustveno dušoslovje po dru. Lindneru. — Na tjedan 2 sata

Za školsku godinu 1884.—85. odredjena su štiva:

a) Iz latinskoga jezika.

III. razred. Urbis Romae viri illustres od Lhomonda i Holzera, štiva: 1, 5, 7, 12, 17, 20, 25, 30, 35, 41, 47, 49, 52, 56, 58, 61 i 63.

IV. razred. Caesar de bello gallico III. i IV. — Ovid. Trist. I. el. 3. Ex Ponto I. el. 3. Heroid ep. I. Fast. III. v. 523 do 656. Metam. II. v. 1—366.

V. razred. Sallust. Jugurtha. — Ovid. Trist. el 10; Heroid, ep. X. Metam. I. v. 89—162; V. v. 294—571; 642—678: VIII. v. 183—235.

VI. razred. Liv. ab Urbe cond. lib. XXI. Cic. in L. Catil. orat. I. — Verg. Aen. l. I. II. III.

VII. razred. Cic. orat. pro Marcello. — Verg. Aen. VII i VIII. Georg. II. Laudes vitae rusticae. Bucol. ecloga I.

VIII. razred. Tacit. annal. lib. IV. Vita Agricolae. Horat. Carm. I. 1, 3, 14, 22, 37; II. 1, 3, 10; III. 1, 3, 13, 30; IV. 3, 15; Epod. 2, 7; Sat. I. 1, 6, 9, 10; II. 6. Epist. I. 2.

b) Iz grčkoga jezika.

V. razred. Xenoph. Kyrup. I. 2, 1—15; I. 4, 4—15; VII. 2. — Anab. I. 1, i 2; 1—4; Memor. I. 1, 1—20; 2, 1—18; Homer. Ilias I. i II.

VII. razred. Herod. VI. — Homer Ilias XXII. i XXIV.

VII. razred. Demosth. Olynth. *Α* i *Β*, *περὶ Εἰρήνης*. — Hom. Odys. VIII. i IX.

VIII. razred. Sophocl. Oedipus rex. — Platonis Protagoras.

B.

Učiteljski sbor.

Gosp. Strohal Rudolf stalno potvrdjen u službi učiteljskoj uz naslov „profesora", na temelju previšnje odluke od 6. veljače 1866. Visoki odpis kralj. zemalj. vlade od 21. kolovoza 1883. br. 9061.

Gosp. Janković Julijo, stalno potvrdjen u službi učiteljskoj, te mu podieljen ujedno naslov „profesora", glasom previšnje odluke od 6. veljače 1866. Vis. odpis od 23. ožujka 1884. br. 3204.

Gosp. dr. Arnold Gjuro, bivši u osoblju kralj. gimnazije na Rieci, a pridieljen na službovanje kralj. gimnaziji zagrebačkoj, imenovan je učiteljem rečene kralj. gimnazije extra statum. Vis. odpis od 26. svibnja 1884. br. 5205.

Gosp. Gostiša Ivan, pravi učitelj na ovoj kralj. gimnaziji, dodieljen kralj. gimn. u Zagrebu. Vis. odpis od 3. rujna 1882. br. 8288.

Podučavali su:

a) u obligatnih predmetih.

	Ime	Predavao je predmet	u razredu	satih na tjedan	Opazka
1	**Slamnik Ljudevit,** ravnatelj i prisjednik duh. stola	poviest zemljopis	II. I.	7	—
2	**Čičigoj Jakov,** profesor, kr. zem. kulturni viećnik	latinski grčki grčki	II. III. VI.	17	Razrednik u II. razredu
3	**Martinolić Josip,** profesor	talijanski filozofiju	II.—VIII. VII.	16	—
4	**Marušić Matija,** profesor	vjeronauk	I.—VIII.	16	Propoviednik za višu gimnaziju
5	**Korlević Antun,** profesor, član c. kr. zool. bot. družtva u Beču	matematiku prirodopis	II. III. I. II. III. V. VI.	17	Čuvar prirodopisne sbirke
6	**Mihelić Ignjat,** profesor	matematiku fiziku	IV. V. VI. VIII. IV. VIII.	17	Razrednik u VIII. razredu Čuvar prirodoslovne sbirke
7	**Kante Ernest,** profesor	latinski grčki	III. VIII. VIII.	15	Razrednik u III. razredu
8	**Kresnik Franjo,** profesor	latinski grčki	V. VII. IV.	15	Razrednik u V. razredu Čuvar gimnazijske knjižnice, uz nagradu

	Ime	Predavao je predmet	u razredu	satih na tjedan	Opazka
9	**Strohal Rudolf,** profesor	grčki hrvatski filozofiju	V. V.—VIII. VIII.	18	Nadzornik u djačkom čitalištu
10	**Janković Julijo,** profesor	hrvatski poviest zemljopis	IV. III. IV. VII. VIII. III. IV.		Razrednik u IV. razredu. Nadzornik u djačkom čitalištu. Čuvar zemljopisne sbirke
11	**Kenfelj Ivan,** izpitani učitelj	hrvatski njemački matematiku fiziku	III. I. III. I. VII. VII.	16	—
12	**Lenac Ivan,** izpitani učitelj	latinski grčki hrvatski talijanski	I. VII. I. I.	17	Razrednik u I. razredu
13	**Antolek Josip,** namjestni učitelj	latinski hrvatski njemački	IV. VI. II. II.	17	—
14	**Hranilović** pl. **Hinko** namjestni učitelj	njemački poviest zemljopis	IV.—VIII. V. VI.	17	—

Učenikom niže gimnazije, sa nagradom od 157 for. 50 nvč., propoviedao je p. n. gosp. Volarić Antun, vjeroučitelj kod ovdješnjih gradskih učiona.

Jednoga učenika grčko-iztočne vjere podučavao je p. n. gosp. Rajačić Danilo, a p. n. gosp. M. A. Goldstein, rabin, obučavao je jednoga učenika mozaičkoga vjeroizpoviedanja.

b) u relativno-obligatnih predmetih.

	Ime	Predmet	Broj učenika	Broj razdjela	Broj sati na tjedan	Opazka
1	**Slamnik Ljudevit,** kao gori	risanje	51	2	2	Od I.—V.
2	**Martinolić Josip,** kao gori	francezki	28	2	2	Od IV.—VIII. uz nagradu
3	**Kante Ernest,** koo gori	krasopis	67	2	2	I. II. uz nagradu
4	**Hranilović** pl. **Hinko** kao gori	gombanje	116	2	2	Od I.—VI. uz nagradu
5	**Kenfelj Ivan,** kao gori	pjevanje	35	2	2	Od I.—VIII. uz nagradu

C.

Sbirke učila.

I.

Razpoloživa novčana sredstva.

1.	Za popunjivanje gimnazijske knjižnice	for.	100	nč.	—
2.	Za nabavu fizikalnih sprava i za fizično-lučbene pokuse	„	140	„	—
3.	Za popunjivanje i uzdržavanje prirodopisne sbirke	„	100	„	—
4.	Primarina od 26 učeniha, po 2 for. 10 nvč. .	„	54	„	60
5.	Od pristojbah za dvogubke svjedočbe, i to: za 7 po 1 for., trogubka 1 po 2 for.	„	9	„	—
	Ukupno . . .	for.	403	nč.	60

II.

Stanje pojedinih sbirka svršetkom školske godine 1883.—84.

1. Knjižnica broji:

Knjiga	1244
Svezaka	2250
Zemljokaza	81
Atlanta	10

2. Naravoslovna sbirka:

Orudje i sprave	60
Obćenita svojstva tjelesa	10
Lučba	16
Mechanika krutina	27
Mechanika kapljevina i uzdušnina	43

Talasno gibanje i akustika	25
Optika	57
Toplina i meteorologija	28
Magnetizam i munjina	63
Namještaj	15

3. Prirodopisna sbirka životinjstva:

Typus vertebrata:

I. red Mammalia	54
II. red Aves	85
III. red Reptilia	26
IV. red Amphibia	21
V. red Pisces	127
Ukupno	313

Typus Mollusca:

I. red Cephalopoda	24
II. red Gastropoda	415
III. red Lamellibranchiata	125
IV. red Brachiopoda	4
V. red Tunicata	8
Ukupno	576

Typus Arthropoda:

I. red Hexapoda	1500
II. red Myriopoda	8
III. red Arachnoidea	25
IV. red Crustacea	69
Ukupno	1602

Typus Vermes:

I. red Annelides	15
II. red Gephyrei	1
III. red Nemathelminthes	3
IV. red Plathihelminthes	3
Ukupno	22

Typus Echinodermata:

I. red Holothurioidea	2
II. red Echinoidea	26
III. red Asteroidea	17
IV. red Crinoidea	2
Ukupno . . .	47

Typus Coelenterata:

I. red Anthozoa	39
II. red Porifera	9
Ukupno . . .	48

Typus Protozoa:

I. red Rhizopoda	4
Ukupno imade zoolog. predmeta . .	2612

Bilinstvo:

I. Kryptogamae	560
II. Phanerogamae	854
Ukupno . . .	1414

Raznih botaničkih predmeta 39.
Ukupno botaničkih predmeta ima 1453.

Rudoslovje:

A. Kristalni modeli 302.

B. Naravni komadi:

I. red Počela	15
II. red Rudače	161
III. red Kremene rudače	128
IV. red Haloidi	80
V. red Phytogenide	12
Ukupno . . .	396
C. Kamenje	261
D. Raznih rudoslovnih predmeta	25
Ukupno rudoslovnih predmeta ima . .	984

Prirodopisne slike.

Životinjstvo.

Atlasa . . . . 4 u 9 svezaka
Raznih tabula 76

Bilinstvo.

Atlas 1
Raznih tabula 71

Rudoslovje.

Atlas 1

Namještaj.

Komada 29

III.

Množenje sbirka tečajem godine.

Za gimnazijsku knjižnicu.

1. Darovano.

Od visoke kralj. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade.

1. Izvješće o tršćanskoj izložbi god. 1882. Zagreb 1883.

2. Domaća perad, il kratak nauk o peradarstvu. G. Aug. Vichodil, sa slikami. Zagreb 1883.

3. Izvještaj o djelovanju kralj. zem. vlade za poslove unutarnje o promicanju narodnoga gospodarstva od god. 1879. do 1883. Zagreb 1884.

4. Sbornik zakona i naredaba za Hrv. i Slavoniju; god. 1883. Kom. I.—XIII. Broj 1.—72.

Od ces. kralj. akademije znanostih u Beču.

1. Denkschriften philos. hist. Klasse. Band XXXIII. Tafeln 12. Wien 1883.

2. Denkschriften math. naturw. Klasse. XXXXV., XXXXVI. XXXXVII. Tafeln 51. Holz. 5. — Tafeln 47. Tabellen 2. — Tafeln 21. Holz. 18. Karte 1. lith. Tabellen 8. Wien 1883.

3. Sitzungsberichte philos. hist. Klasse. Band 102; Heft 1. 2. Jahrg. 1862.

4. Isto: Band 103; Heft 1. 2. Jahrg. 1883.

5. Isto: Band 104; Heft 1. 2. Jahrg. 1883.

6. Isto: Band 105; Heft 1. Jahrg. 1883.

7. Sitzungsberichte mathem. naturw. Klasse. Band 86. Abth. I. Heft 3. 4. 5.; Abth. II. Heft 3. 4. 5.; Abth. III. Heft 3. 4. 5. Jahrg. 1882.

8. Isto: Band 87. Abth. I. Heft 1, 2, 3, 4, 5; Abth. II. Heft 1, 2, 3, 4, 5; Abth. III. Heft 1, 2, 3, 4, 5. Jahrg. 1883.

9. Isto: Band 88. Abth. I. Heft 1; Abth. II. Heft 1; Abth. III. Heft 1, 2. Jahrg. 1883.

10. Almanach, 33. Jahrg. Wien 1883.

11. Register zu den Bänden 91—100 der Sitzungsb. philos. hist. Klasse X. Wien 1883.

Od ces. kralj. sveučilištne knjižnice u Beču.

1. O kužnim bolestima, za općine i narod. Jako dr. Gjivanović. Dubrovnik 1883.

2. Školski vrt u selu. Dav. Trstenjak. Sa 119 slika. Zagreb 1883.

Od slavne trgov. obrt. komore na Rieci.

1. Rapporto statistico — economico per l' anno 1882. Fiume 1883.

Od slavne trgov. obrt. komore u Zagrebu.

1. Izvješće o tršćanskoj izložbi god. 1882. Zagreb 1883.

Od slavne jugosl. akademije u Zagrebu.

1. Rad LXV. filolog. hist. i filoz. jur. razred, Zagreb 1883

2. Rad LXVI. matem. prirodosl. razred III. 1, 2. Zagreb 1883.

3. Rad LXVII. filolog. hist. i filoz. jur. razred V. Zagreb 1883.

4. Rad LXVIII. filol. hist. i filos. jur. razred VI. Zagreb 1883.

5. Rad LXIX. matem. prirodosl., razred IV. Zagreb 1884. Tab. 2.

6. Rad LXX. filol. hist. i filos. juridički razred VIII. Zagreb. god. 1884.

Od knjižare Fr. Župana (gg. Albrecht i Fiedler) u Zagrebu.

1. Fizika za niže razrede srednjih škola. Ant. Wassmuth; hrv. priredio Iv. Stožir, 172 slike, Zagreb 1881.

Od g. Mat. Murka u Ljubljani.

1. Miklošić in Hrvati, poslanica hrv. akad. družtvu „Zvonimir“ v Beču. M. Murko, Ljubljana 1883.

Od g. Dav. Nemanića, c. kr. profesora u Pazinu.

1. Čakavisch-Kroatische Studien von D. Nemanić I. Studie, Accentlehre, Wien 1883.

2. Isto. I. Studie, Accentlehre, I. Fortsetzung. Wien 1884.

Od biskupske pisarne u Djakovu.

1. Glasnik biskupija bosanske i sriemske. Broj 100. iz god. 1884. Korizmena okružnica preuzv. gosp. Dr. J. J. Strossmajera.

Od A. Pichler i sin, knjižara a Beču.

1. Historischer Schulatlas zur alt. mitt. und neuen Gesch.; 32 Huupt- und 55 Nebenkarten. 5. Aufl. Wien 1884.

Od ravnatelja gosp. Ljudevita Slamnika.

1. Viestnik hrv. arkeol. družtva, god. V. br. 1—4. Zagreb god. 1884.

2. Kupljeno.

1. Politische Schulwandkarte von Italien. Kiepert, Berlin 1883. na platnu.

2. Mineralogie von dr. Gust. Tschermak, III. Lief-Schluss. 339 Abbildungen, Wien 1884.

3. Wandtafeln für den naturg. Anschauungs-Unterricht, Aug. Hartinger II. Abth. Botanik, II. Lief. Tab. 6. 7. 8. 9. i 10. Wien 1883. Na lepenki tvrdo i olašteno.

4. Isto. III. Abth. Bäume. II. Lief. Tab. 1. 5. 8. 20. i 25. Wien Gerold 1884.

5. Geschichte d. geistigen Lebens in Deutschland von Leibnitz bis auf Lessings Tod 1681—1781. v. Jul. Schmidt, I. Band. II. Band. Leipzig 1863.

6. Mittheilungen über isometrische Krystallformen v. al. Karl Wach in Saaz. 3 lithogr. Tafeln 1883.

7. Krystalformennetze 150. z. Anfertigen v. isometr. Krystalmodellen. Wach, Pilzen I. Lief. 14. Tafeln mit Vorbemerkungen.

8. Wandkarte d. Alpen nach Entwurf u. Leitung d. Vinc. v. Haardt, 6 Blatt, II. Schul-Ausg. Wien 1882. sammt Erläuterungen; mit Karte Einth. d. Alpen. In Mappe.

9. Physik. Wandkarte v. Afrika, dr. Jos. Chavanne. 4. Blatt in Farbendruck II. Aufl. Erläuterungen und 1. Uebersichtskarte d. wichtigsten und neuesten Reiserouten. 2. Aufl. Wien 1882. In Mappe.

10. Bilder z. Geschichte f. Gymnasien, I. Langl in Oelfarbendruck u. Sepia-Manier II. Aufl. I. Lief. Hölzel, Wien 1882. Bild 1. 6. 14. 20. 44. 45. 48. 57. Zavoj. Svaka slika sa posebnim tiskanim opisom.

11. Gletscher-Phönomene in verkl. Form. Lichtdruck von Schober, Karlsruhe, Begl. Tekst v. dr. Fr. Simonij. Seite 1—24.

12. Geschichte d. slavischen Literatur v. A. T. Pypin und V. D. Spasović, nach II. Aufl. a. d. russ. übertragen v. Traugott Pech I. Bd. Lepzig 1880.

13. Stari pisci hrv. Knj. XI. pjesme M. Bunića Babulinova, Maroja i Oracia Mažibradića, Marina Burešića, Zagreb 1880.

14. Isto. Knjiga XII. djela Gjona Gjora Palmotića, dio I. Zagreb 1882.

15. Starine, knj. XII. Zagreb 1880. i XIII. Zagreb 1881.

16. Mundtheile d. Insecten, 5 Wandt. Dr. Jos. Muhr, Prag 1879. u ovitku od lepenke, sa tumačem slika.

17. Myriopoden d. oest.-ungar. Monarchie, dr. Rob. Latzel I. Hälfte Chilopeden, 10. lithogr. Tafeln, Wien 1880.

18. Archiv f. slav. Philologie. V. Jagić VII. Bd. 1. 2. Heft. Berlin 1883. Heft 3. mit 3. Lichtdrucktafeln 1883. — IV. Bd. 1. 2. 3. 4. Heft. 1878—1880.

19. Jahrbuch d. Erfindungen, Gretschel und Wunder, 18. Jahrg. 54 Holzsch. Leipzig 1882.

20. Isto. 19. Jahrg. Gretschel und Bornemann 27. Holzschn. Leipzig 1883.

21. Wandkarte d. russischen Reichs in Europa, 6 Bl. nach d. 1862. v. d. russ. geogr. Gesell. in St. Petersburg in 12. Bl., H. Kiepert, Berlin 1882. Na platnu, u ovitku od lepenke.

23. Wandkarte d. alten Welt, 6 Bl. Africa ora occindentalis a Carthaginensibus explorata, Berlin; na platnu, u ovitku lepenke.

24. Lehrbuch d. Physik u. Meteorologie 8. Aufl. Müller-

Pouillet' s. v. dr. Leop. Pfaundler, 3 Bd.; 1. 2. Abth. 1877. 1879. 1881. Braunschweig.

25. Miriopoden d. oester.-ung. Monarchie. Dr. Rob. Latze. II. Hälfte. Symphylen, Pauropoden u. Diplopoden, 16? lith. Tafl Wien 1884.

26. Službeni glasnik kralj. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu. Zagreb 1883.

27. „Narodne Novine", Zagreb, za god. 1884.

28. Gymnasial-Pädagogik C. F. v. Naegelsbach, herausg. v. Dr. G. Autenrieth. 3. Aufl. mit Bildniss Naegelsbach. Erlangen 1879. —

29. Gymnasial-Zeitschrift f. Oesterreich, 35. Jahrgang, Wien 1884. —

30. Zeitschrift f. d. Gymnasial-Wesen, H. Kern u. H. J. Müller, 38. Jahrg. d. neuen Folge 18. Jahrg. Berlin 1884.

31. Zeitschrift f. d. höhere Unterrichtswesen Deutschlands. Dr. H. A. Weiske, Leipzig 1884.

32. Pädagogisches Archiv, Centralorgan f. Erziehung u. Unterricht in Gymnasien. Dr. Krumme. 25. Jahrg. Stettin.

Za prirodoslovnu sbirku.

Kupljeno.

1. Sprava za procieditì živu, po prof. dr. L. Pfaundler-u; sprava na stalku sa jednom cievi.

2. Razna frižka chemikalija i staklenine, te druge trošive potrebštine.

Uzčuvalo se jošte razpoloživa novca, za da oveća svota pripomogne nabaviti ovoj sbirci strojeva, koji će raznim pokusom služiti.

Za prirodopisnu sbirku.

Darovano.

Gosp. Slamnik Ljudevit, Cyprea lurida. — G. Diminić Zakarija, 2 koraljnika (Porites). — Koprinskij Ljuboje VIII. razred, 1 komad ljubičnjaka i više kornjaša. — Šipuš Ivan VI. raz., okaminu iz Siska, Isocardia cor. — Zmajić barun Vinko IV. razred, okamenjeno drvo i više pužića. — Kukuljević pl. Franjo III. raz., sladorovac (sa-

charum off.) i više puževih kućica. — Mužina Valentin III. raz., koraljnik (gorgonia verrucosa) 3 vrsti ptičjih jaja i više puževih kućica. — Mohović Egon II. raz., zubalo morskoga psa. — Učenici I. razreda: Mandić Kazimir, komadić zlatonosnoga bjelutka iz Kalifornije. — Margan Jakov, krilca (Strombus). — Miletić Vinko, peristku (Pinna squamosa). — Perpić Vjekoslav, jastoga (Homarus vulgaris).

Sabirali su kornjaše: Golik Julijo VI. razred. — Forenbaher Vinko IV. — Kresnik Franjo IV. — Karlović Franjo III. — Švob Grgur III. — Margatić Josip II. — Šintinić Josip II. — Grbac Tome I. — Krasović Milan I. — Margan Jakov I. — Mihoković Vladko I. — Miletić Vinko I. — Rahelić Vazmoslav I. razred.

Liepo su pravili kristal. modele: Jakovčić Ivan V. raz. i Rutter Antun V. razred.

Svim gore navedenim visokim i plemenitim p. n. darovnikom naših sbirka, smierno ovdje izražujemo najusrdniju zahvalu.

Revnim i brižnim našim učenikom, koji dragovoljno pomnožaše i ukrasiše prirodopisnu sbirku, liepo zahvaljujemo. Bez truda i napora, neima ništa; vaš trud i muka, a božji blagoslov.

D.

Ljetopis zavoda.

Danâ 26., 27., 28. i 29. u rujnu bijahu prije podne primateljni pa popravni izpiti, a istih danâ poslje podne upisivanje učenikâ.

Školska godina započe svečanom svetom misom „Dojdi duše sveti“ dne 1. listopada.

Dne 2. i 3. listopada bijaše pročitan, pa protumačen, gdje je trebalo, disciplinarni red.

Dne 4. i 19. listopada u proslavu previšnjih imendana Njeg. ces. i kralj. Apoštolskoga Veličanstva, obljubljenoga našega vladara Franje Josipa I., te onda Njez. Veličanstva naše kraljice Jelisave, sav učiteljski sbor uz gimnazijsku mladež prisustvova sv. misam ob 8. dobi. Istih srećnih daná, na temelju prijaznoga poziva sa strane predsjedničtva ovogradskoga slavnoga poglavarstva, uputio se učiteljski sbor u kapt. sbornu crkvu, gdje se o 10. dobi obsluživaše svečane sv. mise.

Dne 26. studenoga pripade čast ravnatelju, predstaviti učiteljski sbor novo nadošlomu gouverneuru na Rieci presvjet. gosp. grofu Zichy-u Augustu, te se Njegovoj visokoj priklonosti preporučiti. Gosp. grof primi sve ljubezno, sa pojedinci prijazno se pogovori, te upita i za mladež, kako se ponaša, i u kolikom je broju.

Usljed velecienjenoga poziva slavnoga gradskoga poglavarstva, bijaše sa ravnateljem učiteljski sbor, dne 16. svibnja u petak pri svečanoj sv. misi, kano zadušnici za u Gospodu usnuvše Njez. ces. kralj. Apošt. Velič. caricu vječne uspomene Mariju Anu.

U pratnji svojih učitelja, mladež je svete mise dnevice pohadjala, osim loših pa zimskih dana. U nedjelju i svetak čuše prije svetih misa učenici više, a poslje sv. misa učenici niže gim-

nazije dotične propovjedi. U godini izpovjedi te se pričesti mladež po tri puta, a bijaše sva na okupu pri duhovnih vježbah; isto tako pri obhodih na Markovo, prosne dane i Tielovo.

Ove godine, kano dosele, preporučismo na posebnoj sv. misi Gospodu vječnomu Milostniku, sve umrvše učitelje i učenike ovoga zavoda, tja od njegovoga zasnutka.

Tko se radja, taj i umire. Od smrti neima lieka. Premladi nam poniknuše, prerano se odieliše. Bog dao, Bog i uzeo!

Poletiše u rajsko naselje, dva mladenca, dva naša miljenca! —

„Eto, ako t' je dan, mladiću primili,
U raju oni stan, ki se dobrim dili;
Moli se i nastoj, u nebeske strane
Svih tvojih drazih broj s tobom da se stane“.

P. Hektorović.

Juranić Andrija, rodom iz Dubašnice na otoku Krku, V. razreda učenik, umro u krilu svojih roditelja dne 12. travnja 1884. na ljutoj sušici.

Mance Juraj iz Vrbovskoga, učenik VII. razreda, podlegao istoj nemilici, dne 16. svibnja 1884.

E.

Važniji odpisi visoke kralj. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade.

1. Kako treba postupati u pravnih poslovih na odmjerene pristojbe. Od 29. srpnja 1883. br. 7225.

2. Učiteljem nemogu se ubrajati suplentske godine u mirovinu. Od 13. kolovoza 1883. br. 8446.

3. Plaće i dnevnice javnih činovnika, kad se šalju javnim oblastim, kako su proste od poštarine. Od 14. kolovoza 1883. br. 8721.

4. Kod odazvanih na vojničku vježbu, imaju ravnateljstva paziti, da nebi služba i nastava trpjela. Od 13. kolovoza 1883. br. 8417.

5. Naukovinu mora svaki, stupivši u gimnaziju, za prvo poljeće položiti. Od 6. rujna 1883. br. 9926.

6. Podpornikâ krajiške imovne, uzgojne i obrazovne zaklade imaju se poljećne svjedočbe, sa posebnim izvještajem podnašati. Od 9. studenoga 1883. br. 12436.

7. Nove dotacije odredjene za umnažanje i uzdržavanje sbirkâ i učila. Od 20. prosinca 1883. br. 13070.

8. Naredba glede neobligatnih predmeta. Od 28. prosinca 1883. br. 14479.

9. Handtke-a zemljovid austr.-ugar. carevine pripušta se na porabu. Od 6. veljače 1884. br. 1239.

10. Ces. i kralj. gimnazije u Sarajevu svjedočbe, valjane su za Hrvatsku i Slavoniju. Od 3. travnja 1884. br. 3117.

11. Publikacije jugosl. akademije u Zagrebu, imaju se za knjižnice i nagrade upotrebljavati. Od 16. svibnja 1884. br. 1583.

F.

Pismene radnje.

Iz hrvatskoga jezika.

U V. razredu.

1. Oproštaj s roditeljskom kućom početkom školske godine. — Razmatranje.
2. Oluja na moru. — Opis.
3. Razsipnik i škrtac. — Prispodoba.
4. Stalnom voljom čovjek brda valja,
   A na ravnu opet druga diže. I. Sundečić. — Hrija.
5. Pjesma „Smrt Marka Kraljevića“. — Ocjena.
6. Stalna na tom svietu samo miena jest! P. Preradović. — Razmatranje.
7. Neka se razlože mnienja o postanku narodnoga junačkoga eposa. — Razprava.
8. Moj život. — Autobiografija.
9. Život ljudski i četiri godišnje dobe. — Prispodoba.
10. Obćenita karakteristika lirskoga pjesničtva. — Razprava.
11. Pjesma „Smrt“ od P. Preradovića.
12. Moje najdalje putovanje u sviet. — Putopis.
13. Kratki sadržaj prve knjige Homerove Iliade. — Pripoviest.
14. Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača. — Narodna poslovic, krija.

Strohal Rudolf.

U VI. razredu.

1. Strah božji prva je mudrost. — Razmatranje.
2. Što je to jedinstvo drame i kakovo ono smije biti? — Razprava.

3. Što jc čovjek dužan sam sebi? — Razmatranje.

4. Rad Vilima Shakespearea u dramatskom pjesništvu. — Historično-literarna radnja.

5. Nihil est agriculturae melius, nihil uberius, nihil dulcius, nihil homine libero dignius. Cicero. — Razmatranje.

6 U dobru je lako dobru biti,
Na muci se poznaju junaci. — P. Petrović Njeguš. Gorski vienac. — Razprava.

7. Kakovo mjesto zauzimaju Bogomili u literaturi starobugarskoj. — Literarna radnja.

8. Vrieme jest novac. — Razmatranje.

9. Ocjena drame, koju sam čitao.

10. Nek ravno um i srdce tvoje važe
Tek tako bit ćeš čovjek, brate moj. Šenoa. — Razprava.

11. Multorum disce exemplis, quae facta sequaris,
quae fugias. Vita est nobis allnea magistrata.
Ulizi u tempal segaj svita i vij,
je li tuj exempel potriban tebi ki;
najt ćeš, dà življenje mnozih će t' skazati,
ko slidit življenje, ko li t' ostaviti. M. Marulić. Tumačenje Kata. — Razmatranje.

12. Koju korist imadu gradovi, koji leže uz more i velike rieke? — Razmatranje.

13. Bis dat, qui cito dat. — Razprava.

14. Bolji je dobar glas, nego zlatan pâs. Narodna poslovica. — Hrija.

Strohal Rudolf.

U VIII. razredu.

1. Nil mortalibus ardui est: Horac. — Razmatranje.

2. Jeli upoznajemo karakter narodnji više iz povjesti njegove ili iz poezije? — Razprava.

3. I u čas se sgoda ugleda
Od ke ne bi pametara. Gundulić Osman I., — Razmatranje.

4. Virtutem incolumen odimus, sublatam ex oculis quaerimus invidi. Horac Barm. III. 24. — Razprava.

5. Neka se u kratko prispodobi književni rad Ivana Franjina Gundulića, Gjona Palmotića i Ignjata Gjorgjića. — Literarna radnja.

6. Naobraženost i bogatstvo. — Prispodoba.
7. O prijateljstvu i o izboru prijatelja. — Razprava.
8. Slava je, sinko, od velike moći. — Razmatranje.
9. Nevolja gola, najbolja škola. P. Preradović. — Razprava.
10. Neka se prevede odlomak iz štiva „O trojanskom ratu“ (Jagić, Primjeri I. str. 58.) iz starobugarskoga na hrvatski jezik i neka se neki oblici protumače. — Vježba u staroj bugarštini.

Strohal Rudolf.

U VIII. razredu.

1. Mens sana habitat in corpore sano. — Razmatranje.
2. Neka se u kratko napomenu razlozi, koji su izazvali literaran rad ovkraj Velebita koncem XVI. i početkom XVII. vieka. Literarna radnja.
3. Narod bez svoje povjestnice putnik je bez putnog lista, Zapreka nalazi svud, daleko nemože doć. P. Preradović. — Razprava.
4. Quodcunque summi homines valent ingenio et diligentia, id valent attentione. — Razmatranje.
5. Neka se prevede na starobugarski i današnji hrvatski jezik listina Kulina bana. — Vježba u staroj bugarštini.
6. Bolja je častna smrt, nego sramotan život. — Razmatranje.
7. Važnost staroklasičnih literatura po evropejsku naobrazbu. — Razprava.
8. *Γνῶθι σαυτόν.* — Razmatranje.
9. Gimnazijalac na razstanku sa gimnazijskimi nauci. — Razmatranje.
10. Maturalna radnja.

Strohal Rudolf.

Iz njemačkoga jezika.

U V. razredu.

1. Klein Roland (nach Uhland). — In Prosa erzählt.
2. Beherzigung. (Goethe). — In Prosa erzählt.
3. Der Ritter und sein Weib. Aus dem Passional, nach Pfeiffer erzählt.
4. Der trojanische Krieg. — Histor. Thema.
5. Die nationalen Festspiele der Griechen. — Histor. Thema.

6. Die griechischen Götter. — Ueberzetzung.
7. Der Frühling. — Beschreibung.
8. Welcher ist der grösste Mann der griechischen Geschichte? — Freies Thema.
9. Dithyrambe v. Schiller. — In Prosa erzählt.
10. Das eleusische Fest v. Schiller. — In Prosa erzählt.

pl. Hranilović Hinko.

U VI. razredu.

1. Das Glöcklein des Glückes. Aus den Bifolien. — In Prosa erzählt.
2. Margareta Maultasch. Nach Ankershofen erzählt.
3. Gold und Eisen. — Parallele.
4. Rom während des ersten punischen Krieges. — Histor.
5. Aus Oberon I. Gesang. — In Prosa erzählt.
6. Klodwig, der Gründer des Frankenreiches. — Histor. Thema.
7. Der Zauberlehrling v. Goethe. — In Prosa erzählt.
8. Der Glaube der alten Slaven. — Histor. Thema.
9. Der vaticanische Apollo, nach Winckelmann. — Schilderung.
10. Wallenstein in seiner Armee. Nach L. v. Ranke.

pl. Hranilović Hinko.

U VII. razredu.

1. Tropfen des Geistes
Giesset hinein!
Leben dem Leben
Gibt er allein. Schiller. — Betrachtung.
2. Horand und Hilde. Nach dem zweiten Abschnitte der Gudrun.
3. Die Gralsage. — Inhalt und Geschichte.
4. Parzival. — Nach Uhland.
5. Die Mediceer und ihre Bedeutung tur Kunst und Wissenschaft. — Histor. Thema.
6. Ragusa und seine Bedeutung in der kroatischen Geschichte. — Histor. Thema.
7. Ein freies Thema.

8. Das Lied vom braven Manne. — Nach Bürger in Prosa.
9. Die Reformationszeit in geschichtlicher und literarischer Beziehung.
10. Sturm und Drang. — Inhalt.

pl. Hranilović Hinko.

U VIII. razredu.

1. Der Unterschied zwischen dem Mittelalter und der Neuzeit. — Histor. Thema.
2. Was lehrt uns die Fabel des Icarus? — Betrachtung.
3. C. Julius Caesar und Ollivier Cromwell. — Parallele.
4. Was heisst und zu welchem Ende studirt man Universalgeschichte? Nach Schiller.
5. Not ist die Wage, die des Freundes Werth erklärt
   Not ist auch der Prüfstein von deinem eigenen Werth. Rückert. — Betrachtung.
6. Und mit Geistesstärke
   Thu' ich Wunder auch. Goethe Zauberlehrling. — Betrachtung.
7. Goethes Biographie.
8. Allen Gewalten
   Zum Trutz sich erhalten
   Nimmer sich beugen
   Kräftig sich zeigen
   Rufet die Arme
   Der Götter herbei. „Beherzigung“ Göthe. — Betrachtung.
9. Schiller und Göthe. — Parallele.

pl. Hranilović Hinko.

Iz talijanskoga jezika.

U V. razredu.

1. Esempio di cortesia e di riconoscenza. — Crtica.
2. Parafrasi d' uno squarcio die poesia.
3. Traduzione d' una lettera dal croato.
4. Parallelo tra le età della vita e le stagioni dell' anno.
5. Lettera ad un amico.
6. Tema libero.

7. La pera guasta e le pere sane. Pripoviest.
8. Il dissipatore. — Pripoviest.
9. Effetti del lavoro e conseguenze dell' ozio. — Razpravica.
10. Chi troppo abbraccia nulla stringe. — Pripoviest.

Martinolić Josip.

U VI. razredu.

1. I più efficaci mezzi di diffusione della coltura. — Razprava.
2. Parafrasi d' uno squarcio di poesia.
3. Tema libero.
4. Lontano dalla patria! — Razmatranje.
5. I veri ed i finti amici. — Razmatranje.
6. La vita dei popoli primitivi. — Razprava.
7. Le principali applicazioni pratiche di alcune leggi della fisica. — Razprava.
8. La noia. — Razprava.
9. I fiori e la vita. — Razmatranje.
10. Mens sana in corpore sano. — Razprava.

Martinolić Josip.

U VII. razredu.

1. Il decadimento delle lettere italiane nel seicento. — Po predavanju.
2. Cause principali della caduta dell' impero romano. — Razprava.
3. Illustrazione della sentenza di A. Manzoni: „Sentire e meditare“.
4. Doveri degli uomini. — Razmatranje.
5. Non è viaggio senza polvere nè guerra senza lagrime. — Razmatranje.
6. Breve descrizione d' un paesaggio.
7. Parafrasi d' uno squarcio di poesia.
8. „Giustizia entro al tuo seno
   Sieda, e sul labbro il vero.“ Parini. — Razmatranje.
9. Il fuoco e l' acqua. — Razmatranje.
10. Chi fa da sè, fa per tre. — Razmatranje.

Martinolić Josip.

*

U VIII. razredu.

1. Gli onor che sono?
Che val ricchezza?
Di miglior dono
Vommene altier:
D' un alma pura
Che la bellezza
Della natura
Gusta e del ver. I. Pindemonte. — Razmatranje.

2. Cenni sulla vita e le opere di G. Boccaccio.

3. La letteratura deve avere per oggetto il vero, per iscopo il buono e per mezzo il bello. — Razprava.

4. Non scholae, sed vitae discimus. Razmatranje.

5. Cenni sulla vita e le opere di F. Petrarca.

6. Se non vuoi cadere in gravi falli, fuggi i piccoli. — Razmatranje.

7. Chi si contenta è ricco. — Razmatranje.

8. Osservazioni sulla lirica di G. Leopardi. — Po predavanju.

9. „Io per me, prima d' ogni altra cosa, desidererei d' essere uomo dabbene, in secondo luogo d' essere uono sano, di poi essere uomo d' ingegno, quindi d' essere uomo ricco . . .“ G. Parini. — Razmatranje.

10. Molti sono che temono l' infamia, pochi la coscienza. — Razmatranje.

Martinolić Josip.

G.

Uživanje podpora.

	Učenici	Razred	Iz zaklade	Iznos u a. vr. for.	nč.
1	Prpić Vjekoslav	I.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	60	—
2	Rački Andrija	III.	Račkoga Lovrenca od	79	16
3	Halavanja Vladimir	IV.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	100	—
4	Kovačević Blaž	IV.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	100	—
5	Margan Vinko	IV.	Marija-Terezijanske vacovskoga konvikta od	105	—
6	Mihoković Augustin	V.	Muhvića Antuna od	60	—
7	pl. Emili Stanko	V.	Thonhauser grofice	105	—
8	Tominić Lavoslav	V.	Izvanredna podpora pokrajinskog istrijskog odbora	80	—
9	Vučica Nikola	V.	Ces. kralj. fin. dohodarstveno-globarinske od	150	—
10	Šikić Stjepan	VII.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	150	—
11	Šnauc Ivan	VII.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	100	—
12	Miletić Dujo	VIII.	Kralj. ugar. financ. dohodarstveno-globarinske od	150	—
			Ukupno	1239	16

„Bratovšćina hrvatskih ljudi“ sa sielom u Kastvu, za ovu znala — „Badava ga gladiš, ako ga nehraniš“ — te se odazvala, pak i ove godine liepo pripomogla. Posla 45 for. trojici učenikom.

Velečastna gospoda oo. Kapucini na Rieci, sklono i ljubeznivo prehraniše ove godine 7 siromašnih učenika. Ovako i velečastna gospoda oo. Franjevci na Trsatu 8: velečastne sestre sv. Benedikta 7; milostive duše gospoje: Fonda Marija na Rieci 4, a Schwemmhammer Helena 1.

Naše bolnike uvjek voljno liečiše, drevni prijatelji nevine, siromašne mladeži veleštovana p. n. gospoda: veleučeni dr. Rubessa Andrija, dr. Holtzabek Ivan, dr. Kiseljak Ivan i dr. Venchiarutti Nikola; a milostivi ljekarnici p. n. gospoda: Catti Juraj na Rieci, te pl. Wertheimstein Josip na Sušaku, davaše bezplatno svake vrsti potrebitih ljekova.

Usrdno zahvaljujemo ovdješnjoj ces. kralj. pomorskoj akademiji, pošto nam je blagonaklono pošiljala svoje obilne i znanstvene meteorologične opazke.

Namjerismo se, hvala budi Bogu, na čestite duše, koje se poznaju po rieči i po djelu.

Gospodo milostnici i darovnici! Sjetiste se i Boga i duše! Zdravi bili! Bog Vam dao zdravlje!

Družtvo u podporu siromašnih i vriednih učenika kr. hrv. velike gimnazije riečke, sa sielom na Sušaku.

I.

Izkaz

o prijetku i izdatku tečajem školske god. 1883./84. (od 1. srpnja 1883. do 5. srpnja 1884.)

Prijetak:

1. Uplata članova I. i II. reda	41	for.	—	nvč.
2. Darovi	129	„	20	„
3. Dva kupona	1	„	80	„
4. Ostatak u priručnoj blagajni od prošle godine	28	„	$84^1/_2$	„
Ukupno . .	200	for.	$84^1/_2$	nvč.

Izdatak:

1. Jednomu učeniku II. razr. 2 for., jednomu iz VIII. razr. 40 for. podpore	42	for.	—	nvč.
2. Uložilo se je u pučku štedionicu riečku .	150	„	—	„
Ukupno . .	192	for.	—	nvč.
Prijetak	200	for.	$84^1/_2$	nvč.
Izdatak	192	„	—	„
Ostaje u priručnoj blagajni . .	8	for.	$84^1/_2$	nvč.

Cieli družtveni imetak u novcu i u papirih sastoji se:

1. od uloženih u pućkoj štedionici riečkoj . .	2225	for.	34	nvč.
2. od kamata na tu svotu do konca lipnja t. g. .	379	„	33	„
3. od papira za	43	„	8	„
4. od svote u priručnoj blagajni od	8	„	$84^1/_2$	„
Ukupno . .	2656	for.	$59^1/_2$	nvč.

II.

Imena

p. n. gg. članova, koji uplatiše svoje prinose do 5. srpnja 1884.

A. Članovi I. reda,

a) koji uplatiše prinos od najmanje 3 for. za god. 1881. do 1881., 1881.—82.: Jelinek Dragutin.

b) koji uplatiše isti prinos za god. 1882.—83.: Jelinek Dragutin, Studenac Petar i Župančić Franjo.

c) koji uplatiše isti prinos za god. 1883.—84.: Jelinek Dragutin, Jelušić Rajmund i Kukuljević p. Kornelij.

B. Članovi II. reda,

a) koji uplatiše prinos od najmanje 1 for. za god. 1880.—81.: Žagar Jilip Jakov.

b) koji uplatiše isti prinos za god. 1881.—82.: Budiselić Antun i Strohal Rudolf.

c) koji uplatiše isti prinos za god. 1882.—83.: Budiselić Antun, Canjuga Franjo, Domian Ivan, Kresnik Franjo, Marušić Matija, Mazek Antun, Sacchi Antun, Strohal Rudolf i Švaglić Srećko.

d) koji uplatiše isti prinos za god. 1883.—84.: Canjuga Franjo, Koprinsky Skender, Zakarija Franjo, Žagar Augustin.

III.

Darovi,

a) u novcu:

Milostiva gospodja Adela Crnković darovala je 50 for., p. n. gg. Leopold Maurović, odvjetnički koncipient, 50 for., dr. Nikola Venchiarutti 5 for., Rudan Dragutin pom. kapetan 4 for. 20 nvč., Silvij Bičanić predao je 20 for. od razprodanih Xantippa.

b) u odielu:

Više komada odiela darovala je milostiva gospoja Tereza Zmajić, rodjena Bonelić i gosp. Ljudevit Slamnik, gimnazijski ravnatelj.

IV.

Knjižnica.

Dozvolom preuzviš. gosp. dr. J. J. Strossmayera, biskupa djakovačkoga, bje i ove godine nabavljeno u korist ovoga družtva **185** školskih knjiga troškom od **163** for., od kamata glavnice, namienjene prvotno novčanomu nagradjivanju boljih ubogih učenika ovoga zavoda, a g. 1880., nastojanjem gosp. ravnatelja Ljudevita Slamnika, privedene boljoj svrsi, nabavi školskih knjiga za siromašne i vriedne učenike ove kr. gimnazije, što bijaše od prieke nužde. Ova pred četiri godine ustrojena knjižnica, broji već sada **1171** školsku knjigu, iz koje bje ove godine uručeno na porabu **96** učenikom izmedju **182** pitomca **1125** knjiga, popriečno svakomu do 12 komada. Osim toga bje nabavljena istimi sredstvi velika bojadisana polica od drva za knjige troškom od 22 for.; a za 31 haljinac i 31 hlače, podieljeno siromašnim učenikom, iznosom od 103 for. 82 nvč.

Svim plemenitim darovateljem i podupirateljem ovoga družtva izriče, u ime uboge i vriedne mladeži kr. hrv. gimnazije na Rieci, najtopliju i najiskreniju hvalu.

Na Rieci, 5. srpnja 1884.

Ljudevit Slamnik,
predsjednik.

Ernest Kante,
tajnik.

Jakov Čičigoj,
blagajnik.

Prinesci utemeljitelja, glasom pravila §. 4. slovo a, mogu se upotriebiti samo na uglavničenje. Družtvu dakle, u pripomoć mnogobrojnim siromašnim učenikom, preostaju jedini prinosci p. n. gg. članova I. i II. reda.

Slavni odbor za prenos ostanaka hrvatskoga pjesnika P e t r a P r e r a d o v i ć a, prijazno nam poklonio 1881. šest otisaka djela neumrloga našega P e t r a, uz namjenu, da se koncem svake go-

dine nadari jednim otiskom učenik VI. razreda, koji bude najbolje napredovao u hrvatskom jeziku i primjerno se bude ponašao prema propisom.

Na temelju ove odredbe bijaše jednim otiskom, na koncu školske godine 1881.—82. nadaren učenik VI. razreda: Pavletić Krsto.

Drugim otiskom, koncem godine 1882.—83. učenik VI. razreda: Valjato Ivan.

Trećim otiskom, koncem godine 1883.—84. učenik VI. razreda: Trohar Srećko.

H.

Statistički pregled.

Broj učenika	U razredu I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Ukupno
Koncem godine 1882./83.	41	23	34	29	14	11	17	11	180
Početkom godine 1883./84.	·43	28	28	33	18	14	14	17	195
Od ovih je bilo:									
Javnih	43	28	28	33	18	14	14	17	195
Osebnika	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opetovnika	14	3	9	5	—	—	—	—	31
Iz nižega razreda premještenih .	—	25	19	28	18	14	14	17	135
Tečajem godine izstupilo je	3	2	3	3	4	2	1	—	18
Tečajem godine pridošlo je	1	2	—	—	1	—	—	1	5
Tečajem II. poljeća bilo je i to:									
Javnih	41	28	25	30	15	12	13	18	182
Osebnika	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prama prošloj godini 1882./83. više ili manje:									
Početkom godine 1882./83.	— 2	—	—10	+ 3	+ 2	+ 3	— 5	+ 6	— 3
Koncem godine 1883./84.	+ 1	+ 4	— 9	—	+ 1	+ 2	— 3	+ 7	+ 3
Školarinu plaćajućih:									
U I. poljeću	40	7	11	12	1	3	3	5	82
U II. poljeću	16	8	11	11	2	3	1	7	59
									141
Od školarine oproštenih:									
U I. poljeću	3	21	17	21	17	11	11	12	113
U II. poljeću	25	20	14	19	13	9	13	11	124
									237
Iznos školarine:									
U I. poljeću. . . . . . 344 fr. 40 nč.									
U II. poljeću. . . . . 247 fr. 80 nč.									
Ukupno. . 592 fr. 20 nč.									
Koncem II. poljeća bilo je:									
Po vjeri:									
Rimokatolika.	41	26	25	30	15	12	13	18	180
Grčkoiztočne.	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Mozaičke	—	1	—	—	—	—	—	—	1
									182

Broj učenika	U razredu I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Ukupno
Po dobi:									
10. godinu navršilo jih je......	6	—	—	—	—	—	—	—	6
11. " " " "......	13	1	—	—	—	—	—	—	14
12. " " " "......	11	10	1	—	—	—	—	—	22
13. " " " "......	5	13	7	5	—	—	—	—	30
14. " " " "......	3	4	4	5	3	—	—	—	19
15. " " " "......	1	—	6	10	2	1	—	—	20
16. " " " "......	—	—	5	1	4	2	1	4	17
17. " " " "......	—	—	1	6	4	1	3	—	15
18. " " " "......	—	—	1	2	1	4	1	5	14
19. " " " "......	—	—	—	1	1	3	5	2	12
20. " " " "......	—	—	—	—	—	—	3	1	4
21. " " " "......	—	—	—	—	—	—	—	5	5
22. " " " "......	—	—	—	—	—	1	—	1	2
									180
Po stališu roditelja:									
Sinova: posjednika............	1	2	1	2	—	—	1	—	7
" obrtnika..............	10	7	9	4	3	2	1	4	40
" državnih, zemaljskih činovnika...............	4	2	—	3	2	1	2	4	18
" obćinskih i privatnih činovnika..............	2	1	—	1	—	—	—	—	4
" odvjetnika i mjernika..	—	2	—	—	—	—	—	—	2
" profesora i učitelja....	3	1	1	3	1	1	—	1	11
" častnika vojske i trgovač. pomorskih kapetana...	2	3	2	1	1	1	2	1	13
" mornara..............	3	2	1	1	1	—	1	1	10
" seljaka...............	7	2	2	6	3	4	2	2	28
" sluga i nadničara......	4	3	—	2	—	—	1	—	10
" osoba drugoga zanimanja...................	—	—	1	3	1	2	—	2	9
" kojim otac nežive.....	5	3	8	4	3	1	3	3	30
									182

Po zavičaju:

Iz Hrvatske	103
Iz Slavonije	2
Iz Istre	25
Iz Kranjske	3
Iz Štajerske	1
Iz Koruške	1
Iz Dalmacije	3
Iz Česke	1
Iz ostalih zemalja	3
Iz Trsta	1
Broj učenika, kojim roditelji stanuju u mjestu zavoda	39
Ukupno	182

Broj učenika	U razredu								Ukupno
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Po napredku dobilo jih je svjedočbu:									
I. reda s odlikom	4	4	5	3	3	4	3	2	28
I. reda	24	19	17	22	9	7	10	16	124
Privremenom (s dozvolom popravka)	4	2	2	5	2	—	—	—	15
II. reda	3	3	1	—	—	1	—	—	8
III. reda	5	—	—	—	—	—	—	—	5

I.

Izpit zrelosti.

Ove godine predsjedovao je izpitu zrelosti veleučeni gospodin Franjo Petračić, kao visoke kralj. zemaljske vlade povjerenik, a kralj. redoviti profesor staroklasične filologije na sveučilištu Franje Josipa, ravnatelj izpitnoga povjerenstva za gimnazijske pripravnike, podpredsjednik zemalj. školskoga vieća.

Za izpit zrelosti ove godine prijavilo se od javnih učenika, njih 17; dozvolom pako visoke kralj. zemalj. vlade 2 osebnika, kojim bijaše ova gimnazija opredieljena.

Pismeni izpit zrelosti obavio se dana 9., 10., 11., 12., 14., 15. i 16. srpnja.

Ustmeni izpit zrelosti bijaše odredjen na 23. srpnja. Uspjeh ovoga izpita može se objaviti tek buduće školske godine u istoimenomu izvješću.

Premjestni izpiti, uz predsjedničtvo ravnatelja, trajaše od 11. do 21. srpnja.

Izpit iz vjeronauka od I. do VII. razreda obdržavan je dne 18. srpnja; predsjedao je prečastni gospodin opat, kanonik i župnik Fiamin Ivan, kano biskupski povjerenik. Izpitom prisustvovaše ravnatelj, dotična gospoda razrednici, te ostala gg. profesori.

Prvo polječe bijaše dovršeno dne 23. veljače, a drugo započe dne 29. istoga mjeseca.

Koncem godine 1882.|3. podvrgli se izpitu zrelosti:

Broj	Učenici	Rodno mjesto	Uspjeh	Kani učiti
1	Bakarčić Delimir	Rieka	zrio	prava
2	Cavalier Celso	Rieka	„	prava
3	Mühlstein Rudolf	Brod na Kupi	„	filozofiju
4	Otto Dragutin	Rieka	„	liječničtvo
5	Pleše Mihovil	Delnice	„	filozofiju
6	Polić Nikola	Hreljin	„	prava
7	Superina Benjamin	Rieka	zrio s odlikom	prava
8	Švalba Kajetan	Rieka	zrio	liječničtvo

Jednomu javnomu učeniku bijaše dozvoljen popravak poslije dva mjeseca.

Jednomu osebnomu učeniku bje dosudjeno, da može izpit zrelosti ponoviti za godinu dana.

Pri ovomu izpitu zrelosti godine 1882.—83. zadane su pismene radnje, kako sliedi:

1. Prievod s grčkoga na hrvatski jezik, 3 sata. Platonis Menexenos cap. 19: ὦ παῖδες πατέρων (?) εἰρήσθω.

2. Prievod s latinskoga na hrvatski, 2 sata. Tac. Ann. libr. III. cc. 14. i 15.

3. Prievod iz hrvatskoga na latinski, 3. sata. Zašto Grci Rimljanom prednjače u književnosti. §. 168.

4. Iz hrvatskoga jezika, 5 sati. Važnost protestantizma po hrvatsku literaturu.

5. Iz talijanskoga jezika, 3 sata. Origine e sviluppo della poesia romanzesca nel medio evo.

6. Iz njemačkoga jezika, 3 sata. Das Meer als Kulturvermittler.

7. Iz matematike, 4 sata.

$$\left.\begin{aligned}\sqrt[x]{7} + \sqrt[y]{13} &= 4{\cdot}9970860 \\ \sqrt[x]{7} - \sqrt[y]{13} &= 0{\cdot}2944166\end{aligned}\right\}$$

Iz geometrije:

Ako se s jedne točke jednog kraka kuta α spusti okomica na drugi krak, ako se zatim sa podnožišta ove okomice spusti okomica na prvi krak, ako se na to s podnožišta posledňje okomice potegne okomica na drugi krak itd. u bezkonačnost, te ako je duljina prve spuštene okomice = a; kolik je sbroj $\underline{S}$ svih onih bezbrojnih okomica?

Usrdno zahvaljujemo gg. izpovjednikom, našim dobrim pomoćnikom: p n. veleč. gg. oo. kapucinom; veleč. gosp. Blečiću Joviti, umirovljenomu župniku; muogoč. gospodi: Volariću Antunu vjeroučitelju u gradskih učionah i mjestnim kapelanom Kanotu Rafaelu i Štimcu Ivanu. Bog Vam dobro dao — a u Boga su pune ruke!

K.

Popis učenika.

U VIII. razredu.

1. Domaldović Franjo, Rieka,
2. Grom Silvin, Rieka.
3. Katnić Tomo, Crikvenica.
4. Koletzky Tito, Bakar.
5. Koprinsky Ljuboje, Sota.
6. Krnic Josip, Gora.
7. Lekše Franjo, Rečice.
8. **Lenac Rikardo,** Rieka.
9. Maračić Matija, Punat.
10. Matejčić Ivan, Crikvenica.
11. Mikuličić Franjo, Krasica.
12. Miletić Dujo, Lukovo Šugarje.
13. **Pavletić Krsto,** Draga gornja.
14. Pobor Andrija, Selce.
15. Polić Bartul, Kraljevica.
16. Prodam Artur, Rieka.
17. pl. Rubelli Franjo, od Sturmfest; Zadar.
18. Švigelj Franjo, Brest.

Ukupno 18.

U VII. razredu.

1. Antončić Antun, Omišalj.
2. Čadež Vinko, Trštje.

Opazka. Krupnije tiskani, to su odlikaši; a sa zvjezdicom, odlikaši nadareni.

3. Jurinović Antun, Rieka.
4. **Kurelić Šimun,** Pićan.
5. Mandel Andrija, Trsat.
6. pl. Raizner Ivan, Zagreb.
7. Ranjcinger Vatroslav, Gerovo.
8. ***Rudan Amadeo,** Rieka.
9. Smokvina Andrija, Bakar.
10. Šikić Stjepan, Rieka.
11. Šnauc Ivan, Selce.
12. Tomšić Rajmund, Rieka.
13. **Valjato Ivan,** Kraljevica.

Umro 1. — Ukupno 14.

U VI. razredu.

1. ***Golik Julijo,** Fužina.
2. ***Križ Ljudevit,** Čabar.
3. Linić Jakov, Grobnik.
4. Maričić Ljuboslav, Grižane.
5. Matković Šimun, Rieka.
6. Merlato Jakov, Rieka.
7. Paškvan Andrija, Vezica.
8. Rigoni Antun, Rieka.
9. Šipuš Ivan, Sisak.
10. Šodić Konstantin, Kostrena sv. Lucija.
11. **Trohar Srjećko,** Bakar.
12. **Žic Petar**, Punat.

Izostala 2. — Ukupno 14.

U V. razredu.

1. Balas Matija, Grižane.
2. Bujanović Roman, Praputnjak.
3. ***Ćulumović Pavao.** Sv. Juraj.
4. pl. Emili Stanko, Rieka.
5. Frančetić Ivan, Boljun.
6. Gregorić Matija, Delnice.
7. Jakovčić Ivan, Trsat.
8. Jelinek Dragutin, Jablon.

9. Mihoković Augustin, Plešče.
10. Polić Dragutin, Hreljin.
11. Rutter Antun, Fabci.
12. **Štiglić Matija,** Praputnjak.
13. **Tominić Lavoslav,** Lovrana.
14. Vidas Ivan, Hreljin.
15. Vučica Nikola, Drvenik u Dalmaciji.

Umro 1., izostala 3. Ukupno 19.

U IV. razredu.

1. Bönel Julijo, Gerovo.
2. Čorić Franjo, Rieka.
3. **Forenbacher Vinko**, Fužina.
4. Gecan August, Hreljin.
5. Gorup Kornelj, Cjelovac.
6. Gorup Milan, Trst.
7. Halavanja Vladimir, Rieka.
8. Hammerl Josip, Rieka.
9. Jellousheg Artur, Rieka.
10. Juretić August, Grobnik.
11. Knoll Franjo, Lokve.
12. Kovačević Blaž, Kraljevica.
13. ***Kresnik Franjo,** Beč.
14. Linić Nikola, Pola.
15. Majnarić Matija, Delnice.
16. Margan Vinko, Draga.
17. Marušić Dragutin, Grižane.
18. ***Marušić Josip**, Praputnjak.
19. Mažuranić Petar, Drvenik.
20. Mifka Josip, Bakar.
21. Pleše Vaclav, Lokve.
22. Polić Nikola, Kraljevića.
23. Premuda Vinko, Baška nova.
24. Rožić Pavao, Draga.
25. Sinko Franjo, Čavle.
26. Šnauc Dragutin, Selce.
27. Šodić Kazimir, Kostrena sv. Lucija.
28. Štiglić Nikodem. Bakar.

*

29. Turatto Antun, Omišalj.
30. barun Zmajić Vinko, Rieka.

1. prešao, 1 izostao. 1 izključen. Ukupno 33.

U III. razredu.

1. Baffo Nikola, Omišalj.
2. Bertossi Kamilo, Rieka.
3. Devet Josip, Rieka.
4. Dobrila Ivan, Senj.
5. Franjul Leopold, Rieka.
6. Galjanić Matija, Punat.
7. ***Gašparac Srjećko,** Bakar.
8. Gorup Ivan, Ljubljana.
9. Iskra Jakov, Fužina.
10. ***Karlović Franjo,** Fužina.
11. Koprinsky Robert, Sotina.
12. pl. Kukuljević Franjo, Thurn Severin.
13. Mance Dragutin, Vrbovsko.
14. Marcelja Antun, Rieka.
15. Medanić Bruno, Rieka.
16. Mužina Valentin, Kuželj.
17. Novak Josip, Bukovica mala.
18. **Ožbolt Josip**, Gerovo.
19. Pazolin Franjo, Bakar.
20. Petelin Franjo, Lokve.
21. ***Polić Dragomir,** Senj.
22. **Rački Andrija**, Fužina.
23. Randić Ivan, Bakar.
24. Švob Grgur, Fužina.
25. Žic Nikola, Punat.

Premjestio se 1, izostala 2. Ukupno 28.

U II. razredu.

1. Batistić Jakov, Bakar.
2. Begna Josip, Kraljevica.
3. Bertossi Oskar, Rieka.
4. Bonifačić Antun, Punat.

5. Butković Nikola, Vrbnik.
6. Glažar Ivan, Rieka.
7. Haligonja Josip, Rieka.
8. Heinrich Ervin, Karlovac.
9. Jakovčić Matija, Rieka.
10. Kovačević Antun, Viganj.
11. Lenac Velimir, Jaska.
12. Lukanović Davor, Rieka.
13. ***Mach Pavao** od **Palmstein,** Pazma.
14. Maračić Grgur, Kukuljanovo.
15. Margatić Josip, Čavle.
16. Mihičić Stanko, Kraljevica.
17. Mohović Egon, Rieka.
18. Muhvić Milan, Plešce.
19. **Paravić Tomo,** Krasica.
20. Pleše Mihovil, Delnice.
21. Ružić Antun, Hreljin.
22. Smokvina Dragutin, Draga.
23. **Strohal Ivan,** Rieka.
24. **Šepić Jakov,** Rieka.
25. Šintić Josip, Draga.
26. Šipuš Milan, Sisak.
27. Šorak Dušan, Petrovo selo.
28. Zakarija Franjo, Gerovo.

Prešao 1, izostao 1. Ukupno 28.

U I. razredu.

1. Akačić Antun, Bakar.
2. Baborsky Pavao, Rieka.
3. Barbalić Antun, Dobrinj.
4. Belić Ivan, Rieka.
5. Bertossi Italo, Rieka.
6. Blaž Vladimir, Rieka.
7. Božić Veljko, Lič.
8. Brožić Antun, Rieka.
9. pl. Emili Eugen, Rieka.
10. Fulvi Petar, Rieka.
11. Gaj Ljudevit, Zagreb.

12. Grbac Tome, Dol.
13. Gudac Izidor, Kraljevica.
14. Halavanja Rudolf, Rieka.
15. Karabajić Petar, Kornić.
16. ***Krasović Milan**, Tršće.
17. Mandić Edo, Voloska.
18. Mandić Kazimir, Rukavac.
19. Margan Jakov, Draga.
20. Medanić Milan, Mošćenica.
21. **Mihoković Vladko**, Plešce.
22. Miletić Vinko, Rieka.
23. Mohorovičić Franjo, Rukavac.
24. Mohović Josip, Rieka.
25. Pavešić Antun, Škrljevo.
26. ***Prpić Vjekoslav**, Karlobag.
27. Perušić Milan, Čavle.
28. Pilepić Rudolf, Rieka.
29. Polić Dragutin, Hreljin.
30. **Pošćić Ivan**, Voloska.
31. Rahelić Ignjat, Vezica.
32. Rahelić Vazmoslav, Vezica.
33. Sablić Ivan, Kostrena sv. Lucija.
34. Sablić Rudolf, Fužina.
35. Smojver Dragutin, Selce.
36. Sušanj Josip, Voloska.
37. Švrljuga Srećko, Kraljevica.
38. Vitezić Franjo, Vrbnik.
39. Vitezić Luka, Vrbnik.
40. Žagar Andrija, Kupjak.

Premješten 1, izostala 4. Ukupno 43.

Izpravci opaženih krupnijih pogriešaka.

Na str. 3. redak 8. odozdo mjesto *correct* čitaj *correcta*.

„ „ 4. „ 7. odozgo „ *113. stranu itd. ko 1. stranu* čitaj 113. stranu ko 1. stranu itd.

Na str. 6. redak 14. odozgo mjesto мьнѫтъ čitaj мьнѭтъ.

„ „ 8. „ 15. „ „ ἔως čitaj ἕως.

„ „ 11. „ 5. „ „ оноѧ čitaj оноѩ.

„ „ 15. „ 2. „ „ l. 14. čitaj l. 13.

„ „ 16. „ 14. odozdo „ l. 14. čitaj l. 13.

„ „ 17. „ 16. odozgo „ обълѧтъ čitaj обълѩтъ.

„ „ 17. „ 19. „ „ *Ramoglasnoga* čitaj *Samoglasnoga.*

Na str. 19. redak 21. odozdo mjesto p. 67. čitaj p. 64.

„ „ 19. „ 15. „ „ *sičnik e* čitaj *sičnik c.*

„ „ 20. „ 13. „ „ *ždene* čitaj *iždene.*

„ „ 20. „ 12. „ „ *i* čitaj *od.*

„ „ 22. „ 1. odozgo „ *urzove* čitaj *uzzove.*

„ „ 25. „ 9. i 10. „ „ *svitlost* čitaj *svietlost.*

„ „ 27. „ 11. odozdo „ *mesju* čitaj *meju.*

„ „ 35. „ 1. „ „ *miše-o-m* čitaj *mišc-o-m.*

„ „ 36. „ 1. odozgo „ l. 46. čitaj l. 36.

„ „ 36. „ 3. „ „ *man-o-m* čitaj *man-o-n.*

„ „ 38. „ 6. odozdo „ l. 29. čitaj l. 19.

„ „ 48. „ 9. „ „ ко-іє-ѧ čitaj ко-іє-ѩ.

„ „ 49. „ 12. „ „ кꙑ-ѧ čitaj кꙑ-ѩ.

„ „ 50. „ 4. odozgo „ кꙑѧ čitaj кꙑ-ѩ.

„ „ 53. „ 9. „ „ *velic-i-ni* čitaj *velic-i-m.*

„ „ 58. „ 17. „ „ l. 15. čitaj l. 25.

„ „ 62. „ 11. odozdo „ p. 24. čitaj p. 34.

„ „ 63. „ 15. odozgo „ p. 29. čitaj p. 92.

„ „ 64. „ 2. „ „ 79. čitaj 70.

„ „ 67. „ 20. odozdo „ l. 11. čitaj l. 21.

„ „ 67. „ 19. „ „ p. 22. čitaj p. 32.

„ „ 72. „ 12. „ umetni pred *p. 86. l. 12.* još ovo *p. 68. l. 11.*, — *vrać-a-j-u-ć-i* (nom. sg. f. g.).

Na str. 78. redak 9. odozgo mjesto *p. 80.* čitaj *p. 30.*

„ „ 78. „ 19. odozdo „ p. 20. čitaj p. 30.

L.

Upisivanje.

Školska godina 1884./85. započeti će dne 1. listopada u sriedu, sa svečanom sv. misom.

Prijamni pa popravni izpiti imaju se tačno obaviti dana 26., 27., 29. i 30. rujna, prije podne počam ob 8. dobi.

Upisivati će se 26., 27., 29. i 30. rujna u pisarni kr. ravnateljstva, poslje podne započev o 3. dobi.

Učenici, koji žele stupiti u prvi gimnazijalni razred, imaju doći u pratnji svojih roditelja ili njihovih zamjenika, te moraju dokazati:

1. Rodnim ili krstnim listom, da su desetu godinu navršili.

2. Svjedočbom odpustnicom, ili polaznicom, da su četiri razreda pučke škole s uspjehom dovršili.

3. Prijamnim izpitom, da posjeduju onu mjeru znanja, koja je potrebita za uspješan polazak učilišta.

Primarina. Novo pridošli učenici plaćaju pristojbu od 2 for. 10 nvč., kano prinosak za nabavu učevnih sredstva.

Školarina ili naukovina. Za svako poljeće zasebice ima se položiti 4 for. 20 nvč.; što se mora namiriti namah tečajem prvoga mjeseca, u svakomu poljeću.

Slamnik Ljudevit,
ravnatelj.

R

